Inima Reginei Maria pe Coasta de Argint

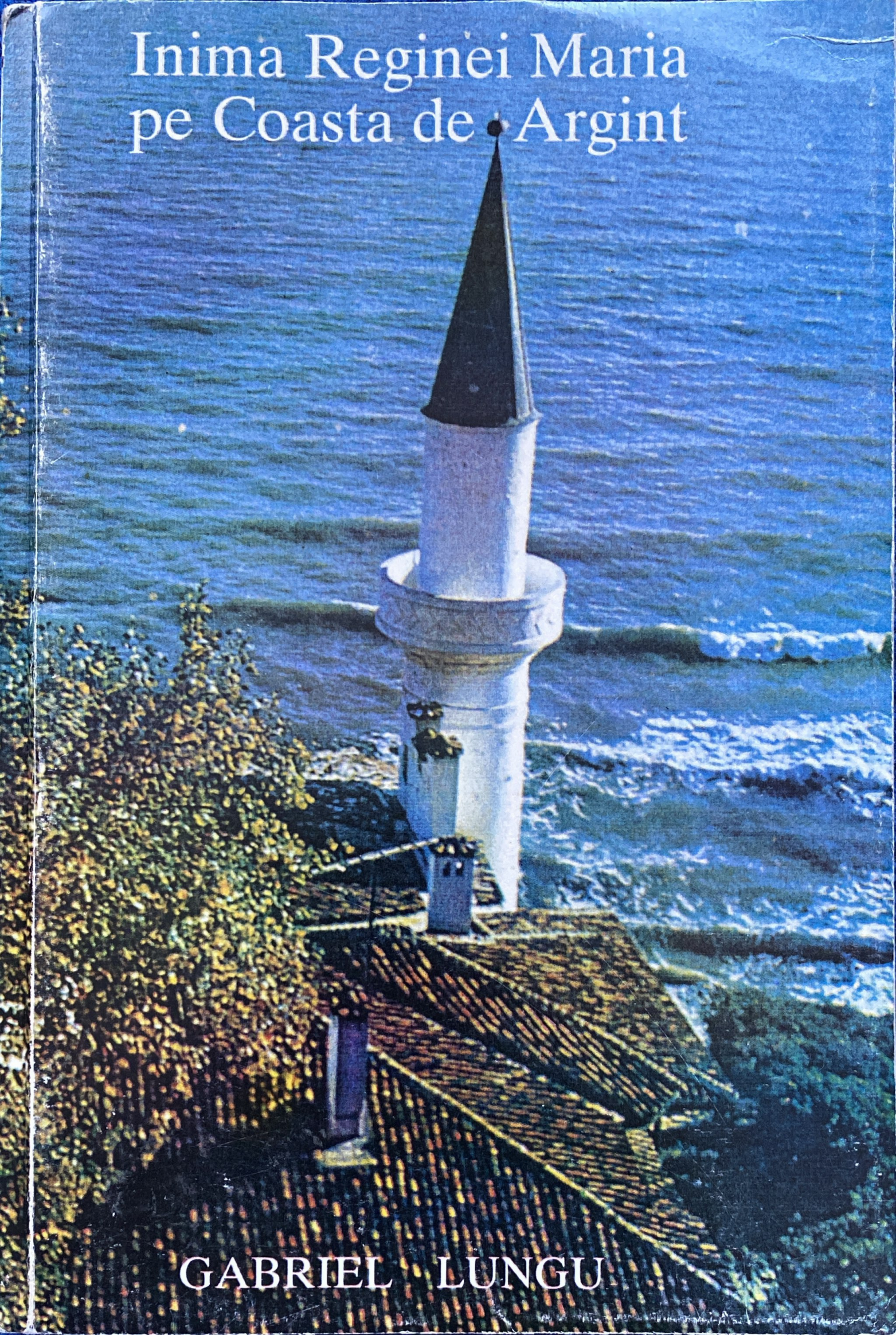

GABRIEL LUNGU

172

VPI VERSURI
PROZĂ
ISTORIE

Coperta și ilustrația copertei: **Gabriel Lungu**
Fotografiile din colecția autorului

Toate drepturile aparțin autorului
© Copyright Gabriel Lungu 2001

ISBN 973-0-02461-8

GABRIEL LUNGU

INIMA REGINEI MARIA PE „COASTA DE ARGINT". BALCIC. ISTORIA DOBROGEI

București, 2001

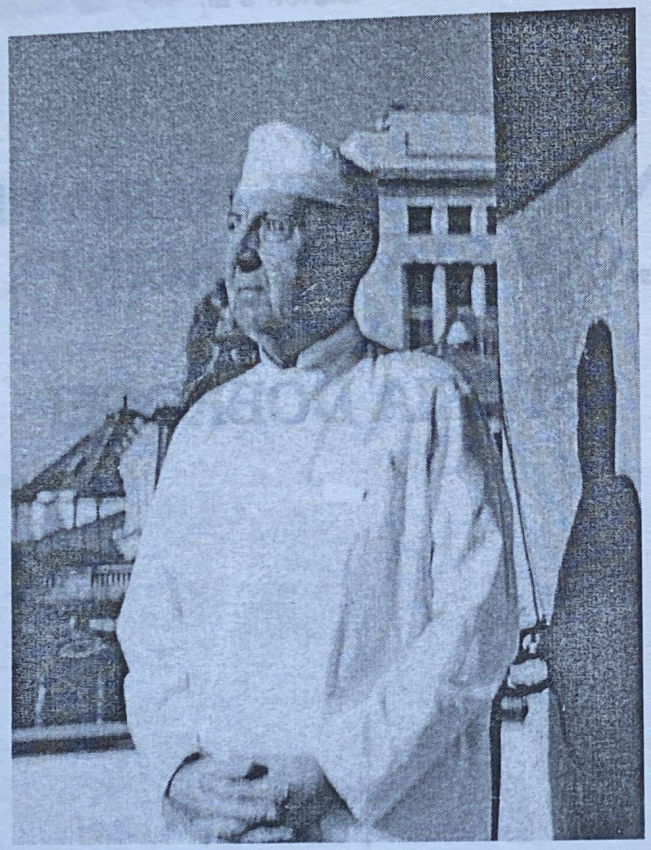

Dr. Gabriel Lungu.
Octombrie 2001.

București, 31 August 2001

NOTĂ BIOGRAFICĂ REZUMATIVĂ A AUTORULUI:

AUTORUL: *GABRIEL LUNGU*

I. *născut* 13 Octombrie 1920 – Oradea – jud. Bihor (părinții: tatăl Maior activ în armata română; mama casnică).

II. *Prenumele și numele complet:* LUNGU I. GABRIEL – VALERIU – CASIAN.

III. Titluri – funcții:

1. *Membru fondator al Societății Medicilor Scriitori și Publiciști din România* din 1990 și în prezent.

2. *Doctor în Medicină și Chirurgie al Facultății de Medicină Umană din București cu Teză de Doctorat – notată „Magna cum laude"*, în 9 Noiembrie 1945, primul absolvent din promoția sa de 253 studenți.

3. *Doctor în Științele Medicale* al Institutului Medico-Farmaceutic din București cu Teză de Doctorat în 27 Noiembrie 1980.

4. *Medic Colonel Doctor* (absolvent al Institutului Medico-Militar din București în 9 Noiembrie 1945)

5. *Veteran de război* – Decorat cu Ordinul: „Meritul Sanitar clasa I-a cu spade" pe frontul anti-hitlerist.

6. *Traducător autorizat licențiat din limba franceză* din 2 Martie 1980.

7. *Absolvent al Seminarului Pedagogic Universitar din București în anul 1946.* Fost *profesor secundar*

titular definitiv, în licee din București (cumul legal în perioada anilor școlari 1946–1951).

8. *Membru fondator și în comitetul de conducere al Foto-Clubului Medicilor din România*; premiat la multe expoziții bienale fotografice internaționale.

9. *Actualmente*: (31 August 2001) *Medic Primar Obstetrician – Ginecolog al Policlinicii de Stat cu plată nr. 2 a Municipiului București (Unitatea din șos. Pantelimon nr. 292) din Martie 1984 și în prezent.*

Pentru conformitate,
Dr. Gabriel Lungu

Închin această carte în memoria
părinților mei
Atena și Colonel inginer Ioan Lungu

MOTTO

„Historia magistra vitae“
(Istoria învățătoarea vieții)
maximă antică latină

„Cine uită își merită soarta„
„Numai acei care-și cunosc istoria neamului lor, știu să-și cunoască viitorul“
„Știe să moară pentru țara lui România, numai cine știe să trăiască pentru dânsa“

Nicolae Iorga

„Cine cunoaște trecutul, acela cunoaște și viitorul“

George Orwel

„Generațiile viitoare nu pot fi făcute răspunzătoare pentru crimele din trecut. Ele însă au obligația să le cunoască; de altfel ele nu pot fi scoase din Istorie.“
„Să analizeze cauzele care le-au generat și să se asigure că ele nu se vor mai repeta niciodată.“

Dr. Oliver Lustig

CUVÂNT ÎNAINTE

Nicăieri în lume, într-o singură țară de dimensiune relativ mică precum este România, nu s-au concentrat atâtea minuni ale naturii: montane, marine, de șes, ori de dealuri, ca să nu mai pomenim de miracolul Deltei Dunării adevărat unicat universal.

Sau cu alte cuvinte, atât de multe privelişti variate și superbe pe o suprafață restrânsă cum este aceea a țării noastre nu se mai găsesc niciunde pe globul pământesc.

Peisajele patriei nu le cunoști și le îndrăgești decât din momentul când îți încântă privirea, îți încălzește inima și îți umple sufletul cu satisfacții nebănuite până atunci. Pe unele privelişti le întâlnești în copilărie, în localitatea natală, fie satul, comuna, ori orașul în care ți-a fost dat să vezi pentru prima oară în viață lumina zilei. Numai dacă te naști orb, ori tarat psihic, nu te poți lega sufletește de cele ce pe care le-ai văzut.

Câmpiile, dealurile, munții, litoralul Mării Negre, de la Cetatea Albă până la Ecrené, toate sunt minunate. Țărmul mării noastre, cu plajele late și lungi, cu nisipul fin, reprezintă limitele pământului românesc variat ca înălțime, de la nivelul câmpiei până la înălțimea dealurilor.

Iar „Coasta de Argint“ a golfului larg în care este situat orășelul Balcic este un unicat românesc, care s-ar putea apropia ca asemănare doar cu litoralul

unor insule mediteraneene precum: Malta, Cipru, Creta, Sicilia, Sardinia, sau Corsica.

Cu toate acestea, pentru mine, Balcicul și Coasta de Argint din Dobrogea de Sud, pământ străbun românesc, mi-au fermecat ochii încă din tinereţe, de la prima vedere.

Ele mi-au încununat tot restul vieţii mele, dragostea mea pentru culorile litoralului, al Mării Negre de acolo, superbe în schimbarea nuanţelor sale din oră în oră, ale aceleiași zile. Sclipirile de culoarea argintului a litoralului privit dinspre largul mării i-au justificat pe bună dreptate numele pus de savantul român Vasile Pârvan: „Coasta de Argint".

Clima blândă, mediteraneeană, fertilitatea pământurilor mănoase de acolo au favorizat: creșterea viilor de soi nobil, a smochinilor, migdalilor, alunilor, cornilor, a caișilor și piersicilor ș.a.m.d..

Împlinisem doar șasesprezece ani când am cunoscut prima oară priveliștile minunate ale Coastei de Argint și Balcicului. Tatăl meu mare iubitor al Mării Negre, primind în dar un petec de pământ în Balcic de la un nepot al său care își avea garnizoana ca ofiţer genist acolo, s-a dus să-l vadă. Din prima clipă a îndrăgit Balcicul și s-a hotărât să-și construiască în regie proprie o căsuţă din piatră de Cavarna. Și astfel, după planurile întocmite de nepotul său căpitan genist care supraveghea ridicarea noilor cazărmi ale grănicerilor români din localitate, s-a pus pe treabă. A angajat un zidar turc, a procurat bolovani mari de rocă de Cavarna din conglomerate de scoici marine albe împănate din loc în loc cu

cristele de calcită roșie și prin cioplire s-au realizat calupuri de piatră necesară pentru ridicarea zidurilor exterioare groase de 40–50 cm ale vilei. Rosturile dintre pietrele pereţilor externi au fost umplute cu ciment alb, iar în interiorul casei pereţii erau de cărămidă arsă. Tencuiala era din mortar de nisip cu var. Șarpanta era acoperită cu olane caracteristice zonei reprezentând jumătăţi de cilindru din argilă arsă roșie. Ferestrele din lemn vopsit în culoare verde aveau în plus obloane la exterior cu aripioare basculante care se puteau regla pentru pătrunderea luminii exterioare după dorinţă, până la închiderea completă, comandată din interior.

La un colţ al clădirii se afla o terasă acoperită în suprafaţă de 26 mp., pe a cărei bordură lată de 50 cm. și înaltă tot de 50 cm. erau așezate la o distanţă oarecare cinci vase mari din piatră de Cavarna în care crescuseră mușcate mari cu flori bogate roșii.

Curtea casei era înconjurată de un gard gros tot din piatră de Cavarna având înălţimea unui om obișnuit. În această curte eu și cu tatăl meu am sădit: doi caiși, un cireș, un piersic și arbuști de zmeură și mure în umbra gardului înconjurător.

Vila a fost botezată „Gândăcel" și pe o placă mare de lemn fixată sub streașina casei am pictat în culori o buburuză, o gărgăriţă roșie cu puncte negre (Coccinela Septempunctata). Autorul picturii subsemnatul. Era prin anul de graţie 1936 când tatăl meu împreună cu familia au realizat această căsuţă de vară numită pompos „vila" familiei colonelului Ioan Lungu. Aceasta deși era mică, pentru noi toţi

valora mai mult decât un palat. O ridicaserăm cu mâinile noastre cu ajutorul unui zidar turc localnic.

De pe terasa vilei noastre se vedea Marea Neagră, Marea Românilor, marea superbă al cărei colorit se schimba din oră în oră cu nuanţele de la albastru întunecat până la albastrul deschis al cerului senin, ajungând să se confunde cu acesta în aşa fel încât nu mai puteai aprecia linia orizontului acolo unde se termină marea şi începe cerul.

Pe povârnişul coastei albe şi până la nivelul plajei marine se afla imensa grădină a Palatului Regal din Balcic, cu celebrul castel cu minaret alb, atât de îndrăgit de Regina Maria a României pe care l-a numit „Cuibul Singuratic" (*Tenka Juvah* în limba turcă), sau „loc singuratic" în traducere liberă.

Luni întregi din vară şi până-n toamnă târziu membrii întregii mele familii le petreceau la Balcic ca de altfel şi Regina Maria soţia Regelui Ferdinand Întâi cel Loial sau Întregitorul României.

Atât de mult a îndrăgit Balcicul şi Castelul Regal de acolo Regina Mamă Maria a României, încât a lăsat în scris dorinţa Sa ca după moarte, inima ei să fie extrasă din trup şi să fie introdusă într-o urnă funerară în care să se odihnească pentru veşnicie în capela Palatului Regal, Stella Maris, ca o santinelă a pământului românesc la frontiera de Sud a Cadrilaterului Dobrogean.

Autorul

NOTĂ ASUPRA EDIŢIEI ACTUALE

Structurată iniţial în două volume (primul poetic şi al doilea istoric) lucrarea noastră a cuprins la un loc toate poeziile cât şi datele istorice cu privire la „Dacia Pontică" (nume consacrat dat de geograful savant SIMION MEHEDINŢI), şi o istorie a Dobrogei, străbun teritoriu românesc.

Datele istorice de necontestat, consemnate în carte le-am cules din Bibliografia Generală, specificată în lucrare.

Din păcate se doreşte de către destui oameni ca tăcerea să se aştearnă peste multe fapte întâmplate neplăcute şi stânjenitoare şi în zilele noastre pentru unii români care sunt mai mult sau mai puţin declaraţi adepţi ai „federalizării Europei", care vor să „menajeze sensibilitatea" unor vecini ai României.

Însă rezultatul final al acestei „tăceri" vinovate, va fi că generaţiile care au urmat după perioada tristă şi nefericită a anilor 1940–1944 şi mai ales generaţiile viitoare nu vor cunoaşte adevărata şi tragica istorie a poporului român şi nu vor afla nici suferinţele şi durerile unor fraţi români aflaţi sub ocupaţie străină, ori pur şi simplu izgoniţi „definitiv" din teritoriile străbune româneşti, răpite din trupul ţării mame România.

„Cine uită îşi merită soarta!"

(N. IORGA)

Regina Maria a României.
Mama răniților („din războiul
1916–1919 de întregire a României

NOSTALGIE

În tinerețe eu priveam spre mare
Suit pe coama țărmului înalt;
Eram pe Coasta de Argint pe care
Balcicul sta urcat ca printr-un salt.

Și acum privesc spre mare, de acolo
undeva de sus,
În timp ce „ei“ mă cred „vizitator“
Ce-i place să contemple marea; ușor de spus
Cu mintea „ocupantului uzurpator“.

În tinerețe mă credeam lăstun
Ce cuibărește sub colină,
Eu locuiam pe atunci într-un cătun
De lângă marea cea cu unduire lină.

Acum sunt doar un biet pribeag „turist“
Care a dorit să își revadă căsuța,
Privind-o mă simt foarte trist
Căci mi-am pierdut Balcicul și măicuța.

ROMÂNII DIN CADRILATER

De pe terasa vilei mele văd marea și Balcicul,
Orașul alb și apa albastră a mării,
Iar lângă piatra gardului un turc, calicul
Așteaptă un bacșiș în preajma serii.

Este un turc, Alí, ce a adus alimente într-un coș
Din piață, cele cumpărate de al meu tată
Și turcul cu turbanul verde e un moș,
Care acum așteaptă o răsplată.

Stăpâna casei, care crede în Hristos, plătește
Turcului transportul pentru ce-a adus
Din piață și acesta-i mulțumește,
Dar ce-o fi-n mintea lui e greu de spus.

El e musulman, iar mama e creștină,
Dar o privește binevoitor,
Căci o cunoaște că-i de bunătate plină
Și nu-l consideră pe el că-i servitor.

Căci turcii îi iubesc doar pe români,
Iar pe bulgari nu-i plac deloc;
Pe noi românii și acum ei ne socot stăpâni,
Iar ocupanților bulgari le-ar pune foc.

BALCIC BIBLIC

La Basarabi în stânca de albă, de cretă
Este scobită o biserică creștină,
La fel ca și o catacombă de secretă;
Pe aci apostolul Andrei urma să vină.

Din luntrea veche culcată peste plajă,
Ieșea un capăt de năvod,
Cândva apostolul Andrei zvârlise acolo mreajă
Pe valurile Mării Negre pe vremea lui Irod.

Și sub smochinul cel bătrân ca amintirea
Grăia Andrei apostolul cel sfânt,
Cum arăta din Biblie cetirea
Ce-o propovăduia pe acest pământ.

Și pe asin asemenea pe cărare
Întâlnește și astăzi, ca și ieri,
Ca și Mântuitorul Hristos, călare
Pe drumeagurile prăfuite, frunze de palmieri.

BALCICUL PE ÎNSERAT

Când soarele spre asfinţit Balcicul-aurește
Și marea-i albăstrie și coasta-i de argint,
Migdalii dorm pe dealuri și ziua se sfârșește,
Iar pictorul adoarme-n orașul ce-l alint.

Și marea când își pune pe față vălul serii
Țesut din borangicul românesc,
Abia zărești pe drumurile verii
Pe oamenii care pășesc.

Atunci când luna plină se ridică,
Apare un umăr alb de stâncă pe ape tremurat
Și astfel ţărmul de argint indică,
Valul mării ce s-a cutremurat.

Balcicul, iubirea mea cea minunată,
Cetatea visurilor tinereţii mele,
Privește acum la noaptea înstelată
Și la a caicului vele.

GLASUL LUI ALÍ

De la piaţa din Balcic
A venit de dimineaţă,
Un turc vesel și voinic;
Fes pe cap și cu mustaţă.

Și la gardul curţii noastre
„– Cocana bre!“ el a strigat,
„– Am adus la dumneavoastre“
„– Un coș mare, belșugat.“

„– Bărbat la mine a dat“
„– Și eu la tine am dus“
„– Tot ce-n piaţă a cumpărat“
„– Și în coș la mine a pus.“

Alí coșul l-a golit
Și mama bacșiș i-a dat,
Apoi turcul mulţumit
Bine dispus a plecat.

SARCOFAG

Pe coasta albă coboară drumul
Având pe laturi smochini, migdali și duzi,
Iar marea-i albastră-i ca și fumul
Pe care-l vezi, dar nu-l auzi.

Pe pietre antice cu flori săpate
Din vremi latine fiind, tu vezi
Cum curge izvorul ce străbate
În cursul său, văi și livezi.

Iar un măgar din mers se oprește,
Din jgheab de piatră apă ca să bea,
Neștiind că apa aceasta izvorește
De lângă un sarcofag și ea.

Pe ţărmul alb pe unde au călcat străbunii
Și Mircea cel Bătrân cu ai lui oșteni,
Acolo au stat de pază și românii:
Moldoveni, munteni și ardeleni.

BALCIC

Balcic nostalgic, Balcic al tinereţii mele,
Cu albul de argint al râpelor pustii,
Cu prevestiri de vremuri rele,
Cu pâlcuri de smochini și multe vii.

Balcic la marea cea albastră,
Balcic cu murmur de fântâni
Precum o floare ce-i în glastră
Râvnită mult de neamuri de păgâni.

Balcic cu case vechi, încremenite
În vremurile care au trecut,
Eşti cocoţat pe râpile albite,
Acolo sus pe unde ai putut.

Balcic cetate de demult,
Loc sfânt al tinereţii mele,
Eu te iubesc la fel de mult
Și acum sub cerul nopţii plin de stele.

BALCIC REGĂSIT

Am revenit ca să găsesc
Izvorul din care apă am băut,
Voiam și pe asinii biblici să-i zăresc
Păşind agale pe poteca de pământ bătut.

Şi-n înserarea care aştepta să iasă luna
Să se aprindă ca un felinar,
Fântâna şipotea într-una
Doar pentru mine un bătrân hoinar.

Am regăsit cetatea lui Dionysos cel vestit
Cu ziduri multe dărâmate,
Ţinutul ţării mele cel iubit
Plin de comorile înstrăinate.

Cu ţărmuri albe tot înalte,
Cu izvoraşe clipocind încet;
Cu valurile mării care vor să salte
În spuma crestelor buchet.

Cu suflet greu pe o piatră eu m-am aşezat
Să mai privesc Balcicul meu iubit,
Ştiind cum a-i fost furat
Românului, stăpânul lui cinstit.

Mi-ai fost răpit prin silnicie
De un vecin hrăpăreţ viclean,

Balcic iubit de mine din pruncie,
Balcic al sufletului meu alean.

Şi stând aşa în nemişcare
Privind Balcicul tot mereu,
Simţii că inima mă doare
Şi sufletului meu i-e greu.

STELLA MARIS

Din piatră de Cavarna-i construită,
Stella Maris capela Palatului Regal
Stă de mulţi ani la Balcic tăcută,
Lăcaş sfânt şi fără de egal.

Păstra cândva inima Reginei
Maria a României Mari;
Acum Capela e sortită ruşinei,
Răpită românilor de bulgari.

Am fost să o revăd şi să o plâng,
Căci o iubeam nespus de mult,
Acum doar lacrimile-mi strâng,
Căci am şi pentru ea un cult.

CINĂ CU PEȘTI LA BALCIC

Așezat pe un caic,
Am putut să pescuiesc,
Din mare de la Balcic
Câțiva pești și să-i gătesc.

Apoi sub lumini de ceară
Am reușit ca să pun
Pe masa mea, cea de seară:
Lufăr, guvizi și barbun.

Am umplut apoi paharul
Cu vinul cel mai bun,
Care își luase harul
Din pământul cel străbun.

LUNĂ PLINĂ LA BALCIC

Totul pare alb sub lumina lunii,
Iar valul mării doar o cutremurare,
În timp ce ţărmul alb îi dă luminii
Liniște și-nsingurare.

Luna plină se ridică
Și se-nalţă acum din mare,
Ca o dalbă păsărică
Ce se vede-n depărtare.

Și planând acum pe valuri
Își lasă cozi de argint
Să treacă printre portaluri.
Să nu crezi că eu te mint !

Stele multe pe cer sus
Se zăresc și ele acum;
Mă gândeam la ce-am de spus
Când mergeam singur pe drum.

VILĂ LA BALCIC

Îţi cântă marea, soarele îţi cântă
În versuri fericite că ţi-e bine,
Tu care ești căsuţă sfântă,
Cea mai iubită casă pentru mine.

Cu tata, mama, fratele, noi toţi
Am construit-o pentru veșnicie,
Pentru părinţi, fii și nepoţi;
Nu bănuiam răpită c-o să fie.

Acum când o revăd suspin,
E înstrăinată de a mea ţară
Și-n inimă mă va înţepa un spin
Până când va reveni „acasă“ iară.

FLORILE DIN FEREASTRĂ

În fereastra vilei mele sunt muşcate
Îngrijite bine şi udate,
Au crescut s-aducă frumuseţe,
Ferestrelor verzi, tinereţe.
Ce frumos apare o floare
Legănându-se-ntre cer şi mare !

Căsuţa mea acum este departe,
Frontieră nedreaptă de ea mă desparte.
Inima-mi plânge de durere
Iar sufletul dreptatea o cere.

DIONYSOPOLIS

Terasele oraşului coboară către mare
În trepte pline de armonie, liniştit,
Purtând pe ele căsuţele mici, care,
Parcă ne-ar spune: – Bine aţi venit !

În cinstea lui Dionysos, zeu de altădată
A săditorilor de viţă de vie pe aceste locuri,
Nu se vor stinge niciodată
Nici vinul şi nici ale sale jocuri.

Pe valuri despicate soseşte un caic
Să-ncarce vinuri renumite, care mai de care

Şi apoi să plece din Balcic
Dimineaţa-n răsărit de soare.

Şi sub a unui smochin umbră
Fugară ca şi aceea unui val,
Mă las uşor pe scaun şi-alene în penumbră
Ca să închin Balcicului meu drag un pocal.

ACOSTARE LA BALCIC

Şi valul şi barca au atins nisipul
Deodată şi am acostat
La ţărm. Şi-n depărtare chipul
Balcicului îl zării, cel minunat.

Văzui şi izvorul ce alerga cu unde repezi
Într-o cascadă sus pe povârniş,
Călcând pământul, chiar şi lespezi,
Sărind în gol, în vânturiş.

M-am adăpat din apa lui cea rece;
M-am aşezat apoi pe plajă
Şi mă gândeam la timpul care trece
Crezând că pot să stau aici de strajă.

Târziu când m-am trezit din vis,
Căci adormisem între timp,
Crezusem că sunt în paradis
Pe durata visului răstimp.

SEARĂ LA ȚĂRMUL MĂRII

Cișmelele cântă și marea le răspunde,
Când amurgul zilei se lasă încet în port,
Ecoul undelor pe valuri corespunde
Impresiilor ce-n mintea mea le port.

Și-un plop singuratic ce stă de strajă mării
Părea că-i doar un singur dor nefericit
Ca să nu fie clipa dată cu totul uitării
De soarta Balcicului nostru răpit.

Iar ochii uzurpatorilor dușmani
N-au suportat să vadă nici crucile creștine,
Nici pietrele funerare de musulmani,
Căci crucile românilor erau latine.

Și cotropind Balcicul, de grabă s-au apucat
Și cimitirele: românesc și musulman le-au desființat,
Cu scopul ca să șteargă neapărat
Orice dovadă compromițătoare din teritoriul mișelește ocupat.

CULES DE VII LA BALCIC

În a lui Dionysos cetate nu putea ca să lipsească
Vița ce vie atât de mult apreciată
Și de aceea toamna blândă avea să găsească
Struguri mulți parfumați deodată
Când le venea sorocul de a fi aleși
Pentru a fi savurați ca atare, ori pentru vin;
Cei sortiți mustului dulce erau culeși
Pentru a face dintr-înșii nectarul divin.

Și de aceea din zori și până-n-serare
Se îmbărbătau localnicii din cetate
Și plecau pe drum ori pe cărare
Să culeagă roadele viilor îmbelșugate.
Și apoi era sărbătorit zeul cel divin
Dionysos, cu cel mai nobil vin,
Iar în portul la mare, la Balcic
Se încărcau butoaie cu vin parfumat, în caic.

SARCOFAG TRACIC LA BALCIC

Pe drumul dintre vii, de unde marea
O poţi zări ca pe un lan de stânjenei
Purtând lumina amurgului peste ei,
Zării un sarcofag tracic sur ca zarea.

Pe aici doar greerii vrăjesc tăcerea serii.
Străbune mâini cu trudă l-au produs,
Să-ngroape-n el trup omenesc, depus
În anotimpul călduros al verii.

Dar un măceș prin piatra sarcofagului crăpată
O rădăcină el și-a prins
Și astfel florile lui de roșu aprins
Au învins în luptă moartea disperată.

SEARA PE MARE LA BALCIC

Murmurul valurilor se stinge împrejur
În al golfului Balcic contur.
Seara se oprește și vântul sprinţar
Sub barca bătrânului pescar.

Pescărușii și ei au plecat
Spre ţărmul mării și s-au culcat.

Un cântec duios suie stingher
Din coardele unei strune spre cer.

Și atunci în leagănul valurilor, eu
Stăpânit de viziuni mereu,
Mă simt îndrăgostit de tine
Și îţi doresc numai bine
Balcic, iubitul meu...

ŢĂRM PONTIC LA BALCIC

Cu uriașe povârnișuri,
Cu potecuţe și drumeaguri pentru coborâșuri,
Râpile din largul mării văzute nu dezmint
Viziunea lui Pârvan de „Coasta de Argint".
Și printre prăvăliri se vede marea
Albastră ca și cerul, arătându-și culoarea
Ei, cea schimbătoare în nuanţe multe
Și zgomotul valurilor să le-asculte,
Acela care a venit cu gânduri bune
Frumuseţile Balcicului s-adune.
Pictori vestiţi din toată lumea
Au imortalizat pe pânze și marea și genunea
Ţărmului pontic de la Balcic
Și în a portului radă un caic.
Iar norii îngrămădiţi în chip de munţi
Pe ale cerului de vară frunţi,
Cuprindeau zboruri de pescărușI
Deasupra valurilor, jucăuși.
Balcic iubit, nu te-am uitat!
De tine silnic am fost începărtat.

INIMA REGINEI MARIA PE ŢĂRMUL MĂRII LA BALCIC

Pe ţărmul Mării Negre, la Balcic, într-o toamnă
Am zărit-o pe Mjestuasa Doamnă
Regina mamă Maria, însingurată,
De multe griji îngândurată;
Privind spre largul mării
Şi dimineaţa şi în amurgul înserării
De pe pridvorul palatului regal,
Clădire minunată şi fără de egal,
Sau de pe o terasă, pe un fotoliu de piatră, aşezată
Cuprinzând cu vederea zarea şi marea toată.
Îşi amintea de tinereţea ei, de insula Malta,
Cum îi păruse pe atunci că nu mai este alta?
Sau era fericită în „Cuibul Singuratic“?
„Tenka Juvah“ cel sălbatic?
Balcicul atât de mult Ea l-a iubit
Încât încă din viaţă Ei a dorit
Ca după moarte, inima Ei să-l străjuiască
În „Stella Maris“ a palatului capelă,
Să stea acolo ca o sentinelă
În Dobrogea, la capătul de Sud al ţării
Împotriva vicleniei şi a trădării.

ZORI DE PRIMĂVARĂ LA BALCIC

E plin de roz migdalul înflorit,
E plin de flori şi trandafirul,
Smochinul e şi el cu totul înverzit,
Iar floarea de cais te-mbată ca zefirul.

Şi cornii au înflorit, piersicii şi ei,
Natura toată este înflorită.
Pe câmpuri zburdă zeci de miei
Când primăvara e sosită.

Un turc vopseşte un caic,
Multă mişcare e în port.
Frumoasă-i primăvara la Balcic
Pe al florilor suport !

Şi parcă e mai clar şi valul
Ce se apropie agale
Să atingă în curând el malul
Plajei, cu nisipul moale.

DRAGOSTE CURATĂ ȘI PRINOS

Ochii tăi albaștri cum la Balcic e marea,
M-au vrăjit când i-am văzut.
Mi-am găsit și alinarea
De când în dragoste am crezut.

Ți-aduc flori de migdal în dar
Și struguri parfumați de toamnă,
Smochine, caise, cînd vin iar
Să îți aduc prinos eu doamnă.

Și rodii sângerânde ca și dorul meu,
Ți-aduc și faguri dulci de miere,
Prinos al dragostei mereu,
Ca să n-ai parte de durere.

Ți-aduc și un vin dulce, parfumat,
Să-l sorbi gândindu-te la mine,
Când te vei duce la culcat;
Eu, singur, mă voi gândi mereu la tine.

Nu vreau în schimb vreun legământ,
Nici promisiunile iubirii,
Nimic în dar de pe pământ,
Ci, doar minunea fericirii.

GĂSIT-AM O PIATRĂ

La Balcic găsit-am o piatră
De unde apărută nu știu
Și am vrut din ea să fac o vatră
Pe care să ardă focul viu.

Să fi fost adusă acolo de ape?
De valurile mării neostenite?
Ori oamenii s-au trudit să sape
Că caute comori deosebite?

Privind-o atent am descoperit
Pe o parte a ei cea dăltuită,
Chipurile unui zeu preamărit
Și al unei muze prețuită.

Și cum mă lăsasem pradă gândurilor,
Pe Dionysos l-am întrezărit;
Era chiar el, zeul vinurilor
Și al omului cherchelit.

Deci a Dionysos-ului cetate,
Adică Balcicul nostru străbun,
Reprezintă chiar o etate
Ce atestă vârsta poporului român.

CIMITIRE ÎN BALCIC

A fost odată în Balcic un cimitir vechi, românesc
Și lângă el alt cimitir musulman tătărăsc;
Erau amândouă într-o vale, vecine,
Peste drum unul de altul și oricine
Putea să constate că și după moarte,
Se pot odihni în pace, în veci, de o parte
Și de alta, a unei șosele, a unui drum comun
Și un venetic țătar și băștinașul român.
Însă, în anul una mie nouă sute patru zeci,
Deci,
În urma unor așa-zise „tratative“ propuse
De: Hitler, Musolini și de Stalin impuse
Printr-un „arbitraj“ în realitate „dictat“ odios,
Județele: Durostor și Caliacra („Cadrilaterul“)
a fost scos
Din trupul României Mari
De către nemernicii acei cari
Au sfârtecat țara noastră ca niște tâlhari,
Adică: vecinii noștri unguri, ruși și bulgari.
Prietenii din Vest: francezi și englezi
ne abandonaseră
Singuri, pe mâna bandiților ne lăsaseră
Și numai astfel județele Durostor și Caliacra străbun
ținut
Românesc, pe mâna „prietenilor“ vecini bulgari a
încăput

Și după aceea în foarte mare grabă
Vecinii noștri binevoitori s-au pus imediat pe treabă,
Și pe cele două cimitire vecine din Balcic le-au
lichidat,
Sperând că astfel de judecata istoriei au scăpat.

GEAMANDURA

Geamandură, mică insulă plutitoare
Pentru marinari călăuzitoare;
De șoaptele valurilor cuprinsă
Și de ambarcațiuni neatinsă.
Alge cu miros amar
S-au prins de tine sprințar
S-au pus în tine nădejdii
Să scapi pe marinari de primejdii;
Iar noaptea, ale geamandurii lumini
Le dau târcoale delfini.
Geamandura are pe ea un mare felinar
Care marchează noaptea al portului Balcic hotar.
Adesea am înotat până la tine
Și de inelul tău mare m-am ținut bine
Ca pe platforma ta să mă odihnesc
Și puterea de a revenii la țărm s-o regăsesc.

PESCĂRUȘII BALCICULUI

Cu țipete ascuțite, acuși
Trec în zbor pescăruși,
Zburând în jurul caicului
În portul Balcicului.

Pescarii trăgând de năvod
Scot peștii care se înnod
În ochii șireți de plasă
Care pe pești să scape nu-i lasă.

Zburând peste valurile mării
Spre amurgul zării,
Pescărușii caută mereu
Pește, oricât ar fi de greu.

În picaj ei căzând
Cu ciocul pește prinzând
Ei se înalță spre cer iar;
N-au plonjat în zadar.

Apoi în zbor planat
Și organizat
Continuă să zboare
Până la înserare.

În larg dacă-i întâlnești
Poți atunci să gândești,

Țărmul Balcicului nu-i departe
Și de el curând o să ai parte.

BALCIC (ACROSTIH)

Balcic, tu vis al tinereții mele,
Al „Coastei de Argint", al nopților cu stele,
Luceafăr al poeților și rai pentru visare,
Culoare pentru pictori în splendida candoare.
Inimii Mariei i-ai dat urnă pentru odihnă,
Ca ultimă dorință a Reginei s-o satisfaci în tihnă.

Nefericita-mi soartă m-a îndepărtat de tine
Umplându-mi de tristețe tot sufletul din mine.

Te regăsesc mereu în vise, venind din depărtare
Eu alergând spre tine ca și corabia din zare.
Azurul Mării Negre mai trist îmi pare acum
Mai trist ca niciodată, când, obosit de drum

Urc potecuța albă ca să ajung „acasă"
În vilișoara noastră dragă, ca să m-așez la masă.
Tu Dionysos antic l-ai vrut al tău altar,
Amarnicul zeu Balc crezutu-te-a cleștar,
Tu încă, urbe mică, vechi colț daco-roman

Erai scăpat de mult din jugul otoman
Și te doream ca întotdeauna în veci să fi al meu,
Tu care în trecut purtat-ai nume de falnic zeu,
Iar Mircea Vodă cel Bătrân al lui te-a socotit.

Tu colţ de rai al ţării mele mereu năpăstuit;
Ori azi cînd răii duşmani, iar te-au înstrăinat,
Te văd din depărtare, plângând îngenunchiat.

Amarnicul blestem să cadă peste acei duşmani
La care tu rob eşti de atâţia amari de ani.

Mereu te port în suflet, în inimă şi în gând
Eu însă niciodată nu te-am uitat, plângând
Un singur dor mai am: la sânul ţării mame să vi cât de curând!

INIMA REGINEI MARIA
Baladă

Regina Maria soţia Regelui Ferdinand întâi
Sub sceptrul căruia procesul întregirii neamului a găsit căpătâi
Pentru formarea statului naţional unitar şi suveran, român,
Pe teritoriul căruia poporul nostru a devenit stăpân;
În 18 Iulie 1938 din viaţă s-a stins,
Când Majestatea Sa abia şaizeci şi doi ani a atins,
Suverană fiind, a hotărât prin dispoziţie testamentară
Ca, după trecerea sa în nefiinţă, în ţară,
Inima Ei să fie din piept extrasă
Şi introdusă într-un glob de cristal care pus pe o masă,
Să fie cuprins într-un de aur scrin
Împodobit cu stemele provinciilor României Mari de care ţin.

Şi să fie păstrat veşnic în a Palatului din Balcic ortodoxă capelă,
Unde Regina Maria auto exilată străjuise ca şi o santinelă
În ultimii ani ai vieţii Sale de Regină
Aşteptând să moară la Balcic în linişte deplină.

☆ ☆ ☆ ☆ ☆

Însă moartea o va găsi în Castelul Peleş din Sinaia
Pe o vreme urâtă când bătea vântul şi cădea ploaia.
Atunci, a fost chemată o echipă de chirurgi care s-a străduit
Să îi scoată inima din piept şi a izbutit.
Şi astfel dorinţa Reginei Maria s-a îndeplinit.
Apoi restul rămăşiţelor Sale pământeşti au fost aşezate
În mormântul regal din Curtea de Argeş, cu pietate;
Iar urna funerară cu inima Sa a fost transportată
Chiar de fiul Ei, Regele Carol al II-lea de îndată
Şi aşezată în a Palatului regal din Balcic, capelă
„Stella Maris"; ca inima Ei să stea acolo ca o santinelă;
Acolo la acel capăt îndepărtat de ţară
Pe care hainii vecini bulgari mai apoi o capturară,
Nu prin drepturi, nici prin luptă dreaptă, ci prin tâlhărie,
Ducând aşa-zise „tratative" impuse românilor prin mişelie
De hitleriştii germani şi de italienii fascişti
Cu încuviinţatea lui Stalin şi ai lui comunişti.
Şi prin aşa-numitele „Tratative româno-bulgare"
Purtate la Craiova sub presiuni şi ameninţări care
Erau impuse de unele forţe străine revizioniste,

Precum și de acțiuni susținute bulgare iredentiste
Între 19 August și 7 Septembrie 1940
S-a ajuns să se răpească din pământul românesc,
deci,
Și Balcicul și întregul „Cadrilater" dobrogean
Totul a fost „cedat" prin silnicia vecinului viclean.
Și astfel în tristul și nefericitul 1940 an
României Mari, rămasă singură și încolțită
I s-au rupt bucăți din ea, fiind ciopârțită.
Rupându-i-se provincii întregi din trupul ei
Pe care le-au acaparat nemernicii vecini, acei:
Maghiari, sovietici și bulgari
Care se uniseră cu toții ca într-o bandă de tâlhari,
Ca să împartă România, pe atunci singură și izolată
Și prea departe de aliații săi firești, deci neajutorată,
Și numai în această împrejurare cu totul disperată
Inima Reginei Maria a trebuit strămutată în chip
solemn
În incinta Castelului Bran într-o bisericuță de lemn.
Deci, în această bisericuță cu al „Adormirii Maicii
Domnului" hram
Donată de ardeleni Reginei lor și reclădită în curtea
Castelului Bran,
Poposise de acum inima Reginei Maria
Ca un simbol al monarhiei și patriotismului din
România.
Inima Ei cea din „Stella Maris" care din Blacic era
izgonită
Doar prin sfârtecarea țării noastre de hoarda bulgară
acolo năvălită.
Acolo, căci în 1940 bestiile hitleriste, fasciste și
comuniste

Siliseră biata România Mare să accepte rapturile
teroriste
Prin care smulgând „Cadrilaterul" (județele Caliacra
și Durostorum)
Nu prin luptă cu românii, ci printr-un odios „forum"
În realitate un „dictat" al bestiilor cari:
Hitler, Musolini și Stalin odioși tâlhari
Se înțeleseseră între ei să-i încurajeze pe bulgari
Și numai astfel Balcicul (Dionysopolis) pământ străbun
Al românilor încă de pe vremea lui Mircea cel Bătrân,
Cu „Tenka Juvah" („Cuibul singuratic") al Castelului
Regal,
Palatul și capela „Stella Maris" de o frumusețe fără
de egal
Au fost silnic cedate printr-un odios și impus „Tratat"
Prin așa numite „tratative" dubioase „nefericit dictat".
Și numai de aceea inima cu urna Reginei Maria a
fost transportată
Și în bisericuța de lemn din incinta Castelului Bran
așezată.
Însă liniștea eternă a Ei nici în acest lăcaș sfânt
Nu avea să o găsească nici aici pe acest românesc
pământ;
În fapt era doar primul popas al sacrificării;
Comuniștii români nici acum nu o dăduseră uitării.
Cu ajutorul tancurilor sovietice, deci cu forțe ilegale,
Se făcu imposibilă ținerea în bisericuța de lemn, a
Urnei Regale,
Motiv pentru care urna nu a mai avut de ales altă cale
Decât într-un penibil cavou să fie depusă,
În vecinătatea Castelului Regal și acolo să stea
ascunsă.

Însă acest „cavou" nu era nici pe departe o construcţie
monumentală
Cum am fi tentaţi să credem pentru a Reginei fală,
Ci era doar o firidă dăltuită în stâncă
În care fusese aşezată urna cu inima Reginei Maria
din poruncă;
Căci dorinţa Reginei a fost ca inima ei să nu fie
îngropată
În pământ, ci să fie pusă într-o urnă ca să fie
protejată
De arşiţa soarelui de vară şi de al nopţilor de iarnă
ger
Aşa cum dorise Suverana şi cum clauzele
testamentului o cer.

☆ ☆ ☆ ☆ ☆

Şi apoi timp de trei decenii secretul a fost ignorat
Deşi după datina creştină a brănenilor era totuşi onorat
De acei care-şi cunoscuseră Regina lor şi o iubiseră
Şi din tot sufletul lor de oameni buni, o veneraseră.

☆ ☆ ☆ ☆ ☆

Şi astfel acum, în cubul volumiunos de marmură sta
Urna cu inima Reginei Maria şi se odihnea;
Până în luna lulie 1968 când, pe a cimitirului cărare
Sosiră nişte bestii în căutarea urnei funerare;
Suflete hidoase de „bravi comunişti",
Oameni monştrii, fără Dumnezeu şi fără de restrişti.
Şi care ca nişte trăznete, cu lovituri de baros,
Pornite cu ură inconştientă din sufletul lor hidos

Căzură loviturile lor grele ale nemerniciei
Peste zbuciumata istorie a inimii Reginei României.
În fapt ce se întâmplase?
Încă nimeni din Bran nu aflase !
Doar Titus Haşdeu pe atunci director al Branului
muzeu,
Un om fără scrupule şi fără Dumnezeu,
Împreună cu Elena Georgescu din Braşov de la al
Secţiei Învăţământ
Să hotărâseră să profaneze al Reginei Maria mormânt.
Erau amândoi cunoscuţi pentru duplicitate
De cadrele didactice din Braşov şi pe bună dreptate;
Aceşti doi setoşi de „funcţii înalte şi de putere"
Doreau să se ridice grabnic şi să facă avere;
Şi fără a avea nici un drept şi nici o calitate
Se hotărâseră să comită o bestială ilegalitate,
Să ordone să se spargă cu barosul cubul de
marmură albă
Cu lovituri ca de trăznet, multiple ca şi o salvă.
Şi apoi să forţeze deschiderea urnei regale funerare;
Tocmai ei, cei fără de Dumnezeu şi scrupule, care
Săvârşeau astfel nu numai un păcat de neiertat,
Ci şi un delict de profanare de oricine condamnat.
Fapt grav pe care orice Lege îl pedepseşte cu
închisoarea
De la trei luni la trei ani pe orişicare,
Conform articolului 319 din Codul Penal
Acest fapt fiind şi infam şi ilegal.

☆ ☆ ☆ ☆ ☆

Însă bestiala profanare a fost cu grijă ascunsă
Şi nici una din aceste făptuiri nu a putut fi prinsă;

De altfel nimeni nu s-a mai angajat
Să facă lumină în acest odios păcat.

☆ ☆ ☆ ☆ ☆

Și mai apoi din urna regală a fost scos la iveală
Drapelul nostru tricolor fără multă osteneală
Și în pânza lui se afla învelită
O somptuoasă casetă artistic înfăptuită:
Din aur, argint și platină ea era grea
De peste 8000 grame și frumos împodobită era
Cu 307 pietre prețioase: rubine și safire strălucitoare;
Caseta era de o inestimabilă valoare;
Primită în dar de Regina Maria cu dedicație încrustată:
„Alteței sale regale, principesa Maria“ onorată
Și de „Doamnele române“ venerată.
În plus pe casetă se mai afla imprimat:
Stema fiecărui județ din „Vechiul Regat“;
Iar stema Regală și monograma Reginei „M“ care era
Lucrate din rubine, și frumos strălucea;
Iar colțurile casetei erau cu talent ornate
Cu statui, din metale prețioase turnate.

☆ ☆ ☆ ☆ ☆

Din ordinul Elenei Georgescu caseta a fost dusă
În biroul lui Titus Haşdeu și acolo a fost deschisă;
În ea se afla o altă casetă de argint, octagonală,
Grea de 561 grame, aparținând tot de urna regală;
Învelită într-un postav roșu închis
Cu bordurile exterioare lucrate cu dichis,
În cele trei culori ale drapelului românesc;

Iar bordurile interioare în culorile drapelului englezesc.
Pe laturile exterioare se aflau stemele provinciilor române
Acelea create după reforma administrativă a României, stăpâne.
Și în acest decor își dormea somnul ei de veci
Inima formolizată a Reginei Maria și deci,
După ce marmura albă fusese spartă,
Caseta din urnă fusese violată.

☆ ☆ ☆ ☆ ☆

Despre oribila profanare nu s-a aflat mai deloc
Căci toată mârșăvia fusese ținută sub obroc
Până când S. Petrescu luând un interviu a consemnat
După ce pe Titus Haşdeu l-a interpelat.

☆ ☆ ☆ ☆ ☆

Despre tăcerea din cei 22 de ani ai lui Titus Haşdeu,
Cel fără de frica lui Dumnezeu
S-a publicat în „Ecran Magazin“ din Septembrie 1990
Despre profanarea Urnei Regale și despre muzeu, deci
Abia după 22 de ani de tăcere a lui Titus Haşdeu
Cel fără de conștiință, comunist ateu,
Făcându-se o descriere cu privire la odioasa profanare
A Cavoului Regal din Bran din anul 1968, care
Preciza: „La obeliscul în care se afla
Inima Reginei Maria, se putea constata:
Urme de rangă metalică și el se întreba
Dacă cumva s-a sustras ceva“

Vezi Doamne! Titus Haşdeu nu ştia?!
Însă tot adevărul a ieşit la lumină
Cum s-a întâmplat atunci, despre a Reginei Maria
inimă;

Căci s-a mai descoperit
Şi inventarul Urnei Regale care mai înainte era „de
negăsit";

Ascuns în arhiva secretă a acelui muzeu,
Al cărui director fusese Titus Haşdeu!
Şi cu privire la soarta celor două casete trebuie
precizat

Că ele nu au fost extrase în mod necugetat
De către „bieţii făptaşi" cu scop de aşi face avere,
Ci numai pentru a le „oferi altora" plăcere,
Sau drept „bacşiş" acordat „puterii comuniste"
În schimbul obţinerii unor privilegii patriotiste.
Şi numai astfel, după câteva luni de la profanare
Titus Haşdeu a fost numit Director şi mai mare
În Braşov la muzeul judeţean şi care
Făcea parte din „Cadrul Comitetului Partidului
Comunist"
Unde Dumitru Cristea era mare şef propagandist
Al Secţiei de Propagandă şi ca drept recunoştinţă
Venise chiar acesta ca să-i aducă la cunoştinţă
Lui Titus Haşdeu că pe strada Crişan de mult îl aşteaptă
În persoană, pe a unui luxos apartament, la intrare,
pe o treaptă

Ca să-i ofere cheile locuinţei ca „recunoştinţă dreaptă".
Iar după alt timp şi Elena Georgescu a ajuns
Şefă la Propagandă la Braşov la Partidul Comunist
Român, pe ascuns.

Deci amândoi înfăptuitorii erau astfel răsplătiţi
Şi de acum încolo puteau fi fericiţi.

☆ ☆ ☆ ☆ ☆

În ceea ce priveşte: „urmele de rangă metalică"
descoperite
De Titus Haşdeu la „obelisc", afirmaţii pripite,
Se poate spune, ori că ce-i un obelisc nu ştie,
Ori pur şi simplu minte! din pură mişelie;
Pentru că niciodată n-a existat
Şi acest fapt este de necontestat,
Un obelisc în cavoul regesc
Aşa cum Titus Haşdeu şi Elena Petrescu povestesc.

Bibliografie: Augustin Tămaş *„Inima Reginei Maria*
România Liberă – Dezvăluiri, pag. 11
Miercuri, 23 Iunie 1993

DESPRE REGINA MARIA A ROMÂNIEI

La 29 Decembrie 1892 / 10 Ianuarie 1893 principele (moştenitor – N.N.) Ferdinand s-a căsătorit cu Maria de Edinburg nepoata reginei Vitoria a Marei Britanii.

Principesa Maria era frumoasă şi cochetă plăcându-i viaţa de societate, ea constituind o prezenţă la Curtea unde Regele Carol I-i (al României – N.N.) impusese o viaţă sobră, rigidă, studiată, distantă. Ea a născut şase copii; avea o ţinută tipic englezească, care-i amintea de ţara ei de origine (Marea Britanie – N.N.)

(ION SCURTU – Monarhia în România 1860–1947, editura Danubius, Bucureşti 1991, pag. 35)

Ferdinand era fiul lui Leopold de Hohenzollern fratele mai mare al Regelui Carol I-i al României născut în anul 1856; s-a căsătorit în anul 1893 cu principesa Maria de Edinburg, nepoata reginei Victoria a Marei Britanii (descendentă prin femei din Voevodul Basarab I-i). Ei au avut şase copii.

M.S. Regele Mihai I-i al României a făcut o scurtă caracterizare a acestui cuplu regal (Ferdinand şi Maria – N.N.) într-o conferinţă ţinută la Madrid în 1990:

„Carol I-i a favorizat nepotului său Ferdinand căsătoria cu principesa Maria Alexandra Victoria

nepoata reginei Victoria a Marei Britanii şi a ducelui de Edinburg. Aceasta reprezenta garanţia unei susţineri la nevoie, din partea imperiilor englez şi rus. Prinţesa era de o rară frumuseţe şi plină de distincţie. Avea în plus o personalitate foarte puternică. În scurt timp ea a reuşit să se impună noului rege, ba chiar şi să-l domine".

Regina Maria mărturisea: „Eu eram în centrul rezistenţei împotriva propagandei germane şi de aceea ajunsesem a vrajbei lor. Şi într-un alt loc îi spunea contelui Otto Czernin:

– Degeaba încerci să-mi zdruncini convingerile. N-am simţiri potrivnice faţă de nimeni şi nu privesc pe nimeni drept duşman, dar totuşi aş muri de durere dacă România ar intra în război contra Angliei."

(*VALENTIN HOSSU – LONGIN: Monarhia românească,* Editura Litera – Bucureşti 1994, pag. 42).

„Începând de ieri
Inima Reginei Maria se află
din nou la castelul Bran."

„Dorinţa testamentară a Reginei Maria a fost ca odată cu moartea ei, care s-a produs la 18 Iulie 1938, inima ei să fie depusă la castelul Balcic, iar trupul la Curtea de Argeş. Însă odată cu cedarea Cadrilaterului, INIMA REGINEI a fost depusă la castelul Bran, într-o nişă săpată în stâncă. Dar nici aici nu avea să-şi găsească odihna. Imediat după sovietizarea României şi abdicarea forţată a Regelui Mihai, datorită pelerinajului la INIMA REGINEI

MARIA, trupele de securitate au păzit-o strașnic câțiva ani. Apoi locul a fost „uitat" pentru un timp. Sub pretextul că locul unde se afla inima REGINEI MARIA nu este în siguranță a fost extrasă din nișa săpată în stânca de lângă castelul Bran și dusă la București. Piesele de aur, precum și montura de pietre prețioase au fost inventariate superficial. Se presupune că o parte din acestea au ajuns în posesia familiei Ceaușescu...

Ieri, 15 August a.c. din inițiativa Primăriei și a Muzeului Bran, precum și a Asociației „Fiii și prietenii Branului" chiar în ziua de Sfânta Maria, pentru câteva ore, localitatea Bran s-a aflat în sărbătoare. A FOST READUSĂ INIMA REGINEI MARIA. Un bun prilej pentru istoricii români de a evoca regalitatea."

(România liberă – din 16 Martie 1995,
sub semnătura lui Vasile Șelaru).

☆ ☆ ☆ ☆ ☆

„Castelanul" de la Bran
a fost demis.

„Ministerul Culturii a emis un ordin de demitere din funcție a celui mai mare „Castelan" din zona Bran, dl Cornel Taloș și a directorului adj. Ugrean – cel care răspundea de lucrările de consolidare a castelului Bran. Cei doi în loc să se preocupe de amenajarea castelului Bran, se preocupau de amenajarea propriilor afaceri pe banii Ministerului Culturii. Chiar plănuiau să înjghebeze și o berărie în incinta catelului. Puțin mai lipsea și castelul Bran se transforma într-un

veritabil S.R.L. În urma ordinului de demitere dl Taloș a dat fuga la București pentru a trage sforile și a-l monta pe C.V. Tudor să facă ceva intervenții. În locul dlui Taloș, interimatul va fi asigurat de dl Bauman și prof. Ana Maria Bauman – muzeograf al castelului Bran"

(România liberă – din 31 Martie 1995 –
sub semnătura lui Vasile Șelaru).

☆ ☆ ☆ ☆ ☆

SCHITUL „SFÂNTA MARIA"

La câțiva kilometri de Urlați în amonte de Cricovul Sărat
Într-o pădurice de pe malul stâng, neapărat
Dacă te uiți atent, pe neașteptat
Poți zării turla înaltă a unei bisericuțe de lemn
Pe care trecătorul curios află solemn,
Că aceasta aparține Schitului „Sfânta Maria"
De lângă satul Jercălăi și este ctitoria
Unor români ortodocși din Ardeal
Pentru care credința lor avea un ideal.
istoria ei e plină de peripeții cum povestește
Părintele Cleopa oricărui vizitator care se obosește
Să vină dintr-o turistică justificată curiozitate,
Fie căutând o alinare, fie un cuvânt și pe bună dreptate
Aci într-un loc sfânt
De pe acest românesc pământ.
Iată cum preacuviosul părinte Cleopa povestește

Și într-o clipă de extaz el le împărtășește
După oficierea Sfintei Liturghii, la toți
Vizitatorilor: bunici, părinți sau nepoți,
Chiar și după a Sfântului Maslu slujire
La care mulți credincioși din omenire,
Din toate părțile țării adunați cu credință
Plini de evlavie și de recunoștință:
Bisericuța de lemn cu hramul „Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril"

Datează din anul 1731, din luna lui April
Așa după cum stă scris la intrarea în biserica sfântă
Construită din lemn de stejar a cărei turlă se avântă
Spore cer ca și aceea a bisericilor maramureșene, semn

Al renumiților meșteri sculptori în lemn
Din regiunea Reghinului și mai precis
Din satul Luieru cei care s-au decis
Să coboare pe a Mureșului vale
Găsind astfel și pe această cale
Să confirme a românilor unitate
Și a ortodoxismului puternică cetate;
Ca și pe aci biserica ortodoxă să păstorească
Și forma de navă a bisericii oricine s-o recunoască;
Să nu o confunde cu o casă țărănească.
Spațiul ei fiind just compartimentat
Astfel: pronaos, naos și altar mai ridicat;
Respectând al Bisericii Ortodoxe caracter
Cu turlă zveltă înălțată spre cer.
Interiorul este în întregime pictat
Și cu mult talent și cu meșteșug lucrat.
Însă din pictura originală se mai pot vedea

Doar câteva icoane ce pe catapeteasmă se pot observa.
Ușile Împărătești sunt artistic lucrate
Cu mult talent și cu dragoste, sunt minunate!
Iar pe peretele care desparte
Naosul de pronaos, privind de departe
Poți vedea culorile picturale bine păstrate.
De remarcat și turla bisericii zveltă și elegantă,
Înălțată cu 28 metri peste clădirea portantă,
Iar pridvorul deosebit de lung și încăpător
A fost folosit ca școală de un învățător,
Sau ca „Sfat al bătrânilor", loc de judecată
Care a servit satului nu doar odată
Și ca spațiu de sărbătorire al bisericii hram
Și prilej de întâlnire al celor de același neam.

☆ ☆ ☆ ☆ ☆

În anul 1928 sătenii din Luieru biserica lor au donat-o
Familiei regale române, Reginei Maria pe care au venerat-o
Pentru ca biserica să fie demontată în acest an
Și remontată tocmai *în incinta Castelului Bran.*
Unde și acolo a fost din nou sfințită
După ce fusese cu mare grijă și deplin reconstruită.
Și în anul 1935 această bisericuță ajunsă la Bran
„Adormirea Maicii Domnului" i sa fixat al ei hram.
Există și astăzi documentele de donație
Ale celor care și-au venerat Regina, ca semn de adorație.

Post Scriptum – Nota noastră: În această bisericuță a poposit pentru o vreme și Urna Regală cu

inima Reginei Maria a României, plecată în bejenie din Capela „Stella Maris“ din Palatul Regal din Balcic („Tenka Juvah – Cuibul Singuratic“) de pe Coasta de Argint din județul Caliacra aparținând „Cadrilaterului“ (județele Durostor și Caliacra), cedate silnic Bulgariei după așa numitele „tratative de la Craiova“ din Septembrie 1940 impuse de Hitler, Mussolini sub oblăduirea lui Stalin.

Bibliografie: Cristina Terenche „O bisericuță de lemn din părțile Reghinului întemeiează un schit: Schitul „Sfânta Maria“, din „România Liberă“ pag. 7 „Lumea Creștină“ din sâmbătă 4 Septembrie 1993.

„COASTA DE ARGINT“ BALCIC. AMINTIRI

În București pe strada Romulus, pe aceea unde a locuit cândva și a scris „Medelenii“ marele scriitor Ionel Teodoreanu; la capătul acestei străzi peste drum, unde se află Școala Primară de pe strada Mântuleasa unde a învățat a scrie și celebrul Mircea Eliade și ceva mai încolo pe strada Plantelor în clădirea Spitalului în care s-a stins din viață poetul nostru Mihai Eminescu, se află o locuință, un spațiu încărcat cu minuni care constituiesc un refugiu pentru ISTORIA POPORULUI ROMÂN.

(N.N. – Un alt refugiu se află și în locuința autorului.)

BALCIC, un oraș care până la nefericitul an 1940 a aparținut de drept și în fapt „CADRILATERULUI“ Dobrogean al „ROMÂNIEI MARI“ întregită; localitate situată pe „COASTA de ARGINT“ a Mării Negre, fostul KROUNOI și mai apoi DIONYSOPOLIS aflat sub prietenia și ocrotirea Regelui BUREBISTA al străbunilor noștri Daco-Geți, a fost răpit băștinașilor Români și imaginea sa a fost silită să plece în bejenie.

În Balcic, pe „Coasta de Argint“ acum a numit-o savantul VASILE PÂRVAN, Majestarea Sa Regina Maria (soția Regelui Ferdinand întâi supranumit cel Loial și Întregitorul statului românmodern) își lăsase acolo pentru totdeauna inima Ei și la propriu și la figurat. Tocmai acolo în orășelul BALCIC, care era o podoabă a României întregite, a ROMÂNIEI MARI.

Imaginile superbe ale Balciucului și ale Coastei de Argint a Mării Negre, în toamna nefericită a anului 1940, au trebuit să se refugieze sub forma unor fotografii lipite în albune, sau ca picturi în ulei, ori acuarele, sau desene semnate de mari pictori și artiști fotografi ai anilor: 1920–1930–1940 care aveau ca temă în majoritatea lor imagini ale acelor locuri și ființe.

Multe dintre acestea se află și acum în locuința din strada Romulus din București în proproietatea doamnei Balcica Măciucă – Moșescu. Multe altele se află în muzeele din România, sau din străintate, unele chiar și în locuința autorului acestor rânduri.

ORAȘUL BALCIC DE PE „COASTA DE ARGINT“ A MĂRII NEGRE

Oricine ne poate întreba în ce constau minunile Balcicului?

Acolo la Balcic parcă era un alt soare; o altă lumină a zilelor și ale nopților, o altă culoare a Mării Negre în continuă schimbare de la o oră la alta. Toate acestea luate la un loc explicau cu prisosință misterul frumuseții excepționale ale acestui petec de țară românească, aflat în așa numitul „CADRILATER DOBROGEAN“. Și mai era ceva în plus: o stare de liniște, de tihnă minunată pe care o simțea cu deosebită plăcere oricine care poposea aci și avea ocazia să respire aerul parfumat al balcicului și auzea murmurul valurilor Mării Negre care soseau la țărm unul după altul și constata și

plăcuta căldură a soarelui marin care niciodată nu era torid, ci doar fierbinte și plăcut.

Aci litoralul care era înalt, cobora în mai multe coline din ce în ce mai scunde, ca niște imense valuri de calcar alb, cu pasuri și râpi, care privite de pe mare, apăreau sub razele soarelui, de culoare argintie și de aci s-a născut în mintea savantului român VASILE PÂRVAN numirea de „Coasta de Argint“; iar mai înainte Balcicul era supranumit și „Orașul Alb“.

Iarna la Blcic dura mai puțin în comparație cu alte meleaguri ale României. Începea în Octombrie cu ploi, cu marea agitată și cu un frig mai „dulce“ ușor suportabil; starea aceasta a vremii va dura până la începutul lunii Martie când începeau să înflorească magnoliile și migdalii.

Balciul acționa ca un magnet, ca o vogă doar a lui care atrăgea spre el mai ales pe pictori, scriitori și artiști ca să nu-i mai pomenim pe ceilalți muritori de rând și destul de numeroși admiratori.

Voga unui sejur la Balciuc a început să ia amploare din anul 1920. În anul 1927 profesorul Octavian Moșescu s-a stabilit ca simplu profesor titular și mai apoi ca director al gimnaziului din acest oraș, înființând totodată și o Universitate liberă numită „Coasta de Argint“. La Balcic, mai ales în timpul verii, veneau să-și pună în valoare talentele acelor vremuri precum celebrii pictori ai epocii: Lucian Grigorescu. Tonitza, Steriadi, Palladi, Ghiață, Dărăscu, Cecilia Cuțescu – Storck, Paul Miracovici și alții chiar din străinătate.

Veneau să scrie opere literare, ori să se odihnească și să se relaxeze marii scriitori de pe atunci

ca: Adrian Maniu, Tudor Vianu, Ion Marin Sadoveanu, Ion Pillat, Jan Bart, Oscar Cizek și alții. Lumea pictorilor, a romancierilor și a poeților din perioada interbelică se aduna la Balcic. Cântărețul de operă Ștefănescu-Goangă a dat multe recitaluri acolo.

Veneau pe Coasta de Argint și doamne din înalta aristocrație română.

Culmea a constituit-o faptul când, prima doamnă a României M.S. Regina Maria a României a ajuns pentru prima dată laBalcic.

Profesorul Octavian Moșescu povestea că:

„Regina și-a dat seama că numai acolo era locul pe care l-a așteptat să-i apară toată viața ei".

Și atunci la Balcic pe COASTA DE ARGINT a hotărât și s-a înălțat acolo la marginea Mării Negre, Palatul Regal numit „*Cuibul Singuratic*" sau *Tenka Juvah* în limba turcă, un mic dar superb„ Palat"; înconjurat de un și mai splendid și mare parc în incinta căruia a fost ridicată și o biserică din piatră de Cavarna pe care a botezat-o STELLA MARIS (Steaua Mării).

După cum este știut, Regina Maria a cerut ca după moartea sa, inima ei să fie așezată într-o urnă funerară care să fie păstrată pentru totdeauna în biserica Palatului Regal din Balcic.

Profesorul Moșescu a fost considerat ca fiind unul din primii edili ai Balicului. În plus, el are meritul necontestat de a fi făcut să se nască acolo o „școală" care la rândul ei a însemnat un moment important în pictura și literatura românească. Ani de-a rândul nu a existat o expoziție mai importantă de pictură fără ca aceasta să nu cuprindă imagini din Balcic și „Coasta de Argint".

Cafeneaua din Balcic a fost pictată de Vasile Pârvan. De altfel, mulți pictori au imortalizat pe pânzele lor pitoreasca „locuință" a turcului Mamut. Tonitza însuși întârzia acolo zile întregi și desena uneori chiar și cu zațul de la cafeaua băută. Profesorul Octavian Moșescu a fost primaul Balicului în două perioade: O dată începând cu anul 1930 până în anul 1932 când a fost numit în acest post chiar de savantul istoric Nicolae Iorga și mai apoi numit din nou a fost instalat ca primar de Mihai Ralea. Și poate ar mai fi rămas în această funcție multă vreme deoarece era vrednic și făcea treabă bună pentru Balcic, pentru localnici și pentru artiști, însă din nefericire a intervenit acel *DICTAT* nenorocit și odios din *Septembrie 1940* când România a fost silită sub amenințarea imediată și de neevitat a desființării sale ca stat independent și suveran de către blestemata coaliție numită „AXA BERLIN-ROMA" (dintre Hitler și Moussolini) cu încuviințarea lui Stalin (URSS) ca să înceapă în orașul Craiova așa numite „*Tratative*" care să conducă la răpirea „CADRILATERULUI" Dobrogean românesc, adică jumătatea de Sud a Dobrogei (cu județele: DUROSTAR și CALIACRA cu „Coasta de Argint" cu orașul BALCIC) și CHIAR CU IZGONIREA POPULAȚIEI BĂȘINAȘE ROMÂNEȘTI în totalitate din acel teritoriu, ascunsă în mod perfid, sub cuvintele: „SCHIMB DE POPULAȚIE" impus samavolnic și criminal, deși populația românească era acolo majoritară și autohtonă de peste 2000 de ani, deoarece aceste meleaguri aparținuseră strămoșilor noștri Traco-Daco-Geți și Romani din vecii vecilor și

mai apoi a Țării Românești a Munteniei sub sceptrul Domnitorului român Mircea cel Bătrân până în anul 1417 când i-au fost răpite de Turci prin război. Și astfel era absolut imposibil de a „fi cedate de bună voie de către Români“ vecinilor iredentiști năvălitori Bulgari, veniți cu multe secole mai târziu tocmai din Asia Centrală ca barbari.

În fond profesorul Moșescu nu s-a despărțit niciodată de Balcic și de „Coasta de Argint“ căci și le-a luat cu sine în inima și sufletul său, ca de altfel și *toți românii autohtoni dobrogeni majoritari din Cadrilater*. Primarul român Octavian Moșescu *și-a botezat unicul copil, pe fetița sa cu numele Balcica*, spunând atunci: fetița aceasta a mea nu se poate chema altfel decât... Balcica“.

Arhitecta Delavrancea Gibory, sora Cellei Delavrancea și-a botezat propriei ei locuință: „Vila Balcica“.

Mulți scriitori au primit în mod gratuit terenuri pe care să-și poată construi locuințe sau ateliere ș.a.m.d.

Autorul acestor rânduri l-a ajutat pe tatăl său să construiască în regie proprie o căsuță, care au numit-o „Vila Gândăcel“ situată pe un teren primit în dar la Balcic din partea unui nepot recunoscător, care se afla acolo ca ofițer genist constructor, și ridica în acel oraș cazarma grănicerilor români.

Chiar Lucian Blaga în 30 ianuarie 1931 i-a scris primarului Moșescu rugându-l să-l ajute să obțină și el un astfel de „locușor de casă“.

FÂNTÂNI ȘI MĂRGELE

Casele vechi ale Balcicului erau case mici turcești deoarece Turcii ocupaseră Dobrogea numai datorită forțelor militare și mijloacelor de susținere superioare a lor din luptele purtate împotriva lui Mircea cel Bătrân Domnitorul muntean al Țării Românești „până la Marea cea Mare“ (Marea Neagră) din 1417. Dată la care au ocupat ei provincia de la băștinașii Români, aducând acolo primii coloniști turco-tătari mohamedani.

Pe acea vreme nu exista acolo decât populația românească, nici pomeneală de Bulgari.

În urma războiului pentru independență a României din anul 1877 (din cadrul așa numitului „război“ ruso-turc), prin sacrificiul a 10.000 de ostași români, de sub comanda Prințului Carol al României, i-au salvat pe îngâmfații Ruși de la o zdrobitoarea înfrângere. (Dovada: Osman Pașa comandantul armatei turce s-a predat, după capitulare, în mâinile Românilor, nu Rușilor !).

Urmarea: Mica Românie și-a căpătat independența dorită, iar Bulgarii, după cinci sute de ani de pașalâc turcesc s-au putut emancipa fiind numai de atunci în colo eliberați de stăpânirea turcească.

„*Recunoștina rusească*“ s-a arătat a fi odiaoasă față de România și a constat în RĂPIREA A TREI JUDEȚE DIN SUDUL BASARANBIEI PE CARE LE-A SMULS CU NERUȘINARE DIN TRUPUL MICII ROMÂNII

oferindu-ne ca „despăgubiri“ doar două județe din Nordul Dobrogei (Tulcea și Constanța), Rușii refuzându-ne nouă românilor reintrarea în posesiune a „Cadrilaterului“ adică a Sudului Dobrogei (județele Durostor și Caliacra în care se aflau „Coasta de Argint“ și Balcicul); (acest teritoriu străbun românesc a reintrat la sânul patriei mame România în 14 Octombrie 1913 în urma războiului așa numit balcanic în faza a treia a acestuia).

Însă deoarece Dobrogea întreagă era un teritoriu străbun românesc încă de pe vremea Regelui dacoget BUREBISTA și se cuvenea de drept nouă românilor, a fost refuzată răpirea teritoriului străbun românesc din sudul Basarabiei de către români, ocupat acum de *„aliații“* noștri Ruși ! Ca urmare a refuzului României de a ceda de bună voie Rușilor cele trei județe românești din sudul Basarabiei, pământ aflat în posesiunea micii Românii, Rușii au amenințat chiar cu ocuparea imediată a Bucureștilor capitala țării nostre și ne-au „oferit atunci doar jumătatea de Nord din DOBROGEA“ adică doar cele două județe: TULCEA și CONSTANȚA! donându-le în dar pe gratis prietenilor lor năvălătorilor bulgari veniți în Balcani tocmai din Asia Centrală, ce anume? „Cadrilaterul“ dombrogean = jumătatea de Sud cu județele: DUROSTOR și CALIACRA (cu „Coasta de Argint“ și cu orașul Balcic !).

CULMEA nerușinării și a perfidieie arogante rusești caracteristică acestor SLAVI a condus la faptul că mica Românie a fost silită de nefericitele împrejurări să piardă din teritoriul său străbun din sudul Basarabiei

(cele trei județe răpite de Ruși) și să piardă și cele două județe din sudul Dobrogei adică CADRILATERUL Dobrogean, ca să-și păstreze INDEPENDENȚA și SUVERNITATEA câștigată recent după ce îi salvase pe „aliații ruși“ de la o înfrângere rușionoasă de la Turci în sudul Dunării în așa numitul „război ruso-turc din anul 1877“. Acum în anul 1878 Bulgarii după 500 de ani de PAȘALÂC TURCESC (provincie turcească) au putut înjgheba un principat și și-au permis prin bunăvoința rusească să intre în județele din Sudul Dobrogei (Durostor și Caliacra) străbun teritoriu al Românilor, unde au găsit o populație românească majoritară și creștin ortodoxă și o minoritate turco-tătară mahomedeană adusă acolo de sultanii turci pe perioada ocupației otomane a Dobrogei (1417–1877).

Însă CADRILATERUL dobrogean, teritoriu străbun românesc a revenit la patria mamă România la sfârșitul așa numitului „război balcanic“ din anul 1913 prin Pacea de la București (14 Octombrie 1913) și ca urmare așa NUMITA POSESIUNE BULGARĂ A CADRILATERULUI DOBROGEAN A DURAT DOAR ÎNTRE ANII: 1888–1913 ÎN TOTAL ABIA 35 DE ANI ! Iar în urma primului război mondial 1914–1918 România reîntregită (ROMÂNIA MARE și-a păstrat la sânul ei întreaga provincie DOBROGEA teritoriu străbun românesc.

Și numai astfel se explica existența căsuțelor mici tipice turcești, vechi, în Balcic, situate pe ulițe înguste, ulicioare care șerpuiau prin „mahalaua tătărască“ așezată pe povârnișul unui deal al orașului, ca

mărturie a ocupației turcești vremelnică în această parte a României, nicidecum ocupație bulgărească!

Orașul Balcic este așezat ca într-un grandios amfiteatru. Existau și drumuri pietruite, însă și de pământ. În mahalaua tătărească puteai întâlni case construite din chirpici. Acolo puteai să vezi fete și femei în șalvari, îmbrăcate în veșminte foarte colorate cu bluze pestrițate; care erau preferatele ca model ale pictorilor în momentul când veneau să ia apă de la fântâni.

Fântânile Balcicului erau în majoritatea lor niște adevărate monumente, extraordinar de pitorești. Erau construite din piatră și decorate cu sculpturi cu motive de inspirație orientală turcească. Prezentau: basoreliefuri, un fronton și jos la baza lor un jgheab. Apa țâșnea printr-un orificiu și cădea în jghiabul spre care se îndreptau uneori în șir indian, tătăroaicele care purtau vase mari din aramă, pe care le umpleau cu apă. Tătăroaicele mai în vârstă umblau toate îmbrăcate în veșminte de culoare neagră și aveau fețele lor acoperite cu o „feregeá“ așa după cum sunt obligate să poarte musulmancele. Tot capul acestora era acoperit. Tătăroaicele purtau multe șiraguri de mărgele foarte colorate.

Balcicul avea câteva fântâni extraordinare. Cea mai frumoasă era fântâna din fața primăriei. Alta tot frumoasă se afla în portul orașului la Marea Neagră. Erau multe fântâni cu apă limpede precum cristalul, în Balcic.

Mai era un fapt obișnuit în Balcic, să vezi hălăduind prin oraș pictori români sau străini cărându-și

și șevaletul lor pretutindeni căutând un subiect de imortalizat pe pânză ori carton. Parcă și șipotul fântânilor contribuia să capeți impresia de tihnă pe care o oferea cu dărnicie Balcicul. Era și ceva firesc să-l poți vedea pe Steriadi pictând chiar în primele ore ale dimineții un „finap“ care prezenta fructele sale roșii. Seara se adunau la locuința primarului pictorii: Lucian Grigorescu, Tonitza, Striadi, Dărăscu și mulți alții. Veneau la o cafea ori la o gustare și mai apoi plecau la restaurantul lui „IAMANDÍ“ situat în Piața Primăriei; ținut de grecul Iamandi și renumit pentru vinurile extraordinare pe care le oferea clienților săi. Acolo se putea mânca mai mult pește, în special guvizii pe care îi aducea ISMAIL, care-l aproviziona și pe primar, pe la care venea și un alt turc OSMAN, prieten cu Steriadi căruia îi purta ducându-i aiurea și cutia cu culori și pânzele încadrate în rame, care urmau a fi pictate. De altfel și Osman și primarul orașului, profesorul Moșescu, apar în multe din tablourile prietenilor săi marii pictori.

DESPRE REGINA MARIA A ROMÂNIEI CARE ȘI-A LĂSAT INIMA LA BALCIC DUPĂ DORINȚA SA

Regina Maria a fost considerată pe vremea Sa a fi cea mai frumoasă regină din Europa; așa după cum o poate constata și acum oricine privește fotografiile Ei. Purta întotdeauna rochii lungi albe, vaporoase, cu falduri bogate, cu niște voaluri verticale. Avea capul

înfășurat într-un șal alb, care apoi se prelungea pe umerii săi. Purta șiraguri de perle sidefii și pantofi de năbuc care abia se mai zăreau de sub faldurile rochiei.

Când venea la Balcic, Ea era așteptată la o răscruce de drumuri din vârful litoralului, de către o turcoaică din serviciul Ei, anume FATIMA.

Aceasta, când vorbea cu cineva despre Regina Maria o numea pe Aceasta „SULTANA". Din momentul când Aceasta sosea la Balcic, Fatima era nedespărțită de suverană, de Regină, pe care o iubea cu venerație. Iar Regina obișnuia să o ia chiar în automobilul regal.

Încă de la primele ore de la sosirea Sa la Balcic, Regina îl chema pe primarul orașului profesorul Moșescu ca să ia masa cu Ea. Și de fiecare dată îi amintea acestuia de Rugămintea Ei, anume ca nu cumva în vâltoarea înnoitorilor, a construcțiilor care se înălțau la tot pasul în oraș, să se piardă ceva din farmecul Balcicului.

„Domnule Moșecu – spunea Regina – te rog să veghezi ca nu cumva să se piardă atmosfera, poezia Balcicului nostru".

Uneori o însoțea pe Regina Maria și Regele Ferinand soțul Ei, care avea și El un loc favorit al lui în palatul Regal.

Palatul Regal avea două caturi și era astfel construit ca să respecte arhitectura clădirilor turcești, cu balcoane ieșite puțin în afara zidurilor exterioare portante.

Grădina palatului era superbă, un anicat, o adevărată bijuterie horticolară cu o vegetație luxuriantă de tipic mediteranean, pe care o îngrijeau trei grădinari pricepuți și conștiincioși.

Nu prea veneau musafirii la Regina Maria la Balcic și cât era vara de lungă, acolo îi plăcea Ei să stea și să mediteze la ceea ce scria... căutând o izolare de lumea zgomotoasă. Însă se ducea destul de des la locuința primarului Moșescu pentru că aprecia că de la casa acestuia și din curtea ei, tot ce se putea observa cu vederea Ei, i se părea extraordinar de frumos. Chiar casa acestuia îi plăcea Reginei deși nu era prea mare, însă avea camere spațioase.

Odată, când se afla în vizită la primar, regina Maria l-a întrebat: „Cum? aveți un singur dormitor? și când vă certați ce faceți?". Pe fiica primarului o mângâia pe creștetul capului și îi spunea:

„Ce fericită ești că te cheamă Balcica!... Ce copil fericit să porți numele celui mai frumos oraș din lume".

Ce prefera să mănânce Regina Maria? în general pește și în mod obligatoriu iaurt! Regina era mare consumateoare de iaurt, care era atât de consistent, încât puteai „tăia" și transporta porția dorită cu ajutorul unui cuțit mai lat. Era un iarut preparat din lapte de capră căci, la Balcic existau o mulțime de capre pe care copii le duceau la păscut pe dealurile cu iarbă. Copiii și caprele erau însoțiți și de măgari cenușii.

Primarul Moșescu avea și el un măgăruș blond-cenușiu cu numele de IZA pe care mult l-a iubit Balcica. Deși acesta înopta pe undeva în mahalaua tătărască, revenea în fiecare dimineață și o aștepta pe fetiță la poarta casei acesteia. Asinul era răsfățatul fetiței și purta la gâtul său un șirag de mărgele albastre turcoaz care scoteau clinchete foarte plăcute la auzul lor și erau apreciate favorabil

de toţi cei care le auzeau. Măgărusul IZÁ a murit de bătrâneţe la puţin timp după evacuarea silită din Balcic a fetiţei pe care el o îndrăgise atât de mult, căci toată populaţia românească autohtonă şi majoritară era forţată samavolnic să părăsească toate proprietăţile ei în mâinile bulgarilor şi să evacueze definitiv CADRILATERUL adică jumătatea de Sud a Dobrogei în Septembrie 1940 ca urmare a aplicării „blestematelor prevederi ale aşa numitului Tratat de la Craiova“ impus Românei de HITLER, MOUSOLINI cu acordul lui STALIN.

În consecinţă, familia profesorului Octavian Moşescu s-a refugiat în Bucureşti.

După moartea lui IZÁ, Balcica a primit mărgelele pe care le dăruise cândva ea, măgăruşului ei atât de îndrăgit, pe care le păstrează intacte.

Aflând de la fostul primar al Balcicului despre moartea măgăruşului IZÁ, pictorul Lucian Grigorescu a exclamat: *„Vai, ce păcat ! IZÁ era cel mai puţin măgar dintre noi toţi!“*... şi cele spuse de pictor erau pe deplin adevărate! *căci se cedase un teritoriu străbun românesc cu toate bunurile pământeşti de pe el, se evacuase populaţia majoritară românească fără să se fi tras un foc de puşcă în apărarea acesteia!*

După instalarea regimului comunist în România, familia profesorului Octavian Moşescu, care se refugiase de la Balcic în Bucureşti, a fost constrânsă de împrejurări să muncească în continuare într-o activitate înjositoare pentru a-şi asigura existenţa. Profesorul se ocupa cu vânzarea biletelor de intrare la hipodrom pentru cursele de cai, iar soţia sa a

intrat să lucreze ca muncitoare la o fabrică de tricotaje. Însă fostul primar al Balcicului nu precupeţea nici acum nici un sacrificiu, nici în Bucureşti pentru ca să-şi poată primi acasă la ei la o gustare, un vinuşor, sau o cafeluţă. Şi astfel continuau să vină la el pictorii: Lucian Grigorescu şi Camil Ressu; sculptori printre cari Gheorghe Anghel (cel care i-a executat şi un bust fetiţei Balcica), bust care se află în salonul familiei (pe atunci un aoartament închiriat situat lângă parcul Carol). Între rimp, profesorul Octavian Moşescu fostul primar al oraşului Balcic, a fost nevoit să se ocupe să fabrice pentru obrazul femeilor, rujuri pentru buze şi pudre (căci nu mai aveu loc curse de cai în Bucureşti). Devenise totuşi un muncitor calificat, însă în pofida noii situaţii sociale veneau totuşi să-l viziteze la domiciliul său şi marii actori ai scenei româneşti, adevăraţii şi constanţii prieteni ai acestuia: George Vraca, Puiu Iancovescu (care-şi construise o căsuţă la Balcic pe un teren procurat de primar) şi mulţi alţii. Aceştia apreciau cum se cuvine baclavalele şi imam – baialdâ-urile preparate de soţie. Profesorul Moşescu era prieten şi cu cântăreţi români celebri precum: Jean Grozăvescu şi Ştefănescu Goangă.

Biserica românească ortodoxă din Balcic se afla situată cam pe la mijlocul unui deal, pe strada care cobora spre centrul oraşului. De acolo populaţia credincioşilor cu ocazia sărbătoririi învierii lui Hristos, după slujbă, ieşind din sfântul locaş pornea să urce, sau să coboare, într-o superbă şi impresionantă procesiune noaptea cu lumânările aprinse în

mâini și în acest moment se auzea vocea puternică și inconfundabilă a lui Ștefănescu Goangă cântând „Hristos a înviat".

Deci, *în Septembrie 1940 toți românii băștinași majoritari dintotdeauna în jumătatea de Sud a Dobrogei (Cadrilaterul acesteia) au fost siliți să-și părăsească proprietățile și toate bunurile lor și să se lase în mâinile unor venetici veniți cândva târziu în istorie tocmai din Asia centrală. Ce tragedie a poporului Român !*

Poetul ADRIAN MANIU un foarte bun prieten al primarului Balcicului profesorul Octavian Moșescu, a scris o superbă poezie dedicată fetei Balcica.

Această poezie vroia să reprezinte *un dialog imaginar între acesta și orașul Balcic*, poezie plină de un dor nestins, a cărei strofă se încheia astfel:

„Unde ești tu?
Nu mai sunt!
Dar mi-e sufletul la tine.
Tu te mai gândești la mine?
Săruta-te-aș alb pământ..."

☆ ☆ ☆ ☆ ☆

Ce datorie sfântă mai avem acum noi Românii de pretutindeni? așa cum ne-a învățat savantul istoric Nicolae Ioga să nu uităm niciodată grozăvia răpirii CADRILATERULUI dobrogean teritoriu străbun românesc, jumătatea de Sud a DOBROGEI cu județele DUROSTOR și CALIACRA (cu „Coasta de Argint" și cu orașul BALCIC)!; căci: „CINE UITĂ, NU MERITĂ!" preciza ilustrul savant istoric român.

Urna funerară cu Inima Reginei Maria a României soția Regelui FERDINAND I cel Loial, Întregitorul ROMÂNIEI se afla după dorința Sa expresă, în biserica *Stella Maris* din incinta Palatului Regal din Balcic pentru vecie, a fost distrusă și inima Ei se află în prezent într-un banal borcan așezat cu deosebită „zmerenie și recunoștință tovărășească" pe un raft al depozitului muzeului de istorie a poporului Român din București!

Să nu uităm frați români ISTORIA ROMÂNIEI CEA ADEVĂRATĂ !!! căci astfel nu vom merita să ne recăpătăm niciodată toate teritoriile rupte în anul 1940 din scumpa noastră ROMÂNIE MARE ÎNTREGITĂ în anul 1919 sub sceptrul REGELUI FERDINAND I și al REGINEI MARIA!

☆ ☆ ☆ ☆ ☆

PERSONAJE, POPOARE, LOCALITĂȚI ALE LUMII ANTICE, ISTORIE...

DIONYSOPOLIS, colonie greacă pe litoralul apusean al Mării Negre (= Balcic). fondat în sec. al VI-lea î.H sub numele de Krounoi de către coloniști originari din Milet; acest oraș a primit numele de Dionysopolis în epoca elenistă, perioada când se situează apogeul înfloririi sale economice. A fost cucerit și distrus în primul război mitradatic de către generalul roman M. Terentius Varro Lucullus (72/71 î.H.). Dionysopolis a întreținut relații de prietenie cu Burebista (Regele Daciei independente – N.N.)

grație serviciilor aduse suveranului dac de către ACORNION, Fiul lui Dionysos cetățean al orașului. *În secolul II-III Dinysopolis devine un prosper centru urban roman*, membru în comunitatea cetăților antice.

Nota Noastră: Dionysopolis = Balcic se află pe teritoriul străbun al Românilor (Daco-Geto-Romani), încă din antichitate în provincia *Dacia Pontică*, cu numele roman *Scythia Minor = Sciția Mică* și mai recentul nume *DOBROGEA* României, cuprinzând spațiul teritorial dintre dreapta fluviului Dunăre și Marea Neagră. Din cele mai vechi timpuri, din antichitate teritoriul Dobrogei a fost în stăpânirea *locuitorilor băștinași independenți Daci* (așa după cum au fost numiți de către istoricii romani, sau Geți cum au fost numiți ei de către istoricii greci). Deci, Daco-Geții erau același popor băștinaș în spațiul dintre Dunăre și Marea Neagră adică = *DACIA PONTICĂ denumire acordată acestui teritoriu românesc străbun de către eminentul savant român SIMION MEHEDINȚI.*

Daco-Geții din Dobrogea = Scythia Minor, au intrat în stăpânirea Romanilor în urma campaniei militare a generalului roman M. Licinius Crassus (29–28 î.H.). Abia în anul 106 d.H. împăratul roman TRAIAN a cucerit Dacia și numai astfel cea mai mare parte a teritoriului locuit de Daco-Geți a devenit provincie romană. O mărturie ce nu poate fi contestată de către nimeni este aceea confirmată și de *prezența în Dobrogea la Adamclisi* în România a celebrului monument original *TROPAEUM TRAIANI*. Cetate romană în Scythia Minor antică = Dobrogea românească din zilele noastre.

ACORNION

Acornion, fiul lui *Dionysos* (secolul I î.H.), grec din *Dionysopolis* (Balcic în Dobrogea de Sud adică în județul Caliacra din așa numitul „CADRILATER"). A fost solul cetății natale pe lângă *BUREBISTA* (Rege al Geto-Dacilor între anii 70–41 î.H.) pe care l-a trimis regele strămoșilor noștri ca sol al lui la *CNAEUS POMPEIUS* în anul 48 î.H.

HECATEU

Hecateu – Hekataios din Milet (din jurul anilor 560–480 î.H.), *geograf și istoric* (logograf) grec, este autor al *descrierii pământului* care cuprinde *informații documentare asupra regiunilor de coastă* ale *Mării Negre* și ale Mării Mediterane.

HERODOT – HERODOTOS

Herodot (aproximativ anii 484–425 î.H.) a fost un *istoric grec*. Născut în *Halicarnas*, Herodot a fost obligat de luptele din cetate să o părăsească și a călătorit mult stabilindu-se la Atena unde a devenit un apropiat al cercului din jurul lui *Pericle*. În anul 444 î.H. se număra printre coloniștii fondatori ai *orașului Thurioi* din sudul Italiei și nu se mai știe dacă a revenit sau nu la Atena. Titlul de *„părinte al istoriei"* este semnificativ pentru locul pe care Herodot îl ocupă cu Istoriile sale în evoluția istoriografiei.

TUCIDIDE – THUKYDIDES

Tucidide (în jurul anilor 460–424 î.H.)

Istoric grec. Comandant al unei escadre ateniene care a sosit prea târziu pentru a împiedica cucerirea orașului Amfiopolis de către Spartani în anul 424 î.H.

Tucudide trăiește următorii 20 de ani departe de patrie, în exil. *Războiul peloponesiac*, singura operă a lui Tucidide ocupă prin viziune, spirit critic și analiza evenimentelor; un loc aparte în literatura istorică antică și face din *Tucidide fondatorul propriuzis al istoriografiei ca știință.*

DECENEU

Deceneu (aproximativ secolul I î.H.) a fost mare preot pe vremea regelui BUREBISTA al Dacilor și mai apoi și el chiar *Rege Geto-Dac* (aproximativ între anii 44 î.H. și ?).

Deceneu a fost cel mai apropiat sfetnic și colaborator al regelui BUREBISTA, pe care l-a sprijinit în calitatea sa de mare sacerdot în procesul de făurire a Regatului Dacilor. La moartea marelui rege BUREBISTA, Deceneu a devenit conducătorul uneia din formațiunile statale provenite din destrămarea regatului, probabil al aceleia din Transilvania meridională.

STRABON – STRABO

Strabo-Strabon (aproximativ anii 64–63 î.H. – 23–26 d.H.) a fost un *geograf și istoric grec originar din Amaseia din Pont.* Lucrarea sa *Geografia* este *unica operă antică* a acestei discipline care ne-a parvenit aproape în întregime; cuprinzând *prețioase informații cu privire la DACIA* strămoșilor noștri.

☆ ☆ ☆ ☆ ☆

TOMIS

Oraș grec fondat în secolul al VI-lea î.H. de coloniști greci din Milet (acum *Constanța* din *România*).

Tomis s-a dezvoltat încet în primele trei secole de existență și înflorește abia în epoca elenistă și se alătură coaliției antiromane a orașelor pontice organizată de Mitradate VI Eupator și *recunoaște* temporar *autoritatea romană* în urma campaniei de represalii organizată de M. Terentius Varro Lucullus (72–71 î.H.). Temporar *inclus în Regatul lui Burebista* aproximativ *în anul 55 î.H.). Tomis a intrat în stăpânire romană în primii ani ai domniei lui Augustus.* Aici a fost *exilat și a murit poetul P. Ovidius Naso* (8–17 d.H.). Apogeul înfloririi sale îl atinge Tomis în *epoca principatului*, când este reședința comunităților cetăților grecești Vest-pontice. După primele atacuri ale Goților din secolul al III-lea orașul este puternic fortificat sub *împăratul roman Dioclețian*, devenind *capitala noii provincii romane numite Scythia Minor* (*Sciția Mică*), apoi sediul unui episcopat. Reconstruit pe timpul *împăratului roman Justinian*, orașul mai supraviețuiește până în anul 680 când a fost distrus de *Avari și Bulgari*. În secolul al XI-lea Tomis apare ca *port bizantin* cu numele de *CONSTANȚA*, devenind în epoca modernă *cel mai important port al României la Marea Neagră.*

OVIDIU (PUBLIUS OVIDIUS NASO)

(43 î.H. – 17 d.H.) poet elegiac latin.

Unul din cei mai *apreciați poeți ai Romei* din timpul domniei *împăratului roman Augustus.*

În anul 8 d.H., Ovidiu s-a văzut *exilat la Tomis pe litoralul Mării Negre*, hotărâre asupra căreia nu s-a mai revenit. Printre greci și *Geto-Daci*, Ovidiu își va petrece ultimii ani ai vieții sale, compunând pe

meleagurile Dobrogei: *„Tristele"* şi *„Scrisorile din Pont"*, precum şi un poem în limba localnicilor (care din nefericire nu s-a păstrat).

☆ ☆ ☆ ☆ ☆

HISTRIA (latinizat *HISTER*)

Histria oraş grecesc, a fost fondat sub numele de *Istros* în secolul al VII-lea î.H. pe ţărmul apusean al Mării Negre (astăzi comuna *ISTRIA din judeţul Constanţa, din Dobrogea, din România*). În secolul al VI-lea – IV-lea î.H. Histria era cea mai înfloritoare colonie de pe litoralul dobrogean. Ea a participat aproximativ în anii 313 î.H. la revolta oraşelor Vest-Pontice împotriva diadohului *Lisimah*, cunoscând un puternic declin în epoca elenistică. Histria s-a alăturat coaliţiei antiromane a oraşelor Pontice organizată de *Mitradate VI Eupator şi a devenit dependentă de Roma în urma campaniei lui M. Terentius Varro Lucullus* (72–71 î.H.). *A fost cucerită de Daco-Geţii lui Burebista* aproximativ *în anul 55 î.H.* Oraşul a cunoscut o epocă de linişte după *instaurarea autorităţii romane* (*în Dobrogea de azi*) = *Scythia Minor* din primii ani ai domniei împăratului roman Augustus. Histria a fost distrusă de un atac al Goţilor în jurul anului 248 d.H.); incinta oraşului în secolul al IV-lea – al VI-lea nu mai cuprinde decât o treime din suprafaţa oraşului de odinioară.

Oraşul *Histria* a dispărut din Istorie la sfârşitul secolului al VI-lea în urma invaziilor Avarilor şi a Slavilor, *ruinele sale fiind redescoperite de către VasilePârvan în anul 1914.*

Histria a emis monede începând din secolul al V-lea î.H., acestea fiind primele bătute în vremea lui *Gordian al III-lea* (anii 238–244).

☆ ☆ ☆ ☆ ☆

CALLATIS

Callatis oraş stat (polis) grecesc situat pe litoralul apusean al Mării Negre (*în Dobrogea de azi*), fondat în secolul al VI-lea d.H. de către Dorienii din Feraclea Pontica. (*oraşul Mangalia din România*). Înfloritor centru agricol, Callatis a rezistat la sfârşitul secolului al IV-lea î.H. asediul diadohului *Lisimah* şi făcea parte din coaliţia antiromană a lui Mitradate VI Eupator suferind în anii 72–71 î.H. represaliile *generalului roman M. Terentius Varro Lucullus. Intrat sub controlul Romei* la începutul domniei lui *Augustus* (în urma campaniilor lui *M. Licinius Crassus* din anii 29–28 î.H., Callatis a avut statut de *civitas foederata* şi a făcut parte până în secolul al III-lea d.H. din comunitatea oraşelor greceşti Vest-Pontice. Din Callatis sunt originari unii cărturari ai epocii eleniste precum: Demetrios, Heraclides, Lembos, Satyros Peripateticul şi alţii. Callatis a bătut moneda proprie din secolul al IV-lea î.H. până în vremea împăratului Filip Arabul (243–249 d.H. Oraşul a dispărut în secolul al VI-lea în urma invaziilor Avaro-Slave.

☆ ☆ ☆ ☆ ☆

CARSIUM

Carsium castru roman a fost construit în *anul 103 d.H. de împăratul Traian* pe malul drept al Dunării de

Jos, pe un tel locuit încă din neolitic și până în epoca Geto Dacă (*este Hârșova de azi din România*).

Carsium a fost o importantă așezare civică a Scythiei Minor (Sciția Mică) adică *DACIA PONTICĂ*, *astăzi Dobrogea*) în secolele al II-lea–al VI-lea.

☆ ☆ ☆ ☆ ☆

ROLES

Roles (secolul I-I î.H.).

A fost un *Rege Geto-Dac din Dobrogea* (*Dacia Pontică*) aliat al lui M. Licinius Crassus în timpul campaniei acestuia în ținuturile Vest-Pontice din anii 28–29 î.H.

Nota Noastră: Roles stăpânea pe cât se pare *partea de Sud a Dobrogei* având centre mai însemnate: *Durostorum* (Silistra), *Abrirtus* la Sud-Est de Durostorum și Axiopolis (lângă Cernavodă) dar includea și „CADRILATERUL" (adică fostele județe românești: DUROSTOR și CALIACRA răpite de vecinii noștri Bulgari în Septembrie 1940 în urma unor așanumite „tratative" impuse de Hitler, Mussolini și cu asentimentul lui Stalin, bietei Românii aflate în acele vremuri nefericite singură, fără nici un ajutor din partea aliaților ei din Vest (Franța era înfrântă și ocupată de armatele hitleriste germane, iar Anglia era izolată și în calea unei previzibile invazii a vehrmachtului hitlerist.

☆ ☆ ☆ ☆ ☆

DAPYX

Dapyx (? – aproximativ anul 28 î.H.)

Rege Geto-Dac din Dobrogea a fost înfrânt de M. Licinius Crassus guvernatorul *Macedoniei romane* care organizase o expediție în ținuturile Vest-Pontice. Dapyx a fost asediat în cetatea sa cucerită ulterior prin trădare.

Nota Noastră: Dapyx domnea în centrul Dobrogei în regiunea Capidava (astăzi cu același nume la Nord de Cernavodă), *Carsium* (*Hârșova*), *Ulmetum* (*Pantelimonul de Sus*) și *Histria* (*Istria*).

Regele Roles a fost atacat în anul 28 d.H. de către *vecinul său Regele Dapyx*. Roles a cerut atunci *ajutorul prietenilor și aliaților săi Romani*. Aceștia au trimis pe generalul Crassus care se afla în apropiere deoarece începuse cu un an înainte lupta împotriva Bastarnilor și continua acum acolo operațiuni militare. Dapyx a fost asediat în cetatea sa, însă un trădător i-a dat posibilitatea lui Crassus să intre în cetate. *Atunci Dapyx* și cu fruntașii Geto-Daci din jurul său au anticipat gestul eroic de la Sarmizegetusa de mai târziu și *s-au sinucis* pentru a nu cădea în mâinile dușmanilor. Iar poporul din cetate s-a refugiat într-o mare peșteră luând cu el ce avea mai de preț, (probabil într-una din peșterile care se mai pot vedea și astăzi la locul numit Gura Dobrogei), situat între Ulmetum și Histria.

☆ ☆ ☆ ☆ ☆

ZYRAXES

Zyraxes (secolul I î.H.) *Rege Geto-Dac din Dobrogea*, în timpul campaniei sale din regiunile Vest-Pontice

(28 î.H.) M. *Licinius Crassus guvernatorul roman al Macedoniei* asediază și cucerește cetatea *Genucla* reședința dinastului Zyraxes din preajma Dunării.

Nota Noastră: deși nu avusese nimic de suferit din partea lui Zyraxes. Motivul? n-il precizează Cassius Dio: *era dorința lui Crassus de a lua înapoi steagurile* pe care le pierduse într-o *altă bătălie* cu Bastarnii și cu *Geto-Dacii* lângă Histria cu vreo trei decenii mai înainte; steaguri de care auzise că se aflau în puternica cetate geto-dacă de pe malul Dunării anume *GENUCLA*. Crassus a înconjurat această cetate și pe uscat și pe apă și a cucerit-o după un timp relativ scurt însă fără a-l prinde pe Zyraxes, care *fugise luând cu el peste Dunăre tezaurul.*

Zyraxes stăpânea partea din spre Nord a Dobrogei cu localitățile: *Troesmis* (*IGLIȚA*), *Dinogeția* (*Bisericuța*), *Aegisus* (*Tulcea*) și *Buteridava*. Aceste date au fost aflate de la *Cassius Dio istoric antic.*

Deci *aceștia erau cei trei Regi Geto-Daci din Dobrogea antică.*

☆ ☆ ☆ ☆ ☆

DUROSTORUM

Durostorum (numele cel mai vechi: *Durostolon* aparținea Dacilor, N.N.); numele de *Durostolon* este pomenit de greci; numele dat de Romani a fost *Durostorum*; numele de *Dârstor* era purtat pe vremea lui *Mircea cel Bătrân Domnitorul Țării Românești = Muntenia 1386–1418* („*Principe între creștini, cel mai viteaz și cel mai ager*" cum îl descrie

cronicarul *Leinclavicius* – traducătorul de cronici turcești) cuvântul *Dârstor* a ajuns până în zilele noastre ca Dristor.

DUROSTORUM pe vremea Daco-Romanilor era *Un oraș roman situat pe malul drept al Dunării în provincia romană Moesia Inferior.* (N.N: Scynthia Minor = sciția Mică, numele de *Dobrogea* de mai târziu). Acest oraș s-a dezvoltat în jurul *castrului Legiunii Romane a XI-a CLAUDIA stabilită aici în anii 105–106.* Oricine ar putea întreba: Oare era cumva pe acolo pe vremurile acelea vreun picior de bulgar?

Nici vorbă de așa ceva! Acolo *se aflau în mare majoritate doar băștinașii Daco-Geți și minoritarii Romani noi veniți pe post de cuceritori,* care din obiceiul lor pe unde au trecut, au schimbat și acolo numele localității respective din *Durostolon* în *DUROSTORUM.*

După lupte grele cu Turcii, Domnitorul Mircea cel Bătrân a pierdut în anul 1417 cetatea sa Dârstor care încăpând pe mâna otomanilor, aceștia *l-au numit Silistra* nume care s-a menținut până în prezent.

Durostorum a fost ridicat la rangul de *municipium* pe timpul domniei *împăratului roman Marcus Aurelius* și totodată și stație vamală. În următorul secol a avut de suferit de pe urma invaziilor: *Costobocilor, Carpilor* și *Goților.* A fost în continuare și *un important centru urban romano-bizantin* care a dispărut la începutul secolului al VII-lea. După restaurarea dominației Bizantine la Dunărea de Jos, în anul 971 a devenit capitala temei *Paristrion* (Paradunavon). Durostorum a fost și locul de naștere al generalului roman *Flavius Aëtius* (aproximativ anii 390–354).

Nota noastră: Cetatea Dârstor de pe timpul domniei lui Mircea cel Bătrân se afla pe teritoriul „Ţării Româneşti a Munteniei" care pe vremea acestui Domnitor român ajunsese la cea mai mare întindere din toate timpurile, când hotarele ei se vedeau lămurit *şi din impunătorul titlu ce-l purta Domnul ţării:*

„Eu cel întru Hristos Dumnezeu bine credinciosul şi bine cinstitorul şi de Hristos iubitorul şi *singur stăpânitorul Io Mircea mare voevod şi domn*, cu mila lui Dumnezeu *stăpânind şi domnind toată ţara Ungrovlahiei şi părţile tătărăşti şi Amlaşului şi Făgăraşului herţeg şi Banatului de Severin, domn de amândouă părţile de peste toată Dunărea şi până la Marea cea Mare şi cetăţii Dârstorului stăpânitor.*"

☆ ☆ ☆ ☆ ☆

SCURTĂ ISTORIE A DOBROGEI.

Mai înainte, Dobrogea (nu în întregimea ei, ci numai de la Ecrané şi până la „Gura Dobrogei") *fusese a unui despot* cu numele *DOBROTICI* care o moştenise de la fratele său *BALICA* care-şi avea reşedinţa la Cavarna, localitate existentă şi în zilele noastre cu acelaşi nume. După Dobrotici a urmat fiul său *IVANCO*. Acesta *a dus lupte cu Turcii în anul 1388* şi apoi a dispărut de pe scena Istoriei. *În anii următori s-a constatat că cea mai mare parte din statul lui Ivanco Dobrotici se afla în stăpânirea lui Mircea cel Bătrân Domnitorul Ţării Româneşti a*

Munteniei, care se intitula în două documente latine din anii 390 şi 391 în felul următor: „terrarum Dobroticii despotus". Felul în care Dobrogea a ajuns în posesia lui Mircea cel Bătrân cel mai probabil *este ca urmare a luptei sale cu Turcii care-l atacaseră pe Ivanco Dobrotici*, deoarece şi *Dârstorul* (*Silistra* din zilele noastre) *a fost cucerit în aceeaşi epocă adică în anii 1388–1389.* Dacă de la această dată cetatea DÂRSTOR părea în titlul lui Mircea cel Bătrân ca o entitate deosebită de Dobrogea, în care totuşi se afla, acest fapt se explică prin împrejurarea că *Dârstorul nu a aparţinut niciodată politiceşte de statul lui Dobrotici;* el nu putea fi contopit cu posesiunea trans-danubiană a lui Mircea adică cu *„Părţile Tătărăşti"* care însemnau ţinuturile pe care odinioară şi *BASARAB le cucerise de la Tătari* şi care cuprindeau şi *cetatea CHILIA.* (N.N.: de la aceste *„Părţi Tătărăşti"* cucerite de *BASARAB* Domnitor al Ţării Româneşti Muntenia a luat numele de mai târziu *BASARABIA* (adică *teritoriul dintre Prut şi Nistru* al provinciei româneşti Moldova.).

Politica externă a lui Mircea cel Bătrân a fost influenţată *de primejdia turcească.* Toate războaiele lui Mircea au fost purtate numai împotriva Turcilor. Însă raportul dintre forţele lui Mircea (Domnitorul Ţării Româneşti a Munteniei) şi ale Turcilor era inegal. Turcii aveau mult mai multe mijloace şi posibilităţi la dispoziţia lor decât Domnul muntean român. Şi numai de aceea până la urma urmei Mircea a fost nevoit să recunoască această zdrobitoare superioritate şi s-a hotărât să ajungă la o înţelegere

cu Turcii, care a avut un rezultat de cea mai mare însemnătate pentru *păstrarea ființei statului său: Țara Românească a Munteniei.*

Nota Bene! Pe acea vreme Bulgaria cădea *definitiv sub loviturile sultanului turc Baiazid* și era *prefăcută în pașalâc turcesc (provincie turcească) stare în care a rămas aproape 500 de ani* în continuare, iar în scurt timp după aceea *Serbia a avut aceeași soartă.*

„Țara Românească" a Munteniei a lui Mircea cel *Bătrân* a putut rezista astfel, asigurându-și continuitatea vieții sale politice. *Supunerea completă a Bulgariei s-a petrecut în anul 1393 când această țară (Bulgaria) a năvălitorilor veniți acolo tocmai din Asia Centrală și instalați la sudul Dunării în Balcani, a devenit PAȘALÂC TURCESC adică PROVINCIE TURCEASCĂ.* Mircea cel Bătrân Domnul Țării Românești a Munteniei, după trei zeci de ani de lupte și tot atâtea victorii a fost silit de împrejurări să recunoască superioritatea zdrobitoare a Turcilor și numai după *aceea s-a angajat să plătească anual Turcilor un haraciu* cum se numea pe atunci în limba turcă, care *în fond era numai un mijloc de a căpăta liniște din partea dușmanului; Țara Românească a Munteniei rămânea însă liberă cu vechile ei rosturi politice* căci *Turcii se angajau să nu se amestece în organizarea ei internă a „Țării Românești a Munteniei"*

În urma unei expediții a sultanului Mehmed în Muntenia în anul 1417 a căzut cetatea Giurgiu și mai apoi Turnu, iar *Dobrogea a fost ocupată în întregime*

de otomani, ocupație care a durat până în anul 1877 când a avut loc războiul de independență totală a României contra Turcilor în cadrul (războiului ruso-turc) *câștigat cu prețul vieților a 10.000 de ostași români,* când armata română *a salvat armata rusă de la o înfrângere rușinoasă;* dar profitorii au fost Bulgarii („prietenii" noștri năvălitori veniți cândva tocmai din Asia Centrală) care astfel au profitat pe gratis fiind eliberați după aproape 500 de ani de robie turcească.

Deci, din cele mai vechi timpuri, din antichitate Dobrogea a fost locuită de băștinași: Traci, Daco-Geții, o ramură a Tracilor; iar peste *băștinașii Daco-Geți au venit Romani care au ocupat Dobrogea* (Scythia Minor) prin lupte grele cu băștinașii cu care s-au contopit alcătuind până în cele din urmă poporul român băștinaș și în DACIA PONTICĂ (Dobrogea).

După lupte grele cu Turcii invadatori, băștinașii români ai lui Mircea cel Bătrân au pierdut în anul 1417 Dobrogea însă au rămas acolo majoritari în pofida încercărilor sultanilor otomanii de a coloniza cu populație mahomedană turco-tătară. Aci nu aveau cum să apară Bulgari care erau de multă vreme sub pașalâc turcesc în fosta lor țară încă din anul 1393!

După războiul ruso-turc din anul 1877 care a fost câștigat numai și numai prin intervenția armatei române de sub comanda Prințului CAROL I al României, le cerea disperată a Rușilor care fuseseră încolțiți de Turci, Dobrogea a fost „*oferită*" numai pe jumătate (partea de Nord (cu cele două județe Tulcea și Constanța) Românilor în schimbul răpirii a trei județe

românești din Basarabia, deși teritoriul străbunilor băștinași români cuprindea și partea de Sud cu județele Durostor și Caliacra, așa supranumitul CADRILATER care abia atunci a fost oferit pe gratis Bulgarilor sclavizați.

Românii trebuiau pedepsiți de Ruși pentru că protestaseră și refuzaseră să le cedeze Rușilor cele trei județe din sudul Basarabiei tot teritoiu străbun românesc. După 1878 Bulgaria emancipată și prin sacrificiul a 10 000 de ostași români și-au creat abia atunci un așa numit principat bulgar având abia acum ocazia să intre în CADRILATER (județele Durostor și Calicra din sudul Dobrogii teritoriu străbun românesc).

Bulgarii intrând abia în anul 1878 în Cadrilater (sudul Dobrogei) peste populația majoritară românească și cea minoritară turco-tătară s-au purtat bestial timp de numai 35 de ani, pentru a o deznaționaliza și a-i răpi bunurile. Nu au reușit decât parțial deoarece în urma așanumitului război balcanic din anul 1913 au fost înfrânți prin intervenția armatei române, care a fost chemată în ajutor de Sârbi, Greci și Muntenegreni, care erau cât pe ce să fie zdrobiți de către „aliații lor Bulgari". În urma Tratatului de la București din anul 1878 România și-a recuperat sudul Dobrogei (CADRILATERUL cu cele două județe: DUROSTOR și CALIACRA cu „Coasta de Argint" și orașul BALCIC străbune ținuturi românești).

☆ ☆ ☆ ☆ ☆

Din anul 1878, în urma războiului ruso-turc din 1877 la care a participat și armata română la chema-

rea disperată în ajutor a armatei ruse, Mica Românie a obținut prin „recunoștința Rușilor" doar jumătatea de Nord a Dobrogei străbun teritoriu românesc, fiindu-ne refuzată obținerea și a jumătății de Sud, deparece Românii refuzaseră cu indignare răpirea a trei județe din posesia lor străbună din Basarabia.

Însă în urma așa numitului „război balcanic" din anul 1913 mica Românie sub Regele Carol I-i a obținut și jumătatea de Sud a Dobrogei cu județele DUROSTOR și CALIACRA (cu Coasta de Argint și cu orașul BALCIC tot străbun teritoriu românesc încă de pe vremea Daco-Geților și Romanilor) ca să nu mai pomenim și de Domnitorul Mircea cel Bătrân al Țării Românești a Munteniei stăpânitor până la „Marea cea Mare" (1386–1418). Deci, în anul 1878 întreaga Dobroge a fost recucerită și astfel reintrată în posesiunea statului român prin jertfele eroilor săi fii.

Din anul 1878 și până în anul 1916 (când mica Românie a intrat în vâltoarea primul război mondial, pentru reîntregirea teritoriului său străbun și eliberarea fraților români de sub opresiunile dușmanilor, Dobrogea a fost ridicată pe culmile civilizației europene de către băștinașii locului în imensa majoritate români având sprijinul neprecupețit al tuturor cetățenilor din România.

În urma intrării micii Românii în anul 1916 în primul război mondial (1914–1918), în August 1916 ea a fost atacată cu înverșunare de „Puterile Centrale" și acoliții acesteia (Germania, Austro-Ungaria, cu Bulgaria și Turcia). Neajutorată la timp conform angajamentelor luate de către „Puterile Unite "Antanta"

(Franța și Anglia) și trădată odios de către Rusia, biața mică Românie a fost nevoită să piardă la sfârșitul anului 1916 întreaga Dobroge, numai în anul 1917, fiind ocupată de trupe germane, bulgare și turcești din cauza întârzierii și necombatanței trupelor rusești „aliate nouă".

☆ ☆ ☆ ☆ ☆

Bibliografie: Constantin Kiriţescu „Istoria războiului pentru întregirea României – 1916–1918", vol. I, pag. 240.

Un mare capitol al companiei militare dobrogene se încheiase tragic prin pierderea Dobrogei la sfârșitul anului 1916. Dobrogea devenise mormântul *a câtorva zeci de mii de fii ai micei Români* și ai celor mai frumoase iluzii. Acest străbun teritoriu românesc intrase în mâinile Bulgarilor venetici, acest colţ din sufletul nostru. Căci timp de patruzeci de ani prin munca și strădania românească se *reușise să se transforme Dobrogea, din pustietatea de care pomenea MOLTKE în anul 1835, într-o adevărată grădină care a impus admirație până și ferocelui dușman generalul german MACKENSEN care însuși s-a exprimat astfel: „Călătorul care pătrunde în Dobrogea prin Bugaria, are impresia că trece din Asia în Europa"*. Doar în câteva săptămâni invazia bulgărească trecuse cu pârjolul distrugerii peste civilizația românească și *satele românești înfloritoare deveniseră moloz și cenușe*, iar locuitorii băștinași români își luaseră lumea în cap și fugiseră ca să scape cu viață. Bulgarii reușiseră să readucă Dobrogea

românească la starea jalnică ce fusese cu jumătate de veac mai înainte. Dobrogea nu mai era românească!

Însă Românii își pierduseră cu totul încrederea în puterea și în sinceritatea „aliatului" lor rus. O coaliție formidabilă de dușmani (Germanii, Austro-Ungarii, Bulgarii și Turcii), care puseseră în fruntea armatelor lor pe cei mai destoinici și experimentați șefi militari, ne atacau din toate părțile încingându-ne cu un adevărat cerc de fier și foc, în timp ce noi Românii luptam singuri și trădați de Ruși. Pe acea vreme erau prea *departe de noi marii noștri prieteni (Francezii, Englezii și Italienii)* care însă puteau acum să răsufle mai uşuraţi prin repezirea în luptă a celor 500 000 de baionete ale armatei române și acum toți acești prieteni ne trimiteau de departe numai „cuvinte de îmbărbătare" regretând că pentru moment nu ne puteau trimite alt ajutor, *căci materialele de purtare a războiului nostru în care intrasem la insistențele lor și care trebuiau să ne pună pe picior de egalitate tehnică cu ferocii dușmani* ai noștri, *rătăceau atunci prin imensitatea teritorială a Rusiei trădătoarea noastră, ori erau scufundate de către submarinele germane* în adâncurile mărilor și oceanelor.

În sufletele întristate ale românilor o bănuială începea să-și facă un culcuș că: *principalul aliat rus de lângă noi ne trăda* pe ascuns sau pe față...

MARTIRIUL DOBROGEI. Dobrogea străbun pământ românesc recucerit în totalitate de la Turci avea acum parte de o soartă crudă. *Bulgarii* care reprezentau la un moment dat cel mai numeros procent *din armata de invazie a Dobrogei*, pe care o revendicau *deși nu*

aveau nici drepturi istorice nici etnice asupra acestui colţ de ţară românesc, îl cereau ca preţ al colaborării lor în zăzboi alături de Germani. Şi de aceea de îndată ce au ocupat Dobrogea au şi început opera lor de „bulgarizare" a teritoriului răvnit pe nedrept, folosind celebra „METODĂ BALCANICĂ" aplicată cu succes şi recunoscută lor din Macedonia. Scopul urmărit de Bulgari era acela de a distruge toate elementele româneşti pentru ca pretenţiile absurde ale lor să se poată sprijini în viitor şi pe un pretins caracter etnic bulgăresc la un moment dat. Deci o intenţie criminală care nu a reuşit decât să decimeze numai populaţia românească care nu a apucat să se refugieze la timp din calea năvălitorilor Bulgari. Astfel batjocorită şi jefuită şi adusă la sărăcie, se adâncea prăpastia dintre românii tot majoritari băştinaşi şi barbarii cinici Bulgari. Oricine putea constata că atunci toate monumentele româneşti au fost distruse până la temelii; toate clădirile publice şi locuinţele personale româneşti, chiar şi bisericile acestora au fost mai întâi devalizate şi mai apoi distruse. Biserica catedrală din oraşul Hârşova plină de refugiaţi români, (bătrâni, femei, copii) a fost incendiată de Bulgari, aceasta arzând în totalitate cu toţi oamenii refugiaţi în aceasta. Sute de sate întregi au fost rase de pe faţa pământului.

O anchetă mixtă ulterioară din care a făcut parte delegaţi ai puterilor aliate a întocmit o listă a atrocităţilor comise de Bulgari care constituia un document de atestare a sălbăticiilor şi bestialităţilor şi atrocităţilor comise, care ar umple de groază sufletul oricărui

om şi totodată de scârbă: siluiri, schingiuiri, torturi, omoruri şi jafuri la care au fost supuşi bieţii băştinaşi români fie ei bărbaţi, femei, bătrâni sau copiii.

După doi ani de ocupaţie bulgară (1916-1917) aproape că nu mai exista în Dobrogea nici o gospodărie românească. Convoiuri nesfârşite de căruţe transportau din Dobrogea spre Sud în Bulgaria tot ceea ce se putea jefui, ridica şi transporta. De la general la soldatul bulgar, toţi au furat ce au putut şi cât au putut de la populaţia băştinaşă românească majoritară.

Aceste banditisme au alarmat chiar şi pe aliaţii şi tovarăşii de război ai Bulgarilor şi au determinat Comandamentul german să ia asupra lui situaţia din Dobrogea. În consecinţă Bulgarii au fost scoşi cu multă greutate şi după lungi tratative şi cu mari nemulţumiri. În multe cazuri Bulgarii au ameninţat chiar pe Germani.

La sfârşitul lui Februarie 1917 întreaga Dobroge supusă martiriului de către Bulgari a fost trecută sub administraţie germană.

După înfrângerea armatelor Puterilor Centrale (Germania şi Austro-Ungaria şi a acoliţilor lor Bulgaria şi Turcia) din primul război mondial (1914–1918) s-a încheiat Pacea.

La 19 Septembrie delegaţia bulgară a primit Tratatul provizoriu şi la 24 octombrie 1919 a depus răspunsul ei în scris.

Culmea impertinenţei! Bulgarii nu au renunţat la pretenţiile teritoriale asupra: Dobrogei (teritoriu străbun românesc – N.N.), Macedoniei, Serbiei şi

Turciei. Răspunsul Marilor aliaţi (Franţa, Anglia, Statelor Unite ale Americii de Nord) a fost prezentat Bulgarilor la 2 Noiembrie 1918. *Nici o concesie teritorială nu s-a făcut Bulgariei.*

În privinţa României s-au menţinut graniţele fixate prin Tratatul de la Bucureşti din anul 1913. Dobrogea întreagă cu cele patru judeţe ale ei (cele de Nord: Tulcea şi Constanţa) şi cele de Sud: Durostor şi Caliacra supranumite „CADRILATERUL" inclusiv („Coasta de Argint", cu oraşul BALCIC) rămâneau în continuare în posesia băştinaşilor Români.

La 27 Noiembrie 1919 la Neuilly sur Seine primul ministru bulgar a semnat în deplină tăcere Tratatul de Pace cu România.

(N.N.) *TRAGEDIA ROMÂNIEI din anul 1940.*

În decursul evenimentelor din anul 1940, când România era înconjurată din toate părţile de către *vecini iredentişti* şi ameninţată chiar cu *„DESFIINŢAREA" ei ca stat*, în timp ce aliaţii ei tradiţionali se aflau şi ei în dificultate (*Franţa era ocupată de trupele germane hitleriste, capitulase; iar Anglia se afla sub primejdia unei iminente invazii ale Wehrmachtului hitlerist*; în timp ce *Statele Unite* ale Americii de Nord erau prea departe de România ca să o poată ajuta; şi în timp ce *Italia fascistă a lui Mussolini trecuse de partea „AXEI" cu Germania*, ROMÂNIEI i s-au smuls prin violenţă şi ultimatum din trupul ei: BASARABIA şi BUCOVINA de NORD şi ţinutul HERŢA de către U.R.S.S.

Tot în anul 1940 a fost răpită şi partea de Nord-Vest a Transilvaniei ca urmare a unui odios DICTAT a lui Hitler şi Mussolini cu binecuvântarea lui Stalin şi acordată Ungariei horthiste. Iar aşanumitul *CADRILATER* alcătuit din judeţele: *Durostor şi Caliacra* din sudul Dobrogei străbune româneşti *a fost smuls României* prin alt *DICTAT al celor trei:* Hitler, Mussolini şi Stalin prin aşanumitele *„Tratative" de la Craiova din Septembrie 1940* „cu *SCHIMB DE POPULAŢIE"* şi alte silnicii. Lăcomia criminală a vecinilor României era numai astfel satisfăcută!

Însă în urma celui de al doilea război mondial *a fost recuperată doar partea de Nord-Est a Transilvaniei prin luptă.* Din nefericire BASARABIA, BUCOVINA de NORD, ţinutul HERŢA (care nu a aparţinut niciodată în Istorie Ruşilor) precum şi Insula ŞERPILOR din Marea Neagră; la fel şi CADRILATERUL (judeţele Durostor şi Caliacra cu „Coasta de Argint" şi oraşul BALCIC nu au putut fi recuperate încă nici până în zilele noastre!

Chiar dacă BASARABIA a devenit între timp REPUBLICA MOLDOVA recunoscută internaţional ca „Stat independent", ea a fost AMPUTATĂ la Sudul ei de către Ucraina vecină acum cu ea.

Cu ce drepturi istorice sau etnice au acaparat Bulgarii CADRILATERUL dobrogean românesc străbun, adică Sudul Dobrogei (judeţele: DUROSTOR şi CALIACRA cu „Coasta de Argint" şi oraşul BALCIC?

Concluzia definitivă este aceea!: Datoria sfântă a tuturor Românilor de pretutindeni este de a reîntregi patria lor mamă ROMÂNIA tot aşa cum a existat ea la sfârşitul primului război mondial supranumită „ROMÂNIA MARE"!

☆ ☆ ☆ ☆ ☆

TRACII

Tracii (în limba greacă; *THRAKES*; în limba latină *THRACES*) *populație indo-europeană constituită în mileniul al doilea î.H.*, într-un vast spațiu geografic *cuprins între: Munții Carpați Nordici, râurile Tisa, Vardar și Morava; Marea Egee și Marea Neagră.*

Din marea masă a Tracilor în mileniul I î.H. s-a delimitat *în spațiul Carpato-Danubiano-Pontic* (Munții Carpați – fluviul Dunărea – Marea Neagră) o *ramură a lor distinctă alcătuită din triburile Daco-Geților.* La sfârșitul mileniului al II-lea î.H. și începutul mileniului I î.H. triburile Tracilor populau o mare parte a Peninsulei Balcanice constituind totodată majoritatea populației și în multe insule ale Mării Egee. Partea septentrională a Mării Egee se numea, la începutul antichității clasice *MARE THRACIUM*, regiunea Strâmtorilor – *Bosforul Tracic*, iar Peninsula Galipoli era cunoscută cu numele de *Chersonesul Tracic. HERODOT* amintește că *neamul Tracilor este cel mai mare din lume după acela al Inzilor.* Populația Tracilor era sedentară având ca preocupări: agricultura, creșterea vitelor, viticultura și mineritul. Caii și armele Tracilor erau vestite în antichitate. *Tracii trăiau fătâmițați în numeroase triburi*, deseori antrenate în interminabile conflicte interne. Erau cunoscuți ca aprigi războinici.

După transformarea Macedoniei și Greciei în provincii romane în anul 146 î.H.) dinaștii Traci au intrat în sistemul clientelar al Romei, teritoriile lor

fiind induse în secolul I d.H. în provinciile nou create: MOESIA și TRACIA. Teritoriile Tracilor din sudul Dunării au rămas în stăpânirea imperiului Romano-Bizantin, suferind un intens proces de romanizare.

☆ ☆ ☆ ☆ ☆

DACII

Dacii, denumirea a fost dată de izvoarele latine, populației autohtone indo-europeană din spațiul Carpato-Danubiano-Pontic cu care Romanii au venit în contact îns ecolul al II-lea î.H. *Ramura nordică a Tracilor* adică DACII din Estul Transilvaniei sunt menționați acolo *în jurul anului 200 î.H.* ca opunându-se unei invazii a Bastarnilor; iar în anii 112–105 î.H. se alăturaseră Celților care invadaseră provincia romană Macedonia.

Regele Dac BUREBISTA (secondat de marele preot *DECENEU realizează prima unire a acestor triburi într-un stat care se întindea din Panonia până la Munții Balcani).* Regatul dac s-a destrămat la moartea sa și se *va reconstitui sub regele DECEBAL* (anii 87–106), acesta poartă trei războaie contra Romanilor (în anii: 87–69; 101–102 și 105–106). La capătul ultimului război (105–106) împăratul roman *TRAIAN a transformat cea mai mare parte a regatului Dac în provincie romană* pentru 165 de ani, în continuare.

În Nord, Est și Sud de Munții Carpați și de provincia romană susmenționată a lui Traian, *au continuat să trăiască în secolele II-IV-lea triburi de DACI liberi,*

cele mai importante fiind: *COSTOBOCII* și *CARPII* (numeroși împărați romani au adoptat titlurile lor triumfale de: *Dacicus Maximus* sau *Carpicus Maximus).*

DACII sunt elementul etnic principal al *etnogenezei ROMÂNILOR, popor de limbă romanică* (LATINĂ).

DACO-ROMANII, denumire modernă pentru populația de limbă latină din secolele al II–IV-lea de pe teritoriul actual al României este rezultatul din amestecul autohtonilor Daci cu coloniștii Romani veniți în Dacia în decursul vremurilor.

☆ ☆ ☆ ☆ ☆

GEȚII

GEȚII denumire dată de izvoarele grecești antice populației autohtone indo-europene aflată în spațiul geografic DANUBIANO-PONTIC (a fluviului DUNĂREA -MAREA NEAGRĂ) cu care au venit în contact Grecii în secolele VI-lea î.H. – secolul I d.H.

Ramură nordică distinctă a Tracilor, GEȚII au fost *menționați pentru prima dată în Istorie de HERODOT* cu ocazia campaniei întreprinsă de *DARIUS I* împotriva Sciților Nord-Pontici, *ca fiind singurul neam care s-a opus regelui persan pe parcursul drumului armatelor sale între Bosfor și Dunăre.* După ce s-au opus expansiunii Sciților, a Regatului Trac al ODRIȘILOR, apoi cuceririi Macedoniene, GEȚII de la Nord de Dunăre sunt victorioși în primul deceniu al secolului al III-lea î.H. în confruntarea cu suveranul Traciei elenistice, *diadohul LISIMAH.*

Sub BUREBISTA (anii 70–44 î.H) *care a unit triburile GEȚILOR și DACILOR creînd un puternic stat, care se întindea din Panonia și până la Nistru și la Munții Balcani,* Geții cunosc o primă epocă de strălucire. *Daco-Geții din Dobrogea (Scythia Minor = Sciția Mică, sau „DACIA PONTICĂ" denumire ce aparținea savantului SIMION MEHEDINȚI(au intrat în stăpânire romană în urma campaniei generalului roman M. Licinius Crassus (anii 29–28 î.H.).*

În anul 106 împăratul roman TRAIAN a cucerit Dacia și a transformat cea mai mare parte a teritoriului locuit de băștinașii TRACO-DACO-GETI în provincie romană.

☆ ☆ ☆ ☆ ☆

DACIA

DACIA a fost teritoriul locuit în antichitate de poporul indo-european al TRACO-DACO-GEȚILOR corespunzător în mare parte ariei de teritoriu populate și în epoca modernă de urmașii lor de baștină adică de ROMÂNI.

Triburile de Traco-Geto-Daci de la Nord de fluviul Dunărea influențate pe parcursul Istoriei lor de Sciți, Celți și Greci au cunoscut sub *DROMIHETES* aproximativ *în anul 300 î.H.., prima afirmare politică europeană în confrunatrea cu LISIMAH* regele Traciei Elenistice.

Triburile TRACO-DACO-GETICE au fost reunite mai apoi de Regele BUREBISTA (anii 70–44 î.H.) într-un puternic stat reconstituit de *Regele DECEBAL (anii*

87–106). Împăratul roman TRAIAN a desființat statul Traco-Daco-Get, transformând pentru 165 de ani (cea mai mare parte a DACIEI) în provincie romană.

☆ ☆ ☆ ☆ ☆

DROMIHETE – DROMICHALTES

DROMIHETE (secolul IV-III î.H.) a fost Rege Daco-Get în câmpia Munteniei.

Prima expediție organizată de *Lisimah* s-a încheiat cu un eșec total și cu intrarea în prozonierat a comandantului ei *Agatocle* fiul celebrului diadoh (aproximativ în anul 300 î.H.).

Opt ani mai târziu la conducerea unei noi campanii războinice se afla *însuși Lisimah.* Retrăgându-se, Daco-Geții au pustiit totul în fața armatei invadatoare care a căzut într-o cursă și astfel însuși monarhul Lisimah a fost făcut prizonier și a fost dus la *HELIS cetatea de scaun a lui Dromihete.*

Lisimah a fost eliberat de Dromihete după încheierea păcii care confirma că fluviul Dunărea reprezenta de atunci încolo hotarul între cele două puteri.

☆ ☆ ☆ ☆ ☆

BUREBISTA

BUREBISTA *a fost Rege al Traco-Daco-Geților între anii 70–44 î.H.* Inițial s-a aflat în fruntea unei formațiuni statale locale; *a fost un conducător înzestrat cu remarcabile calități de om politic, organizator, comandant militar și diplomat. BUREBISTA* a

reușit *să reunifice sub autoritatea sa formațiunile politico-militare din spațiul Carpato-Dunăreano-Pontic* și să pună astfel bazele unui *puternic regat, cu centrul în podișul Transilvaniei.* În întreaga lui activitate Burebista a fost secundat de marele preot *DECENEU* care a fost sfetnicul lui cel mai apropiat.

Reflectând nivelul de dezvoltare a societății Daco-Gete, statul întemeiat de *Burebista,* (potrivit informațiilor lui *STRABON*), *Regele putea să mobilizeze o armată de 200 000 de luptători.* Timp de câteva decenii el s-a impus ca principală forță politică și militară din Europa Centrală și de la Dunărea de Jos. Politica externă a lui Drobeta viza cu precădere redobândirea vechilor ținuturi dacice și apoi contracararea pericolului expansiunii romane care se întrevedea pe întreaga linie a Dunării Mijlocii, de la hotarele apusene ale Daciei. Amploarea acestui efort militar, precum și rezultatul lui își găsesc ecou în izvoarele istorice contemporane, care consemnează completa nimicire a tuturor triburilor *CELȚILOR BOII conduse de CRISTASIROS, precum și a celor TAURISTICE.* În urma acestor victorii, fruntariile vestice ale *Regatului Dac au fost fixate pe Dunărea Mijlocie și Munții Slovaciei.* Înfrângerea *CELȚILOR SCORDISCI* din Sud-Vest a deschis perspectiva organizării de incursiuni în Macedonia și Iliria și a *creat premizele fixării hotarelor pe linia Munților Balcani.*

În anii 55–48 î.H. atenția lui Burebista s-a îndreptat spre Est; astfel *sunt supuse triburile BASTARNILOR și SARMALIȚILOR* din regiunile Nord-Pontice.

Burebista impune apoi autoritatea Dacă asupra coloniilor grecești de pe litoralul septemtrional și apusean al Mării Negre de la OBLIA și până la gurile Bugului și până la APOLONIA situată pe țărmul Golfului Burgas în Tracia potrivit unei inscripții grecești contemporane *Burebista* ajunsese „*stăpânul tuturor ținuturilor de dincolo și de dincoace de Dunăre*" devenind cel dintâi și cel mai mare dintre regii din *Tracia*".

În preajma bătăliei de la *Pharsalos* (anul 48 î.H.) *Burebista* era pe punctul de a interveni în războiul civil din statul roman în favoarea lui *POMPEI*. Victoria lui *CAESAR* și moartea rivalului său *POMPEI* în Egipt au provocat ca această alianță să nu se mai poată să se producă.

La scurt timp după asasinarea lui *CAESAR* la Roma, a avut loc și dispariția violentă și a lui *BUREBISTA*, probabil victima unui complot al aristocrației separatiste. Statul creat de Burebista s-a destrămat în patru și mai apoi în cinci părți, *fiind însă din nou reunificat peste un secol* pe timpul regilor care l-au precedat pe marele Rege *DECEBAL*.

☆ ☆ ☆ ☆ ☆

DECEBAL

DECEBAL Rege al DACIEI (a fost succesorul lui *DURAS-DIURPANEUS*) domnind între anii 87–106.

DECEBAL a ocupat tronul Daciei într-un moment în care tendințele expansioniste al imperiului roman, stăpân al Peninsulei Balcanice de la Dunăre și până

în Pelopones deveneau tot mai amenințătoare pentru *Dacii de la Nord de Danubiu (Dunărea)*.

Decebal a fost confruntat cu o situație dificilă. Ca răspuns la expediția Dacă din anii 85–86 în care căzuse chiar *guvernatorul roman al Moesiei*, împăratul roman DIOCLEȚIAN s-a deplasat personal pe câmpul de luptă luând o serie de măsuri organizatorice (împărțirea provinciei în: MOESIA SUPERIOR și MOESIA INFERIOR) și luând și măsuri militare (pregătirea unei ample contraofensive). În vara anului 87 o armată formată din 5–6 legiuni romane secondate de numeroase unități auxiliare, comandată de prefectul pretoriului anume *CORNELIUS FUSCUS* a traversat Dunărea și a început prima campanie în inima Daciei, trecând prin Banat sau pe Valea Oltului. Într-un defileu, *Decebal* prinde în capcană forțele romanilor al cărui comandant este ucis. Victoria aceasta îi oferă lui *Decebal* un răgaz de un an în care neobositul rege dac încheie alianțe cu popoarele din vecinătatea Daciei *(SARMAȚII IAZIZI și ROXOLANI, MARCOMANII și QUAZII GERMANICI)*. Un an mai târziu, *TETTIUS IULIANUS* guvernatorul Moesiei a pătruns în Dacia prin Banat în fruntea unei noi armate romane. Decebal l-a întâmpinat în *Defileul de la TAPAE*; confruntarea a fost îndârjită și s-a încheiat cu victoria Romanilor. Dificultățile ivite în luptele din *Panonia* împotriva *QUAZILOR și MARCOMANILOR* l-a determinat pe *DOMIȚIAN* să accepte oferta de pace a lui *DECEBAL* și astfel s-a încheiat *în anul 89 o pace de compromis între imperiul roman și regatul Dac*. În schimbul unor subsidii

Decebal s-a recunoscut *Rege clientelar.* În următorii 12 ani de pace cu romanii, Decebal a continuat să-şi consolideze puterea sa şi a statului său.

Urcarea pe tron a lui *TRAIAN*, încercat militar, care nutrea încă de la bun început proiectul cuceririi Daciei, a împins relaţiilor daco-romane pe făgaşul confruntării decisive. După aproape trei ani de pregătiri, Traian a concentrat în Moesia Superior forţe impresionante care *însumau aproximativ 150 000 de soldaţi* şi a traversat Dunărea pe poduri de vase la *LEDERATA şi DIERNA* şi înaintând prin Banat spre TAPAE. Aici în vara anului 101 Decebal încercă să oprească înaintarea romană, însă crâncena bătălie s-a încheiat cu o victorie a Romanilor. Spre sfârşitul anului 101 importante forţe ale Dacilor aliate cu *SARMAŢI şi BASTARNI* au *pătruns în Moesia obligându-l pe Traian să se deplaseze spre noul teatru de război, lipsindu-l de posibilitatea de a exploata succesul lui de la TAPAE.*

Însă după înfrângerea forţelor Dacilor în sudul Dunării, la *NICOPOLIS ad ISTRUM şi la ADAMCLISI în Dobrogea,* iniţiativa militară va trece definitiv de partea romanilor. Însă îndârjita rezistenţă a lui Decebal l-a constrâns pe *Traian* să încheie cu Regele Dacilor o pace înţeleasă de ambele tabere doar ca un *simplu armistiţiu.*

APOLODOR din Damasc a construit între *DROBETA şi PONTES* un *pod din piatră peste Dunăre,* o adevărată capodoperă a ingineriei romane pe care legiunile imperiului roman îl vor traversa *în vara anului 105* declanşând al doilea război dacic.

Abandonat de aliaţii săi, atacat prin Banat, pe Valea Oltului şi Moldova, constrâns mereu la defensivă, *Decebal* se retrage în citadela sa din Munţii orăştiei. În pofida unei rezistenţe eroice, după căderea cetăţilor care o înconjurau, este luată cu asalt şi cucerită şi *SARMIZEGETUSA.*

Decebal a încercat să continue rezistenţa împotriva romanilor în interiorul ţării sale, însă a fost urmărit de cavaleria romană şi el s-a sinucis pentru a nu cădea de viu în mâinile învingătorilor.

În vara anului 106 cea mai mare parte a regatului Dac a fost transformată în provincie romană şi astfel destinul *DACIEI* a rămas (aproape două sute de ani ce au urmat) insolubil legat de istoria imperiului roman.

☆ ☆ ☆ ☆ ☆

SARMIZEGETUSA

SARMIZEGETUSA numele capitalei statului Dac din timpul Regelui DECEBAL (anii 87–106) a fost identificată cu cetatea descoperită la *GRĂDIŞTEA de MUNTE* din Munţii Orăştiei aflată pe versantul de Nord al Munţilor Carpaţi Meridionali.

Săpăturile arheologice conduse de *C. DAICOVICIU* începând din anul 1950 la altitudinea de 1200 metri au desvelit o cetate cu puternice ziduri de apărare, o aşezare civilă şi un complex de sanctuare.

Numele de SARMIZEGETUSA s-a extins pe vremea lui *HADRIAN* şi asupra noii capitale a provinciei romane *DACIA* astfel: *COLONIA ULPIA TRAIANA AUGUSTA DADICA*, situată la o distanţă de 40 km spre Vest.

☆ ☆ ☆ ☆ ☆

GETO-DACII

GETO-DACII reprezintă populaţia autohtonă din spaţiul Carpato-Danubiano-Pontic în antichitate.

Istoricii greci îi numeau pe strămoşii noştri băştinaşi GEŢI, în timp ce istoricii romani îi numeau DACI.

Deci, Geto-Dacii sunt în fapt un singur popor care a locuit dintotdeauna în spaţiul Munţilor Carpaţi – fluviul Dunărea şi Marea Neagră din antichitate.

Culturile neolitice şi eneolitice din această zonă geografică atestă încă din mileniul VI-II-lea î.H. existenţa unei populaţii numeroase care avea ca îndeletniciri *agricultura primitivă şi creşterea vitelor*, folosind unelte din piatră şlefuită şi o ceramică variată ca forme şi bogat decorată. Aceste culturi au transmis epocilor următoare *un important fond etnic pre-indo-european*, care reprezintă elemente incontestabile de civilizaţie materială şi de cultură spirituală. La începutul perioadei de trecere la epoca bronzului (*anii 2500–1800 î.H.*) a avut loc pătrunderea în valuri succesive a unor triburi nomade de *păstori indo-europeni*. Nou-veniţii au determinat dezagregarea vechilor culturi şi au impus pretutindeni graiul indo-european, încât locuitorii din epoca bronzului (1800–1200 î.H.) pot fi consideraţi ca aparţinând *din punct de vedere etnic şi lingvistic marelui grup tracic.*

La începutul primei epoci a fierului, Hallstatt (1200–450 î.H.) are loc separarea şi *individualizarea grupului Nord Tracic din spaţiul Carpato-Danubiano-Pontic constituit de triburile Geto-Dacilor.*

Populaţia autohtonă după *anul 800 î.H.* începe să exploateze bogatele zăcăminte de minereu de fier şi asimilează creator influenţe cimeriene, scitice, ilire şi greceşti. Marea Neagră este una din direcţiile principale ale colonizării elene; peste 90 de *oraşe-state (poleis)* luând naştere în secolele al V-lea î.H.) pe ţărmurile ei. Pe litoralul Vest-Pontic coloniști Ionieni din Milet au format potrivit tradiţiei în anul 657–656 î.H. oraşul *ISTROS* numit de Romani *HISTRIA*; în a doua jumătate a secolului al VI-lea î.H. a fost întemeiat de către Eleni din Heracleea Ponti oraşul *CALLATIS (MANGALIA)*; iar puţin mai târziu, Milesieni au pus piatra de temelia a oraşului *TOMIS (CONSTANŢA).*

În primele secole de existenţă coloniile greceşti practică un fructuos comerţ de tranzit, devenind mai apoi ele însile centre meşteşugăreşti care-şi trimit produsele lor adânc în teritoriul locuit de Geto-Daci.

În secolele al VI-V-lea î.H. au apărut în operele literare şi în istoriografii greceşti (*HECATEU* din Milet – 560–480 î.H., *SOFOCLE, HERODOT* 484–425 î.H. *TUCIDIDE* – 460–390 î.H.) primele informaţii despre GEŢI care erau populaţia autohtonă din ţinuturile aflate între fluviul Dunărea de Jos şi Munţii Băşcani.

Patru secole mai târziu *izvoarele latine* (Romane): *CAESAR* 100–44 î.H., *POMPEIUS* 106–48 î.H., *TROGUS, HORAŢIU, VIRGILIU* 70–19 î.H), *vor desemna triburile neolitice şi eneolitice din spaţiul carpato-Dunărean sub numele de DACI. La data primei lor menţiuni în Istorie (adică în anul 513 î.H.) GETO-DACII* se prezentau cu ramura nordică bine individualizată a

TRACILOR care de altfel populau *o mare parte din Peninsula Balcanică.*

GETO-DACII întreţineau în a doua jumătate a mileniului întâi î.H. *legături comerciale intense cu oraşele greceşti de pe litoralul Pontic* (al Mării Negre), cu ţinuturile Tracice Sud-Dunărene, apoi din secolul întâi î.H. cu provinciile romane constituite la Sud de marele fluviu Dunărea.

La sfârşitul secolului al IV-lea Geto-Dacii încep să bată propriile lor monede de argint, imitând emisiunile greceşti, macedonene şi ulterior pe cele romane.

HERODOT care marchează campania lui *DARIUS I împotriva Sciţilor din stepele Nord Pontice (din nordul Mării Negre)* din anul 513 î.H. aminteşte de *GEŢI ca fiind singurii* care, întâlnindu-l pe drumul lui de la Bosfor spre Dunăre, *s-au opus suveranului ahemenid, şi cu această ocazie i-a numit pe aceştia: „cei mai viteji şi cei mai drepţi dintre Traci".*

După cucerirea TRACILOR ODRIŞI de către FILIP al II-lea (aproximativ anul 341 î.H.) hotarul de Nord al statului macedonean atinge cursul inferior al Dunării. Doi ani mai târziu Filip al II-lea intervine personal în Dobrogea învingându-l pe *Regele ATEAS* care în fruntea unor cete de Sciţi, pătrunse în regiune în anul 335 î.H.

ALEXANDRU cel MARE aflat în campanie împotriva tribalilor din *sudul Dunării,* a întreprins o incursiune de o zi în *nordul fluviului în Câmpia Munteană împotriva Geţilor* care acordaseră ajutor vecinilor lor din Sud. Înflorirea puterii Geto-Dacilor este ilustrată de înfrângerea generalului macedonean *ZOPYRON*

(aproximativ anul 326 î.H.) care după *eşecul expediţiei împotriva cetăţii greceşti OBLIA situată la gurile Bugului,* se întorcea în Tracia, însă undeva în „Pustiul Getic" *Zopyrion* a fost surprins de importante forţe GETICE sprijinite probabil şi de Sciţi, întreaga sa armată fiind nimicită, *însuşi comandantul acesteia şi-a găsit moartea pe câmpul de luptă.*

La sfârşitul secolului al IV-lea î.H. izvoarele comemorează *prima afirmare a GETO-DACILOR în Sud-estul european. LISIMAH* unul dintre diadohi *suveran al Traciei elenistice,* a organizat aproximativ în anul 300 î.H. *o campanie împotriva Regelui Get (Dac) din Câmpia Munteniei anume DROMIHETE,* probabil ca represalii pentru ajutorul acordat de acesta cetăţilor oraşe Vest-Pontice care se revoltaseră împotriva autorităţii generalului Macedonean. Expediţia condusă de *AGATOCLE* încercatul fiu al lui *LISIMAH,* a fost până la urmă o campanie care s-a încheiat cu înfrângerea armatei elenistice şi căderea în prizonierat a comandantului, pe care Regele Geto-Dac l-a eliberat mai târziu. Opt ani mai târziu chiar *LISIMAH* a preluat conducerea noii ofensive în ţinuturile de la Nord de Dunăre dar *a căzut şi el prizonier* ca altă dată fiul său *AGATOCLE. Regele LISIMAH a fost dus la HELIS cetatea de scaun a Regelui Geto-Dac DROMIHETE.*

Lisimah a fost eliberat după încheierea unei păci prin care se *confirma că Dunărea constituie hotarul dintre cele două puteri.*

În secolul al II-lea î.H. *DACII* au fost confruntaţi cu pătrunderea BASTARNILOR (triburi germanice) în

ţinuturile de la Est de Munţii Carpaţi Răsăriteni, şi cu constituirea provinciilor romane în Peninsula Balcanică. În anii 72–71 î.H. în timpul celui de al treilea război mitradatic, *M. TERENTIUS VARRO LUCULULLUS guvernatorul roman al Macedoniei a întreprins o campanie în Dobrogea obligând cetăţile oraşe Vest-Pontice să recunoască autoritatea Romei asupra lor.*

În anul 61 î.H. în urma înfrângerii armatei romane conduse de *C. ANTONIUS HYBRIDA* în Dobrogea, oraşele elene şi-au redobândit libertatea.

Aflat iniţial în fruntea unei formaţii *statale Geto-Dacice Regele BUREBISTA* (anii 70–44 î.H.) personalitate energetică, cu o voinţă de nezdruncinat, organizator, comandant militar şi diplomat strălucit, *a reuşit să unifice formaţiunile politice Daco-Gete din spaţiul Carpato-Dunăreano-Marea Neagră* şi să pună bazele unui *puternic regat cu centrul în Podişul Transilvaniei* în întreaga sa acţiune a fost sprijinit de marele preot *DECENEU* care a fost colaboratorul şi sfetnicul cel mai apropiat.

Potrivit afirmaţiilor lui *STRABON, Burebista putea să mobilizeze o armată de 200 000 de luptători* deţinând astfel principala forţă politico-militară între Dunărea Mijlocie, Munţii Balcani şi Marea Neagră. Politica externă a statului lui *BUREBISTA*, deosebit de activă şi de îndrăzneaţă a fost îndreptată spre *redobândirea vechilor ţinuturi dacice şi spre contracararea pericolului expansiunii Romanilor* care se contura pe întreaga linie a Dunării. Primul obiectiv îl constituia în jurul anului 60 î.H. înlăturarea

supremaţiei Celtice din Panonia. Amploarea şi vigoarea acestui efort militar îşi găsesc ecoul în izvoarele istorice care consemnează *completa nimicire a triburilor CELŢILOR BOII* aflate sub conducerea lui *CRISTASIROS*, precum şi a celor ale *TAURISCILOR.* În urma acestor victorii apusene ale Regatului Dac s-au fixat pe hotarele Dunărea Mijlocie şi Munţii Slovaciei. Înfrângerea ulterioară a *SCORDISCILOR, triburi Celtice* din zona de vărsare a Tisei în Dunăre a adus siguranţă la Frontiera de Sud-Vest a *DACIEI* şi a închis perspectiva organizării de incursiuni în Macedonia şi Iliria, creînd premizele stabilităţii hotarelor meridionale ale Regatului lui *BUREBISTA* pe linia Munţilor Balcani.

În anii 55–48 î.H. atenţia suveranului dac s-a îndreptat spre răsărit unde, după înfrângerea lui *MITRADATE VI EUPATOR*, Roma reuşise să-şi impună autoritatea asupra oraşelor greceşti Vest-Pontice. După *înfrângerea Bastarnilor şi Sarmaţilor din Estul Daciei şi din regiunile Nord-Pontice BUREBISTA îşi impune autoritatea asupra coloniilor greceşti de pe litoralul de Nord şi de vest al pontului Euxin (Marea Neagră) de la OBLIA şi până la APOLLONIA la Golful Burgas în Tracia, ajungând să fie stăpânul ţinuturilor de dincolo şi de dincoace de Dunăre şi devenind „cel dintâi şi cel mai mare dintre regii din Tracia".* Aflat în apogeul puterii, Burebista a fost pe punctul de a interveni în războiul dintre Caesar şi Pompei, trimiţând ca sol la acesta din urmă (în preajma bătăliei de la *PHARSALOS.* în anul 48 î.H.) pe *ACORNION din Dionysopolis.* După asasinarea lui Caesar în forumul

de la Roma, a avut loc și dispariția violentă a lui Burebista, care a căzut *victimă a unui complot* al aristocrației separatiste.

Statul întemeiat de el se destramă în cinci părți, într-una dintre acesta s-a menținut la putere *DECENEU*. Izvoarele literare, epigrafice și numismatice menționează între moartea lui *Burebista* (44 î.H.) și *ocuparea tronului de către DECEBAL* (anul 87 d.H.) numele unor Regi daci: *DECENEU, COMOSICUS, CORYLLUS, SCORILO, DURAS-DIURPANEUS*. În Câmpia Muneană sunt amintiți: *DICOMES și COSON;* iar în Munții Banatului, *COTISO*. O invazie a Geto-Dacilor aliați cu Bastarnii la Sud de Dunăre a oferit guvernatorului roman al Macedoniei, *M. LICINIUS CRASSUS prilejul unei campanii din Dobrogea* unde a reușit să învingă pe doi regi ai Geto-Dacilor (întâi pe *DAPYX*, apoi pe *ZYRAXEX*). *În următoarele decenii litoralul vestic al Mării Negre cu cetățile grecești este guvernat de către un prefect roman* dependent de preconsulul roman al Macedoniei. În *orașul TOMIS* este delegat din ordinul împăratului roman *AUGUSTUS*, poetul *P. OVIDIUS NASO* (8–17 d.H.) trăindu-și ultimii ani ai vieții printre Greci și Geți și scriind aici *„Tristele"* și *„Scrisorile din Pont"*. Prin constituirea provinciei romane *MOESIA* în jurul anului 15 d.H., *Dunărea a devenit graniță între imperiul roman și teritoriile locuite de Geto-Daci*. După transformarea regatului clientelar al Traciei *în provincie romană* în anul 46, Dobrogea a fost inclusă în provincia *MOESIA*.

În iarna anilor 68–69 profitând de războiul civil izbucnit la moartea împăratului roman *NERO*, cete

de Daci aliate cu Sarmați și Roxolani au atacat provincia Moesia; *în iarna anului 85–86 un nou atac al Dacilor în Moesia* a inaugurat *primul război între Dacia și Roma*. Împăratul roman DOMIȚIAN s-a deplasat personal pe frontul din Moesia în anul 86, dispunând cu această ocazie împărțirea provinciei în: *MOESIA INFERIOR și MOESIA SUPERIOR*. Forțele romane comandate de *CORNELIUS FUSCUS* prefectul pretoriului, alcătuite din 5–6 legiuni, au traversat Dunărea în vara anului 87, înaintând spre *SARMISEGETUZA* capitata statului Dac. Fiind atrasă într-o ambuscadă de *DECEBAL, armata romană a fost înfrântă* și comandantul ei ucis. În împrejurările creșterii pericolului roman regele *DURAS – DIURPANEUS i-a cedat tronul său lui DECEBAL.*

La peste un veac de la dispariția ultimului rege dac *DECEBAL, DIO CASSIUS* îi făcea următorul portret, elogiind: *„Era foarte priceput în ale războiului și iscusit în faptă, știind să aleagă prilejul pentru a-l ataca pe dușman și a se retrage la timp. Abil în a întinde curse, era viteaz în luptă, știind a se folosi cu dibăcie de o victorie și a scăpa cu bine dintr-o înfrângere, pentru care lucruri el a fost mult timp un potrivnic temut al romanilor"*. *DECEBAL* a inițiat un vast program de construcții civile și militare, fortificând printr-o rețea de cetăți regiunea Munților orăștiei. Timp de peste două decenii confruntarea cu statul dac va fi principala problemă a politicii externe a imperiului roman, ajuns acum în apogeul puterii sale. În anul 88 generalul *TETTIUS IULIANUS* a reluat ofensiva împotriva lui *Decebal*, a pătruns în Dacia

prin Banat și a obținut victoria la *TAPAE*. Însă atacurile *QUAZILOR* și *MARCOMANILOR* în Panonia au grăbit încheierea unei păci de compromis între Dacia și Roma în anul 98 d.H.

Împăratul *TRAIAN* a început intense pregătiri de război în hotarele meridionale ale regatului lui *DECEBAL* pornind în anul 101–102 *primul război de cucerire a Daciei*. Traversând Dunărea pe un pod de vase el a pătruns în fruntea unei armate de 100 000 de soldați în Banat. O primă bătălie la *Tapae* s-a încheiat cu o victorie a Romanilor. Însă la sfârșitul anului 101 importante forțe ale Dacilor aliate cu Sarmați Bastarni, traversează Dunărea de Jos și pătrunzând în Moesia îl *obligă pe Traian să se deplaseze pe noul teatru de război, unde repurtează două importante victorii: la NICOPOLIS ad ISTRUM și la ADAMCLISI în Dobrogea*. În toamna anului următor, 102, îndârjita rezistență a lui *Decebal* îl obligă pe *Traian* să încheie pacea cu regele Dac, pace înțeleasă de ambele tabere mai mult ca un armistițiu.

În cel de al doilea război dacic (anii 105–106) Traian a trecut Istrul (Dunărea) pe podul construit de APOLODOR din DAMASC și a purtat războiul cu mai multă chibzuință decât înfocare, învingându-i pe *Daci* după îndelungi și grele strădanii" – după cum a notat *DIO CASSIUS. Părăsit de aliați*, atacat prin Banat, Valea Oltului și Moldova, constrâns la defensivă, *Decebal* s-a retras în citadela din Munții Orăștiei. În ciuda unei eroice rezistențe, a căzut și capitala SARMIZEGETUSA. Urmărit de cavaleria

romană, pentru a nu cădea viu în mâinile romanilor *Decebal* se sinucide. Cea mai mare parte a Daciei este transformată în provincie romană în anul 106. *Traian* a rămas până în primăvara anului 107 în ținuturile cucerite pentru a lua personal măsurile de organizare a noii posesiuni. Deși a suferit pierderi grele, *populația Dacă a rămas pe loc în teritoiul respectiv și după instaurarea noii stăpâniri, ca elementul etnic preponderent numeric*, continuând să viețuiască ca: agricultori, păstori și meșteșugari, plătind impozite prerceptorior romani, prestând serviciul militar în alte părți ale imperiului roman *și învățând din necesitate limba latină*. Majoritatea covârșitoare a orașelor și târgurilor din Dacia Romană s-a dezvoltat pe vetrele unor vechi așezări dacice. *Prin contopirea elementului autohton cu cel roman s-a format populația Daco-Romană de limbă latină, acesta fiind componentul etnic determinant în procesul de formare a poporului român.*

În afara hotarelor Daciei Romane au continuat să viețuiască triburile Dacilor liberi, puternic influențate și ele de civilizația romană. La Nord-Est de provincia romană se afirmau în secolul al II-lea triburile: *COSTOBOCILOR*, care în timpul războaielor marcomanice din vremea lui *MARCUS AURELIUS*, aliați cu BASTARNII și SARMAȚII; pustiesc Moesia, Tracia și Macedonia ajungând până în apropiere de *ATENA*. La sfârșitul secolului al II-lea și începutul secolului al III-lea elementul hegemon la hotarele de Est și Sud-Est ale Daciei Romane devin *CARPII*, alte *triburi de DACI liberi*. După anul 238 ei participă alături de

GOȚI la invaziile din provincia Dunării de Jos. Titlul triumfal de *CARPICUS MAXIMUS* luat de *FILIP ARABUL, AURELIAN, DIOCLEȚIAN, CONSTANTIN cel MARE ș.a. este semnificativ pentru luptele grele purtate împotriva CARPILOR*, după cum acela de *DACICUS MAXIMUS* al împăraților *MAXIMIN TRACUL sau GALIENUS* amintește de victoriile dificile asupra *DACILOR LIBERI din Nord. În anul 271 în timpul domniei împăratului roman AURELIAN, a avut loc retragerea armatei și administrației romane din provincia DACIA.*

Majoritatea populației autohtone ireversibil romanizate și-a continuat, pe străvechiul teritoriu al DACIEI o existență neîntreruptă în cadrul nou de organizare al obștei sătești. În următoarele trei, patru secole păstrarea ființei etnice a DACO-ROMANILOR ca entitate aparte în mijlocul unor populații migratoare de origină și structură variată (Goți, Huni, Gepizi, Avari ș.a.m.d.) hegemone din punct de vedere militar și politic, consevarea tradițiilor romane provinciale, relațiile neîntrerupte cu DOBROGEA și cu lumea romană bizantină din SUDUL DUNĂRII, răspândirea creștinismului, au permis și contribuit la salvgardarea caracterului romanic latin al noului popor constituit astfel POPORUL ROMÂN.

☆ ☆ ☆ ☆ ☆

TRAIAN (MARCUS ULPIUS TRAIANUS)
(anii 53–118). Împărat roman între 98–117.

Domnia lui *TRAIAN* care a fost cel mai însemnat cuceritor după dispariția lui *CAESAR*, constituie

ultimul mare efort ofensiv al *Imperiului Roman la Dunăre și Eufrat.*

În urma celor două războaie dacice din (101–102 și 105–106) *TRAIAN* îl învinge pe *DECEBAL* regele Dacilor și cucerește astfel statul Dac, transformând cea mai mare parte a acestuia într-o provincie romană.

Între anii 114–117 *TRAIAN* a declanșat o ofensivă împotriva Parției; organizează Armenia în provincie romană în anul 114; constituie din teritoriile cucerite la Est de Eufrat provincia Mesopotamia în anul 115; iar în anul următor cucerește Seleucia și *Stesifon, metropolele regatului Arsacid și organizează provincia Asiria.*

În anul 105 din dispoziția împăratului roman, guvernatorul Siriei, *A. Cornelius Palma* transformă partea de Nord-vest a regatului *NABATEILOR* în posesiune romană (provincia Arabia).

La moartea lui *TRAIAN* imperiul roman ajunsese la maxima sa expansiune teritorială.

☆ ☆ ☆ ☆ ☆

TROPAEUM TRAIANI

TROPAEUM TRAIANI, cetate romană în Scythia Minor (Sciția Mică = Dobrogea din zilele noastre) a fost clădită din ordinul împăratului roman *TRAIAN* la numai 2 km distanță spre Vest de monumentul triumfal, acum comuna *ADAMCLISI în ROMÂNIA*, în județul Constanța în jumătatea de Nord a provinciei; (jumătatea de Sud a Dobrogei teritoriu străbun al Românilor, așanumitul *„CADRILATER"* compus din cele două județe: *DUROSTOR și CALIACRA* cu: *„Coasta de Argint"* pe care se află orașul *BALCIC*

anticul DIONYSOPOLIS, a fost *răpită ROMÂNIEI* în mod samavolnic cu izgonirea populaţiei autohtone majoritare româneşti, de către *BULGARIA* în urma unor aşanumite „tratative" de la Craiova din luna septembrie 1940 impuse prin DICTAT de către HITLER şi MUSSOLINI cu asentimentul deplin al lui STALIN adică de cei trei DICTATORI ai Europei din acel moment istoric nefericit pentru poporul român băştinaş, de care au profitat nemeritat BULGARII năvălitori veniţi tocmai din Asia, nişte venetici !).

În anul nefericit 1940, România se afla singură înconjurată de jur împrejur de vecini iredentişti: Rusia = URSS, Ungaria horthystă şi Bulgaria care profitând de situaţia momentului când aliaţii tradiţionali ai ţării noastre (Franţa era învinsă, capitulase şi era ocupată de trupele Germaniei hitleriste; Anglia era în faţa primejdiei iminente a unei invazii a wehrmactului hitlerist; Italia lui Mussolini fascistă era atunci aliata Germaniei hitleriste cu care alcătuise celebra AXĂ „Roma-Berlin; iar Statele Unite ale Americii de Nord erau prea departe); deci, nu ne puteau sprijini cu nimic, numai astfel s-a putut efectua ruperea de teritorii străbune din trupul nefericitei ROMÂNII !

TROPAEUM TRAIANI a fost municipiu sub împăratul roman Marc Aureliu (MARCUS AURELIUS 161–180 d.H.). Cetatea a fost distrusă în perioada marilor invazii de la mijlocul secolului al III-lea. A fost rezidit din temelii în anul 316 de către împăratul roman *CONSTANTIN cel MARE.*

Cetatea Tropaeum Traiani a fost distrusă iarăşi la sfârşitul secolului al VI-lea de invaziile Avaro-Slavilor.

Cercetările arheologice iniţiate încă din anul 1891 au dezvelit zidurile de incintă ale oraşului cetate, precum şi cinci bazilici şi alte monumente.

Monumentul *TROPAEUM TRAIANI* a fost restaurat de băştinaşii *ROMÂNI* şi se află în perfectă stare, iar metropole originale sunt păstrate cu sfinţenie de autohtonii *ROMÂNI* într-o clădire muzeu din imediata apropiere.

Acest impresionant *MONUMENT* a fost ridicat în amintirea luptelor victorioase ale Romanilor, pe vremea domniei *împăratului roman TRAIAN*, în luptele împotriva băştinaşilor DACI aflaţi aici pe aceste meleaguri *pe timpul regilor BUREBISTA şi DECEBAL.*

Oricine se poate întreba: oare unde se vor fi aflat Bulgarii pe timpul ridicării Monumentului *TROPAEUM TRAIANI* aflat şi astăzi în jumătatea de Nord a *DOBROGEI* străbun teritoriu românesc?

Năvălitorii Bulgari se aflau foarte departe, în Asia teritoriul lor de origină !

Eminentul istoric român NICOLAE IORGA a precizat: „Cine uită nu merită !

ROMÂNII NU TREBUIE SĂ UITE NICIODATĂ DE DREPTURILE LOR SFINTE: DOBROGEA de SUD („CADRILATERUL" cu judeţele Durostor şi Caliacra cu „Coasta de Argint" şi oraşul BALCIC (vechiul DIONYSOPOLIS) teritoriu sfânt strămoşesc românesc trebuie să revină la patria mamă ROMÂNIA !!!

☆ ☆ ☆ ☆ ☆

ADAMCLISI

ADAMCLISI este un stat în *Dobrogea* (Dacia Pontică = fosta Scythia Minor = Sciţia Mică de pe

vremea Daco-Romanilor băştinaşi ai acestei provincii dintre fluviul Dunărea şi Marea Neagră.

Aici împăratul roman TRAIAN a înălţat *în anul 109* un impresionant *Monument triumfal* în cinstea victoriei repurtate de Romani în anul 102 asupra Dacilor băştinaşi şi pe aceste teritorii şi asupra aliaţilor acestora: *Sarmaţi şi Germanici.*

Din monumentul TRUPAEUM TRAIANI s-au păstrat până şi în zilele noastre: *nucleul cilindric înalt de 12 metri şi 30 de metri în diametrul precum şi 48 din cele 54 de METOPE cu scene diverse de luptă* ş.a.m.d. La 200 de metri de monument s-au descoperit ruinele unui altar funerar de formă patrată *cu latura de 11 metri şi înalt de 6 metri* având înscrise pe pereţii acestuia numele a circa 3800 soldaţi romani căzuţi în luptele de acolo.

Trofeul roman a fost restaurat cu deosebită grijă în anul 1978 şi readus la forma iniţială de 42 metri înălţime. *Metopele originale* sunt adăpostite cu deosebită grijă şi veneraţie de Românii băştinaşi *într-un Muzeu special* amenajat din imediata apropiere, în satul actual ADAMCLISI. La 2 km distanţă de Monument, împăratul TRAIAN a fondat un oraş roman cu numele TROPAEUM TRAIANI.

Nota noastră:

Din cele şase METOPE originale care lipsesc, două dintre acestea se află într-un muzeu din *Istambul* (Constantinopol), iar alte patru s-au pierdut în adâncul Mării cu ocazia transportării lor spre Turcia de pe vremea cînd aceasta ocupase Dobrogea, prin lupta cu oştenii români ai Domnitorului român MIRCEA cel BĂTRÂN din anul 1417.

Cele două judeţe din jumătatea de Nord a Dobrogei (TULCEA şi CONSTANŢA au revenit la patria mamă România după războiul de independenţă al acesteia din anul 1877, iar jumătatea de Sud a Dobrogei supranumită „CADRILATERUL“ cu cele două judeţe: DUROSTOR şi CALIACRA cu „Coasta de Argint“ inclusiv cu oraşul BALCIC au revenit în patria mamă ROMÂNIA după RĂZBOIUL BALCANIC din anul 1913.

A trebuit să vină nefericitul an 1940 când Europa întreagă era la cheremul dictatorilor: Hitler, Mussolini şi Stalin care prin ameninţarea desfiinţări definitive a statului român, ROMÂNIA rămasă complet izolată de aliaţii ei tradiţionali: Franţa, Anglia şi Statele Unite ale Americii de Nord, a fost silită să poartă aşa-numitele „TRATATIVE“ DICTAT, de la Craiova din Septembrie 1940 prin care i s-a răpit „CADRILATERUL“ dobrogean şi i s-a IZGONIT DE ACOLO TOATĂ POPULAŢIA MAJORITARĂ ROMÂNEASCĂ = FAPT CRIMINAL !!!

Nota Bene! Nicolae Iorga:
„Cine uită, nu merită !“

ROMÂNI NU UITAŢI DREPTURILE VOASTRE ASUPRA „CADRILATERULUI„!!! acesta este pământul strămoşilor noştri: TRACO-DACO-ROMANI autohtoni pe aceste meleaguri.

☆ ☆ ☆ ☆ ☆

În final: „HISTORIA MAGISTRA VITAE“
Nicolae Iorga: „Cine uită nu merită !“
Vasile Pârvan: „Coasta de Argint“.
BALCIC – (DIONYSOPILIS).

DACIA PONTICĂ. ISTORIA DOBROGEI DIN CELE MAI VECHI TIMPURI ȘI PÂNĂ ÎN ZILELE NOASTRE

„Historia magistra vitae"
(Istoria este învățătoarea vieții)

Primele confirmări scrise despre teritoriul carpato-danubiano-pontic și despre oamenii care l-au construit pe acesta datează de peste 2500 de ani.

Istoricul și georgraful grec HECATEU din secolul al VI-lea î. de H. ne informează despre întemeierea cetății grecești HISTRIA, ale cărei ruine se pot vizita și astăzi în Dobrogea noastră românească în marginea litoralului Mării Negre, dar și despre existența a două triburi getice: CROBYZII și TRIZII din sudul Dobrogii, dar mai ales confirmarea scrisă foarte prețioasă pe care ne-a dat-o marele istoric al antichității HERODOT cu privire la GEȚII care tot în Dobrogea (de astăzi a românilor), au îndrăznit să se opună în anul 514 î. de H. împotriva unei uriașe armate a regelui persan DARIUS care înainta să treacă prin teritoriul Geto-Dacilor pentru ca să ajungă să pedepsească pe Sciții trăitori la nordul Mării Negre.

(Constantin C. Giurescu și Dinu C. Giurescu – „ISTORIA ROMÂNILOR din cele mai vechi timpuri și până astăzi". Străvechi așezări omenești pag. 24).

Dacii sau Geții fac parte din marele grup etnic al Tracilor constituind cea mai importantă ramură a lor.

Romanii numeau pe strămoșii noștri DACI, iar grecii îi numeau GEȚI. Aceștia posedau o civilizație și o cultură și o istorie politică pe care nu au egalat-o nici o altă ramură a lor. Se poate afirma cu sigurnță că DACII sau GEȚII reprezintă ELITA numerosului grup al TRACILOR.

HERODOT mai scrie o informație de cea mai mare importnță: în cartea a 5-a a ISTORIILOR sale; astfel:

„Neamul tracic este, după acela al indienilor, *cel mai mare dintre toate. Dacă ar avea un singur Domnitor și ar fi uniți, ar fi de neînvins și după cum cred ei, sunt cu mult mai puternici decât toate popoarele... Obiceiurile le au cam aceleași toți, în afară de Geții și de Tracii și de cei care locuiesc mai sus de Crestonei."*

Într-adevăr *TRACII* se întindeau pe un teritoriu enorm: de la Marea Egee și din vestul Asiei Mici până în mlaștinile Pripetului și de la cadrilaterul BOEMIEI până spre BUG. Însă ei erau împărțiți într-o sumedenie de neamuri care din nefericire se dușmăneau între ele. Din această cauză ei nu se puteau apăra cum trebuie și au avut de suferit de pe urma diferiților năvălitori cuceritori.

Dintre neamurile cele mai însemnate pentru *ROMÂNII BESSII*, o parte dintre aceștia au locuit mai târziu în Dbrogea. Îi întâlnim aci în satele din jurul *Cetății Histria* și a Castelului *ULMETUM*, menționați de unele inscripții din secolul al II-lea.

Tot în Dobrogea, în partea de sud între *CALLATIS* (Mangalia) și *ODESSOS* (Varna) au locuit *CROBUZII* neamul tracic pomenit de istoricul și geograful grec *HECATEU.*

Însă cei mai însemnaţi dintre toate neamurile tracice au fost *DACII sau GEŢII. SUNT DOUĂ DENUMIRI PENTRU UNUL ŞI ACELAŞI POPOR,* după cum ROMÂNII pot fi: MUNTENI, MOLDOVENI, TRANSILVĂNENI, DOBROGENI, MARAMUREŞENI, BĂNĂŢENI sau CRIŞANI denumiri locale doar pentru aceeaşi entitate în realitate, toţi ROMÂNI.

Istoricul, geograful şi etnologul *STABRO* a arătat cât se poate de clar că *DACII şi GEŢII vorbesc „aceeaşi limbă", însă sunt împărţiţi într-un mare număr de triburi, ei locuiau în ţinutul cuprins între Tisa, Dunăre, Marea Neagră şi Nistru, trecând în unele părţi şi peste aceste hotare.* Astfel la sudul Dunării ei se întindeau până la munţii Balcani, mai ales înspre partea de Est *dinspre Marea Neagră. Spre Est treceau peste Nistru înaintând până spre BUG, iar spre Vest ajunseseră până la Dunărea Panonică.*

TRACII se învecinau cu următoarele mari grupe etnice: spre Est cu CINERIENII (care după unii cercetători ar fi fost tot TRACI) şi dincolo de aceştia se aflau IRANIENII care îşi aveau originea în Podişul iranului (Persiei de altădată); spre Nord-Vest Tracii se învecinau cu GERMANII şi cu CELŢII; iar PANONIA cu ILIRII; la Sud de Dunăre de asemenea cu ILIRII (ultimii prezentau unele asemănări cu TRACII), totuşi formau un grup etnic deosebit, vorbind şi o limbă deosebită de a Tracilor. Înspre Sud TRACII erau vecini cu GRECII. Nu trebuie să ne închipuim că exista o LINIE NETĂ DE DEMATRCAŢIE precisă între TRACI şi VECINII LOR.

Nici astăzi nu există asemenea limite etnice definitive, regiunile de graniţă între etnii reprezentând întrepătrunderi. Unele neamuri germanice erau ilirice intrau în masa Tracilor, după cum de asemenea, unele neamuri tracice constituiau adevărate mai insule sau prelungiri peninsulare în mijlocul populaţiilor vecine.

Dar este impetuos necesar să se pună acum întrebarea: UNDE SE AFLA NEAMUL BULGARILOR ÎN ACEASTĂ ETAPĂ A ISTORIEI POPOARELOR?

SE AFLA ÎN ASIA CENTRALĂ!!!

(TRACII, DACII sau GEŢII. Cei doi Giurescu pag. 30).

În prima jumătate a mileniului întâi, aproximativ prin anul 700 î.d.H. au apărut mari mişcări de populaţii din Est. SCIŢII venind dinspre Marea Caspică, împing spre Vest pe CIMERIENI care sunt nevoiţi la rândul lor să se deplaseze tot în aceeaşi direcţie. În consecinţă Dacia a cunoscut în prima jumătate a primului mileniu o invazie cimeriană urmată de invazia scită. Ei au exercitat o influenţă politică a regiunii din stânga Dunării care *în scrierile lui HERODOT a apărut sub numele de SCIŢIA.* Sciţii s-au aşezat sub formă de insule în mijlocul populaţiei dacice, care până în cele din urmă i-a asimilat. Numai în teritoriul dintre Dunăre şi Marea Neagră, adică în Dobrăgea din zilele noastre se pare că Sciţii au rezistat ceva mai mult ca etnie lăsând prin aşezările lor mai durabile urme în toponima locală. Însă nici aici Sciţii nu au putut disloca populaţia băştinase dacică şi au sfârşit prin a se topi în mijlocul acesteia.

(NĂVĂLIREA SCIŢILOR. Cei doi Giurescu pag. 31).

Sciţii eru indo-europeni ca şi grecii din Asia Mică, care s-a aşezat tot pe vremea năvălirii Sciţilor – în Dobrogea (de aici numele de SCYTHIA MINOR = Sciţia Mică) însuşit de Romani.

(I. Valahu „Istoria Românilor" pag. 16).

La începutul veacului întâi al erei noastre, *poetul roman OVIDIU* vorbind din locul exilului (la Tomis = Constanţa de Azi) spunea: „Iată-mă în a Geţilor ţară. Ei bine, să mor printre dânşii!" Iar în altă parte: „Coasta aceasta măcar că între Geţi şi Greci este împărţită, însă de Geţii rebeli pare că ţine mai mult". Amintirea Sciţilor o păstrează în ţara noastră dintre Dunăre şi Marea Neagră numele generic de Scythia Minor (pe care începe să-l poarte mai târziu de tot, în timpul imperiului roman, Dobrogea). Cu mult mai multă dreptate i s-ar fi putut pune numele de *DACIA PONTICĂ* (Simion Mehedinţi).

În legătură cu Sciţii, există prima informaţie scrisă despre GEŢI (DACI). Ea aparţine istoricului HERODOT şi se referă la un fapt petrecut în anul 514 e.n. (d.H.).

Astfel DARIUS marele rege al perşilor, de care asculta tot Orientul Apropiat vrând să-i pedepsească pe Sciţii care tulburau ţinuturile dinspre miazănoapte ale împărăţiei sale, porni în acel an cu o armată uriaşă împotriva lor.

Darius păşi peste Bosfor pe un pod de vase şi înaintă de-a lungul ţărmului Mării Negre, pentru a trece apoi, prin Dobrogea peste Dunăre în Sciţia. În itinerariul său, diferite neamuri tracice întâlnite de el au fost înspăimntate de armata uriaşă a lui Darius şi i s-au închinat fără luptă. Geţii însă nu au vrut şi iată

ce a scris HERODOT: *„... iar GEŢII hotărându-se la o rezistenţă îndărătnică, fură supuşi îndată, cu toate că sunt cei mai viteji şi mai drepţi dintre Traci."* Apărea *prima ştire istorică* scrisă despre strămoşii noştri (DACO-GEŢI) şi în acelaşi timp şi una din cele *mai frumoase şi competente recunoaşteri a însuşirilor lor.*

Sciţii au fost cel dintâi popor migrator despre care ştim că au avut legături cu DACII sau GEŢII. După ei vin la rând GRECII.

Oare pe unde se aflau BULGARII pe vremea anului 514 e.n.?? În nici un caz în DOBROGEA!!! Acolo erau băştinaşii GETO-DACI ramură a TRACILOR!!! strămoşii ROMÂNILOR.

şi (Cei doi Giurescu pag. 32).

AŞEZĂRILE GRECEŞTI PE ŢĂRMUL DE APUS AL MĂRII NEGRE

În secolul al VII-lea înaintea erei noastre, Grecii de pe coastele Asiei Mici şi chiar din Grecia propriu-zisă au început o mare emigrare fie din cauza înmulţirii populaţiei lor, fie din dorinţa de a realiza un câştig mai mare şi astfel grupuri mari întregi au venit şi s-au aşezat pe ţărmurile Mării Negre apusene întemeind o serie de porturi oraşe, care erau şi cetăţi în acelaşi timp. Aceste noi aşezări se rânduiesc ca un lanţ astfel: la vărsarea Bugului pe atunci HIPANIS, *Ionienii* ridică oraşul OBLIA (din Ucraina); – la gura Nistrului pe ţărmul dinspre Apus al limanului acestui fluviu Grecii înalţă cetatea TYRAS (din Ucraina).

Pe o insulă a Mării Negre, aproape de ţărm unde astăzi se află malul apusean al Lacului SINOE Grecii întemeiază HISTRIA în anul 657 î.d.H. Mai spre Sud pe locul actualului oraş Constanţa din România, aceiaşi greci ionieni au fundat TOMIS. Grecii Dorieni au întemeiat cetatea CALLATIS „cu ziduri puternice" întemeiată pare-se în secolul al VI-lea î.d.H. pe ruinele ce se află astăzi oraşul MANGALIA.

Mai spre Sud dincolo de Capul CALIACRA (care în limba greacă se traduce prin *„Stânca cea Bună"* – deoarece golful din spatele respectiv oferă un admirabil adăpost corăbiilor împotriva vânturilor oricât de tari ar fi fost ele) deci în acest mare golf s-au întemeiat oraşe greceşti: BIZONE actualul port al CAVARNEI (aflat în septembrie 1940 în teritoriul al României şi cedat „prin tratative" impuse cu silnicie de HITLER şi MOUSSOLINI cu acordul lui Stalin, Bulgariei iredentiste, profitoare, care port a fost distrus de un cutremur, ca pedeapsă Dumnezeiască şi mai la Sud *CRUNOI numit mai târziu DIONISIPOLIS (BALCIC)* cu aceeaşi soartă ca şi CAVARNA ambele situate în teritoriul judeţului românesc CALIACRA care împreună cu judeţul DUROSTOR alcătuiau aşa numitul CADRILATER românesc aflat în sudul Dobrogii.

De menţionat că Regina mamă Maria soţia Regelui Ferdinand I cel LOIAL, ÎNTREGITORUL României din 1919, şi-a ridicat la Balcic un palat regal înconjurat de o imensă grădină la malul Mării Negre. Dorinţa testamentară a Reginei Maria care a îndrăgit Balcicul a fost aceea ca, după decesul ei, inima să-i fie extrasă din piept şi aşezată într-o urnă

funerară care să fie depusă pentru veşnicie în Capela Palatului Regal din Balcic, în bisericuţa numită „STELLA MARIS"; iar Palatul Regal era numit şi „CUIBUL SINGURATIC" (TENKA JUVAH) în limba turcă. După cedarea Cadrilaterului românesc al Dobrogei, bulgarilor, Urna Regală funerară a fost transportată de Regele Carol al II-lea fiul Reginei, la Castelul Regal din Bran. De aci au urmat profanările efectuate de comuniştii regimului totalitar instaurat în România de tancurile „eliberatorilor sovietici" din anul 1944.

Grecii au mai întemeiat apoi la Sud de Balcic, *GERANIA* în Evul Mediu devenită *CRANEA* apoi *ECRENÉ* localitate aflată la vechea graniţă de Sud a României Mari în teritoriul cedat şi acesta Bulgariei în 1940 (CADRILATERUL). În Bulgaria veche tot Grecii au ridicat *ODESSOS* actualmente *VARNA* şi încă alte câteva oraşe până la *BIZANŢ* (care este tot o colonie greacă întemeiată în secolul al VII-lea î.d.H.).

În toate aceste colonii greceşti ocupaţia esenţială a grecilor era comerţul cu populaţia geto-dacică din hoterlandul oraşelor repective. Cumpărau de la Geţi (cum îi numeau ei pe Dacii băştinaşi); grâu, miere, ceară, piei de blănuri, peşte şi sclavi. La ATENA sclavii vânduţi de geto-daci (unii dintre ei aparţineau chiar băştinaşilor acestui popor căci ei erau atât de numeroşi încât numele de *DAOS* adică *DACUL* ajunsese un nume specific). În piesele sale *MEANDRU* numeşte pe sclavi mai întotdeauna: *DAOS*, sau *GETA*.

Câteodată coloniile greceşti de pe ţărmul Mării Negre în loc să facă negoţ trebuiau să se apre împotriva aceleiaşi populaţii băştinaşe getice din hinterland

și a conducătorilor lor, care voiau să pună mâna pe bogăţiile dinăuntrul zidurilor cetăţilor greceşti. Spre a fi ferite de asemenea atacuri, oraşele greceşti încheiau adesea o înţelegere cu regele get care, în schimnbul unei anumite sume le garanta liniştea.

Marea Neagră fusese propice celor dintâi colonii greceşti şi de aceea Grecii au botezat-o *PONTUL EUXIN*, adică *„primitoare de străini"*, în timp de Sciţii îi spuseseră *AXHANA* care însemna pentru ei *„albastru închis"*. Relaţiile acestea economice şi politice dintre Grecii aşezărilor maritime şi locuitorii băştinaşi Daco-Geţi ai Dobrogei (Scythiei Minor) au durat sute de ani. Chiar *DIONYSOS, zeul vinului aparţine mitologiei tracice ca şi BALC zeul războiului la Daco-Geţi.* Se poate pune întrebarea: pe această lungă perioaă de sute de ani a istoriei, *unde se vor fi aflat BULGARII?* în orice caz nu se aflau atunci ei în Dobrogea străbunilor noştri Daco-Geţi!

(Cei doi Giurescu pag. 34).

☆ ☆ ☆ ☆ ☆

ISTORIA POLITICĂ A DACILOR ŞI GEŢILOR

Având în vedere informaţiile ce pot fi bţinute în prezent nu se poate scrie o istorie temeinică a Dacilor în mod continuu până la Decebal. Sunt epoci întregi pentru care lipsesc documentele. Din timp în

timp se mai descoperă importante informaţii, aşa cum este de acum aproape patru decenii acelea cu privire la „regele" *RHEMAXOS*, sau acelea mai noi referitoare la cârmuitorul *ZAMOLEDEGICOS* şi la regele *MOSCON* din Dobrogea care vin să împlinească unele goluri. Pentru celelalte lipsuri se aşteaptă rezultatele unor săpături ulterioare.

După izvoarele scrise de *HERODOT* cu privire la Geţii care s-au împotrivit regelui persan *DARIUS* în anul 514 în Dobrogea, a urmat o informaţie a marelui istoric grec *TUCIDIDE* care a scris despre regele *SITALIKES* al *ODRIZILOR*, care avea sub stăpânirea lui, în a doua jumătate al secolului al V-lea î.d.H., nu numai pe Dacii din Sud-Estul Peninsulei Balcanice, ci şi pe Geţii din Nord-Estul aceleiaşi Peninsule până la *Dunăre* şi la *Pontul Euxin*, adăugând şi următoarea precizare *„Geţii* şi celelalte popoare *din aceste ţinuturi* sunt numai vecini cu Sciţii, au acelaşi arme şi aceleaşi obiceiuri, toţi trag cu arcul de pe cai."

Inscripţiile descoperite prin săpăturile de la *HISTRIA* (Dobrogea) menţionează numele a doi cârmuitori Daco-Geţi din sec. al III-lea î.d.H., *cârmuitori de care trebuia să ţină seama şi uneori chiar ascultau cetăţile greceşti de pe litoralul dobrogean al Mării Negre.* Cel dintâi în ordine cronologică este ZALMODECICOS, căruia histrienii îi trimit o solie alcătuită din trei cetăţeni de frunte ai oraşului; solie care izbuteşte să obţină de la numitul conducător daco-get eliberarea a peste şaizeci de ostateci şi restituirea unor venituri de seamă ale Histriei, probabil veniturile pescuitului.

Cel de al II-lea este *„Regele REHEMAXOS“* despre care o inscripție din Histria de la finele sec. al II-lea, arată că sub „oblăduirea“ lui erau orașele grecești de pe țărmul Mării Negre și că el primea sume de bani de la aceste orașe (în spreță Histria) pe care le apăra de atacurile dușmanilor.

STRABO istoricul și geograful atât de apreciat al antichității (c. 63 î.d.H. – c. 19 î.d.H.) scrie: *„BUREBISTA* getul, luând conducerea poporului său, a ridicat pe oamenii aceștia înrăiți de nesfârșitele războaie și i-a îndreptat prin abstinență și sobrietate și ascultare de porunci, așa încât, în câțiva ani, a întemeiat o mare stăpânire și a supus Geților aproape pe toți vecinii; ba era de mare primejdie și pentru Romani...“

Afirmațiile scrise de *STRABO* corespund adevărului, ele sunt confirmate și de alte izvoare contemporane cu ale sale. Dintre acestea citām o inscripție greacă pe care locuitorii din Dionysopolis (Balcic) o pun foarte probabil ca fiind din prima jumătate a anului 48 î.d.H. în cinstea unui concetățean al lor pe nume *ACORNION* al lui *Dionysios* care adusese mari servicii orașului. Inscripția ne spune că *ACORNION* fusese pe vremuri trimis ca sol la tatăl lui BUREBISTA spre a cere protecția acestuia aupra orașului (Dionysopolis = Balcic de mai târziu). În timpul din urmă – continuă inscripția – regele *BUREBISTA ajungând cel dintâi și cel mai mare dintre regii din Tracia și stăpânitor al tuturor ținuturilor de dincolo și de Dunăre*, ACORNION a fost pe lângă acesta cel dintâi și cel mai apropiat slujitor și care a obținut cele mai bune rezultate pentru patria sa, inspirând și colaborând la

cele mai eficace măsuri și nu mai puțin, câștigând bunăvoința regelui pentru mântuirea cetății sale...“

Trebuie menționat în primul rând titlul care i se dă lui BUREBISTA ca: „cel dintâi și cel mai mare dintre regii din Tracia“, ceea ce corespunde perfect cu realitatea istorică nefiind deloc o măgulire sau o lingușire. Apoi indicarea posesiunilor sale: *„toate ținuturile de dincolo și de dincoace de Dunăre“* fapt deasemenea riguros exact.

Se poate pune acum întrebarea: *„unde se aflau Bulgarii pe vremea când BUREBISTA daco-getul stăpânea cu poporul său daco-get toate ținuturile de dincolo și de dincoace de Dunăre“?* – cum preciza în scrierile sale istoricul și geograful antichității STRABO (c. 63 î.d.H. – c. 19 d.H.)! Răspunsul precis și de netăgăduit este: *bulgarii se aflau în acel moment în regiunile centrale ale Asiei!* De acolo ei au plecat pe la jumătatea secolului al II-lea d.H. și s-au așezat într-o regiune dintre Volga și Don. Mai târziu un ținut de lângă fluviul Volga s-a numit *BULGARIA MARE*.

Trebuie menționat în al doilea rând că, iarăși tot așa de exact riguros istoric este că, peste o mie și aproape cinci sute de ani Mircea cel Bătrân se va intitula printre altele ca: *„stăpânitor pe amândouă malurile Dunării până la Marea cea Mare“* (Marea Neagră – N.N.).

Trebuie menționat în al treilea rând, autoritatea de care se bucurau regii daco-geți; tatăl acestuia și mai ales BUREBISTA – față de orașul DIONYSOPOLIS (Balcic) a cărui *„Mântuire“* chiar depindea de „bunăvoința“ acestui rege geto-dac din Carpați.

Orașele colonii grecești de pe țărmul Mării Negre de la OLBIA de la gura Bugului și până la APOLONIA mai la Sud de Munții Balcani sunt supuse în urma unor expediții militare care au început pe la anul 50 î.d.H. Ele au recunoscut autoritatea regelui dac BUREBISTA și i-au plătit și sume de bani acestuia.

O situație mai bună o are numai orașul DIONYSOPOLIS (Balcic) datorită relațiilor de prietenie stabilite încă de pe vremea tatălui lui BUREBISTA.

Ca urmare a victoriilor militare, BUREBISTA a realizat un stat care avea o suprafață considerabilă și care cuprindea nu numai toate teritoriile locuite de Daco-Geți, ci și unele din teritoriile vecinilor. Celți, Iliri și Traci. Hotarele statului daco-getului BUREBISTA erau: *spre Est țărmul Mării Negre, spre Nord Carpații Pădurоși, spre Vest ținutul Boem, Dunărea mijlocie și Morava, iar spre Sud Muntele Haemus sau lanțul Munților Balcani.*

Dată fiind întinderea statului Dac și mulțimea neamurilor dacice întrunite acum sub un singur stăpânitor, cifra de *200.000 de ostași* pe care o indică STRABO ca putere militară maximă a regelui BUREBISTA, deși este uriașă pentru acele vremuri, nu este imposibilă. Strămoșii Daci datorită regelui lor care ajunsese stăpânul necontestat al răsăritului și al centrului Europei a rămas în afara dominației Romanilor și era cel mai de seamă suveran al acestora din urmă, deci BUREBISTA știa că pentru el primejdia venea de la Romani. În consecință Burebista a urmat o politică ostilă Romanilor, căutând să încurajeze pe oricine și orice care ar fi putut să

sprijine o slăbire a forțelor ROMEI. În această intenție în anul 48 î.d.H. regele Dacilor a intrat în tratative cu POMPEIUS rivalul lui CAESAR și a trimis la acesta ca ambasador al său pe ACORNION din DIONYSOPOLYS (Balcic, N.N.) care mai avusese și mai înainte și alte însărcinări diplomatice.

(Cei doi Giurescu pag. 38).

☆ ☆ ☆ ☆ ☆

DIONYSOPOLIS colonie greacă pe litoralul apusean al Mării Negre (Balcic), fondat în sec. al VI-lea (500–600 d.H.) de către coloniști greci originari din Milet, orașul acesta primește numele de DIONYSOPOLIS în epoca elenistică, perioadă când se situează apogeul înfloririi sale economice. A fost cucerit și distrus în primul război mitradatic de către generalul roman M. TERENTIUS VARRO LUCULLUS (72/71 î.d.H.). DIONYSOPOLIS întreține relații de prietenie cu regele Burebista, grație serviciilor aduse suveranului dac de către ACORNION fiul lui DIONYSOS care era cetățean al orașului; în sec. II–III-lea DIONYSOPOLIS era un prosper centru urban roman, membru în Comunitatea cetăților pontice.

Inscripția pusă de cetățenii din DIONYSOPOLIS (Balcic N.N.) în cinstea compatriotului lor ACORNION demonstrează că acesta l-a întâlnit pe POMPEIUS prin părțile Macedoniei și „și-a îndeplinit însărcinările pe care le avea de la rege câștigând bunăvoința Romanilor pentru rege“ (N.N. regele BUREBISTA). Numai este de mirare faptul că CAESAR se hotărăște în anul 44 î.d.H. să pornească o expediție de

pedepsire împotriva lui BUREBISTA şi astfel strânge forţe militare mari în acest scop. Asasinarea lui CAESAR a împiedicat acţiunea sa. Curând după CAESAR a fost asasinat şi marele rege al Dacilor BUREBISTA care a căzut victimă unei conspiraţii de nemulţumiţi. Odată cu dispariţia regelui dac a căzut şi marea putere a statului dacic, care a fost împărţit între conspiratorii care fiecare dintre ei doreau să domnească pe câte o parte mai mică de teritoriu. Astfel că în DACIA PONTICĂ sau *SCYTHIA MINOR* (*DOBROGEA de astăzi, N.N.*) erau acum trei regate daco-getice.

Istoria mai menţionează că: în urma prădăciuni suferite de *DENTELEŢI* (un neam tracic de la Strymonul de Sus – azi râul Struma), care erau protejaţii Romanilor, aceştia reacţionază şi trimit o armată sub comanda lui CRASSUS care timp de doi ani duc o serie de lupte împotriva Bastarnilor (un neam germanic) fiind ajutat de unul din „regii“ daco-geţi din Dobrogea anume ROLES. Acesta primeşte drept recompensă pentru ajutorul dat, titlul de „prieten“ şi „aliat“ al Romanilor.

De altfel, ROLES nu era singurul demnitar dac care îşi dădea seama de puterea Romanilor şi de primejdiile pe care le atrăgea duşmănia lor. Tot la fel gândea şi un alt rege dac anume *SCORILO* (tatăl viitorului rege *DECEBAL*-N.N.) care a domnit se pare 40 de ani în Dacia între anii 28–68 d.H.) şi care intuia că nu trebuie să se amestece în certurile şi luptele politice de la Roma.

Este deci necesar să ne amintim şi de cei trei „regi“ din Dacia Pontică (Dobrogea): *unul era ROLES*

de care am pomenit mai înainte, care stăpânea se pare, partea de Sud a Dobrogei având ca centre mai însemnate DUROSTORUM cum numeau Romanii, sau DUROSTOLON numele dac mai vechi, sau DÂRSTOR de pe vremea lui MIRCEA CEL BĂTRÂN, ulterior numit SILISTRA; alt centru era ABRITUS la Sud-Est de precedentul şi altul AXIOPOLIS (lângă Cernavodă). Cel de *al doilea „rege“ dac* din Dobrogea se numea *DAPYX* şi domnea în centrul Dobrogei (Dacia Pontică) în regiunea CAPIDAVA, nume dac (în zilele noastre având acelaşi nume, situat la Nord de Cernavodă) având centre mai însemnate: CARSIUM (Hârşova), ULMETUM (Pantelimonul de Sus) şi HISTRIA.

Cel de *al treilea „rege“ dac* din Dobrogea *ZYRAXES* avea în stăpânirea lui partea de Nord a Dobrogei=(Dacia Pontică) cu localităţile: TROIESIMS (Igliţa), DINOGEŢIA (Bisericuţa), AEGYSUS (Tulcea) şi BUTERIDAVA (nume caracteristic dac).

Localităţile acestor mici sătătuleţe ale Dacilor din Dacia Pontică numite regate ale Dacilor din Dobrogea au fost confirmate pe temeiurile izvoarelor vechi, în special ale lui CASSIUS DIO – un istoric bine informat.

Oricine se poate întreba din nou: Oare unde se aflau pe vremea celor trei regi daci din Dacia Pontică (Dobrogea) Bulgarii? Se aflau în ţinutul lor de origine adică în Asia Centrală în timp ce străbunii noştri Daco-Geţi erau atacaţi de Romani în Dobrogea (Scythia Minor cum o numeau ei, sau mai corect Dacia Pontică).

Istoricul CASIUS DIO descrie evenimentele astfel:

ROLES este atacat în anul 28 d.H. de către vecinul său tot rege dac anume DAPYX; acesta a cerut atunci ajutorul prietenilor și aliaților săi Romani. Aceștia au trimis pe generalul Roman CRASSUS care se afla în acel moment în apropiere (deoarece începuse încă dinainte cu un an luptele împotriva Bastarnilor și continuau acum acolo operațiunile militare). Ca urmare regele dac DAPYX este asediat de Romani în cetatea sa; însă un trădător îi dă putința lui CRASSUS să intre în cetatea lui DAPYX; atunci DAPYX și fruntașii daco-geți din jurul lui parcă anticipând gestul eroic al lui DECEBAL de mai târziu, se sinucid pentru a nu cădea de vii în mâinile dușmanilor Romani; în acest timp poporul dac din cetate, luând cu el ceea ce avea mai de preț și turmele, se refugiază într-o mare peșteră (probabil una din cele care se pot vedea și astăzi la locul numit Gura Dobrogei, situat între ULMETUM și HISTRIA). Atunci Romanii au zidit intrarea în peșteră pentru ai sili pe cei dinăuntru să se predea, sau să moară de foame.

După ce isprăvește cu DAPYX generalul roman CRASSUS îl atacă și pe regele dac ZYRAXES vecinul dinspre nord, deși nu avusese nimic de suferit din partea acestuia.

Tot CASSIUS DIO mai precizează că dorința lui CRASSUS era acum aceea de a lua înapoi steagurile pe care le pierduse într-o bătălie anterioară cu Bastarnii și cu Daco-Geții; bătălie pe lângă HISTRIA pe care un alt general roman o pierduse cu vreo

treizeci de ani mai înainte; steagurile despre care auzise că se găseau încă în puternica cetate daco-getă GENUCLA situată pe malul Dunării. Generalul roman CRASSUS a înconjurat această cetate pe uscat și pe Dunăre și după un timp relativ scurt a ocupat-o fără însă a putea captura pe regele dac ZYRAXEX care fugise peste Dunăre în Moldova de Sud (Bugeac) luând cu el tezaurul.

Cucerirea celor trei „regate" dacice din Dobrogea nu însemna însă nici supunerea tuturor Dacilor din Dacia întreagă, aceștia fiind mult mai numeroși și mai puternici în Câmpia Dunării, în Transilvania și în Banat.

Dintre toate popoarele de la Dunărea de Jos, Romanii au putut să observe și mai ales să simtă pe pielea lor că cei mai primejdioși, prin numărul lor, prin organizarea lor, prin civilizația lor, și îndeosebi prin sufletul lor, nemetători de moarte, erau Dacii cum îi numeau ei pe strămoșii noștri, sau Geții cum erau numiți Dacii de către Greci.

(Horia C. Matei – *MIC DICȚIONAR AL LIMBII ANTICE*. Editura Albatros, București 1986 pag. 87).

☆ ☆ ☆ ☆ ☆

Asemenea lui CATO cenzorul care-și termina invariabil discursurile sale cerând distrugerea Cartaginei, împăratul Traian adăuga la sfârșitul deciziilor sale; *„așa precum voi preface eu Dacia în provincie romană."*

După împăratul Domițian, urmase la conducerea imperiului roman NERVA un bătrân cumsecade care

a avut doar meritul de a fi desemnat la tron pe Traian (MARCUS ULPIUS TRAIANUS împărat al romanilor 98–117) născut la 18 Septembrie 52 al e.n. în municipiul Italica aproape de Hispania (astăzi Sevilla) în Spania în provincia meridională Baetica. Acest urmaș al lui Nerva este întruchiparea însușirilor romane a acelora care explică formarea celui mai întins și mai puternic imperiu din câte a cunoscut antichitatea.

(Istoria de cei doi Giurescu pag. 51.)

☆ ☆ ☆ ☆ ☆

DION CAESSIUS COCCIANUS, senator la Roma, istoric de origine greacă, a descris cucerirea Daciei de către Romani.

(Revista de istorie Militară nr. 1, 1995 pag. 56).

☆ ☆ ☆ ☆ ☆

În primăvara anului 101 d.H. e.n., împăratul Traian pornește să execute hotărârea sa, așa cum adăuga el la sfârșitul deciziilor sale anterioare astfel: „Așa precum voi preface eu Dacia în provincie Romană". Cel care descrie crâncenele bătăliii dintre Romani și Daci este CASSIUS DIO care reprezintă izvorul principal pentru cunoașterea acestor împrejurări.

Pentru ca să se amintească multor generații ce vor urma despre strălucitoarele fapte de arme ale împăratului Traian în luptele pentru cucerirea Daciei, s-au bătut, în afară de monede, trei medalii comemorative ale acestui eveniment: Una mai mare de

argint, și alte două din bronz ș.a.m.d. Însă în afară de alte manifestări, mai mult sau mai puțin trecătoare, sau realizat și unele lucrări și monumente de mari proporții.

Astfel, în *Sudul Dobrogei* (în *Dacia Pontică* N.N.) în regiunea *unde se dăduse luptele cu Dacii, din iarna anului 101–102* și ca o dovadă a însemnătății acestora, *s-a ridicat în anul 109* (data o cunoaștem chiar din inscripția pusă de Traian și *dedicată zeului Marte Răzbunătorul* („*Marti Ultori*") *un monument numit Tropaeum Traiani*, de proporții impunătoare (înălțimea 38,29 metri, diametrul bazei 39,32 metri, împodobit cu sculpturi reprezentând diferite scene de război).

Și în zilele noastre se mai poate vedea în apropiere de *satul Adamclisi*, nume care în traducerea românească înseamnă: *Biserica Omului,* nume tocmai potrivit în legătură cu impresionantul monument consolidat de strănepoții Dacilor și Romanilor care s-au luptat cu vitejie legendară și pe aceste meleaguri, adică actualii băștinași români.

Într-un muzeu local s-au păstrat rânduite cu deosebită grijă metropole de piatră cu sculpturile care au împodobit monumentul. Numai o singură metropolă lipsește, aceea care se află acum în Muzeul Arheologic din Instambul (Constantinopol) din Turcia.

(Istoria Românilor – Cei doi Giurescu pag. 57).

☆ ☆ ☆ ☆ ☆

TROPAEUM TRAIANI cetate romană în Scythia Minor (Sciția Mică = Dobrogea N.N.) a fost zidită de

împăratul Roman Traian la 2 km Vest de monumentul triumfal (vezi comuna Adamclisi în România). Era municipiu sub Marcus Aurelius; a fost distrus în timpul marilor invazii la sfârșitul sec. al VI-lea de invaziile avaro-slave. Cercetările arheologice inițiate din anul 1981 au dezvelit zidurile de incintă ale orașului, 5 bazilici și alte monumente ș.a.m.d.

Oare se ridică iar o altă întrebare: *Unde erau Bulgarii în anul ridicării acestui monument de mari proporții „TROPAEUM TRAIANI" ridicat aici în Dobrogea în anul 109? Bulgarii se aflau în Asia Centrală în timp ce în Dobrogea (Scythia Minor sau Dacia Pontică N.N. se aflau Daco-Geții și Romanii care sunt strămoșii românilor dintotdeauna recunoscuți!*

(Horia C. Matei – *Mic Dicționar al lumii antice* – Editura Albatros, București 1986 – pag. 278).

☆ ☆ ☆ ☆ ☆

Romanii ajung până în cele din urmă să dea un prim atac chiar asupra zidurilor Sarmizegetusei capitala Daciei, însă sunt respinși de Dacii care se apărau azvârlind de sus bolovani uriași. Legionarii romani pornesc un al doilea asalt în cursul căruia cu sacrificii imense reușesc să pătrundă în oraș. Atunci Dacii au dat foc cetății; și o parte din căpeteniile Dacilor pentru a nu împodobi triumful învingătorului după care urma cu siguranță executarea lor în temnița Tullianum din Roma, se sinucid bând otravă; celelalte căpetenii împreună cu Decebal și cu resturile Armatei Dace vor să mai facă o încercare de rezistență în munți. Însă Romanii îi urmăresc de

aproape și *numai datorită unui trădător localnic reușesc să-i înconjoare.*

Decebal constatând că totul este pierdut și știind cel așteaptă se sinucide folosindu-se de sabia sa, tot așa precum făcuse, cu un secol și jumătate mai înainte un alt rege dac din Dobrogea (Dacia Pontică – Scythia Monor) numele regelui dac era DAPYX.

☆ ☆ ☆ ☆ ☆

Odată cu eroicul rege Dac Decebal dispare și statul dac, nu însă și poporul Dacilor așa cum credeau unii istorici români mai vechi prea mult preocupați să afirme doar originea romană a Românilor. Însă în stricta realitate nu este nevoie de argumente când a existat un popor de mărimea și vechimea poporului Dac, cu civilizația și cultura lor, care nu putea fi distrus nici mutat de ici, dincolo. În realitate cea mai mare parte a poporului Dac a rămas pe loc în teritoriile țării lor continuându-și munca cea de toate zilele plătindu-și impozitele funcționarilor Romani, făcând de la o vreme instrucția în armată sub comandă romană și deprinzând încetul cu încetul, din necesitate sau interes, la început și după modă și obișnuință limba romană. Deci, strămoșii Românilor sunt Daco-Geții și Romanii care locuiau ca băștinași încă din antichitate pe teritoriile care depășeau cu mult hotarele României Mari realizată abia în urma primului război mondial (1914–1918).

După războiul din anul 106 a fost constituită în același an provincia Dacia (pe monede era scris „*Dacia*

Augusti Provincia" condusă de un trimis al împăratului roman numit „*Legatus Augusti pro praetore*".

Totodată împăratul Traian a întemeiat un oraș nou numit tot SARMIZEGETUZA, care devine capitala provinciei imperiale, acordându-i titlul de „*colonia*" și dreptul italic *(jus italicum)*.

În Dobrogea devenită parte integrantă a imperiului roman trăia mai ales în sate, alături de coloniștii Romani și populația Geto-Dacă de baștină. O mărturie în piatră a acestei conviețuiri apare și confirmă inscripția de pe un altar ridicat de „Cetățenii Romani și de Laii conlocuitori din satul Secundis" din „*Teritorium Histriae*" împăratului MAXIMIM TRACUL și fiului său MAXIMUS în anul 237; deci două nume imperiale. Deci și în Dacia Pontică populația autohtonă getică sau dacică a continuat să existe sub stăpânirea romană. Inscripțiile și celelalte izvoare ne arată și aici nume așezări cu nume specifice Dacogeților precum: Capidava, Buteridava, Zisnudava, Turemuca, sau persoane purtând nume specifice daco-getice, de exemplu: Daizus, Comozous ș.a.m.d.

(Istoria Românilor – Cei doi Giurescu pag. 58).

☆ ☆ ☆ ☆ ☆

ÎN DOBROGEA ADICĂ DACIA PONTICĂ ORAȘELE ȘI SATELE

Numele de *Dacia Pontică*, sub raportul populației antice a acestui teritoriu îl socotim mult mai indicat decât acela de *Sciția Mică*. Aici stăpânirea romanilor

a protejat vechile așezări ale băștinașilor Geto-Daci și a creat altele noi.

Cetățile grecești, colonii de pe malul Mării Negre și-au văzut mai departe de negoțul lor. Histria, căreia romanii îi întăresc printr-o serie de acte (ultimul act datat în anul 100 de către LABERIUS MAXIMUS, guvernator) întăresc toate privilegiile ei la gurile Dunării; Tomis unde a fost exilat Ovidiu; Callatis cea cu ziduri puternice și Dionysopolis (Balcic N.N.) răpit de Bulgari Românilor prin așa numitele *Tratative de la Craiova din Septembrie 1940 impuse prin silnicie Românilor de: Hitler, Mussolini și Stalin.* Orașului Dionysopolis Balcicul patria lui ACORNION au cunoscut o epocă de liniște și siguranță, „PAX ROMANA"; a fost o realitate și în Dacia Pontică adică Dobrogea acest ținut de margine al imperiului roman, deși nu atât de completă și de îndelungată ca în alte țări mai fericite.

De-a lungul Dunării, întâlnim în vremea aceasta următoarele localități: *TRANSMARISCA* pe locul *TURTUCALIEI* (răpită României în anul 1940 în urma unor ciudate „tratative" de la Craiova, impuse de Hitler și Mussolini cu acceptul lui Stalin – N.N.); *DUROSTORUM* în latinește (*DUROSTOLON* în limba dacilor – N.N.).

(Istoria românilor – Cei doi Giurescu pag. 110).

☆ ☆ ☆ ☆ ☆

DUROSTORUM (în grecește *DUROSTORON*).

(N.N. numele dac *DUROSTOLON*), oraș roman pe malul drept al Dunării, în provincia romană Moesia

Inferior, s-a dezvoltat în jurul centrului Legiunii a XI-a Claudia stabilită aici în anii 105–106. (N.N. Cetatea *DÂRSTOR* de sub Domnitorul Mircea cel Bătrân 1383–1418 al Ţării Româneşti. *„Domn de amândouă părţile de peste toată Dunărea şi până la Marea cea Mare şi cetăţii Dârstor atotstăpânitor"*).

(C.C. Giurescu şi D. C. Giurescu – ISTORIA ROMÂNILOR din cele mai vechi timpuri şi până azi – pag. 274).

☆ ☆ ☆ ☆ ☆

SILISTRA numele turcesc de mai târziu, oraş din teritoriul judeţului Durostor din „CADRILATERUL" românesc „cedat" Bulgariei în urma aşa numitelor „tratative de la Craiova" din anul 1940 impuse prin silnicie României de Hitler şi Mussolini cu acordul lui Stalin. (N.N.)

☆ ☆ ☆ ☆ ☆

DUROSTORUM a fost municipium în timpul domniei lui Marcus Aurelianus şi totodată staţie vamală; acest oraş a suferit în următorul secol de pe urma invaziilor COSTOBOCILOR, CARPIILOR şi GOŢILOR. Importantul centru urban romano-bizantin dispare la începutul sec. al VII-lea. După instaurarea dinastiei bizantine la Dunărea de Jos, în anul 971 devine capitala temei PARISTRION (PARADUNAVON) locul de naştere a generalului roman Flavius Aëtius (c. 390–454).

☆ ☆ ☆ ☆ ☆

SUCIDAVA = Satul Nou aşezare rurală care nu trebuie confundată cu omonimul său din Oltenia de la Celei; SACIDAVA la dealul MUSAIT; cetatea AXIOPOLIS la satul HINOGUL; CARSIUM pe locul Hârşovei de astăzi; BERRHOE lângă satul OSTROV; TROESMIS (azi Igliţa); ARUBIUM unde azi este Măcinul; DINOGETIA la Bisericuţa pe o insulă lângă Garvăn; NOVIODUNUM pe locul Isaccei; AEGISSUS la Tulcea şi SALSOVIA pe braţul Sf. Gheorghe al Dunării spre Vest de Mahmudia de azi.

În interiorul Dobrogei (Dacia Pontică) inscripţiile ne precizează o serie de oraşe şi sate. În prima categorie intră: ABRITTUS sau ABRUTTUS în sudul provinciei actualul Razgrad era o cetate puternic întărită. Spre Nord-Est lângă un monument ridicat de Romani în amintirea biruinţei din războaiele cu Dacii, se afla TROPAEUM TRAIANI. Cam la jumătatea Dunării între aceste două oraşe aşezări urbane care ar fi fost „CIVITAS AUSDEC[ENSIUM]", un centru important administrativ. Mai spre Nord în mijlocul Dobrogei era ULMETUM ridicat sub protecţia castrului de aici. Între acesta şi AEGYSUS era IBIDA.

În a doua categorie, aceea a satelor, enumerăm tot aşa, adică de la Sud spre Nord: VICUS AMLAIDINA la Vest de lacul Tekirghiol; VICUS CLEMENTIANUS situat în partea centrală a Dobrogei pe drumul ce duce de la TOMIS (Constanţa) la CAPIDAVA la satul actual Caramurat; spre Nord-Vest de acesta VICUS HI... (azi Dorobanţul) şi VICUS SCENOPESIS în împrejurimile CAPIDAVEI; VICUS CASIANUM sau

CASIANUS aproape de care se găsea o peșteră mare. El făcea parte din „teritoriul" cetății HISTRIA, în jurul căruia era un grup de sate; VICUS QUINTONIS sau satul lui Quintio întemeietorul roman; VICUS CELERIS după numele întemeietorilor; BUTERIDAVA cu terminație specific dacică; în fine spre Nord de Callatis (Mangalia) erau pare-se: VICUS SARDES și VICUS ABSOLODEINA.

În teritoriul orașului Tomis (Constanța) găsim un VICUS NARCISIANUS; apoi lângă HÂRȘOVA un VICUS VEROBITTIANUS; la Babadag era un VICUS NOVUS adică Satul Nou; în apropiere un VICUS PETRA sau PETRAE la CAMENA de astăzi; iar în partea de Nord de lângă Isaccea un VICUS STRIBUENDU... În afară de SUCIDAVA, CAPIDAVA și BUTERIDAVA mai erau în Dobrogea (Dacia Pontică) cu nume tot atât de specifice dacice și următoarele așezări: SAGADAVA, ZISNUDAVA și MURIDAVA. În orice caz, faptul că din vechile așezări urbane și rurale, dar mai ales rurale, dinainte de cucerirea și colonizarea romană, atâtea localități poartă numiri dacice și încă în plus cu terminația ...DAVA, faptul acesta justifică pe deplin denumirea de *DACIA PONTICĂ* (nume dat ținutului de către savantul român Simion Mehedinți) provinciei românești străbune dintre Dunăre și Marea Neagră, adică Dobrogea de astăzi. Față de năvălitorii Sciți care au ajuns să fie și ei prezenți pe aceste meleaguri ale străbunilor noștri Geto-Daci (denumirea de mai târziu SCYTHIA MINOR – Sciția Mică –, aici Dacii demonstrează a fi fost acolo elementul autohton cel

mai numeros, locuind în special în satele țării – VICUS = SAT – în Dobrogea = DACIA PONTICĂ care pe bună dreptate este deci un străvechi pământ dacic, o moștenire lăsată nouă Românilor de Regii Daci: *DROMIHETES, REMAXOS, BUREBISTA și DECEBAL).*

(Cei doi Giurescu, pag. 110).

☆ ☆ ☆ ☆ ☆

DRUMURILE

În Dobrogea sau Dacia Pontică erau trei drumuri mai însemnate care străbăteau țara de la Sud la Nord. Unul ducea de-a lungul Dunării, continuând drumul din Moesia și trecea prin toate așezările de aci începând cu Transmarisca și isprăvind cu Salsovia. Cel de al doilea era paralel cu țărmul Mării Negre și lega între ele cetățile coloniilor grecești, de la Dionysopolis (Balcic) până la Histria unindu-se apoi cu drumul dunărean la Nord de Halmyris. Cel de al treilea drum străbătea Dobrogea prin mijloc, pornind de la Abritus trecând prin Tropaeum Traiani până la Ibida unde se bifurca, o ramură apuca spre Aegysus, cealaltă ramură mergea spre Noviodunum. Aceste trei drumuri principale erau legate între ele printr-o serie de drumuri transversale. Astfel Dacia Pontică (Dobrogea) era pe atunci unul din ținuturile cele mai străbătute ale imperiului roman.

PROCESUL DE ROMANIZARE ÎN DACIA

Dacia a rămas sub stăpânire romană mai puţin de 170 de ani adică din anul 106–275 e.n., deci timp de vreo cinci generaţii. Totuşi efectele ei au fost decisive căci în urma acestei stăpâniri s-a născut poporul român.

În alte ţări în care legiunile romane au stăpânit de două ori mai mult, ca de ex.: Panonia şi Britania nu au fost romanizate şi după retragerea administraţiei romane locuitorii băştinaşi care vorbeau limba latină nu s-au putut menţine şi cu atât mai mult nu s-au putut impune şi în consecinţă au dispărut treptat-treptat în mijlocul altor noi ocupanţi.

În Dacia dimpotrivă, populaţia romanică s-a păstrat. Mai mult chiar, a fost capabilă să asimileze şi pe năvălitorii care au reuşit să se mai aşeze între ei.

Deci aici a existat o extraordinară putere a romanismului, deci Romanismul a biruit în Dacia fiindcă acesta reprezenta o civilizaţie superioară, o creaţie materială şi culturală care sintetiza o întreagă evoluţie multiseculară şi care i-a câştigat pe autohtonii locali.

Băştinaşii Daco-Geţi au fost treptat mai rapid convinşi şi atraşi de avantajele vieţii romane, au învăţat mai rapid limba cuceritorilor şi-au însuşit mai binevoitori numele lor şi s-au romanizat timpuriu. Dacă romanii nu i-ar fi câştigat pentru cultura şi

civilizaţia lor pe Daci, s-ar fi întâmplat şi în Dacia ceea ce s-a întâmplat în Panonia (Ungaria) şi Britania (Anglia) ş.a.m.d.

(ISTORIA ROMÂNILOR... Pag. 112. Cei doi Giurescu).

ISTORIA POLITICĂ A DACIEI ROMANE

Câtă vreme a trăit împăratul Traian a fost linişte la hotarele Daciei. Neamurile migratoare, aşa numiţii „barbari" şi chiar Dacii liberi din Nord n-au îndrăznit să pătrundă în Dacia Felix. Era prea bine cunoscută puterea împăratului Traian şi întâmplările din cele două războaie pentru cucerirea Daciei de către Romani erau încă vii în mintea tuturor. Însă după moartea împăratului (în 11 august al anului 117) se produc două năvăliri: năvălesc IAZIGII METANAŞTI dinspre Vest dinspre Pustă şi ROXOLANII dinspre Est. Împăratul Hadrian (117–138 e.n.) succesorul lui Traian îi bate pe IASIGI printr-un general al său şi îi împacă pe ROXOLANI cu bani. Din nefericire năvălirile au continuat şi ele nu s-au isprăvit în ţinuturile noastre decât după o mie de ani. De aceea Dacia nu va cunoaşte de aici înainte decât foarte puţini ani de linişte.

ROLUL ROMANILOR ÎN FORMAREA POPORULUI ROMÂN

Este cert că printre înaintaşii poporului român un important loc îl ocupă coloniştii aduşi din imperiul

roman în Dacia. Coloniștii aduși în Dacia nu erau toți din Italia, însă cu toții chiar dacă erau TRACI, ILIRI, PANONI, răsăriteni, toți vorbeau limba latină însă acești coloniști nu i-au întrecut niciodată ca număr (adică luați la un loc) pe băștinașii autohtoni, pe Daci. Însă ei au ocupat primul loc în ceea ce privea limba poporului care a rezultat din amestecul lor cu autohtonii DACI.

Limba română este o limbă romanică; structura ei, morfologia, sintaxa și elementele fundamentale ale lexicului, acelea de întrebuințare permanentă, de circulație intensă sunt latine.

(Cei doi Giurescu pag. 121. Istoria Românilor...)

ROMÂNII DIN DOBROGEA (DACIA PONTICĂ)

Românii din Dobrogea în contact direct cu blocul românesc din spațiul carpato-dunărean, s-au păstrat mai ales de-a lungul fluviului Dunărea până la vărsarea lui, de-a lungul afluenților acestuia, precum și „cadrul" din partea de Nord a provinciei cuprinsă între Dunăre și Marea Neagră. Perzistența românească în Dobrogea se explică prin faptul că fondul daco-roman străvechi, așa numiții *dicieni* (numele acesta derivă din acela al vechii așezări DICINA sau VICINA de pe locul Isaccei de azi) li s-au adăugat continuu elemente venite de pe malul stâng al Dunării atât din Muntenia cât și din Moldova și nu mai puțin din Transilvania. De la cei mai vechi români dobrogeni provin o serie de numiri topice, anume: 1. *Portița*

(reprezentând trecerea din limanul Razim (Razelm) spre Marea Neagră; această numire având ca etimon latinul *porta*, a fost adoptat atât de primii Turci la venirea lor în Dobrogea în sec. al XII-lea, cât și de turcii otomani, la începutul sec. al XV-lea; ei i-au impus cuvântului *Portița – bogasi* adică „golful" (sau intrarea) Portiței. Și rușii au adoptat numele românesc, pe hărțile lor este scris: *Portitkoe ghirlo* adică „gârla Portiței"; 2. *Biserica* sau *Bisericuța* numire dată unei ridicături („trei metri") de pe malul de Est al trecerii din Razim în Golovița, cât și ruinelor vechii așezări DINOGEȚIA, într-o insulă a bălții, în fața Galaților, precum și sub forma „Cetatea Biserica", ruinele unei așezări de la Nord-Vest de Mahmudia. Sunt numiri date de vechii pescari români, care atribuiau orice ruină mai însemnată unui edificiu religios; pentru comparație trimitem la numirea ADAMCLISI („Biserica omului") nume dat de Turci monumentului ridicat de împăratul Traian „Tropaemus Traiani" construit acolo în amintirea luptelor Romanilor cu Dacii și la numirea „Ruinele mănăstirii Sf. Gheorghe" înălțată de localnici nume dat și pentru ruinele cetății Heracleea de la Enisala.

Concluzia tuturor argumentelor rezultând din mărturiile izvoarelor istorice, din cercetările arheologice și din studiul limbii și al toponimiei este una și aceeași: populația daco-romană provenită din asimilarea Dacilor autohtoni de către coloniștii Romani a continuat să locuiască fără întrerupere ținutul carpato-dunărean-pontic chiar și după ce legiunile și administrația romană au fost retrase. În

acest cadru teritorial carpato-danubiano-pontic s-a constituit poporul român printr-un proces de etnogeneză care a durat mai multe sute de ani și care s-a încheiat cu asimilarea migratorilor: Goți, Slavi, Unguri, Turci vechi și Tătari. În această perioadă izvoarele bizantine, slave și maghiare atestă existența românilor numindu-i *VLAHI* și *VOLOHI* net diferențiați de celelalte popoare.

☆ ☆ ☆ ☆ ☆

CREȘTINAREA DACO-ROMANILOR

Creștinismul a fost îngăduit în imperiul roman abia în vremea împăratului Constantin cel Mare și anume de la anul 313 e.n. când s-a dat vestitul *Edict de la Milan*. Mai înainte de Constantin creștinii erau adesea urmăriți și prigoniți de împărații romani anteriori. În consecință aceasta înseamnă că, atâta vreme cât Dacia Traiană a făcut parte din imperiul roman, deci până în anul 275, creștinismul nu s-a putut răspândi pe față. Iar când el a fost îngăduit, ținuturile noastre erau sub perioada năvălirii neamurilor migratoare.

Este sigur că au existat creștini în întreaga Dacie, inclusiv în *Dacia Pontică* (Dobrogea) și înainte de părăsirea acesteia de administrația romană. Creștinismul avea, în momentul când au plecat legiunile romane din Dacia, o vechime de aproape două secole și jumătate căci el pătrunsese în centrele

cele mai importante ale imperiului roman, între altele și în peninsula Balcanică. Astfel că nu este deloc exclus ca printre coloniștii aduși de către împăratul Traian în Dacia să fi fost și creștini. Există și mărturiile scriitorilor vechi precum TERTULIAN și ORIGENE care au descris cum pătrunsese creștinismul și în părțile Dunării de jos înainte de anul 275. Orășenii din Dacia au îmbrățișat mai devreme noua credință a creștinismului în timp ce plugarii și păstorii daco-romani au devenit creștini în cursul secolului celui de al IV-lea și începutul sec. al V-lea.

Ea a fost în bună parte opera *Misionarilor* adică a propăvăduitorilor care au venit din dreapta Dunării. Într-adevăr în Daciile Aureliane ca și în Dacia Pontică existau o serie de orașe în care se găseau numeroși creștini.

Unele din aceste orașe precum: Tomis (Constanța), Durostorum roman fostul Durostolon al Dacilor și mai târziu Dârstorul de pe vremea lui Mircea cel Bătrân (ulterior SILISTRA), Oescus, Ratiaria (azi Arcar lângă Vidin), Naissus (Niș) și Sardica aveau și episcopi care căutau să răspândească noua credință cât mai cu putință, nu numai în ținutul supus păstoriei lor, ci dincoace de Dunăre, în locurile unde fusese Dacia Traiană.

Dintre episcopii din dreapta Dunării aminitim îndeosebi pe NICETA din orașul Remessiana (în Dacia Mediteraneană) care a convertit pe Daco-Romanii de ambele maluri ale Dunării. El a predicat și a scris în limba latină timp de aproape o jumătate de secol.

Cuvintele din limba română privind noţiunile fundamentale ale credinţei creştine sunt *de origine latină cele mai multe.* Astfel: *biserica vine de la basilica; Dumnezeu de la Domine Deus; cruce de la crux crucis; comunicare de la comunicare; botezare de la boptizare; creştin de la christianus; rugăciune de la rogationem* ş.a.m.d.

De altfel creştinismul Daco-Romanilor ca şi graiul lor era şi este de caracter latin. Este de remarcat realitatea că toate popoarele vecine Daco-Romanilor şi Românilor au fost creştinate mult mai târziu, ca epocă.

În Dacia Pontică (Dobrogea Românilor) sau cum i se spunea arhaizant în vremea antică, în vremea aceea adică în Scythia Minor erau, la finele secolului al V-lea şi secolul al VI-lea nu mai puţin de 15 (cinci-sprezece) *episcopate* atât în centrele de-a lungul Dunării: (între altele Axipolis, Capidava, Carsium, Beroe, Tresmis, Novidunum, Salsovia, cât şi în acelea de pe ţărmul Mării Negre) de ex. la DIONYSOPOLIS (Balcic), Callatis (Mangalia), Histria (Istria) cât şi în interiorul provinciei Dacia Pontică (Dobrogea) în Tropaeum Traiani (Adamclisi) şi Zaldapa.

Istoria cunoaşte o parte de episcopi din Tomis (Constanţa) de la *Evangelicus* de pe timpul împăratului roman Diocleţian, până la *Valentinianus* care a păstorit până la jumătatea sec. al VI-lea. Ni s-au păstrat şi numele a patru martiri: *Chiril, Chindeas, Eufrasis* şi *Tasios* din Axiopolis din timpul persecuţiilor împăratului roman Diocleţian, precum şi numele altor doi martiri Halmyris (lângă Histria) pe

nume *EPICTET* şi *ASTION.* Ulterior mai recent s-a descoperit la Niculiţel în Nordul Dobrogei mormântul-criptă a altor patru martiri din vremea persecuţiilor împăratului roman Diocleţian, probabil din anul 304. Numele acestor martiri creştini: ZOTICOS, ATTALOS, CAMASIS şi FILIPPOS; pe locul momântului lor s-a ridicat mai târziu în a doua jumătate a sec. al IV-lea o criptă.

Se naşte şi acum întrebarea: *Pe unde se aflau în aceste vremuri Bulgarii, când în Dacia Pontică (Dobrogea) erau creştinaţi Daco-Romanii (strămoşii noştri)?* În nici un caz în Scythia Minor sau Dacia Pontică, sau Dobrogea *şi acest fapt istoric nu-l poate contesta nimeni.*

(Istoria Românilor... Cei doi Giurescu, pag. 163).

☆ ☆ ☆ ☆ ☆

CONTINUITĂŢILE DACO-ROMANE ŞI ROMÂNEŞTI ÎNAINTE DE ÎNTEMEIEREA CNEZATELOR VOIEVODATELOR

Timp de aproape un mileniu (finele secolului III-XIII) comunităţile daco-romane şi românești au avut de înfruntat fenomenul amplu al migraţiunilor (năvălirea barbarilor) astfel că mai multe popoare şi-au exercitat influenţa lor cu intensităţi şi modalităţi diferite asupra ţinuturilor locuite de Daco-Romani şi Români (urmaşii acestora care locuiau ca băştinaşi între Munţii Carpaţi, fluviul Dunărea şi Marea Neagră adică în spaţiul Carpato-Dunăreano-Pontic).

În prima etapă (275–576) intervin neamurile germanice și Hunii (375–454). Urmează Slavii (secolele VI–X) conlocuind cu ROMÂNII și fiind asimilați de aceștia din urmă băștinași. În același interval năvălesc BULGARII care *își întemeiază primul lor țarat la Sud de Dunăre,* iar UNGURII se stabilesc în *Panonia* (Pusta Ungară).

În *Dacia Pontică* (Scythia Minor, Dobrogea de mai târziu) *nu exista picior de bulgar în acest moment istoric, doar poporul român băștinaș, urmaș al strămoșilor lui Daco-Romani.*

Acest mileniu care a durat de la finele secolului al III-lea și al X-lea) a reprezentat o capitală însemnătate. El a constituit faza finală în formarea poporului român, băștinaș în teritoriile pe care le ocupa, ca parte alcătuitoare a etnogenezei popoarelor romanice; formare treptată a relațiilor feudale și apariția târgurilor sau orașelor; organizarea politică a comunităților românești, atestată și în scris în sec. al XIX-lea și care, sute de ani s-a menținut în stadiul *cnezatelor și voievodatelor locale, reunite după anul 1300 în statele feudale centralizate ale Țărilor românești: Țara Românească sau Țara Munteniei, Țara Moldovei și Țara Transilvaniei.*

O altă direcție a relațiilor comunităților Daco-Romane și românești cu popoarele și statele vecine a fost spre Imperiul roman și ulterior cel bizantin care a reprezentat *o realitate militară și politică fundamentală la Dunărea de Jos și în DOBROGEA în secolele III-IV inclusiv și secolul al X-lea (după anul 980) sec. XII.* Continuitatea acestor legături este

dovedită prin *frecventele descoperiri monetare și ceramice, ca o concluzie a acestor multiple mărturii fiindcă teritoriile acestea românești s-au aflat în perioadele amintite mai sus, tot în aria de iradiere a civilizației romano-bizantine continuatoare a aceleia din antichitate deci nu aveau nici o prezență sau influență bulgară în această provincie Dobrogea.*
(ISTORIA POPORULUI ROMÂN... Cei doi Giurescu, pag. 166).

☆ ☆ ☆ ☆ ☆

BULGARII

Bulgarii fac parte din marea familie a neamurilor de limbă turcă și anume din grupa occidentală a lor. *Ei au locuit la început în regiunile centrale ale Asiei.* De acolo au plecat, și pe la jumătatea sec. al II-lea s-au așezat între fluviile Volga și Don și până mai târziu, *un ținut de lângă Volga s-a numit BULGARIA MARE* (anul 150 e.n.).

În cursul secolului al V-lea între anii 400–500 Bulgarii sunt găsiți la Nordul Mării Negre și în peninsula Crimeia.

Bulgarii au fost supuși de Avari și rămân în această stare până pe vremea hanului lor KUBRAT (585–643) care a izbutit să se scuture de jugul Avarilor și să devină independenți.

După moartea lui KUBRAT, un fiu al său anume *ASPARUH* sau *ISPERIH* sub presiunea unor năvălitori

CAZARII (popor de origine tot turcă și de religie mozaică) trece cu o parte din triburile bulgare în Bugeac (câmpia din Sudul Basarabiei), iar de aici trec peste Dunăre și după un scurt popas el *își așează reședința între localitățile ȘUMLA și VARNA* (Bulgaria de azi) pe locul unde astăzi este satul ABOBA, construind aici un mare lagăr întărit în suprafață de 23 de kilometri pătrați, *atât de mare era teritoriul așezării lor în acest moment istoric ce trebuie remarcat!*

Bizantinii băștinași au numit această „enormă" așezare a Bulgarilor PLISCA. Însă năvălitorii Bulgari cuprind mai apoi treptat un ținut din Sudul Dunării, dintre acest fluviu și Munții Balcani, întemeind acolo un anumit stat și supunând pe Slavii care-i găsiseră acolo. *Cum în realitate acești Slavi erau mult mai numeroși decât Bulgarii, Bulgarii au dispărut în mijlocul lor, adică au fost asimilați. În realitate poporul bulgar de azi poartă numele vechilor năvălitori bulgari, căci ei acum sunt de neam slav și ca și sârbii vorbesc o limbă slavă și au numai câteva cuvinte rămase din limba lor bulgară de odinioară!*

Există câteva știri despre organizarea vechiului stat bulgar. Șeful lui se numea *Chan (han)* sau *Chagan întocmai ca la Avari și celelalte neamuri de aceeași origine.*

Puterea statului bulgar a crescut considerabil sub KRUM care a domnit între anii 802–814; acesta reușește să cucerească Sofia în urma unei lupte sângeroase. *Bulgarii în primele două veacuri ale așezării lor la Sudul Dunării erau păgâni; au fost*

creștinați de abia în sec. al IX-lea în anul 864 sub țarul lor BORIS (852–889) care botezându-se și-a zis MIHAIL după numele nașului său împăratul Bizanțului. Nobilii bulgari la început nu au vrut să se creștineze și numai *după ce Boris i-a dat pe mâna călăului și i-a ucis pe cincizeci și doi dintre ei împreună cu famiile lor, ceilalți nobili au consimțit de spaimă să se boteze.*

Așa creștini ca Bulgarii unde mai găsim?

Bulgarii au adoptat apoi și cele două alfabete; *glagolitic și chirilic.* Alfabetul chirilic a fost adoptat de *Bulgari, Sârbi, Ruși* și cunoscut și de români care, *după anul 1863 când Domnitorul Alexandru Ioan Cuza a decretat înlocuirea acestui alfabet slav cu alfabetul latin al strămoșilor noștri Romani deoarece este mult mai simplu și mai ușor de scris și de citit.*

Statul bulgar a ajuns la culmea puterii sub Simeon fiul lui Boris Mihail. Simeon era un om cultivat și crescut la Constantinopol (Bizanț) și de aceea i se spunea că-i pe „jumătate grec". A avut ambiția să ajungă împărat la Bizanț și de aceea a purtat o serie de lupte sângeroase, însă nu a reușit să-și împlinească ambiția sa.

După moartea lui Simeon statul bulgar a decăzut și pentru al distruge, bizantinii i-au chemat în ajutor pe Rușii de la Kiev. Acești ruși au venit în frunte cu cneazul lor Sveatoslav dar după izbânda asupra Bulgarilor, Rușii n-au mai vrut să se întoarcă la vetrele lor îndărăt. Astfel că bizantinii au fost nevoiți să pornească împotriva lui Sveatoslav și după multe lupte au reușit să-i scoată pe Ruși din Silistra în

anul 972. La această dată Bulgaria de Est a căzut în mâinile bizantinilor *și Bulgarii au fost nevoiți să se adăpostească numai în partea de Vest adică în Macedonia. Însă și după puțină vreme și acest rest al stăpânirii bulgare a căzut sub loviturile împăratului bizantin Vasile supranumit Bulgarotonul (adică ucigătorul de bulgari);* era în anul 1018.

Statul Bulgar s-a refăcut abia spre finele secolului al XII-lea (1180). Începutul a fost constituit de răscoala *VLAHILOR* (*Românilor*) și *Bulgarilor din anul 1185*, răscoală provocată de împăratul bizantin Isac al II-lea care, având nevoie de sume mari de bani, a pus în anul amintit mai sus dări care loveau în primul rând pe acei care aveau turme de oi și cirezi de vite. *Era tocmai cazul Vlahilor (din acele regiuni pentru care păstoritul constituia îndeletnicirea lor principală). VLAHII (Românii) de acolo* au trimis atunci pe doi celnici (conducători ai lor) *Petru și Asan* ca să reclame la curtea împăratului Bizantin. Plângerile lor nu sunt luate în seamă, ba și mai mult, Asan a fost pălmuit „pentru necuviință" din ordinul unui înalt dregător bizantin. Mâniați de această întâmplare, *cei doi frați români (vlahi)* s-au întors acasă în Munții Balcani și *au ridicat poporul împotriva stăpânirii Bizantine.* La început păstorii români la care s-au adăugat și o seamă dintre bulgari au fost învinși de bizantini. *Însă mai apoi le-au venit în ajutor frații lor Români din stânga Dunării* și ceva Cumani de acolo și *împreună au reușit să-i învingă în mai multe lupte pe bizantini și astfel, au putut să întemeieze un stat nou, care a fost cunoscut la început sub numele statul Asăneștilor sau imperiul*

Vlaho-Bulgar (Româno-Bulgar N.N.) iar mai apoi sub acela de al doilea „țarat bulgar" (culmea ironiei – N.N.). *Deci datorită VLAHILOR (adică ROMÂNILOR băștinași în sudul Dunării în Balcani și a Românilor din nordul Dunării care au luptat împotriva bizantinilor s-a „reînființat" al doilea țarat al bulgarilor!!* desființat apoi de Bizantini sub împăratul ISAC al II-lea.

Primul conducător al noului stat a fost Asan care era vlah adică român; el a fost ucis de unul din boierii lui în anul 1196; aceeași soartă a avut-o după aceea și fratele său *PETRU.*

Urmașul la tron a fost fratele lor *IONIȚĂ* numit de Greci și *CALOIAN* care a domnit zece ani între 1197 și 1207 și care a avut remarcabile însușiri de militar și om politic.

În timpul domniei acestuia *hotarele statului Asăneștilor Vlahi (Români din sudul Dunării) s-a extins;* el a obținut nu numai recunoașterea oficială a lui, atât din partea Bizantinilor, ci și din partea papei, dar și titlul de *rege* pentru sine și de *primat* pentru arhiepiscopul bisericii Bulgariei și Vlahiei. *IONIȚĂ a fost figura cea mai însemnată pe care au dat-o Vlahii (românii) din Balcani, istoriei universale.*

În prima parte a domniei sale (1197–1200) IONIȚĂ nu a atacat direct pe bizantini, ci s-a mulțumit numai să-i ajute pe conducătorii locali care se revoltaseră împotriva împăratului din Bizanț (Constantinopol). În anul 1201 ostilitățile au reînceput pe față. IONIȚĂ cucerește Constanța (o cetate vestită de prin părțile Munților Rodopi) precum și Varna care de asemenea era puternic întărită.

În urma acestor izbânzi se încheie pacea cu Bizantinii, care sunt nevoiți acum să recunoască *independența statului Asăneștilor Vlahi (Români din Sudul Dunării)*. Îndată după aceea, IONIȚĂ s-a adresat papei Inocențiu al III-lea cerându-i coroana de țar și sceptrul, precum și demnitatea de patriarh pentru arhiepiscopul bisericii bulgare și *vlahe (românești)*. Papa Inocențiu la rându-i i-a cerut supunere față de Roma în cele bisericești. Și după o serie de tratative, trimisul papei, Cardinaul Leo la 7 Noiembrie 1204 l-a uns pe arhiepiscoul Vasile ca *primat al Bulgarilor și Vlahilor (Românilor N.N.)* și chiar a doua zi adică la *8 Noiembrie 1204*, același Cardinal Leo *l-a încoronat pe IONIȚĂ ca „rege al Bulgarilor și al Vlahilor" (Românilor din Sudul Dunării N.N.) („rex Bulgarorum et Blachorum")* și nu ca *„țar"* (adică *imperator* cum se aștepta IONIȚĂ), însă i se mai dădea și *diadema*, *sceptrul* și *bula sau hrisovul* de recunoaștere, toate acestea trimise de papa Inocențiu al III-lea. Totodată i s-a conferit și dreptul de a bate monedă. IONIȚĂ la rându-i îi dă Cardinalului Leo spre a remite papei de la Roma actul prin care el împreună cu boierii și întregul cler, făgăduiesc a se supune bisericii romane și de a urma legile și ritualul ei. *Această făgăduială nu a avut urmări.*

În timpul domniei lui IONIȚĂ nobilii din Apus au pornit *în cruciada a patra și au cucerit Constantinopolul (Bizanțul) și au întemeiat „Imperiul latin de răsărit" în anul 1204*, punând acolo ca împărat pe contele *Balduin de Flandra*. Scopul cruciaților era ca să scoată Sfântul Mormânt din mâinile musulmanilor, însă certurile dintre Bizantini dăduseră cruciaților

posibilitatea să cucerească capitala Bizantinilor și să întemeieze *„Imperiul roman de Răsărit"*. Însă Balduin de Flandra nu a vrut să recunoască pe IONIȚĂ și Statul Asăneștilor și de aceea s-a ajuns la un nou război, care s-a terminat în chip nefericit pentru Balduin, care a fost luat prizonier și aruncat în închisoare la Târnovo unde și-a isprăvit acolo zilele.

În timpul războiului care a avut loc, cu prilejul unor lupte care s-au dat la Adrianopol, au fost amintiți *„VLAHII odinioară Românii locuind pe malul celălalt (adică la nordul Dunării)"* în text: *„Vlachos olim Romanos ulteriorem Danubii ripam incolentes). N.N.: Iată cum Românii din Nordul Dunării i-au ajutat pe Românii din Sudul Dunării în luptele pe care aceștia le-au purtat în anul 1204. Deci erau Daco-Romani (Vlahi) și în Sudul Dunării ca băștinași lângă Bulgarii năvălitori în acele regiuni, unde era Statul Asăneștilor, stat româno-bulgar, condus de vlahul (adică românul) IONIȚĂ, recunoscut ca Rex (Rege) chiar de papa Inocențiu al III-lea de la Roma.*

Din nefericire IONIȚĂ a avut aceeași soartă ca și frații săi, fiind asasinat pe când asedia cetatea Salonicului. În locul lui a venit la tron ASAN BURUL sau BORIL (1207–1218), iar după acesta nepotul lui IONIȚĂ anume ION ASAN (ION ASAN al III-lea 1218–1241). Pe vremea acestuia Statul Asăneștilor (Vlahi adică Români din Sudul Dunării), a ajuns la culmea puterii și la cea mai mare întindere (de la Marea Neagră la Est până la Marea Adriatică la Vest; și de la Sudul Dunării și până la Adrianopol și la Ohrida; adică cea mai mare parte a Peninsulei Balcanice asculta de stăpânitorul ION ASAN al II-lea). (N.N.

Vlah = Român din Sudul Dunării și Rege al Statului Asăneștilor, româno-bulgar), cu capitala la Târnovo. Însă urmașii lui nu au putut păstra toate cuceririle înaintașilor lui.

În anul 1258 cu CĂLIMAN al II-lea s-a stins dinastia românească a Asăneștilor pe linie bărbătească.

În Statul Asăneștilor VLAHII (N.N. – *Românii din Sudul Dunării) au avut un rol apreciabil la început.*

Însă chiar în timpul lui ION ASAN al II-lea elementul etnic bulgar a început să capete o întâietate în statul acesta și să ia aspect bulgar. Fapt explicabil deoarece Vlahii (Românii din Sudul Dunării – N.N.) deveniseră cu trecerea timpului inferiori din punct de vedere numeric și în consecință tradiția politică de stat devenise bulgară.

N.N.: În concluzie, *iată pe scurt cine sunt Bulgarii, care erau așezați în Asia Centrală la început și de acolo au plecat în pelegrinare ca năvălitori barbari și au ajuns la Sudul Dunării unde au dat peste Daco-Romanii de acolo pe care i-au numit VLAHI. Acești Români urmași ai Daco-Romanilor i-au ridicat pe barbarii bulgari de origine turcă. Românii au întemeiat deci „Regatul Asăneștilor recunoscut și de papa Inocențiu al III-lea de la Roma".*

(Istoria Românilor... Cei doi Giurescu, pag. 181 N.N.)

☆ ☆ ☆ ☆ ☆

În ultimul deceniu al secolului al XIV-lea (1300–1400) forțele otomane care au pornit să cucerească Peninsula Balcanică în anul 1352 au ajuns la Dunăre,

prădând și *anexând și părți din Bulgaria pe care le-au transformat în pașalâc turcesc.*

Prima parte a războiului antiotoman (care a durat o sută de ani) prin dramaticele bătălii purtate de *oștile române de sub comanda Domnitorului Mircea cel Bătrân*, s-a încheiat printr-o soluționare politică a conflictului militar: Țara Românească a Munteniei recunoștea suzeranitatea Porții turcești *plătindu-i o sumă anuală numită haraci. În fapt statul Românilor munteni rămânea independent*, cu alcătuirea sa socială, cu instituțiile și armata sa proprie și cu întreaga sa ierarhie politică (*în această perioadă însă nu mai exista stat bulgar; acesta devenise pașalâc turcesc adică provincie a imperiului otoman*). Plata anuală a *haraciului* a avut inițial semnificația unei *prime de asigurare împotriva repetatelor expediții otomane contra Românilor.*

☆ ☆ ☆ ☆ ☆

MIRCEA CEL BĂTRÂN (1386–1418)

Mircea cel Bătrân a fost unul din cei mai străluciți voievozi pe care i-a avut Țara Românească a Munteniei. Viteaz în războaie, iscusit diplomat în timp de pace, bun organizator și cârmuitor de țară; puțini din domnitorii noștri îi pot sta alături. Înșiși dușmanii lui l-au lăudat astfel: un traducător de cronici turcești anume LUNCLAVIUS îl socotește pe drept ca *„cel mai viteaz și cel mai ager"* dintre principii

creştini. Pe vremea domniei lui Mircea, Ţara Românească a Munteniei a atins cea mai mare întindere teritorială din toate timpurile (*în aceeaşi perioadă de timp când statul bulgar nu mai exista fiind paşalâc, provincie turcească*). Hotarele Ţării Româneşti se pot constata în mod clar şi din *impunătorul titlu* pe care l-a purtat Domnitorul Mircea cel Bătrân: *„Eu cel întru Hristos Dumnezeu bine credinciosul şi bine cinstitorul şi de Hristos iubitorul şi singur stăpânitorul cu mila lui Dumnezeu şi cu darul lui Dumnezeu stăpânind şi domnind toată ţara Ungrovlahiei şi părţile de peste munţi, încă şi părţile tătăreşti şi Amlaşului şi Făgăraşului, Herţeg şi Banatului de Severin, domn de amândouă părţile de peste toată Dunărea şi până la Marea cea Mare* (Marea Neagră – N.N.) *şi cetăţii Dârstorului săpânitor".* *Deci al Dobrogei* (Scythia Minor) Dacia Pontică de pe vremea strămoşilor lui Daco-Romani ! *Dobrogea care nu aparţinuse niciodată bulgarilor năvălitori veniţi în Peninsula Balcanică în regiunea Munţilor Balcani tocmai din Asia Centrală (N.N.). Dârstorul* era cetate la Dunăre, fostul DUROSTOLON al Dacilor şi apoi DUROSTORUM al Romanilor strămoşii Românilor recunoscuţi universal ca atare.

Toate ţinuturile înşirate în acest strălucit titlu amintit mai înainte, *au fost în realitate în stăpânirea lui Mircea* căci Ţara Românească a Munteniei se întindea aşadar şi peste Munţii Carpaţi (în Transilvania) unde Domnitorul român avea ca feude: Amlaşul şi Făgăraşul; *cuprindea şi malul drept* (de Sud N.N.) *al fluviului Dunărea cam din dreptul Turtucaiei şi în*

plus şi Dobrogea (Scythia Minor de pe vremea Romanilor strămoşilor lui – N.N.). *Dacia Pontică,* ţinutul *dintre Dunăre şi Marea Neagră de la ECRENE şi până la Gura Dobrogei* – care fusese ceva mai înainte a unui Despot cu numele de *DOBROTICI,* care la rândul său o moştenise de la fratele său, *BALICA* care îşi avea reşedinţa în *Cavarna.* După DOBROTICI a urmat fiul lui *Ivanco* cel care a dus *lupte cu Turcii în anul 1388* şi care a dispărut apoi de pe scena istoriei. În anii următori s-a constatat că *cea mai mare parte a teritoriului lui IVANCO DOBROTICI era în stăpânirea lui Mircea cel Bătrân care se şi intitulează în două documente latine din anii 1390 şi 1391 chiar în acest fel: „terarum Dobrotcii despotus".* Împrejurările prin care *Dobrogea (Scythia Minor, sau Dacia Pontică)* a ajuns în stăpânirea lui Mircea cel Bătrân au constituit faptul că *a avut loc o luptă cu turcii care îl atacaseră pe IVANCO care fusese ajutat de Mircea căci şi Dârstorul (Silistra de mai târziu) a fost câştigat de Domnul român în aceeaşi perioadă de timp (1388–1389).* Dacă această cetate DÂRSTOR apare în titlul lui Mircea cel Bătrân ca o entitate deosebită, separată de Dobrogea (în care se găseşte totuşi), faptul se explică şi prin împrejurarea că această cetate şi *DÂRSTOR nu a aparţinut politiceşte niciodată de statul lui Dobrotici.* Iar *„Părţile tătăreşti"* erau ţinuturile de dincolo de Prut, la Nord de gurile Dunării, în Basarabia în regiunea Bugeacului de mai târziu (ţinturi ce odinioară Domnitorul Basarab le eliberase de Tătari) şi care cuprindeau şi cetatea

Chilia. Iar înspre Țara Românească a Moldovei hotarul era la Milcov; cetatea *Crăciuna* se afla pe malul stâng al aestui râu, lângă Odobești și aparținea tot Țării Românești a Munteniei.

☆ ☆ ☆ ☆ ☆

Politica externă a lui Mircea cel Bătrân a stat sub primejdia turcească. Combaterea directă sau indirectă a acestei primejdii a constituit preocuparea de căpetenie a marelui Domnitor Român. Toate războaiele lui Mircea se fac cu Turcii invadatori, nici unul cu Ungurii, cu Românii Moldoveni, ori cu Polonii.

Însă un fapt era de necontestat, raportul de forțe era inegal; Turcii erau în plină expansiune de cuceriri, aveau la dispoziția lor mult mai multe mijloace decât Domnitorul Român. Și numai de aceea până la urma urmelor, Mircea a trebuit să recunoască această superioritate și a fost nevoit să ajungă la o înțelegere cu otomanii. Pentru rezistența lui îndelungată a avut chiar admirația adversarilor lui, însă a obținut și un rezultat de cea mai mare însemnătate, *acela că a păstrat ființa Statului Român Muntean, (Țara Românească a Munteniei), în timp ce Bulgaria a căzut sub loviturile armatei turcești a lui Baiazid și a fost făcută Pașalâc turcesc, stare în care a rămas desființată aproape cinci sute de ani. Deci nici vorbă ca Bulgarii să fi stăpânit vreodată până atunci Dobrogea (Scythia Minor – Dacia Pontică care aparținuse dintotdeauna băștinașilor Daco-Romani, adică strămoșii Românilor lui Mircea cel Bătrân).*

În timp ce Serbia avea la scurt interval aceeași soartă ca și Bulgaria, *Țara Românească a Munteniei sub Mircea cel Bătrân* a putut rezista asigurându-și *continuitatea vieții sale politice. Bulgaria și Serbia erau Pașalâcuri (provincii turcești pentru sute de ani).*

Începutul conflictului cu Turcii a avut loc în anul 1389 când Mircea a trimis (după cum descriu unele cronici turcești) un corp de oaste românească ca să-l ajute în luptă pe *Cneazul Lazăr al Sârbilor* în lupta pe care acesta o purta împotriva Sultanului turc Murad. Lupta s-a dat pe locul numit Câmpia Mierlelor (*Câmpia Păsărilor Negre – Kosovo Polje* în sârbă). La început biruința părea că va fi a creștinilor mai ales că după cum susțin istoricii Constantin C. Giurescu și Dinu C. Giurescu, un sârb fanatic *anume Miloș Obilici* a pătruns până la locul unde se afla Sultanul Murad pe care l-a ucis cu lovituri de pumnal.

(Constantin C. Giurescu și Dinu C. Giurescu – ISTORIA ROMÂNILOR din cele mai vechi timpuri și până astăzi, Editura Albatros, București, 1975; pag. 271)

☆ ☆ ☆ ☆ ☆

În lucrarea *„Raporturi între limbile română și albaneză“*, din Editura Dhamo, aromână din Vlora (Albania) se susține că: *„... în vremurile vechi, Albania a fost învecinată cu România* creând pentru mai multe secole *spații și zone comune, bilingve. Albaneza și Româna s-au format înaintea venirii Slavilor în Balcani. Era o vreme când dialectul de Nord al limbii Albaneze din Dardania (Kosovo de azi) avea contact direct cu dialectele Sud-Dunărene ale*

limbii române. Dialectele acesta au intrat în simbioză și formau acolo o zonă neutră, bilingvă, *„cu cuvinte comune sau identice".* Ideea aceasta de vecinătate *sau chiar de simbioză o găsim și la savanții români și albanezi (IORGA, CAPIDAN, CABEI).*

În anii declanșării revoltelor anti-comuniste, printre cei 300 de refugiați veniți în România se află și *Hysen Blloshmi*, distins intelectual care mi-a oferit cartea *„Miloshi heroi i Kosovës"* (*Miloș eroul Kosovei*), în care se vorbește despre marea bătălie dintre coaliția creștină și Turci de la Câmpia Mierlei (1389), în legătură cu o legendă *culeasă de Ago Agai în care se susține ideea că Miloș Obilici care l-a ucis pe Sultan nu era Sârb, ci albanez crescut în Albania unde și azi mai trăiesc urmași ai acestuia.* Agai, ca și alți cercetători afirmă că regiunea Kosovo a fost ocupată de Sârbi datorită bogățiilor minerale ale Traciei, cu mari cantități de plumb, aur și argint ș.a., așa cum s-a întâmplat și cu *Valea Timocului cu zonele miniere din Bor și Maidanpek. Se vorbește și de o populație albano-vlahă din Kosovo, căreia i-a fost dată o mare parte a mănăstirilor... de către țarul Dușan. Referitor la eroul Miloș Obilici se arată că s-a născut și a trăit în satul albanez Kopilice din Drenița, că se numea Kopilici, iar sârbii l-au numit Obilici.*

În cartea lui Ago Agai se găsesc argumente pentru a fundamenta ideea *unei prezențe masive a Albanezilor și Vlahilor din Kosovo.*

Cercetători albanezi și englezi ai evului mediu kosovar fac referiri *la o populație eterogenă, determinată de elementul Albano-Vlah.*

Despre Românii din Kosovo avem relatări și în corespondența lui N. N. Nacio *fost președinte al organizației „Drita" a albanezilor din România.* Problema ce se pune este: *unde sunt acum Vlahii (Românii) din Kosovo?*

Profesorul universitar Latif Mukalu de la Universitatea din Priștina, în studiul său intitulat: *„Zür Toponymie des Kosovo"* prezentat la cel de al treilea Congres internațional de studii Sud-Est europene, care s-a ținut la București (între 4 – 10 Septembrie 1974), *arată că numele Obilici după sârbă, Kopilici după albaneză, se explică prin etimologia cuvântului românesc „copil", de unde și toponimele „Kopilje", „Kopilova Brda" sau cele legate de termenul vlah (Vlahinja, Vllahja, Vllahinja ș.a.).*

Autorul cărții numite *„Miloshi heroi i Kosovës"* citează un autor sârb *Stoiadinovici,* care a afirmat că *populația albano-vlahă, mai ales cea vlahă a fost sârbizată, mai întâi prin sârbizarea numelui ca în cazul Obilici din Kopilici, apoi prin forțarea declarării naționalității sârbe. Dr. Shefki Sejdiu* de la Universitatea din Priștina arată că: „Dacă vii în Kosovo, întâlnești o populație pașnică, vorbitoare de limbă sârbă căreia i se spune *„șkie t'but" (adică slavi calmi) care nu este sârbă ci Vlahă respectiv Români slavizați.*

Oare aceștia sunt foștii VLAHI din Kosovo? (N.N. – după *Baki Ymeri*)

(BAKI YMERI: *„Unde sunt VLAHII din Kosovo?"* – ziarul „România Libră" din 22 Aprilie 1999, sub semnătura lui BAKI YMERI)

☆ ☆ ☆ ☆ ☆

Fiului lui Murad, *Baiazid supranumit Ildîrîm (Trăznetul)* din cauza repeziciunii hotărârilor și mișcărilor sale a luat imediat comanda armatei turcești și a schimbat retragerea inițială într-o strălucită victorie a Turcilor. Creștinii au fost zdrobiți și însuși Cneazul Lazăr și-a pierdut viața. Este de înțeles acum că Domnitorul Mircea cel Bătrân se aștepta acum ca Turcii să reacționeze împotriva sa. De aceea, el a fortificat linia Dunării, construind o puternică cetate din piatră la *Giurgiu* și a întărit-o pe aceea de la *Turnu* (la vărsarea râului Olt în Dunăre). Atacul lui Baiazid s-a produs la *Rovine* lângă o apă curgătoare (mai probabil râul Jiu decât râul Argeș) în ziua de 10 Octombrie 1309, când a fost o luptă crâncenă. O cronică bulgară contemporană a descris: „... și lăncii nenumărate s-au frânt atunci și mulțimea săgeților a fost nenumărată, încât văduhul nu se mai putea vedea de desimea lor și râul acela curgea roșu de sângele ce ieșea din mulțimea trupurilor căzute". *Ostașii români ai lui Mircea cel Bătrân au luptat cu vitejie și au câștigat biruința.*

Prin supunerea completă a Bulgariei petrecută în anul 1393, această țară își pierdu independența ca stat și deveni pașalâc, adică *provincie turcească;* prin faptul că sârbii erau vasali sultanului, prin expediția din Muntenia din anul 1394, cu toate urmările ei; ungurii se vedeau acum direct amenințați de puterea în plină ofensivă a turcilor.

(Cei doi Giurescu, pag. 271)

☆ ☆ ☆ ☆ ☆

Și de aceea Sigismund regele ungurilor s-a hotărât să întreprindă o expediție a creștinilor (pe care o pregătise de mai multă vreme) și care avea ca scop final îndepărtarea necredincioșilor de la Dunăre și eventual chiar izgonirea lor din Europa. Astfel în luna Mai 1396 începură să sosească la Buda: cavalerii francezi și burgunzi; veniră mai apoi cavalerii germani și cavalerii englezi.

Veneția dădea ajutor cu flota ei, iar Bizanțul intra și el în coaliție.

În toiul verii anului 1396 această strălucită armată porni spre ținuturile noastre. Vidinul se supuse; Rahova fu cucerită și astfel aliații ajunseră în fața cetății Nicopole care fu asediată.

Sultanul Baiazid care se afla la Târnova veni repede cu toate forțele armate ale sale la Dunăre și lupta avu loc la 28 Septembrie 1396. Domnitorul român Mircea cel Bătrân care cunoștea bine felul în care luptă turcii, s-a oferit să îi atace el primul; însă ducele de Burgundia era mândru fălindu-se cu cei 6000 de cavaleri pe care îi adusese, nu a fost de acord și porni el cel dintâi atacul asupra turcilor; însă înaintând neprevăzător prea departe fu înconjurat cu ușurință de dușmani și fu făcut prizonier împreună cu o mare parte din oastea sa. Urmă un atac al oastei regelui Sigismund care era cât pe aici să obțină victoria, însă un contraatac al turcilor ajutați și de oastea vasalului lor despotul sârb, hotărî soarta bătăliei. Creștinii au fost înfrânți; mulți căzură prizonieri; foarte mulți își pierdură viața; iar regele

Sigismund scăpă urcând pe o corabie care coborî pe Dunăre, ajunse în Marea Neagră și de acolo la Constantinopol și apoi înconjurând Grecia intră în Dalmația. În final expediția creștinilor pornită așa de frumos împotriva turcilor se isprăvea printr-un dezastru.

Deoarece Mircea cel Bătrân participase cu oastea lui la lupta de la Nicopole, sultanul Baiazid s-a hotărât să întreprindă o expediție de răzbunare împotriva Țării Românești. Însă oștile sultanului turc au fost învinse, așa după cum precizează categoric un cronicar bizantin al acelor vremuri. Așadar mândri cavaleri ai Apusului Europei ce nu putuseră realiza ei a putut face Domnitorul român Mircea cel Bătrân cu mult mai puține mijloace, însă cu o știință militară superioară, acest Domn muntean român.

O altă victorie împotriva turcilor a repurtat-o Mircea cel Bătrân în anul 1400 când o armată alcătuită de turci din câteva zecii de mii de oameni făcuse o expediție de pradă în Ungaria și la întoarcerea acesteia, a fost atacată de oastea lui Mircea care avea în componența sa și un contingent unguresc; turcii au fost bătuți în așa hal, încât prea puțini dintre ei au scăpat trecând peste Dunăre.

După aceste evenimente petrecute astfel, a urmat pentru Mircea cel Bătrân o perioadă de timp ceva mai liniștită. *Dobrogea toată era sub stăpânirea Românilor. Bulgaria era pașalâc turcesc.*

Însă la 28 Iulie 1402, la Ankara avu loc o luptă între Sultanul Baiazid și Timur-Lenk (Timur cel Șchiop) hanul mongolilor. Sultanul turcilor, Baiazid cu o

armată inferioară a fost învins și făcut prizonier și a fost închis într-o cușcă și purtat prin Asia în urma învingătorului său. Sultanul Baiazid (Fulgerul) a murit curând după aceea, înfrânt. Cei mai mulți fii ai sultanului turc au început în anul 1403 o luptă între ei, aprigă, pentru moștenirea părintelui lor. Mircea cel Bătrân se amestecă în această luptă internă sprijinind pe unul dintre aceștia, anume MUSA care a ajuns să fie recunoscut ca sultan la începutul anului 1411. Recunoscător pentru sprijinul acordat lui de Domnul muntean, el a acordat lui Mircea cel Bătrân mai multe posesiuni pe malul drept al Dunării. Astfel că într-o scrisoare din această vreme Domnul Mircea a adăugat la titlurile sale și pe acela de *„stăpânitor al mai multor cetăți turcești"*. Mircea cel Bătrân, Domnitorul Țării Românești a Munteniei, era în culmea puterii, căci țara sa avea cea mai mare întindere, iar sultan la turci era protejatul său MUSA.

Din nefericire această situație nu a durat prea mult timp deoarece sultanul MUSA a fost învins în luptă de un alt frate al său anume MEHMED care a rămas doar el singur stăpânitor al imperiului turcesc în anul 1413.

În anul 1416 încercările altor pretendenți noi printre care MUSTAFA care a fost ajutat și de Mircea, precum și de BEDREDDIN care se adăpostise în Deliormanul dobrogean, nu au avut succes. Toate acestea au condus la o expediție a lui MEHMED în Țara Românească *în anul 1417*. Ca urmare, Dobrogea (Scythia Minor a strămoșilor noștri Daco-Romani sau Dacia Pontică mai corect), *a fost ocupată în întregime*

de turci care au întărit cetăţile foste ale lui Mircea cel Bătrân: Isaccea şi Enisala.

Acum Ţara Românească a Munteniei era ameninţată şi dinspre Răsărit şi Domnitorul Mircea cel Bătrân, după treizeci de ani de lupte şi tot atâtea victorii a fost silit să recunoască superioritatea turcilor şi pentru a avea pace se angajă să le plătească o sumă de bani anuală numită HARACIU (cum se numea pe atunci) pentru a avea asigurată o linişte, Ţara Românească rămânând astfel cu vechile ei rosturi, căci turcii erau obligaţi să nu se amestece în organizarea ei internă, care se păstra neatinsă. În această perioadă Bulgaria nu mai *exista ca stat, era doar o provincie turcească, adică PAŞALÂC în care s-a aflat o perioadă de aproape 500 de ani.*

(Istoria Românilor... Cei doi Giurescu pag. 276).

☆ ☆ ☆ ☆ ☆

RĂZBOIUL PENTRU INDEPENDENŢĂ A ROMÂNIEI

Ideea de independenţă totală şi de scuturare de „suzeranitatea turcească" a fost prezentă şi în mintea unor mari personalităţi româneşti în secolele al XV-lea şi XVIII-lea (1400–1900) citäm numele lor: Dan al II-lea, Vlad Ţepeş, Ştefan cel Mare, Ion Vodă cel Viteaz, Mihai Viteazul, Şerban Cantacuzino, Constantin Brâncoveanu, Dimitrie Cantemir. Ideea

de independenţă a ţării fiind o permanenţă a gândirii politice româneşti şi de la Tudor Vladimirescu înainte; o întâlnim şi la complotiştii din anul 1840; apoi la revoluţionarii moldoveni din anul 1848; ca şi la fruntaşii revoluţionari munteni: Nicolae Bălcescu şi Dumitru Brătianu. Alexandru Ioan Cuza (Domnul Unirii) voia să obţină independenţa ţării sale chiar pe câmpul de luptă. În răstimpul anilor 1866–1877 România a încheiat o serie de convenţii diplomatice cu Viena, cu Rusia, cu Austro-Ungaria care constituiau tot atâţia paşi spre independenţă politică deplină. Momentul obţinerii acestei independenţe atât de mult dorite se ivi doar în anul 1877 când izbucni un nou război între ruşi şi turci.

Cu un an mai înainte, adică în 1876 bulgarii se răsculaseră, iar Serbia şi Muntenegru declaraseră război Porţii otomane, însă erau în primejdie mare să fie strivite de armatele turceşti. Atunci ruşii profită de această ocazie, intervin şi declară la rândul lor război turcilor. Guvernul român prevăzând această eventualitate, încheiase cu ruşii (după înţelegerea principală de la Livadia din Crimeia din 20 Septembrie / 11 Octombrie 1876) *o convenţie scrisă la Bucureşti în 4/16 Aprilie 1877 prin care se îngăduia trecerea trupelor ruseşti prin ţara noastră şi se garanta integritatea teritorială a României.*

Într-adevăr armatele ţarului ruşilor trecură nestingherite peste Dunăre şi începură ostilităţile. Turcii ne invitaseră pe noi să luptăm alături de ei, însă observând că armata română nu atacă pe Ruşi şi chiar mai mult le-am dat însă drum liber de trecere

pe la noi, au început să ne bombardeze cu artileria lor orașele românești de la malul stâng al Dunării. Drept răspuns tunurile artileriei noastre de la Calafat au tras salve asupra Vidinului Turcilor (de pe malul drept al fluviului) iar *Parlamentul României în ședința sa din 9/21 Mai 1877 a proclamat independența deplină a țării noastre* (pe acea vreme prim-ministru era Ion C. Brătianu și ministru de externe era Mihail Kogălniceanu). *Moțiunea votată cu 79 de voturi din 81 lua act de: „războiul între România și Turcia și că ruperea legăturilor noastre cu Poarta și independența absolută a României au primit consacrarea lor oficială".*

La început armatele țarului rus înaintară repede, însă în curând fură oprite la Plevna, unde generalul turc Osman Pașa repurtă două biruințe și la Pasul Șipka în Munții Balcani.

Guvernul român oferise însă anticipat ajutor militar guvernului rus, dar acesta răspunsese arogant și încrezut că are trupe de ajuns ca să învingă pe Turci. *Dar după înfrângerile de la Plevna, comandantul forțelor militare ruseşti* (marele duce Nicolae) *ceru telegrafic sprijinul armatei române la 19/31 1877.*

Deoarece nu se precizau condițiile colaborării Rușilor cu armata română, apelul lor telegrafic nu a primit răspunsul dorit imediat. S-au produs alte intervenții ale marelui duce Nicolae și numai *după o întrevedere cu împăratul Alexandru al II-lea al Rusiei i s-a oferit lui Carol I al României comanda supremă asupra tuturor trupelor din fața Plevnei, s-a decis trecerea oastei române peste Dunăre.* Aceasta se efectuează în ziua de 20 August pe un pod de vase la Silești lângă Corabia.

Chiar la 27 August 1877 trupele române cuceresc un redan, iar la 30 August / 11 Septembrie 1877 de onomastica țarului rus, a avut loc un atac general asupra Plevnei, unde Osman Pașa se întărise puternic. După patru asalturi sângeroase ostașii români cuceresc reduta Griviţa, capturând un steag turcesc și trei tunuri, *în timp ce pe restul frontului trupele rusești erau respinse de cele turcești.* Comandamentul român și-a impus conducerea generală și s-a decis un asediu în regulă, care a adus victoria fără alte mari sacrificii, căci după o încercare nereușită de a rupe încercuirea, *comandamentul turc Osman Pașa nu s-a predat armatei ruse ci armatei române, cu întreaga sa armată la 28 Noiembrie/10 Decembrie 1877.*

Vitejia armatei române conduse de prințul Carol I, spiritul de sacrificiu, puterea ei de luptă și buna ei pregătire au fost îndelung subliniate de mai multe mărturii ale acelor timpuri.

Semnificative sunt îndeosebi comentariile observatorilor militari străini aflați atunci pe câmpurile de lupte, proveniți din: Elveția, Statele Unite al Americii de Nord, Belgiei, Franței, Austriei, Spaniei și Rusiei. Participarea României în războiul ruso-turc din 1877–1878 pentru obținerea independenței depline a sa a fost o cauză a întregului popor român.

Învinși până la urmă și pe celelalte fronturi de luptă și văzând că drumul spre Constantinopol este acum deschis, Turcii au cerut pace. Aceasta s-a încheiat la SAN-ȘTEFANO, localitate situată pe țărmul Mării Marmara în 19 Februarie / 3 martie 1878 însă FĂRĂ PARTICIPAREA ROMÂNIEI *(așa precum*

hotărâseră Ruşii pe care-i scăpaserăm de o înfrângere ruşinoasă din partea Turcilor!). Forma definitivă a Tratatului de Pace după acest război a fost mult schimbată în ceea ce priveau clauzele teritoriale şi au fost precizate ulterior prin tratatul de la Berlin semnat în 1/13 Iulie 1878 după discuţii la care au luat parte reprezentanţii marilor puteri ale Europei. Prin prevederile acestui *TRATAT DE LA BERLIN au fost răpite României cele trei judeţe din Sudul Basarabiei: Cahul, Bolgrad şi Ismail care fuseseră retrocedate Moldovei (PRIN TRATATUL DE LA PARIS)* şi alipite Rusiei. Totodată *se retrocedau României doar două judeţe (Tulcea şi Constanţa) adică numai jumătate din Dobrogea lui Mircea cel Bătrân şi fosta Sciţia Minor a Daco-Romanilor strămoşii Românilor* (lipseau cele două judeţe din sudul Dobrogii adică: Durostor şi Caliacra care formau aşa numitul *„Cadrilater"* rămas încă sub Turci. *Căci delegaţii români: Ion C. Brătianu şi Mihail Kogălniceanu au fost primiţi doar o singură dată într-o şedinţă când au putut doar citi şi depune un memoriu. Însă independenţa României a fost recunoscută. Dar a fost considerată indispensabilă ocupaţia temporară a oraşului Bucureşti de către „trupele armate imperiale ruse".*

(„Istoria Românilor..." Cei doi Giurescu, pag. 631).

☆ ☆ ☆ ☆ ☆

RĂZBOIUL DE INDEPENDENŢĂ A ROMÂNIEI. PROBLEMA DOBROGEI.

– „În schimbul *Basarabiei ni se oferise Dobrogea,* ţară pe atunci foarte puţin cultivată şi a cărei foloase pentru economia naţională nu le puteam bănui încă".

„Avem drepturi depline asupra ei, pentru că în Dobrogea erau pe malul drept al Dunării, *sate româneşti înfloritoare* şi pentru că odinioară, *cetăţile ce stăpânesc Dobrogea: Silistra de Sud şi Chilia de Nord* erau ale noastre. Dobrogea fusese legată cu noi pe vremea lui *Mircea cel Bătrân.* Biserica ei fusese atârnătoare, mai de mult de Vlădica din Brăila. Bâlciul cel mare era la *Piua Pietrei. Mocanii ardeleni* aveau cele mai multe turme."

„Şi Dobrogea ne era numaidecât necesară, fiindcă ţările nu mai pot trăi astăzi fără un ţărm la mare."

"Ruşii ţinură să nu fim asiguraţi în Dobrogea prin Stăpânirea cetăţii Silistra, Ruşii ne ameninţă formal cu un război şi astfel furăm siliţi a ne retrage. Ce s-a făcut pe urmă cu acest hotar, se arată în ultimul capitol." (Sublinierile ne aparţin N.N.).

(„Istoria românilor" – Nicolae Iorga pag. 408–441 ediţia a III-a).

☆ ☆ ☆ ☆ ☆

„RĂZBOIUL PENTRU INDEPENDENȚĂ“
(N.N. continuare)

„În primele luni ale anului 1878, din pricina unor prevederi ale tratatului de la San Ştefano, relaţiile între guvernul român şi cel ţarist au fost încordate. La începutul lunii Aprilie o sumă de unităţi ţariste sunt aduse din Sudul Dunării în România iar divizia a XI-a comandată de generalul *Casimir Ehrnrooth* primește ordin scris de la generalul *Drenteln,* comandantul șef al trupelor ruse cantonate în România, *să fie gata pentru ocuparea capitalei.* În ordinul preliminar „strict secret“ se precizau: „Excelenţa Voastră (generalul – locotenent Ehrnooth) sunteţi numit *comandantul trupelor cărora li s-a dat misiunea să ocupe oraşul Bucureşti.* În executarea acestor operaţii trebuie să aveţi în vedere, ca obiectivul final, ocuparea tuturor punctelor indicate în lista anexată purtând litera A. În acest scop sunt puse la dispoziţia dv.: divizia a XI-a infanterie, încredinţată dv. cu artileria ei, regimentul XI cavalerie Riga, precum şi batalioanele de rezervă nr. 46 şi 47, care se află în Bucureşti.“

„O dată cu «ordinul preliminar» era trimisă şi proclamaţia către populaţia capitalei în care se preciza: «Locuitori ai Bucureştiului! complicaţiile politice survenite în ultimul timp fac *indispensabilă ocupaţia temporară a oraşului Bucureşti de către*

trupele armate imperiale ruse. Generalul locotenent contele Olsufiev este numit *guvernator militar,* iar colonelul Tugenhold *locţitor al guvernatorului militar al oraşului,* iar pe *toată durata ocupaţiei* este declarată *starea de asediu.*

Armata imperială nu vine ca inamic. Disciplina ei este cunoscută.

Locuitorii nu au a se teme, nici în ce priveşte viaţa, nici avutul lor...»

Ulterior încordarea s-a atenuat treptat, pe măsură ce progresau pregătirile pentru Congresul de la Berlin.

(„Istoria Românilor...“ Cei doi Giurescu, pag. 637).

Să ne reamintim:

„Prevăzând această eventualitate (trecerea trupelor ruseşti prin România în urma declarării războiului contra Turciei, N.N.) Guvernul român încheiase cu Rușii, după înţelegerea principală de la Livadia (Creimeia 29 Septembrie / 11 Octombrie 1876), *o convenţie scrisă* la București din 4/16 Aprilie 1877 prin care se *îngăduia trecerea trupelor ruseşti prin ţară şi se garanta integritatea teritorială a României.“*

Iată cuprinsul articolului al II-lea al Convenţiei: *„Pentru ca nici un inconvenient sau pericol să nu rezulte pentru România prin faptul trecerii trupelor ruse pe teritoriul său, guvernul majestăţii sale imperatorul tuturor ruşilor, se obligă a menţine şi a face să se respecte drepturile politice ale statului român, astfel cum rezultă din legile interioare şi tratatele existente, precum şi a menţine integritatea actuală a României.“* (N.N. sublinierile ne aparţin).

Aşadar *iată cum îşi respectau angajamentele scrise în Convenţie autorităţile militare ruseşti „prin trecerea lor prin România spre frontul cu Turcia !!* Angajamentele scrise cu ruşii de-a lungul întregii istorii, n-au valorat nici cât preţul hârtiei pe care erau scrise!!! *Se pune întrebarea: Ce s-ar fi întâmplat cu armata imperială rusă în 1877 dacă nu intra în acţiune în ajutorul ei, armata română, care fusese chemată prin telegramă în ajutor şi dacă la Plevna nu ar fi luat comanda tuturor trupelor române şi ruse Prinţul Carol I al României?* Ce trupe ruseşti imperiale ar mai fi putut să ocupe Bucureştiul capitala României? pentru ce *„complicaţii politice survenite în ultimul timp...?!"*

„Complicaţiile politice survenite" pomenite în PROCLAMAŢIA CĂTRE LOCUITORII BUCUREŞTILOR" prin care se instituia în Capitala unui stat aliat ca România, STAREA DE ASEDIU? mai mult ca sigur că *Rusia nu dorea ca România, aliata ei, să-şi recupereze întreaga Dobroge nici cu preţul celor 10.000 de ostaşi români căzuţi pe front în 1877!* care-i salvară de la ruşinea unei înfrângeri din partea armatei turceşti, la Sud de Dunăre.

Câştigarea *INDEPENDENŢEI ROMÂNIEI* cu armele pe câmpul de luptă după mai bine de 450 de ani de *„suveranitate turcească"* chiar cu preţul sacrificiului a 10.000 de ostaşi români şi în pofida trădării Ruşilor, *a însemnat un mare pas istoric înainte*, care a fost urmat de *altul tot valoros* acela când la 14/25 Martie 1881 a fost proclamat REGATUL ROMÂNIEI *sub sceptrul Regelui Carol I* (fostul Prinţ comandant al

trupelor române şi ruse la Plevna). Generalul Osman Paşa comandantul turc de la Plevna *s-a predat cu întreaga sa armată ROMÂNILOR nu Ruşilor ! este bine cunoscut acest fapt.*

☆ ☆ ☆ ☆ ☆

Ne întrebăm din nou? Oare Dobrogea (Scythia Minor a strămoşilor noştri Daco-Romani) şi răpită de Turci prin război de la Ţara Românească a lui Mircea cel Bătrân în anul 1317, nu trebuia retrocedată Românilor în întregime în anul 1878 prin tratatul de pace? cine au hotărât altfel? *Ruşii aliaţi pe care-i scăpaseră armata română de la o „înfrângere imperială"!* Existau în Dobrogea acolo doar băştinaşii români şi invadatorii turci şi tătari. De prezenţă bulgărească acolo nici nu se poate imagina!

(„Istoria Românilor..." Cei doi Giurescu pag. 672).

☆ ☆ ☆ ☆ ☆

TOT PROBLEMA DOBROGEI

În urma expediţiei dn anul 1417 împotriva lui Mircea cel Bătrân, Dobrogea (Sciţia Minor – Dacia Pontică N.N.) a fost cucerită de Turci, rămânând în stăpânire otomană până la *războiul de independenţă a României din anii 1877–1878* (ruso-turc la care a participat hotărâtor armata română N.N.).

După cucerirea otomană și mai ales după cruciada din anul 1444 în Dobrogea a fost făcută o *colonizare (îndeosebi în teritoriul acesteia) cu turci și tătari*, care au împins populația băștinașă românească spre Dunăre și spre Marea Neagră.

Aproximativ 460 de ani de stăpânire otomană. Pe teritoriul Dobrogei s-au creat totuși câteva ierarhii ortodoxe sub jurisdicția Patriarhiei Ecumenice. Deși titularii acestora au fost greci, *marea masă a credincioșilor era constituită din români autohtoni*, la care se mai adăugau și puțini credincioși de alte neamuri.

Se pare că de la începutul dominației otomane, întreaga Dobroge depindea din punct de vedere bisericesc de Mitropolia din Dristra (vechiul Dârstor – străvechiul roman Durostorum și mai străvechiul trac Durostolon N.N.) care acum figurează cu numele turcesc Silistra (N.N.).

N.N.: *„Cadrilaterul"* (județele: Durostor și Caliacra) *realipit patriei mame România în anul 1913, a fost răpit de Bulgaria în Septembrie anul 1940 în urma unor așa numite „Tratative de la Craiova", impuse țării noastre de Hitler și Mussolini cu acordul deplin al lui Stalin (N.N.).*

(„Istoria bisericii ortodoxe Române" vol II, ediția a 2-a, București 1994 autor Mircea Păcuraru, pag. 479).

☆ ☆ ☆ ☆ ☆

CAMPANIA DIN ANUL 1913

În Septembrie 1912 Bulgaria, Serbia, Grecia și Muntenegru au atacat împreună Turcia cu scopul de a-i dezrobi pe conaționalii lor care locuiau pe pământul pașalâcului turcesc. După biruință, atunci când trebuiau să fie împărțite teritoriile cucerite de ei, au izbucnit neînțelegeri în urma cărora Bulgarii au întors armele lor împotriva celorlalți aliați. Aceștia mai slabi, pentru a nu fi zdrobiți de către aliatul bulgar, au cerut atunci ajutorul României. De aceea armata română trecu Dunărea pe două poduri de vase la 1 Iulie 1913 și înaintă cu repeziciune spre Sofia.

O altă parte a armatei române a ocupat ținutul de Sud de hotarul de atunci al Dobrogei cu orașele: Silistra, Turtucaia, Bazargic și Balcic (adică așa numitul *„Cadrilater"* cu județele Durostor și Caliacra). Ciocniri serioase cu trupele bulgare nu au fost deoarece bulgarii constatând că orice împotrivire va fi zdarnică au cerut pace.

Pacea s-a încheiat la București la 28 Iulie / 10 August 1913 pe când prim-ministru al României era Titu Maiorescu. Prin această *Pace de la București*, (potrivit principiului că schimbările teritoriale trebuiau să se aplice la toate statele din această zonă după criterii etnice și istorice bine motivate) a reintrat în componența României și *„Cadrilaterul"* și *cele două județe: DUROSTOR* (după vechiul nume Dac

DUROSTOLON și Roman DUROSTORUM, sau al cetății DÂRSTOR (ulterior) SILISTRA, stăpânită odinioară de Mircea cel Bătrân (ca și cetatea Heracleea lângă localitatea Eni Sala), precum și județul CALIACRA (după numele de origine grecească veche al Capului Caliacra care înaintând mult în Marea Neagră, oferă un golf liniștit îndărătul lui prielnic navigatorilor în vreme de furtună). Se întregea astfel *Dacia Pontică a strămoșilor noștri Daco-Geți și Romani, ai Românilor.*

Din nou întrebarea: Ce drepturi aveau bulgarii asupra acestui „Cadrilater" – Sudul Dobrogei; a Scythiei Minor locuită de Daco-Geți și apoi de Romani strămoșii noștri și populată majoritar de aceștia chiar sub stăpânirea turcească? Cât timp au fost stăpânitori ori băștinași Bulgarii în Dobrogea? față de Romani și strămoșii acestora? *Lăcomia Bulgarilor năvălitori originari din Asia centrală care și-au pierdut limba turcică preluând slavona de la slavi, este de netăgăduit* (N.N.).

(„Istoria Românilor..." Cei doi Giurescu, pag. 667).

☆ ☆ ☆ ☆ ☆

ÎNTRE BULGARI ȘI ROMÂNI

„Revendicările naționale românești se întindeau peste Carpați și peste Prut. Un mare număr de frați Români se găsesc însă și la Sud, peste Dunăre. De o parte și de alta a văii Timocului, în regiunea Vidinului

din Bulgaria și în județele Craina și Cerna – rece din Serbia unde trăiește o *masă compactă de peste 200.000 de români.* Nu ne-am gândit niciodată să revendicăm teritoriile luate de ei pentru statul român; de această parte Dunărea este granița cea mai naturală a statului român".

„Mai spre Sud încă în munții și prin văile Pindului trăiesc *Aromânii* din Macedonia, formând insule Românești care *însumează peste jumătate de milion de oameni,* trimițând ramuri până la Salonic, până în Tesalia și în Albania. Acțiunea noastră de ajutorare a acestor frați a fost pur culturală. Ne-am mărginit a le da sprijin ca să-și păstreze naționalitatea. Această acțiune ne-a adus în atingere cu politica statelor balcanice, în special cu aceea a Grecilor și a Bulgarilor. Raporturile noastre cu Bulgarii, încordate un timp din cauza chestiunii macedonene, a luat în timpul din urmă o întorsătură din ce în ce mai rea a chestiunii Dobrogei și a graniței dintre Dobrogea și Bulgaria. Antagonismul bulgaro-român a ajuns astfel să fie una din problemele de căpetenie ale politicii externe a țării noastre și unul din elementele importante ale conflctului european. El a pricinuit complicații noi în spinoasa chestiune a Balcanilor, sau a Orientului."

„Popor de rasă mongolică (N.N. ce face parte din marea familie a neamurilor de limbă turcă și anume din grupa occidentală a lor după istoricii: Constantin Giurescu și Dinu C. Giurescu), rudă de aproape cu Ungurii; Bulgarii s-au manifestat ca popor așa cum sunt și ca indivizi, adică: sobri până la avariție, puțin

comunicativi și ascunși până la falsitate, invidioși până la dușmănie, egoiști și cruzi până la ferocitate; ei și-au păstrat sub haina modernă, sufletul primitiv al cetelor lui Asparuch, Crum și Samuel. Îndelungata viețuire în robia turcească (N.N.: aproximativ 500 de ani) cu lungul șir al persecuțiilor și al cruzimii îndurate, nu era făcută ca să le îndulcească sau să le înobileze sufletul lor ci, poate dimpotrivă. Nu este popor contemporan cuprinznd și pe turci în a cărui viață politică, asasinatul să ocupe un loc așa de frunte ca la Bulgari. Luptele politice se dau nu numai cu cuvântul, sau cu scrisul, ci și cu cuțitul, cu toporul sau cu revolverul. În toate statele se comit atentate în care câte un om de stat cade victimă glontelui vreunui exaltat. Însă măcelărirea lui Stâmbulov, urmată de profanarea mormântului acestui patriot și organizator, poartă o marcă de ferocitate specific bulgărească și cu neputință de găsit aiurea. Vecinătatea cu un astfel de popor constituie o primejdie permanentă pentru orice țară. Și totuși Românii au așteptat în zadar o recunoștință de la Bulgari pentru sprijinul dezinteresat dat lor cu prețul primejdiei și al sacrificiului de sânge pe care l-au făcut ei de-a lungul istoriei."

„Concepția bulgărească despre război se oglindește nu numai în cruzimile și bestialitățile comise de vulgul înarmat, ci și în realizările poetice caracteristice ale elitei intelectuale bulgare. Citățm aici mai jos două strofe din *extraordinarul „Cântec de ură"* al lui *Ivan Archendeff* „poetul curții regale din Sofia" un fel de Marseilleză a soldatului bulgar:

„Soarele a răsărit la orizont, vopsit de sângele dușmanilor. Ce aștepți tinere bulgar? Ridică-ți mâinile în sus și lasă să ți le binecuvânteze razele-i însângerate, după aceea vâră-le în măruntaiele unei femei tinere ca să faci geloasă purpura regală a lui Apollo. Ca tămâia aburilor pe care-i trimite aurora regelui cerurilor, fă să se usuce boarea sângelui, cea plăcută zeilor!

Înainte, tinere bulgar, mereu înainte!"

„Covorul pe care-l formează trupurile de catifea ale femeilor și copiilor, este mai moale ca iarba lui April. Gustă mai întâi roua, umple sufletul tău de farmecul delicios al tinereții lor și apoi când vei fi beat de voluptate și eroism, arncă cojile netrebnice și treci peste ele ca pe un covor regal. Potcoavele calului tău să se înfigă în sânul frumoaselor femei, pentru ca laptele ce dă viață dușmanilor noștri, să sece. Ce aștepți tinere? Înainte, mereu înainte!" etc...

Ce a făcut România pentru Bulgari?

„Independența Bulgariei s-a rămislit pe teritoriul român. De la noi din România: Botev, Karavelov, Stoianov și alți patrioți bulgari și-au înflăcărat și organizat compatrioții lor pentru lupta de dezrobire sub ochii binevoitori ai bărbaților de stat români. Țara noastră era pe atunci vasală Turciei (N.N. mai corect sub „suzeranitate turcească"). *Însă la Plevna sângele fiilor noștri români a curs cu generozitate nu numai pentru independența Românilor ci a produs și eliberarea Bulgarilor.* Multă vreme după aceea, regatul român, era pentru vecinul bulgar de la Sud, nu numai *pământul făgăduinței unde mii de bulgari*

veneau să-și facă averile, ci și prietenul sincer, *sfătuitorul dezinteresat pe care se sprijinea tânărul principat bulgar,* agitat de numeroase frământări interne. Ba chiar la un moment dat, după detronarea lui Battemburg, *Stambulov dictatorul Bulgariei a oferit regelui Carol I al României, coroana Bulgariei.*"

„*Manifestul adresat românilor în anul 1885 de marele patriot bulgar Zaharia Stoianov președintele Sobraniei Bulgare, șeful delegației venită la București spre a pregăti uniunea personală a Bulgariei cu România* este ceva caracteristic pentru sentimentele pe care bulgarii știau pe atunci că le sunt datori Românilor. Iată fragmentul cel mai important al acestui manifest: „*Nu există un singur bulgar mai mult sau mai puțin inteligent și patriot care să nu fi călcat pământul liber al României și să nu se fi folosit de ospitalitatea frățească a Românilor. Într-o epocă de o jumătate de secol, într-o epocă neagră și groaznică pentru noi, privirea poporului bulgar a fost pururi ațintită asupra malului stâng al Dunării.* Tot ce era onest și nobil, tot ce avea o inițiativă și era cuprins la ideea de a salva patria sa nenorocită, tot ce n-a putut să respire în Bulgaria robită, *lucra și trăia în sfânta Românie.* Îmi aduc aminte, precum își aduc aminte toți amicii mei, că, *cuvintele: România, București,* Ploiești, Giurgiu, Brăila și așa mai departe au fost pentru *noi cuvinte sfinte și egale cu cuvintele din Sfânta Scriptură*".

„*Când vreunul din patrioții noștri prigonit crud de Guvernul Otoman, scăpa* în fine din ghearele străinului neîndurător, *găsea refugiul într-un oraș al României.*"

„*Da, fraților români, pământul vostru a fost pentru noi pământul făgăduit.*"

„La începutul renașterii noastre naționale, cele dintâi voci care ne treziră din somnul robiei, s-au auzit din România. *Țara voastră a fost pentru noi focarul luminat al libertății,* speranța în viața nouă, în progres. Deși vasali puterilor Sultanului, *Românii* au îndurat, *ba chiar au patronat organizarea comitetelor revoluționare, au promis* lui Pernovski *tipărirea ziarelor* „Svoboda" și „Nezavistmosti". Voi ați permis neastâmpăratului Botef să ne trimită „Cuvântul refugiatului bulgar" și apoi a edita „Svamea" (Stindardul), organe de publicitate cari, dacă ar fi apărut în Bulgaria, ar fi indignat desigur elementele din care se compune tagma trădătorilor patriei noastre mult încercată."

„*Pământul vostru a hrănit pe apostolul libertății bulgare, pe luptătorii uriași ai independenței noastre... Salutare dar pământului sfânt al României, fie binecuvântat! România a fost a doua patrie pentru mii de martiri ai noștri.*"

„După liberarea Bulgariei, simpatia poporului român a rămas nemărginită pentru noi. La 1885, când dușmanul năvăli sub zidurile Slivniței și Vidinului, *când am fost părăsiți de Europa întreagă, atunci numai în Parlamentul român* s-a găsit o inimă plină de compătimire pentru noi; *numai în Parlamentul român s-a ridicat vocea pentru cauza dreaptă a poporului bulgar.*"

„Din România ne vin razele binefăcătoare ale libertății, razele redeșteptării noastre morale..."

„Cu întristare și amărăciune ne gândim *că până acum n-am răsplătit cu nimic poporul român pentru toate acestea. În temelia libertății noastre zac osemintele fiilor României, iar noi nici două cuvinte de mulțumire n-am pronunțat până acum...*"

„Stoianov n-a trăit să audă cuvintele de mulțumire pe cari în 1916 Bulgarii au avut în sfârșit să le rostească!"

☆ ☆ ☆ ☆ ☆

„MACEDONIA ȘI DOBROGEA"

„Două chestiuni au trasnsformat această prietenie (dintre bulgari și români N.N.) într-o ură adâncă: chestiunea macedoneană și chestiunea Dobrogei. Și una și alta sunt însă numai manifestările aparente ale unei *stări sufletești caracteristice bulgărești: invidia* pentru superioritatea și propășirea neîncetată a unui vecin și o grandomanie ce nu-și găsește pereche în istoria contemporană, *decât la poporul frate al Ungurilor.*"

„România nu a avut niciodată năzuințe de cuceriri teritoriale în Balcani. Populația aromânească era prea risipită și prea departe de hotarele noastre, pentru a ne gândi la o încorporare a ei în statul român. Interesul pe care l-a manifestat România pentru frații noștri din Pind, izvora din singura preocupare de a păstra caracterul etnic al acestei populații de frați și a nu-i lăsa în părăsire. Acțiunea noastră a fost o

acțiune de protecție culturală și atâta tot; încă și această acțiune a fost insuficient și inconsecvent urmărită."

„Popoarele Balcanice făceau încă o politică națională agresivă, care constituia un pericol permanent pentru existența insulelor românești. Interesul popoarelor balcanice era să deștepte la conștiință națională un număr cât mai mare de adevărați sau presupuși cosângeni, pentru a se putea prezenta cu pretenții corespunzătoare la masa succesiunii putredului imperiu turc, a cărei prăbușire și lichidare se sconta la o scadență apropiată. În această luptă Bulgarii și Grecii întrebuințau metodele cele mai reprobabile; epitetul de *„balcanic"* întrebuințat în publicistica europeană, a căpătat din această cauză un înțeles peiorativ." – „Lupta noastră de apărare etnică s-a dat la început mai ales cu puternica acțiune de grecizare, pe care Grecii o exercitau cu ajutorul bisericii și a școlilor bine organizate, apoi cu bande de *antarți* greci, cari nu se sfiau a întrebuința flinta și iataganul acolo unde cuvântul nu ajungea. În campania aceasta de câștigare a populațiilor macedonene pentru cauza lor națională, Grecii văzură deodată ridicându-se în fața lor primejdiosul concurent bulgar. Împotriva idealului pan-elen Bulgarii ridicară stindardul revendicărilor pan-bulgare pentru realizarea Bulgariei Mari, a acelei Bulgarii pe care o crease tratatul de pace de la *San-Ștefano* și pe care *tratatul de la Berlin* o readusese în limitele actuale."

„Idealul bulgăresc era un ideal artificial. Punctul de plecare era un tratat născut mort, pentru că nu corespundea realităților, ci *fusese inspirat de scopurile*

egoiste și ascunse ale politicii imperialiste rusești. «Bulgaria Mare» închipuită de capetele înfierbântate ale patrioților bulgari trebuia să încorporeze teritorii nebulgărești; marginile ei trebuiau să fie scăldate de patru mări: Marea Neagră, Marmara, Egee și Adriatică și să fie populată de 8 milioane de suflete. *Era un produs al unei megalomanii patologice ale unui popor mic care abia trecea puțin de 4 milioane de suflete,* care voiau să stăpânească (ca și frații lor Maghiarii) o țară cu cel puțin îndoitul acestui număr."

„Pentru acapararea populației din Macedonia și bulgarizarea ei, *metodele de întrebuințat* nu puteau fi decât cele *specifice bulgărești: conspirația, cuțitul și toporul. Populația aromânească* așezată la intersecția curentelor grecești și bulgărești, fu cea dintâi victimă a acestui conflict de propagandă. «Comitagii bulgari» rivalizau în *cruzime și bestialități* cu *«antarții»* greci. În curând îndrăzneala bulgărească nu mai cunoscu limite și scrupule. În Iulie 1900 *profesorul Mihăileanu, unul din conducătorii mișcării naționale aromânești, este asasinat pe străzile Bucureștilor de un comitagiu bulgar.* În inima Bucureștilor capitala țării, căpetenia comitagiilor bulgari, celebrul *Sarafoff pune la cale comploturi împotriva siguranței statului român și a vieții regelui nostru.* Nemaipomenita îndrăzneală bulgărească provoacă o iritare extraordinară a opiniei publice românești. Un conflict războinic fu evitat cu multă greutate. Bulgarii sunt nevoiți să dea în judecată pe *autorii morali ai acestor crime, însă ei au fost achitați de justiția lor și duși în triumf de populația Sofiei."*

„O răceală se ivi în raporturile politice dintre Bulgaria și România și chiar de la popor la popor. Politica țarului bulgar Ferdinand net ostilă României, o alimenta presa bulgărească care se exprima cu ură și batjocură la adresa noastră. Curând naționaliștii bulgari începură să agite chestiunea Dobrogei. Provincia noastră de peste Dunăre, populată în mare majoritate de Români și în care Bulgarii au fost întotdeauna o infimă minoritate; *Dobrogea alipită României cu prețul sângelui vărsat la 1877* și (oferită de ruși N.N.) ca o compensație pentru a doua răpire a Basarabiei; provincia (Dobrogea N.N.) indispendabilă vieții noastre economice, căci este singura comunicație cu Marea Neagră, plămânul prin care respiră țara noastră; provincie adusă la cultură și civilizație prin muncă românească, *deveni deodată apetitului bulgăresc și fu înscrisă,* alături de Macedonia și Tracia *în programul revendicărilor bulgărești.* Timidă la început, exprimată numai de șoviniștii extremiști, ideea monstruoasă câștigă teren *și trecu* nu numai în publicistica de presă, ci și în publicațiile oficiale; *în cărțile de școală și în manualele de educație militară."*

„În timpul răscoalelor țărănești din anul 1907 (N.N. din România) cele mai de seamă ziare din Bulgaria scriau că *era momentul cel mai potrivit pentru vecinii noștri ca să ne atace și să cucerească Dobrogea. Cărțile de școală* (Chrestomatia de Peeff, Geografia Patriei de Sava Poppoff, oficial aprobate) descriu *Dobrogea bulgară* ca pe *una din provinciile bulgărești încă neeliberate,* a cărei populație geme de jugul românesc. Un manual pentru recruți,

„Tovarășul soldatului", întocmit de ordinul ministerului de război bulgar și autorizat de șeful marelui stat major al armatei, *reprezintă într-o hartă: «Bulgaria de astăzi și Bulgaria de mâine»*, cuprinzând Dobrogea, Macedonia și Tracia."

„Politica de stat bulgară, influențată de această stare de spirit, *începu la rândul ei să devină agresivă.* În Decembrie 1909 *un reprezentat al guvernului bulgar împreună cu un reprezentant al guvernului rus redactară un pact de alianță între cele două state modificând în sens ofensiv vechiul tratat defensiv din 1902.* Punctul 4 al acestui proiect, avea următorul cuprins:

«În cazul unei reușite fericite a unui război împotriva Austro-Ungariei și *României..., Rusia se angajează să facă tot posibilul pentru mărirea teritoriului bulgar cu localitățile cu populație bulgară, situate între Marea Neagră și malul drept al Dunării.»* (N.N. sublinierea noastră)."

„Bulgaria era cuprinsă de nebunie de sus până jos. Un popor întreg își pierduse facultatea discernământului; el nu mai avea noțiunea justului și posibilului; în fața acestei nebunii colective, statul nostru trebuia a se gândi în mod serios la măsuri de siguranță. La frontiera noastră de Sud era un popor de la care era posibilă orice surpriză. În această stare de spirit încep să se desfășoare gravele evenimente din Peninsula Balcanică."

☆ ☆ ☆ ☆ ☆

"RĂZBOIUL BALCANIC"

„În Septembrie 1811, Italia declară război Turciei pentru Tripolitania. Profitând de încurcăturile în care se afla Turcia, statele balcanice: Bulgaria, Serbia, Muntenegru și Grecia sub însemnul Rusiei încheiară o alianță politică și militară spre a declara război Turciei și a împărți între ele provinciile cu populație creștină din Turcia europeană. Evenimentele din vara anului 1912, răscoala din Albania, masacrele din Kociana și Berana, revolta junilor turci, oferiră aliaților balcanici ocazia avantajoasă. *La 5/18 Octombrie 1912 izbucni războiul balcanic.* El conduse la complicații neașteptate pentru cei care nu cunoșteau fondul sufletesc al participanților."

„Războiul balcanic se împarte în trei faze"

„În prima fază aliații aplicară lovituri repezi și puternice Turciei. Aceasta se arătă mai prejos de cea mai pesimistă așteptare. În câteva săptămâni toată Tracia, Macedonia și Serbia veche erau în mâinile aliaților. Tradiționala putere de rezistență turcească se manifestă numai în apărarea barierei de la Catalgea – în fața Constantinopolului – precum și cele trei cetăți: *Adrianopol, Scutari și Ianina. Armistițiul din 20 Noiembrie / 3 Decembrie 1912 conduse pe reprezentanții statelor beligerante la Londra* unde, paralel cu conferința acestora, lucra și

areopagul european al ambasadorilor marilor puteri, urmărind fiecare scopuri personale, mai mult sau mai puțin onorabile."

„Față de perspectiva măririi statelor balcanice și în special a Bulgariei, care tindea să devină puterea preponderentă în Balcani, opinia publică românească se alarmă. Era ușor de închipuit ce ne-ar fi așteptat în viitor de la *acest vecin rău, crescut* ca putere și ca orgoliu. Sub presiunea mișcării opiniei publice, guvernul român interveni invocând *principiul păstrării echilibrului balcanic.* Încă de la declararea războiului, guvernul român asigurase pe cel bulgar de stricta sa neutralitate, adăugând însă că: *«Dacă totuși se vor produce schimbări teritoriale în Balcani, România va putea și ea să-și spună cuvântul său».* Această atitudine și declarație fusese determinată de asigurările date de cancelariile europene că nu se va *permite nici o schimbare teritorială.* Din momentul însă în care era sigur că se va modifica radical harta politică a Peninsulei Balcanie, România se văzu în drept, față de creșterea enormă a celorlalte state, să reclame și pentru sine o compensație teritorială. *Compensația cerută era jumătatea nordică a Cadrilaterului dobrogean:* Rușciuc – Silistra – Șumla – Varna, cuprinzând o fâșie de teritoriu la Sud de frontiera Bulgariei, până la linia Turtucaia – Balcic. Cererea noastră se întemeia pe o considerație istorică și pe una de interes actual: *teritoriul acesta ne fusese oferit de Ruși în 1878 în schimbul renunțării noastre la Basarabia;* el mai prezenta avantajul de a mai întări granița dobrogeană, dându-ne *linia*

strategică refuzată de Ruși la Congresul de la Berlin și atât de necesară și astăzi față de vecinul nesigur de la Sud. *Ținutul cerut de noi nu era bulgăresc.* (N.N.: *„Cadrilaterul"* dobrogean cuprindea cele două județe: *DUROSTOR* – după vechiul nume roman *DOROSTORUM* și după mai vechiul nume dac *DUROSTOLON,* sau după numele ulterior *Dârstor* al cetății de la Dunăre a lui Mircea cel Bătrân Domnitorul Țării Românești a Munteniei, și mai ulteriorul nume dat de turci *SILISTRA,* după răpirea prin lupta cu turcii de la Domnul român prin anul 1417. Al doilea județ numit *CALIACRA* după numele de origine grecească veche a Capului Caliacra, care înaintând mult în Marea Neagră forma îndărătul lui un golf liniștit prielnic adăpostirii navigatorilor pe vreme de furtună pe mare. *Acest teritoriu străbun al băștinașilor Daco-Geți mai târziu ocupat de Romani făcea parte din Scythia Minor de pe vremea Daco-Romanilor, strămoșii Românilor.* Cucerind Dacia Pontică (Sciția Minor) cu teritoriul numit o parte din el *„Cadrilater"* = partea de Sud. Sultanii turci au adus în Dacia Pontică peste băștinașii români, coloniști turci și tătari. Aici nu existau decât populația românească băștinașă majoritară și coloniști minoritari aduși de turci, *nu existau bulgari în anul 1417 și nici până la războiul de independență din 1877–1878,* (în urma cărora au profitat și bulgarii din Balcani ca să se emancipeze parțial) deși erau încă sub pașalâc turcesc (provincie turcească). (Am încheiat nota noastră).

„Ținutul cerut de noi în anul 1912 nu era bulgăresc (N.N. *„Cadrilaterul Dobrogean"* și *nici nu fusese*

niciodată de când lumea bulgăresc, ci aparţinuse de drept băştinaşilor, străbunilor Daco-Geţi-Romani ai Românilor, care în acel an 1912 era ocupat încă de Turci din anul 1417). (În Cadrilater se aflau Românii băştinaşi, Turci şi Tătari colonizaţi de Sultan şi nu aveau de unde să fie Bulgari.)"

„În guvernul bulgar era predominantă personalitatea lui Daneff, preşedintele Sobraniei, om încăpăţânat, sinteză a sufletului bulgar. Sub influenţa lui guvernul bulgar refuză să primească propunerile guvernului nostru şi întrebuinţează faţă de reprezentanţii noştri o metodă de tergiversări, impregnată de cea mai caracteristică nesinceritate şi rea credinţă."

„În timpul acesta la Constantinopol a avut loc o lovitură de stat a tinerilor turci condusă de Enver-bey care adusese la putere pe Arabul Mahmud-Şefket. Negocierile de la Londra sunt întrerupte şi astfel începe:

☆ ☆ ☆ ☆ ☆

„A DOUA FAZĂ A RĂZBOIULUI BALCANIC"

„Ea se termină odată cu căderea celor trei cetăţi şi prin completa epuizare a Turciei. Reuniţi din nou la Londra, spre a discuta pacea delegaţii statelor balcanice încep ciorovăielile pentru împărţirea prăzii şi în încercările de tragere pe sfoară reciproce. Aceste procedee balcanice, aveau ca rezultat ţinerea armatelor pe picior de război şi prelungeau o stare de enervare primejdioasă, în care se găsea lumea politică

europeană. Plictisit şi indignat ministrul englez al afacerilor străine, făcu gestul de autoritate de care vorbeşte comunicatul oficial adresat presei şi ambasedelor engleze:

«Londra 15 Mai. Sir Edward Grey a înştiinţat pe delegaţii britanici că acei dintre ei cari doresc să semneze preliminariile păcii, trebuie să o facă fără întârzieri. Cei cari nu sunt dispuşi să semneze, *vor face mai bine să părăsească Londra,* deoarece este inutil pentru ei să rămână aici şi să continue o discuţie al cărui unic rezultt este o amânare fără de sfârşit. Cei cari vor semna, vor avea concursul nostru moral»."

„Două zile după urecheală, delegaţii semnară pacea prin care Turcia cedă aliaţilor aproape totalitatea provinciilor sale europene. Dar cearta pentru împărţeala prăzii se mută de la Londra în Cancelariile diplomatice ale Balcanilor şi în taberele de război ale fraţilor. Rusia făcea sforţări ca să împiedice prăbuşirea alianţei şi războiul fraticid. În acelaşi timp, conferinţa de la Petersburg luă asupra ei sarcina de a aplana conflictul bulgaro-român în chestiunea frontierei dobrogene."

☆ ☆ ☆ ☆ ☆

„ORIGINEA CONFLICTULUI: ISTORIA FRONTIEREI BULGARO-ROMÂNE"

„Originea acestui conflict se ridică până în anul 1878. La marea nedreptate făcută României la *Congresul de la Berlin, care consfinţise răpirea*

Basarabiei, se adăugase o nouă nedreptate: fixarea unei granițe neavantajoase la sudul Dobrogei.“

„Rusia voise la început să ne cumpere aprobarea răpirii Basarabiei, oferindu-ne o Dobroge care cuprindea cea mai mare parte a Cadrilaterului Dobrogean. *Înfuriată de refuzul nostru,* ea își schimbă atitudinea și ne deveni pe față vrăjmașe și după ce ne precupeți iarăși recunoașterea independenței, propuse Congresului să ni se fixeze un hotar meridional al Dobrogei o linie care trecea puțin la sudul liniei ferate Cernavodă – Constanța. În ajutorul nostru a sărit imediat Franța. *Reprezentantul Franței, Waddinngton, «pentru a aduce o mare ușurare preocupărilor de conștiință a mai multora dintre colegii săi»* care nu considerau că românii au fost tratați cam aspru și că compasiunea e li se *oferă nu este suficientă își exprimă dorința de a se acorda principatului o extensiune de teritoriu la sudul Dobrogei, care să cuprindă Silistra și Mangalia.* Reprezentanții Italiei și Austro-Ungariei respectiv Corti și Andrassy se asociază la propunerea reprezentantului Franței. *Cu toată opunerea celor doi delegați ruși* respectiv Gorciacoff și Șuvaloff, *Congresul admite sporirea teritoriului acordat României până la o linie cuprinsă între un punct la răsărit de Silistra și Mangalia, inclusiv această din urmă localitate,* trebui să fie cât mai posibil dreaptă *și să nu fie strategică pentru Bulgari.* Cât despre posesiunea orașului Silistra, ea trebuia să se hotărască de o Comisie mixtă pe teren, avându-se în vedere alegerea unui punct unde s-ar putea construi un pod, care să lege cele două maluri românești ale Dunării.“

„Ostilitatea Rusiei împotriva noastră continuă să se manifeste în toate chipurile. Deși Comisia de delimitare hotărâse principiul că punctul ales pentru construirea podului, este în împrejurimile Silistrei, totuși delegatul rus în Comisie veni cu propunerea ca frontiera româno-bulgară să treacă pe la 21 km Nord-Est de Silistra. Propunera era inadmisibilă, căci lăsa Silistra cu toate forturile ei în mâna Bulgarilor, acordânu-i o frontieră strategică, contrară stipulațiunilor exprese ale Congresului. Cererea noastră, ca punctul ales pentru pod să fie la 800 m, la Est de Silistra, iar frontiera să înceapă la Vest de oraș, pentru a avea în stăpânirea noastră banda de teren necesară apărării podului, fu aprobată și călduros apărată de delegatul Italiei din Comisie: Colonelul Orrero. Părerea lui, că numai prin anexarea Silistrei la Dobrogea Românească, se poate fixa o frontieră sigură, fu împărtășită de restul Comisiei, în afară de delegatul rus care se opuse cu refuzul cel mai categoric. Nici concesia făcută Bulgariei, ca frontiera dunăreană dintre România și Bulgaria, să urmeze talvegul (linia celui mai mare curent) Dunării, în loc să urmeze malul drept – cum se prevăzuse în mod expres în protocolul Congresului – nu înduplecă Rusia.“

„O a doua Comisie tehnică însărcinată a găsi punctul potrivit, nu dădu nici ea vreun rezultat. Deși de această dată însuși delegatul rus generalul Struwe recunoscu în scris că podul nu se poate construi decât în *amontele Silistrei,* la Vest, părere împărtășită de toți membri Comisiei tehnice, totuși, în Comisia de delimitare, delegații ruși au menținut

punctul lor de vedere. Hotărârea Comisiei, nefiind luată în unanimitate cum era necesar, nu a devenit obligatorie."

„În acest interval dușmănia Rusiei s-a mai manifestat și prin ocuparea fortului Arab-Tabia de către soldații ruși. Incidentul fu pe cale să ia proporții grave: un conflict armat fu evitat numai prin spiritul nostru împăciuitor. În cele din urmă, cabinetele din Petersburg și din Viena se înțeleseră între ele și la 1880 fixară traseul definitiv al frontierei. El era foarte dezavantajos pentru noi, căci lăsa Bulgarilor Silistra, cu cele două forturi dominante: Medgidia-tabia și Ordu-tabia, rămânând în partea noastră numai Arab-tabia dominată de cele dintâi. Construcția unui pod în această regiune era imposibilă."

„România a declarat că nu acceptă această frontieră. Ea și-a rezervat dreptul să ceară aplicarea strictă a tratatului de la Berlin și executarea tuturor clauzelor rămase neîndeplinite."

„Astfel chestiunea graniței de Sud a Dobrogei era o Chestiune rămasă deschisă. Nu se respectase voința Congresului de la Berlin. Silistra cu forturile ei, cu cheia Dobrogei a rămas în stăpânirea Bulgarilor ca o amenințare permanentă împotriva României. Frontiera trasată pe teren nu era nici ea ca o linie dreaptă, ci făcea două unghiuri mari intrânde, din care unul se apropia până la 35 km de linia ferată Cernavodă – Constanța. În sfârșit trasarea frontierei ne-a silit să construim podul mult mai la Nord, într-o regiune nefavorabilă, ceea ce a pricinuit și cheltuieli considerabile."

„Noi nu renunțasem niciodată la dreptul nostru, căci era cazul despre apărarea teritoriului țării noastre. Și pentru că în urma războiului balcanic, Bulgaria era pe cale de a se mări considerabil, dublându-și teritoriul, iar noi eram în dreptul nostru de a reclama rectificarea graniței, spre a ne da siguranță împotriva vecinului îngâmfat care începea să ridice pretenții asupra teritoriului nostru."

„Tratativele noastre cu Bulgaria au continuat în tot timpul războiului balcanic. Bulgarii au trebuit să admită în principiu chestiunea rectificării granței, însă nu voiau să ne cedeze decât lucruri neînsemnate: cele două unghiuri intrânde pe care le făcea linia de frontieră și un al treilea triunghi mic la mare. Propunerile Bulgariei erau inacceptabile; în nici un caz nu puteam renunța la Silistra, care pentru noi devenise un simbol."

„Pentru a evita conflictul amenințător, puterile europene propuseră mediațiunea lor, pe care ambele state o acceptară. Conferința ambasadorilor de la Petersburg ne-a dat Silistra, cu o zonă de trei km de jur împrejur."

„Soluția de la Petersburg a nemulțumit adânc opinia noastră publică prin meschinăria ei. Ea nu închidea procesul nostru cu Bulgarii. Guvernul și țara întreagă așteptau cu nerăbdare desfășurarea favorabilă a evenimentelor. În același timp Bulgarii își descărcau ura împotriva noastră în cele mai grosolane injurii. Marele poet național al Bulgarilor, Vasof, într-o odă de o delicată inspirație, ne trimetea «un formidabil scuipat»."

☆ ☆ ☆ ☆ ☆

„Războiul între aliați..."

(N.N. *a treia fază a războiului balcanic*)

„Însă, războiul între aliați (N.N.: Bulgari, Sârbi, Greci și Muntenegreni) devenise inevitabil. Sârbii și Grecii fac propuneri de alianță României cu scopul de a împiedica întemeierea în Balcani a unui prea puternic stat bulgar. Astfel, România ignorată și evitată la încheierea alianței balcanice, acum, către descompunerea alianței, începe să fie căutată și curtată. «Trenul României» se apropia."

„Vrăjmășia bulgărească împotriva noastră se accentua din ce în ce mai mult: în Comisiile de delimitare ale perimetrului Silistrei cedate, delegații bulgari puneau aceeași reavoință și același spirit de șicană tejghetărească pe care-l puseseră și în tratativele de la Londra și București. În cele din urmă tratativele trebuiră să fie întrerupte."

„Cu toată intervenția țarului Nicolae care amenința în termeni violenți pe acei care ar comite crima de a dezlănțui războiul între frați, *la 16 Iunie 1913 în urma ordinului direct al țarului lor Ferdinand; Bulgarii atacară pe Sârbi pe toată linia frontului. A treia fază a războiului balcanic începuse:* războiul fratricid."

„Nu mai era nici un secret pentru nimeni că influențe străine se exercitau activ în noul conflict. Cele două mari puteri interesate în Peninsula Balcanică, apăreau aproape pe primul plan. De o parte Rusia sprijinită de Franța, căutau să salveze alianța balcanică, tolerând pe Bulgari și căutând să

impună foștilor aliați arbitrajul lor, de altfel conform tratatului de alianță; pe de altă parte Austro-Ungaria alarmată de succesul și mărimea Serbiei turna petrol peste foc, încurajând pretențiile bulgărești și îndemna pe Bulgari aproape fățiș să atace Serbia, siguri de superioritatea puterii bulgărești asupra tuturor aliaților.

În același timp acțiunea diplomatică a Austro-Ungariei la București, căuta prin promisiuni, presiuni și intimidări să ne împiedice de la o participare în sensul neplăcut Austro-Ungariei, adică împotriva Bulgariei."

„Însă sentimentul public din România fu mai puternic. Guvernul Maiorescu se ținu în rezervă, în pofida tuturor solicitărilor ce i se adresau, atâta vreme cât ruptura nu se făcuse între aliați. Însă când atacul de la Ghevgheli se produse și când evident că, sub ațâțarea Austro-Ungariei, Bulgarii voiau să gâtuiască și să anihileze Serbia, opinia publică românească se manifestă cu o violență necunoscută până atunci. Este caracteristic că bunul simț popular românesc vedea de unde venea primejdia. La spatele marionetei bulgare se zăreau urechile păpușarului care trăgea sforile. Imense cortegii de manifestanți se formau în mod spontan, atât în capitală cât și în orașele de provincie. Strigătul care ieșea din miile de piepturi cât și inscripțiile pancardelor purtate de manifestanți erau: «Jos Austria perfidă!», «Ne-am săturat de Austria!» Cuvinte semnificative care cădeau cu zgomotul lanțuilor frânte ale vasalității noastre politice!"

„La 20 Iunie 1913 primul ministru Maiorescu supunea regelui Carol I Decretul de mobilizare a armatei române."

☆ ☆ ☆ ☆ ☆

CAMPANIA ARMATEI ROMÂNE ÎN BULGARIA ÎN ANUL 1913

„Cu un avânt rămas legendar porniră la datorie flăcăii noştri care s-au prezentat la mobilizare în număr mult mai mare decât cel chemat. După 35 de ani de politică de vasali, în care deseori prudenţa se învecina cu laşitatea, o naţiune întreagă privea cu ochii limpezi redeşteptarea mândriei şi a vigoarei străvechi."

„Intenţia Comandamentului nostru era de a ocupa Cadrilaterul cu o armată secundară şi în acelaşi timp grosul armatei să forţeze trecerea Dunării printr-un punct în amonte, apoi a înainta în marşuri repezi la Sofia, spre a dicta acolo încetarea războiului şi precizarea condiţiilor păcii. *Pentru a doua oară în cursul domniei sale Carol I al României trecea Dunărea în fruntea armatei române. În anul 1877 el o făcuse ca să cucerească independenţa României şi să ajute la formarea statului bulgar.* După 36 de ani, la apusul vieţii sale, el trebuia s-o facă din nou ca să dea o lecţie vecinului ingrat şi să asigure liniştita dezvoltare a ţărilor balcanice, ameninţate de planurile agresive ale tulburătorului şi rău năravitului popor bulgar."

„Printr-o acţiune rapidă, corpul V armată român sub comanda generalului Culcer, întărit cu o divizie de rezervă, *ocupă Cadrilaterul până la linia Turtucaia – Balcic,* revendicată de noi; iar un detaşament român a ocupat pentru câteva ore Varna pe care apoi a evacuat-o în urma ordinului Comandamentului nostru."

„În acelaşi timp masa principală a armatei române transportată cu trenurile sau prin lungi marşuri, se concentrase de-a lungul Dunării între Bechet şi Turnu-Măgurele. Pe la Bechet trecu Dunărea pe ambarcaţiuni, corpul I de armată română şi divizia I-a de cavalerie. Pe când corpul I se îndrepta spre Rahova de Sud, în direcţia Vraţa, Divizia de cavalerie română comandată de generalul Bogdan apuca oblic spre Sud-Vest orientându-se spre Ferdinandovo important nod de comunicaţie bulgar unde se întretăiau şoselele ce veneau de la Lom-Palanca şi de la Vidin. Aceste drumuri erau întrebuinţate de armata I-a bulgară comandată de generalul Kutincef care se retrăgea dinaintea sârbilor care o atacaseră la Belogradcic şi dinaintea românilor care executaseră cu divizia I-a de rezervă o demonstraţie în faţa Vidinului."

„Armata Kutincef reuşise să treacă cu una din brigăzile sale de Ferdinandovo şi se îndrepta prin Pasul Ginci spre Sofia, când la 10 Iulie 1913 ariegarda sa se văzu în contact cu armata română. Era divizia de cavalerie a generalului român Bogdan. Aceste forţe în contact acum nu erau egale. Generalul Serakof comandantul bulgar avea sub comanada sa o

brigadă de infanterie formată din două regimente (17 și 34) cu artileria corespunzătoare, pe când generalul român Bogdan avea numai 3 000 de cavaleriști, cu puțină artilerie călăreață și un grup de ciclişti. El manevră cu dibăcie și îndrăzneală încât bulgarii se crezură în fața unor forțe mult superioare ca număr. O telegramă a generalului Serakof interceptată de români, spunea că avea de a face cu avangarda unui corp de armată român și cu șapte baterii de artilerie."

„O adâncă demoralizare cuprinse pe bulgari; soldații lor declarară că nu voiesc să mai lupte și amenințară pe ofițerii lor. Astfel că *întreaga brigadă fu luată prizonieră de către cavaleriștii români.* Armata lui Kutincef se descompuse. Dezertorii și prizonierii au fost dezarmați de trupele românești și apoi eliberați spre a se întoarce la vetrele lor."

„Sub protecția acestei flancarde, estul armatei române compus din corpurile II, III și IV întărite cu o divizie independentă de cavalerie și de mai multe divizii de rezervă trecură Dunărea pe la Corabia. Podul preparat dinainte, construit din portiere de câte cinci pontoane metalice cuplate, a fost lansat în șapte ore, ceea ce constituia un remarcabil succes pentru pontonierii români. Odată trecute pe pământul bulgăresc, armatele române înaintară cu o viteză vertiginoasă. În câteva zile armata română era în Balcani. Corpul I armată era în Orhaia ocupând trecătoarea Arab-Konak care era poarta Sofiei. Din înălțimea Pasului soldații români puteau privi noaptea luminile din Sofia, capitala dușmanului, iar

aviatorii români utilizând pentru întâia oară aeroplanele într-un război, planau deasupra Sofiei până la Saranți și Novoselți. Corpul IV român era la Etropol având divizia a II-a cavalerie la Zlatița. Fracțiuni de cavalerie română erau la Tatar-Bazargic înaintând până la 10 km de Filipopol și prin recunoașteri de patrule *făcură legătura cu avanposturile armatei grecești.* Pe a doua linie erau Românii cu Corpul II la Lucovița și cu Corpul III la Zumacof."

„Rezultatele campaniei armatei române erau foarte mulțumitoare: în numai 18 zile armata română fusese mobilizată, concentrată, trecuse Dunărea, ajunsese la 20 km de Sofia și la 10 km de Filipopol, trecuse Balcanii și da mâna cu armata greacă. Este drept că i-a lipsit armatei române botezul focului deoarece Bulgarii au evitat să facă cea mai mică opoziție. Însă rapiditatea cu care s-au efectuat marșurile, rezistența extraordinară la oboseală și la lipsuri de tot felul, de neînlăturat într-o *campanie militară rapidă* ca aceasta, echivalează cu o adevărată izbândă.

Scopul militar fusese astfel pe deplin atins. Comunicațiile Sofiei erau complet tăiate. Capitala Bulgariei lipsită de o trupă de apărare serioasă era la dispoziția noastră. Soarta Bulgariei era pecetluită, *La 5 iulie 1913 țarul bulgar Ferdinand adresă Regelui român Carol I rugămintea de a opri înaintarea trupelor române declarându-se gata de a primi condițiunile noastre și de a începe tratativele de pace."*

„La București între 17 și 28 Iulie 1813 se adunară reprezentanții țărilor balcanice spre a pune bazele

noii aşezări geografice şi politice din Peninsula Balcanică, ca rezultat al războiului balcanic. Au venit grecul Venizelos, sârbul Paşici, bulgarul Toncef, pentru ca *sub preşedinţia primului ministru al României, Titu Maiorescu,* să se dea ţărilor încercate de război dorita pace şi să le asigure locul cuvenit importanţei şi dezvoltării lor viitoare. Astfel se consacra şi locul de frunte pe care România ştiuse să-l cucerească în Balcani."

„Tratativele de pace conduse cu deosebită autoritate de Titu Maiorescu au dus la încheierea *Păcii de la Bucureşti din 1913,* care după expresia generalului bulgar Ficef, delegatul militar al Bulgariei, aceasta trebuie *«să încheie nota de plată»* la care o *condamnase lăcomia şi miopia sa politică.* Cât despre ţara noastră România, la încheierea acestor evenimente, ea ieşea cu un câştig meritat cu prisosinţă de teritoriu care-i asigura graniţa Dobrogei de Sud, *dar şi un duşman implacabil* în care câinoşenia sa atavică şi toată ura născută din invidie şi din deziluzia şi umilinţa avută, luau proporţiile cele mai exaltate."

☆ ☆ ☆ ☆ ☆

URMĂRILE RĂZBOIULUI BALCANIC

Conflictul nostru cu Bulgaria din anul 1913 nu numai că adâncise rana deschisă înainte în raporturile noastre cu această ţară, dar avusese darul să clarifice şi raporturile noastre cu marile puteri europene.

„Cancelarul austro-ungar trata rezultatele acestei Păci de la Bucureşti din 1913 ca un *«aranjament provizoriu»,* Maiorescu i-a răspuns ferm că *«Tratatul de la Bucureşti este o reglare definitivă a chestiunii balcanice».*"

„Paralel cu răceala dintre România şi Austro-Ungaria *se pronunţa acum o apropiere între România şi alianţa franco-rusă. După decenii de răceală... Franţa se găsea alături de noi, ea reprezenta o mână iubitoare de soră mai mare...*"

☆ ☆ ☆ ☆ ☆

Nota Noastră: *Pacea de la Bucureşti* s-a încheiat la data de *28 Iulie/10 August 1913,* potrivit principiului că schimbările teritoriale trebuiau să se aplice după *criterii etnice şi istorice bine motivate* în această zonă a Europei.

În componenţa României a reintrat *„Cadrilaterul"* adică cele două judeţe de pământ străbun al românilor: judeţul *DUROSTOR* (după vechiul nume dac *DUROSTOLON* şi mai nou roman *DUROSTORUM,* numit *DÂRSTOR* pe vremea Domnitorului Mircea cel Bătrân Domnul Ţării Româneşti a Munteniei, numită de turci ulterior *SILISTRA*) şi judeţul *CALIACRA,* după numele de origine grecească veche al capului Caliacra, care înaintând mult în Marea Neagră forma îndărătul lui un golf liniştit de adăpost pe vreme de furtună pentru navigatorii maritimi.

Se întregea prin realipirea „Cadrilaterului" la Dobrogea (fosta Scythia Minor a strămoşilor noştri

băştinaşi Daco-Geto-Romani, strămoşii Românilor, care au locuit dintotdeauna *acest teritoriu căzut după anul 1417 sub posesiune turcească* după Mircea cel Bătrân. Turcii au adus acolo coloniști turci și tătari dar populaţia băştinaşă era tot majoritar românească).

După participarea României în *războiul de independenţă deplină din 1877 împotriva suveranităţii turceşti* prin tratatul de pace de la Berlin, *România a căpătat din nou stăpânirea Dobrogei* doar cele două judeţe din Nordul ei (Tulcea și Constanţa) fără Cadrilater, datorită „recunoştiinţei" Rusiei pe care armata română *chemată telegrafic în ajutor, salvase pe Ruși de la o înfrângere ruşinoasă, cu preţul sacrificiului a 10 000 de ostaşi români. Bulgarii profitaseră atunci de înfrângerea Turcilor și se emancipaseră după aproape 500 de ani de paşalâc turcesc.*

Din nou întrebarea: *au fost stăpâni în Dobrogea Bulgarii? Au avut vreun drept asupra Cadrilaterului străbunilor noştri?*

Numai lăcomia năvălitorilor bulgari originari din Asia centrală de origine mongolică din grupul turcic care și-au pierdut și limba de origine și au preluat limba slavilor, i-a pierdut până la urmă. *Bulgarii au pus piciorul lor minoritar abia după anul 1878 după înfrângerea turcilor de către armata rusă cu ajutorul armatei române.* Ruşii perfizi ne-au împiedicat să ocupăm toată Dobrogea *(Dacia Pontică a strămoşilor noştri, fosta Scythia Minor a Romanilor străvechi).* (Între anii 1878–1913 N.N. adică 35 de ani de stăpânire bulgărească a Dobrogei).

(„ISTORIA RĂZBOIULUI pentru întregirea României 1916–1918", volumul I, Institutul de arte grafice – „România nouă", Bucureşti, 1922, pag. 45–62 de Constantin Kiriţescu).

☆ ☆ ☆ ☆ ☆

„URMĂRILE RĂZBOIULUI BALCANIC"

„Conflictul nostru cu Bulgaria nu numai că adâncise rana deschisă dinainte în raporturile noastre cu această ţară, ci avusese ocazia să clarifice și raporturile noastre cu marile puteri europene. Alianţa noastră cu puterile centrale (Germania și Austro-Ungaria – N.N.) în special cu Austro-Ungaria, fusese supusă probei decisive; ea își arătase valoarea ireală (N.N.). Deoarece era o alinaţă nenaturală, bazată doar pe combinaţiuni de cabinete, străină de adevăratele sentimente ale popoarelor respective, determinată doar de teama comună de un al treilea, însă fără ca la baza ei să fie, nici sentimentul care dă forţă acţiunii și nici adevăratul interes, care ar legitima-o. De îndată ce a început a ieși în evidenţă conflictul între Bulgari și aliaţii acestora, Austria a intrat făţiș în scenă în favoarea Bulgariei de teama să nu-i scape din mână victima sa Serbia. La intrarea în acţiune a României (În războiul balcanic în anul 1913 – N.N.) Austria „aliata și protectoarea" noastră, nu numai că nu ne-a susţinut, ci a încercat orice a fost

posibil ca să ne facă să renunţăm la acesta. În timpul campaniei noastre militare presa vieneză şi budapesteană, erau pline de insulte şi ameninţări la adresa noastră: se încerca intimidarea românilor cu tot felul de pericole imaginare şi se sugerau bulgarilor planuri de operaţiuni strategice care trebuiau să le aducă victoria. Această atitudine duşmănoasă a culminat cu *celebra telegramă a cancelarului BERCHOLD trimisă lui MAIORESCU* după încheierea *Păcii de la Bucureşti din anul 1913.* Pe când miniştrii Angliei, Franţei, Rusiei sau Italiei recunoşteau României *«fermitatea cu care a impus soluţionarea şi moderaţiunea cu care şi-a fixat propriile cereri»* şi felicitau pe Regele ţării noastre Carol I pentru concluzia păcii «definitive» menite a înălţa prestigiul patriei noastre şi a creşte popularitatea dinastiei sale, cancelarul austro-ungar tratează rezultatele acestei păci ca pe un *«aranjament provizoriu».* Maiorescu i-a răspuns însă ferm că: *«Tratatul de la Bucureşti din 1913 este o regulare definitivă a chestiunii balcanice».*"

„Paralel cu răceala dintre România şi Austro-Ungaria se pronunţa o apropiere între români şi alianţa franco-rusă. După decenii de răceală şi despărţire în atitudini potrivnice, Franţa se afla din nou alături de România."

„O importantă întorsătură luase conducerea politicii noastre externe din cauza războiului balcanic. România căpătase încredere în forţele ei. Mândria naţională se redeşteptase: ea ieşise cu câştig material din conflict, se emancipase de nenaturala şi paralizanta tutelă austro-ungară şi putea să privească cu

încredere şi cu speranţă în desfăşurarea viitorului ei. Pe cărările grele care duceau spre acest viitor, România simţea nevoia unui sprijin prietenos şi sigur, iar acesta nu mai era cleştele dureros al ipocritului protector, ci o mână iubitoare de soră mai mare..." (Franţa – N.N.).

(Constantin Kiriţescu „Istoria Războiului pentru întregirea României 1916–1918", volumul I, pag. 60, Bucureşti, 1992).

☆ ☆ ☆ ☆ ☆

CAMPANIA DIN DOBROGEA. BULGARIA NE DECLARĂ RĂZBOI.

În urma războiului balcanic şi a *Păcii de la Bucureşti din anul 1913,* Bulgaria se aruncase cu totul în braţele Austro-Ungariei. Ea rupsese legăturile de prietenie cu Rusia de care o legau cele mai sfinte datorii de recunoştiinţă. Plevna, Şipca şi San Ştefano nu erau uitate de Bulgari. Împotriva României se dezlănţuise în cercurile politice şi intelectuale şi militare ale Bulgariei ura cea mai oarbă.

Ura aceasta sălbatecă împotriva României nu era deloc justificată. Acţiunea României din anul 1913 nu a fost o „trădare", nici un atac mişelesc pe la spate cum le place bulgarilor să o numească.

România nu avea nici o obligaţiune faţă de bulgari; toate obligaţiile erau de partea acestora. România

nu împiedicase Bulgaria să declare și să nu ducă războiul împotriva Turciei pentru eliberarea conaționalilor lor; ba încă îi urmărise cu simpatie acțiunea și primise oficial din parte-i cele mai călduroase mulțumiri, „pentru atitudinea ei strălucită și pentru noile dovezi de bune și amicale sentimente față de Bulgaria" (vezi depeșa primului ministru bulgar Greșcoff către Titu Maiorescu din 26 Septembrie 1912).

Însă tot atât de deschis România declarase că va păstra o strictă neutralitate câtă vreme nu va fi vorba de cerut schimbări teritoriale, însă când creșterea considerabilă de teritoriu a devenit sigură, România a cerut compensațiile legitime care i se cuveneau. La fărădelegile bulgărești, România a declarat Bulgariei fără nici un echivoc, că își va susține drepturile – la nevoie – cu arma în mână. *Însă Bulgaria nu a vrut să țină seama de modestia și temeinicia drepturilor noastre. Se crea un stat care, după abia 35 de ani de viață națională, avusese norocul nesperat să-și împlinească aproape în întregime unitatea etnică, să cedeze celor care-l ajutaseră continuu* la realizarea acestei opere grandioase, o fâșie de teren din partea cea mai puțin bulgărească a țării lor *(vechi teritoriu străbun al Românilor și numai de 35 de ani intrat în ocupația bulgară prin nemernicia rușilor scăpați de la o rușinoasă înfrângere din partea turcilor de către intervenția armatei române în anul 1877, care a plătit cu viața a 10 000 de oșteni, emanciparea bulgarilor de sub pașalâcul turcesc care a durat în jur de 500 de ani). Bulgarii intraseră ca ocupanți în Sudul CADRILATERULUI din*

Dobrogea abia de curând. Niciodată Cadrilaterul (Sudul Dobrogei, județele DUROSTOR și CALIACRA nu fuseseră călcate de bulgari. Istoria precizează că *Dobrogea* sau *Dacia Pontică*, sau *Scythia Minor de pe vremea Daco-Romanilor, strămoșii Românilor fusese răpită și ocupată de Turci abia în anul 1417 prin luptă cu adevărații băștinași români, oștenii Țării Românești ai lui Mircea cel Bătrân* – N.N.).

A apărut acum toată încăpățânarea oamenilor de stat din Sofia cu toată lipsa lor de bun simț politic, să intervină toată megalomania patologică a regelui lor, precum și toată ingratitudinea poporului bulgar, pentru ca modesta și îndreptățita porțiune teritorială să fie refuzată și să se dezlănțuiască un conflict național între două țări vecine care aveau comune toate interesele.

(N.N.: Concluzia istorică de necontestat este că bulgarii au avut în stăpânire doar Dobrogea de Sud („Cadrilaterul") decât 35 de ani după războiul ruso-turc din anul 1877. Armata rusă a fost salvată de la o înfrângere doar prin intervenția armatei române chemată telegrafic în ajutor.

10 000 de ostași români și-au pierdut viața, cu această ocazie de care au profitat bulgarii să se emancipeze, să-și recapete libertatea după 500 de ani de pașalâc turcesc. Abia după aceea a apărut în istorie un Principat bulgar la Sud de Dunăre care a luat în primire de la turcii învinși, teritoriul Dobrogei de Sud populată în mare majoritate de băștinașii români și de minoritatea turco-tătară adusă acolo de sultanii turci între 1417 și 1877. Deci bulgarii

recreiau un *stat independent abia de 35 de ani de viaţă naţională în anul 1913), după o dispariţie de aproape 500 de ani.*

Sub influenţa ţarului Ferdinand, politica bulgărească intră deschis în sfera de influenţă a Austro-Ungariei şi împreună cu aceasta a Puterilor Centrale. Aliându-se cu ele, Bulgaria spera să repare aşa socotita „nedreptate" de la Bucureşti din anul 1913. Lecţia din anul 1913 nu prinsese bine. Capetele înfierbântate ale oamenilor politici bulgari începeau din nou să bată câmpii. „Bulgaria Mare" a vizionarilor bulgari trebuia să cuprindă: nu numai Tracia şi Macedonia cu Salonicul, Bitolia, Uskiubul şi Ohrida, dar şi *Dobrogea românească până la gurile Dunării,* Serbia până la Morava şi Sudul Albaniei, astfel ca să se ajungă la Adriatica !

În primele momente ale războiului european (care începu în anul 1914 N.N.), Bulgaria făcu din dorinţa de a-şi realiza aspiraţiile ei, o chestiune de concurenţă. La Sofia concursul Bulgariei era pus la mare preţ: preţul lor era redobândirea provinciilor pierdute prin Pacea de la Bucureşti din 1913 şi dacă s-ar fi putut şi mai mult peste acele teritorii. Bulgarii ar fi dorit să lupte cu aceeaşi ferocitate împotriva turcilor aşa după cum au luptat împotriva sârbilor şi a românilor. Obligaţiile „înţelegerii" faţă de Serbia aliată şi de Grecia şi România, curtenite pe de o parte şi exagerăţia pretenţiunilor bulgăreşti pe de altă parte, au împiedicat o apropiere de „Înţelegere" („Antanta" N.N.). Lăcomia bulgară nu putea să stea decât cu lipsa de scrupule ale PUTERILOR CENTRALE (Germania şi Austro-Ungaria – N.N.).

☆ ☆ ☆ ☆ ☆

TRATATELE BULGARIEI

Pe când Bulgaria primea oferte din ambele lagăre politice europene şi se tocmea ce să aleagă, *ea a încheiat în secret cu Austro-Ungaria un tratat de alianţă.* Astfel cele două contractante se obligau să acţioneze cu toate forţele lor militare împotriva oricărui stat care şi-ar permite să atace pe unul din cei doi tovarăşi. Acest previzibil stat nu putea să fie în imaginaţia lor decât România căci şi politica agresivă a Ballplatz-ului începea să acţioneze. Prin mijlocirea Puterilor Centrale (Germania şi Austro-Ungaria) o apropiere fu posibilă şi între Bulgaria şi Turcia care a cedat fostului recent duşman, o fâşie de teren de-a lungul malului drept al Maritei, împreună cu Karagassch-ului începea să se realizeze mahalaua de peste fluviu a Adrianopolului. Şi astfel se puseră bazele viitoarei colaborări militare a vechilor duşmani de dinainte.

Cu toată atitudinea vădit ostilă Puterilor din „Înţelegere" (Antanta – N.N.) şi atitudinea prietenoasă faţă de Puterile Centrale, unii bărbaţi de stat ai Franţei încă mai credeau că s-ar putea să mai atragă Bulgaria de partea lor. Însă intrarea pe faţă în război a Bulgariei în toamna anului 1915 şi atacarea mişelească a Sârbilor pe la spate, în timp ce Dunărea fusese forţată de Mackensen, deschisese cam târziu şi din nefericire ochii puterilor „Înţelegerii".

În consecință Delcasse, ministrul afacerilor externe al Franței, își pierdu portofotoliu său și și-a compromis cariera din cauza iluziilor în care se lăsase legănat de eventuala atitudine a Bulgariei.

Încolțită din trei părți de dușmani puternici, Serbia a sucombat, în timp eroic, căci ajutorul aliaților ei a venit prea târziu. În valea Vardarului mâinile plebeilor bulgari se ridicară asupra puținelor trupe franceze și engleze ale Antantei. Cedând în fața zdrobitoarei superiorități numerice, armata franco-engleză a generalului Sarrail se retrase la Salonic pe care-l transformă într-un puternic câmp retranșant. Stăruințelor lui Briand, primul ministru al Franței, deci datorită acestuia s-a menținut acest sâmbure de armată la Salonic; mai târziu aceasta va avea să joace un rol important în desfășurarea ulterioară a evenimentelor din Balcani.

Intrarea în război a Bulgariei alături de Puterile Centrale fusese precedată de încheierea *unei noi convenții militare secrete.* În această convenție se punea la cale despuierea Serbiei, nu numai de teritoriile macedonene, ci și de vechile ei teritorii până la Morava, în profitul Bulgariei ca preț al colaborării militare a acesteia. *Paragraful 2 al Convenției dezvoltă vechea înțelegere privitoare la conlucrarea împotriva României:* „În caz, când România, în timpul prezentului conflict, fără nici o provocare din partea guvernului bulgar, ar ataca Bulgaria, aliații săi, sau Turcia, Austro-Ungaria *vor consimți la anexarea de către Bulgaria a teritoriilor cedate României prin tratatul de la București din*

1913, precum și la o rectificare a frontierei bulgaro-române, trasată prin Tratatul de la Berlin".

Însă România ținându-se strict neutră în timpul sugrumării Serbiei, nu a furnizat Bulgariei pretextul necesar pentru declanșarea agresiunii premeditate.

☆ ☆ ☆ ☆ ☆

PREGĂTIREA ATACULUI BULGAR ÎMPOTRIVA ROMÂNIEI

Planul de campanie împotriva României și rolul încredințat Bulgariei în această agresiune (în Iulie 1916 N.N.) *s-au stabilit în Consiliul de război ținut la cartierul general german de la Pless în 16/29 Iulie 1916.*

Însă la instalarea dualității Hindenburg-Lundendorff în fruntea Comandamentului german, Mackensen primi ordinul să atace frontiera dobrogeană (a României N.N.) și numai după ce își va consolida acolo poziția sa, să încerce să treacă Dunărea, la momentul pe care-l va indica desfășurarea operațiunilor militare.

☆ ☆ ☆ ☆ ☆

DECLARAȚIA DE RĂZBOI BULGARĂ

Intrarea în război a Bulgariei împotriva României în anul 1916 s-a efectuat cu întârziere și cu oarecare șovăire. Pe când Germania și Turcia ne-au declarat

război chiar din a doua zi după declarația de război a României împotriva Austro-Ungariei la 4/17 August 1916, la Sofia *se păstra liniște.* Unele cercuri militare bulgare se temeau de o înaintare a Românilor și rușilor prin Dobrogea, a Grecilor și a puterilor din „Înțelegere" prin Macedonia împotriva Bulgariei. Ideea unui război împotriva Rușilor, pe de altă parte, era neplăcută unei însemnate părți din opinia publică bulgară. Partidele opoziționiste bulgare erau partizane ale unei păci separate prin mijlocirea Rusiei. Cunoscând această stare de spirit din Bulgaria, guvernul rus a făcut greșeala de a judeca situația cu un optimism exagerat, influențând în acest sens și pe guvernul român. Cu perfiditate, Curtea și guvernul bulgar încurajară această speranță și adoptară față de delegația română o atitudine echivocă când începură tratativele în vederea unui aranjament.

Însă politica bulgară era condusă de țarul Ferdinand personal și acesta era unealta Puterilor Centrale. Complicitatea Bulgarilor urmărea un scop întreit: să înșele *„Antanta"* adică *„Înțelegerea"* și pe România și să stoarcă *„Puterilor Centrale"* anumite garanții și avantaje militare și să dea astfel timp lui Mackensen să poată opera concentrarea de forțe militare bulgare, turce și germane la frontiera dobrogeană cu România.

Căci Radoslavoff a declarat cu cinism mai târziu, în ședința Sobraniei bulgare din 12 Noiembrie 1916: *„Pe când negociam cu reprezentantul României și-l adormeam cu făgăduielile mele, îmi luam toate dispozițiile și, odată cu momentul venit, m-am aruncat asupra românilor".* Este totuși de remarcat că: cu

câteva zile mai înainte tot Radoslavoff declarase unui ziarist ungur de la publicația „Az Est" care-l intervievase următoarele: *„Relațiile noastre cu România sunt mai mult decât corecte, leale și de bună vecinătate, ele sunt sigure. Nici o neînțelegere nu ne desparte".*

Și după numai patru zile de așteptare și nesiguranță, *la 19 August 1916 guvernul Radoslavoff își lepădă subit masca și înmână ministrului român la Sofia declarația de război.* Astfel bulgarii demonstrau că erau buni elevi ai Germanilor!

În aceeași zi 19 August 1916 manifestul de război plin de ură la adresa României, anunța pe bulgari că *„ora răzbunării a sunat", iar presa bulgară saluta cu bucurie feroce începerea războiului național împotriva inamicului ereditar. „Inamicul ereditar" în realitate era poporul român care lăsase osemintele a 10 000 din feciorii săi oșteni la temelia viitorului stat independent bulgar!* după războiul Rusiei ajutată și salvată de România, contra turcilor din anul 1877.

Însă trebuie știut că mai înainte ca declarația de război a Bulgariei să fi fost înaintată ministrului român la Sofia, detașamentele armatei bulgare trecuseră chiar în timpul nopții pe neașteptate granița română și pe teritoriul român *măcelăriseră santinelele noastre luate prin surprindere.*

Acum în 19 August 1916 România se afla în război pe două fronturi și cu patru state: Germania, Austro-Ungaria, Bulgaria și Turcia. Noi nu aveam ca aliați alături de noi decât pe înoielnicul ajutor al Rusiei, *care până în cele din urmă s-a dovedit a fi doar o perfidă trădare.*

La 15 August 1916 mareşalul german Von Mackensen luase comanda supremă a trupelor bulgaro-germano-turceşti din Nord-Estul Bulgariei. Armata bulgaro-germano-turcă era foarte bine înarmată, prevăzută cu tot utilajul necesar unei armate moderne şi înzestrată cu o foarte bogată provizie de muniţii. O bună parte a materialului de război fusese cărată în şlepuri pe Dunăre adusă din Germania şi Austria. Mareşalul Mackensen era una din gloriile armatei germane şi el îşi legase numele de celebra spargere a frontului rusesc la Dunaiet şi Gorlice în Mai 1915 şi de sugrumarea Serbiei chiar în toamna aceluiaşi an.

☆ ☆ ☆ ☆ ☆

SFÂRŞITUL CAMPANIEI DOBROGENE

Un mare capitol din războiul nostru pentru reîntregirea României 1916–1919 se încheiase trist. El începuse la Turtucaia şi se sfârşise la Constanţa. Dobrogea fusese pierdută. Ea era mormântul a câtorva zecii de mii de ostaşi ai ţării noastre şi a celor mai frumoase iluzii. Lăsasem în mâinile Bulgarilor un colţ din sufletul nostru. Căci timp de patruzeci de ani, munca românească reuşise să transforme pustietatea de care vorbea Moltke în anul 1835, în grădina care a impus admiraţie ferocelui duşman. Mackensen însuşi se exprima astfel: „Călătorul care pătrunde în

Dobrogea din Bulgaria, are impresia că trece din Asia în Europa". Doar în câteva săptămâni invazia bulgărească trecuse cu pârjolul distrugerii peste civilizaţia românească. Satele înfloritoare erau acum moloz şi cenuşe. Locuitorii acestora îşi luaseră lumea în cap. Bulgarii reuşiseră să readucă Dobrogea în starea în care fusese cu o jumătate de veac în urmă. Dobrogea nu mai era românească!

Pierdusem şi puternicul bastion care, în planul nostru de război trebuia să ne apere dinspre Sud, pentru ca să avem mână liberă la Nord. *Pierdusem şi încrederea în puterea şi sinceritatea aliatului nostru rus.* O coaliţie formidabilă de duşmani, care punea în fruntea ei pe cei mai destoinici şefi militari, ne strângea din ce în ce mai tare în cercul ei de fier şi foc şi în mijlocul ei, istoviţi pe moment de puteri eram acum singuri. Dincolo de cercul de foc al duşmanului feroce, marii noşştri prieteni din Antanta erau ei înşişi acum uşuraţi prin intrarea rapidă a Românilor în mijlocul vârtejului primului război mondial şi ne trimeteau doar cuvinte de îmbărbătare şi regrete că pentru moment nu ne puteau trimite şi altceva, mărginindu-se să constate că fusesem mai slabi decât se aşteptau ei.

În realitate, în acelaşi timp, materialele noastre pentru purtarea acestui război pierdut, care trebuiau să ne ţină pe picior de egalitate tehnică, cu duşmanii noştri, bulgari, germani şi turci *se rătăciseră prin imensitate Rusiei, unele,* iar altele *erau scufundate în adâncul oceanului odată cu vapoarele atacate şi torpilate de submarinele germane.* În sufletele

Românilor amărâți începea să crească o bănuială întemeiată că *pricipalul aliat de lângă noi ne trăda cu bună știință...*

Deci în astfel de împrejurări de inferioritate materială și de deprimare sufletească, se încingea acum și mai mult lupta pentru apărarea pământului strămoșesc de invazia dușmanilor.

☆ ☆ ☆ ☆ ☆

„TRĂDAREA" RUSIEI

În timpul campaniei militare a României din anul 1916 (din cadrul primului război mondial 1914–1918 și din cadrul războiului pentru întregirea României 1916–1919 N.N.) *Rusia a fost de rea credință.* Căci numeroase incidente și episoade petrecute în timpul războiului au surprins întreaga lume. Era ceva evident ca o participare mai numeroasă a Rușilor, mai energică și mai ales făcută la timpul și momentul oportun, ar fi dat cu siguranță alt curs primului război mondial.

În Dobrogrea acțiunea militară rusească a fost greoaie și slabă: unitățile militare rusești au sosit acolo tardiv, succesiv și cu efective slabe. Și de aceea armata română a suportat ea singură atacurile germano-bulgaro-turce și nu a mai putut restabili situația în Dobrogea. În timpul bătăliilor rușii s-au luptat prost și au compromis rezultatele acestora, fie prin neintervenția la timp în lupte, fie prin

retragerea lor intempestivă din liniile de lupte. Generalul rus *Zaioncicowski* a fost un incapabil, iar succesorul său *Saharow* deși era un general cu bună reputație, a apărut în Dobrogea cu zgomot și speranțe, pentru ca mai apoi să nu facă nimic, deși avea sub comanda sa o armată rusească cu mult mai numeroasă decât aceea pe care o aveau dușmanii din fața sa. Inacțiunea acestui general rus a condus la pierderea Dobrogei. Ca să nu mai pomenim că atunci când luptele pentru apărarea Munteniei luaseră o întorsătură rea, doar întârzierea ajutorului trupelor rusești a provocat dezastrul.

Iar în timpul retragerii trupelor române la Buzău, un superb general rus de cavalerie s-a prezentat Regelui Ferdinand I al României, comandantul suprem al armatelor româno-ruse din România anunțându-l că au sosit la *Râmnicu-Sărat 18 regimente de cavalerie rusească. La ordinul regelui nostru ca această importantă trupă să intre imediat în luptă* pentru a ușura situația bietelor trupe române decimate de necontenitele lupte și retrageri de la Jiu la Olt, *comandantul rus răspunse că nu va intra în lupte deoarece are nevoie de încă patru zile ca să-și potcovească caii.* Și numai astfel trupele armatei române au trebuit să continue retragerea spre Râmnicu-Sărat și Focșani.

Masele de trupe rusești au început să apară pe front doar în momentul când ultima rezistență a trupelor române fusese înfrântă de superioritatea numerică și de înzestrare a inamicilor și aceștia se apropiau de linia frontului conceput anterior de ruși.

Căci numai Munții Moldovei și linia Siretului de jos acopereau *pentru ruși nu țara aliatului ci propria lor țară Rusia. Abandonarea Munteniei și a Dobrogei și retragerea pe o linie dinapoi a fost o continuă dorință obsesivă a rușilor indiferent ce s-ar fi putut întâmpla cu aliata Românie.*

O înaltă personalitate franceză povestise că, chiar la începutul ofensivei germane, când nimic nu putea să prevadă dezastrul român, un mare șef de la Marele Cartier General rus, arătând harta României a spus așa. *„Aici vom rezista" și indica linia Siretului.*

Corespondenții de război englezi și francezi au relatat în ziarele lor *numeroase cazuri în care unitățile militare rusești care puteau interveni cu folos trupelor române aflate în primejdie au primit ordin să se îndrepte în alte direcțiuni.*

În același timp *materialele de război trimise României de Franța și Anglia prin tranzit prin Rusia, sufereau inexplicabile întârzieri, sau chiar erau reținute în Rusia. Astfel mitralierele și tunurile antiaeriene nu ne-au fost predate niciodată. Mitralierele au fost trimise la Petrograd spre a fi folosite mai târziu împotriva revoluționarilor ruși, iar tunurile antiaeriene au fost trimise la Riga.*

Chiar după o lună de la intrarea României în primul război mondial la 4/17 August 1916 transporturile noastre militare prin Rusia au fost sabotate de ruși, astfel: de la mai multe automobile, avioane, motoare, autocamioane se furau piese spre a le face inutilizabile la sosirea lor în țara noastră. Trenurilor cu armament, cu muniții, cu artileria grea, cu avioane,

în loc să fie dirijate spre România, au fost trimise spre linia Caucazului rusesc, iar altele au fost ditruse prin incendierea lor de către ruși.

Ofițerii din misiunea militară franco-engleză trimisă anume spre a căuta și a aduce materialele de război comandate de România au găsit toate trenurile care trebuiau să aprovizioneze țara noastră dosite și întârziate pe liniile de cale ferată din Caucazul rusesc.

Toate aceste întâmplări și multe altele au condus la o grravă bănuială împotriva aliatului nostru rus. Sinceritatea rușilor era pusă la îndoială. *Se pronunța chiar cuvântul TRĂDARE!*

Care putea fi cauza straniei atitudini a rușilor față de români? Rușii nu puteau fi prieteni sinceri! Ne despărțea un cadavru, *o crimă: răpirea Basarabiei!* În plus tendința tradițională a *politicii rusești spre unirea cu Slavii din Sud și deschiderea drumului către Constantinopol a întâmpinat întotdeuana un obstacol greu de înlăturat prin existența statului român. O Românie și mai mare prezenta o piedică și mai puternică în calea asipațiilor rusești.*

Fostul atașat militar englez la București, colonelul Thompson scria: *„Oamenii care guvernau în Rusia nu uitaseră de Plevna.* Puterilor mari nu le plac să aibe obligații față de țările mici vecine și sunt în stare să fie rău platnice, când e vorba să-și plătească datoriile."

Multă vreme Rusia (prin generalul Alexiev) a considerat și declarat inutil concursul României, mai apoi când acest concurs a devenit absolut necesar, *a opus o lungă și încăpățânată rezistență, sub pretextul*

apărării intereselor Slavismului. Ne-a vârât în primul război mondial numai pentru folosul ei și numai în direcția care i-a convenit ei. Nu ne-a lăsat pe noi românii să ne întărim prea mult, oprindu-ne materialele strict necesare purtării războiului în condiții favorabile nouă; și ne-a dat un ajutor foarte problematic și a intervenit serios numai atunci când situația ei începea să devină periculoasă. De aceea a apărut impresia că Rusia dorea dezastrul României.

O concluzie este oricum în afară de orice discuție: *în cursul* campaniei militare a României din anul 1916, *românii au fost atacați de forțe superioare fiind lipsiți de sprijinul real al aliaților ei din Vest și au avut lângă ei un aliat nesincer și răuvoitor.*

O eminentă personalitate politică și militară engleză *generalul Thompson, fost atașat militar la București scria:* „O țărișoară latină cedase momelilor și amenințărilor și intrase sub ospicii rusești, într-un război european, Acum *era zdrobită și sfărâmată, victimă a două invazii: una a dușmanului din Sud, cealaltă a rușilor la Nord".*

(Constatin Kirițescu – Istoria Războiului pentru întregirea României 1916–1919, vol. I, pag. 158).

☆ ☆ ☆ ☆ ☆

MARTIRIUL DOBROGEI

O soartă din cele mai crude a fost hărăzită provinciei românești transdanubiene *Dobrogea* care a căzut pradă bulgarilor. Pe vremea aceea *bulgarii*

constituiau elementul cel mai numeros din armata de invazie a Dobrogei, provincie românească pe care o revendicau ca preț al colaborării lor războinice cu germanii. De aceea odată cu ocuparea Dobrogei, armata bulgară a și început opera de „*bulgarizare*" a teritoriului râvnit.

Această bulgarizare s-a făcut după metoda lor balcanică bine cunoscută și în Macedonia. Scopul urmărit de bulgari era să distrugă elementul băștinaș românesc, pentru ca pretențiile lor de anexare a Dobrogei să se poată sprijini pe un pretins caracter etnic bulgăresc al provinciei străbune românești. Această intenție era pe cât de criminală, pe atât de naivă. Ea nu a izbutit altceva decât să decimeze populația de baștină românească dobrogeană, să o batjocorească, să o aducă în sărăcie și prin aceasta să adâncească și mai mult prăpastia dintre noi Românii și barbarii vecini Bulgari.

Campania de jafuri, batjocură și chiar exterminarea a fost săvârșită de soldații bulgari în complicitate cu localnicii bulgari, mulți dintre ei având legături de rudenie cu năvălitorii. Comitete mixte, civilo-militare au organizat în mod metodic devastările. Partea de Nord a județului Tulcea, care era zona de operații și de etape a avut de suferit în mod deosebit. *Toate monumentele românești au fost distruse până la temelie: monumentul alipirii Dobrogei la patria mamă România, statuia Domnitorului Mircea cel Bătrân, bustul lui Nenițescu din Tulcea;* clădirile publice și chiar locuințele particulare ale Românilor; chiar și bisericile au fost mai întâi devalizate complet

și apoi distruse. *Sate întregi au fost rase de pe suprafața pământului.* Din înfloritorul sat Casimcea nu a mai rămas în picioare decât doar 15 case mici. Plășile românești: Isaccea, Macin, Casimcea și Topolog *au fost distruse.* După reinstalarea autorităților române după terminarea primului război mondial s-a putut constata că populația de baștină românească a județului Tulcea, care mai înainte de conflagrație era de 86 605 locuitori a scăzut la aproape jumătate, adică numai 46 505 persoane în timp ce populația bulgară de 29 500 suflete scăzuse doar cu numai 1 811 persoane.

O anchetă a unei echipe din care făceau parte delegați ai Puterilor Aliate, a stabilit *o listă a atrocităților comise de bulgari în județul Tulcea* care, oricât de departe ar fi de completă, constituie *un document grăitor despre sălbăticia și bestialitatea bulgarilor,* care umplea orice suflet de groază și de scârbă. Această statistică enumera *în chip nominal: 365 de cazui de siluiri, 300 de cazuri de schingiuiri și omoruri, tot atâtea cazuri de împușcați, 205 torturați spre a fi jefuiți, 112 omorâți în bătaie, 1 484 români din Tulcea deportați în Bulgaria* din care 500 nu s-au mai întors în patria lor. Și pe lângă aceștia câți au pierit: bărbați, femei, copii care au fost transportați de la un capăt al județului, la celălalt capăt prin viscol, nemâncați, ca să fie duși la lucru să sape tranșee, *fără nici o trebuință, decât aceea de a le provoca moartea lor.*

Din punct de vedere administrativ Cadrilaterul a fost încorporat direct Bulgariei. Restul a fost dat

numai în administrare bulgară. Guvernator al provinciei a fost numit fostul prefect al poliției din Sofia care s-a instalat la Constanța. S-au instituit peste tot organe administrative bulgare, și *limba bulgară a fost declarată limba oficială* pentru autorități și tribunale. Când inscripțiile autorităților au fost schimbate; astfel la primăria Constanța s-a aplicat inscripția: Regatul Bulgariei, Comuna urbană Constanța."

Administrația bulgară s-a manifestat printr-o totală incapacitate și rapacitate. *Convoiuri nesfârșite de căruțe transportau din Dobrogea spre Sud în Bulgaria tot ceea ce se putea transporta. „De la general la soldat bulgar, toți au furat ce au putut și cât au putut"* (așa este scris în *Raportul oficial al comisiei Aliaților.* După numai doi ani de ocupație bulgară, aproape că nu mai exista în Dobrogea o gospodărie românească. *„Din sate s-au ridicat și transportat în Bulgaria toate uneltele și mașinile agricole;* s-au ars magaziile și pătulele românilor, după ce se furase conținutul lor. Curțile au rămas goale, iar casele numai cu pereții."

Aceste banditisme au alarmat chiar și pe aliații și tovarășii bulgarilor și au determinat pe Comandamentul german (al cărui program era o exploatare metodică *și rafinată) să ia asupra lui răspunderea în Dobrogea,* din mâinile bulgarilor. Însă Bulgarii au fost scoși afară cu multă greutate, după lungi tratative și cu multe nemulțumiri care au făcut să se încordeze relațiile între tovarășii invadatori și au înăcrit sufletele „bieților Bulgari" împotriva aliaților

germani. Cu deosebite ocazii bulgarii s-au arătat nemulţumiţi şi au îndrăznit să aducă ameninţări chiar şi împotriva germanilor.

La sfârşitul lui Februarie 1917 întreaga Dobroge veche trecuse sub „administraţia germană de etape din Dobrogea". Numai fâşia din Nordul Dobrogii limitrofă cu Dunărea a rămas sub stăpânirea bulgară ca zonă de operaţii a armatei bulgare a 3-a. Exploatarea economică a Dobrogii s-a efectuat după acelaşi plan ca şi a restului ţării; însă randamentul ei a fost mai slab din cauza depopulării regiunii, a secetei şi a jafurilor bulgarilor.

S-au găsit însă în momentul ocupaţiei Dobrogii de către duşmani, cantităţi imense de petrol în portul Constanţa şi mult grâu din roadele ultimilor trei ani; tot astfel şi prin gări şi prin gospădăriile particulare româneşti, părăsite în mare grabă de proprietarii lor care s-au refugiat să-şi salveze vieţile. Toate acestea din urmă *au fost ridicate de bulgari şi transportate toate în ţara lor.*

Ocupaţia Dobrogii care a durat doi ani a dat înapoi cu mulţi ani înfloritoarea noastră provincie, semănând pe toată întinderea ei pustiul şi sărăcia. În concluzie: *a fost un episod ca acela din epoca năvălirilor barbarilor, rupt din istoria evului mediu spre a fi transportat în plin secol al douăzecelea!*

Nota bene! toate aceste evenimente erau bine învăţate de către bulgari care tot năvăliseră din Asia Centrală şi încetul cu încetul ajunseseră să jefuiască şi Dobrogea strămoşească a românilor băştinaşi de când îi lumea pe aceste teritorii.

☆ ☆ ☆ ☆ ☆

RĂPIREA DOBROGEI

A doua chestiune teritorială a tratatului de pace încheiat la Bucureşti între *Puterile Centrale* şi aliatele ei *la data de 24 Aprilie/7 Mai 1918* după ce trupele ruseşti curpinse de furia bolşevismului revoluţiei din Rusia, părăsiseră fronturile de luptă şi lăsaseră biata Românie singură înconjurată de duşmani şi *trădată de aliatul rus,* fără nici o speranţă de ajutor de nicăieri. Bulgarii revendicau Dobrogea provincia românească *ca drept răsplată pentru colaborarea lor în război şi în această pretnţie erau sprijiniţi de unguri,* bucuroşi de orice soluţie care ar fi dus la o slăbire a României. De aceea Puterile Centrale hotărâseră că e *condiţie sine qua non ca biata Românie să cedeze Bulgariei nu numai numita Dobroge Nouă cât şi Dobrogea Veche, până la gurile Dunării.*

Anexiunea Dobrogii Vechi de către Bulgaria constituia însă o cinică încălcare a *principiului păcii fără anexări şi chiar un adevărat asasinat comis asupra României căci însemna şi răpirea prin violenţă a punţii spre o viaţă liberă a unui stat.*

Nici un fel de motivare de nici un fel nu putea să legitimeze pretenţia Bulgarilor asupra Dobrogei.

Din punct de vedere etnic şi etnografic, Dobrogea nu era şi nu a fost niciodată bulgărească. Bulgarii au venit din Asia Centrală şi până la urmă s-au aşezat în

Sudul Dunării în Balcani. Bulgarii au constituit dintotdeauna o minoritate în Dobrogea. În 1878 când România a reobținut-o în schimbul celor trei județe de Sud basarabene care ni le răpise Rusia ca „răsplată" pentru contribuția noastră de sânge din războiul ruso-turc din 1877, când armata română i-a salvat pe ruși de la o înfrângere rușinoasă. Dobrogea cuprindea o proporție mult mai mare de români față de bulgari, care erau mai puțini și decât turco-tătarii aduși de Sultani în cei aproape 500 de ani de pașalâc turcesc (provincie turcească între 1417 și 1877).

Statistica română din anul 1880 găsea 46 671 români și doar 24 915 bulgari, iar recensământul din anul 1913 găsea *216 435 sau 56,3% români* în comparație cu numai 51 148 sau 13,4% bulgari.

Toponimia aducea o probă decisivă în favoarea *caracterului precumpănitor românesc al Dobrogei*, al acestei provincii.

Chiar bulgarii în lucrările științifice serioase ale lor (și nu în literatura ocazională tipărită pentru străinătate pentru a susține cauza bulgară) ei sunt nevoiți să recunoască adevărul în această problemă.

Astfel profesorul bulgar Isircoff într-o lucrare fundamentală a sa *(„Bulgaria, Land und Leute,* II Teil, *Leipzig 1917") recunoaște că bulgarii nu sunt mai mult de 50 000 în Dobrogea, ceea ce se întâmplă des, înseamnă că ne înșelăm în chip grosolan, „adică a șasea parte din locuitorii Dobrogei".*

Din punct de vedere istoric, Dobrogea nu a aparținut niciodată unui stat bulgar constituit. Din stăpânirea Împărăției Bizanțului (Imperiul Roman de

Răsărit) care a *urmat Imperiului Roman antic* din care făcea parte și Dacia ca provincie romană și chiar Scythia Minor sau Dacia Pontică, *Dobrogea a trecut în posesiunea Țării Românești sub domnia lui Mircea cel Bătrân de la care au luat-o Turci în 1417 pentru ca după 500 de ani după aceea să o reia tot românii de la* aceiași turci în 1913, după războiul balcanic, în totalitate (după războiul ruso-turc din 1877 luase doar cele două județe Tulcea și Constanța, tot de la turci).

Din punct de vedere economic Dobrogea este indispensabilă României deoarece este unica ei ieșire la Marea Neagră.

În fine *Dobrogea reprezintă pentru România și opera ei de civilizație,* rezultatul unei munci de aproape o jumătate de veac.

Răpirea Dobrogei în 1918 României de către bulgari pe baza *dreptului celui mai tare* și în fața neputinței noastre în care eram pe atunci de a ne împotrivi, *constituia un act de brigandaj cu mână armată, un atentat monstruos la avutul altui popor.*

În fapt Puterile Centrale (Germania și Austro-Ungaria) se legaseră prin tratatele lor de alianță să dea bulgarilor, în caz de succes așa numita *Dobroge Nouă* și sudul *Dobrogei Vechi* până la o linie care ajungea la câțiva kilometri mai la *Sud de linia ferată Cernavodă-Constanța. Însă bulgarii cereau prin șantaj toată Dobrogea.* Însă ministrul afacerilor externe al Germaniei, Zimmerrmann a făcut cunoscut lui Radoslavoff că nici o *convenție nu obliga Germania și pe aliații ei să cedeze Dobrogea întreagă Bulgariei.*

Însă nici un scrupul de conștiință nu putea opri guvernele Puterilor Centrale de a nu satisface pe Bulgari. *„Datoria noastră este să menținem Bulgaria în alianță". Se da satisfacție „bravului aliat" bulgar și se pedepsea „țara trădătoare" adică România.*

Germania avea mari interese comerciale la gurile Dunării și la Marea Neagră și nu voia să rămână la discreția bulgarilor, de aceea spiritul practic al germanilor găsi formula *accesului comercial al României la Marea Neagră prin linia Cernavodă-Constanța* care nu era în fond o concesie acordată românilor ci mai mult o servitute impusă bulgarilor, viitori stăpâni ai Dobrogiei, în favoarea Germanilor.

O altă problemă se ivi din partea turcilor, mult mai gravă. Turcii și-au adus aminte că ei au contribuit cu o parte importantă la doborârea victimei (România N.N.) și cereau dreptul la împărțeala prăzii. Ei cereau o compensație teritorială și anume *să li se restituie fâșia de teritoriu de pe malul drept al Mariței din fața Adrianopolului pe care fuseseră nevoiți să o cedeze bulgarilor în 1915* și încă o bucată din Tracia. Apăru deci acum *conflictul turco-bulgar.* Discuția s-a mutat la Berlin și s-a adoptat o soluție temporară și tranzițională: *Bulgaria să primească numai Noua Dobroge (Cadrilaterul) și o fâșie din Sudul județului Constanța până aproape de linia ferată.* Restul Dobrogii se cedează condominium celor patru mari puteri aliate, rămânând ca atribuirea ei definitivă să se efectueze mai târziu.

Soluția aceasta tranșa tragic chestiunea Dobrogei pentru România, care era astfel despuiată de

provincia sa transdanubiană, Dobrogea readusă la patria mamă România prin sângele celor *10 000 de ostași români căzuți în 1877 contra turcilor, de care au profitat să se emancipeze bulgarii și să se salveze rușii.* Dobrogea un teritoriu străbun românesc de 15 000 km pătrați era locuită de 350 000 locuitori în cea mai mare parte români, ținut adus la civilizație și înflorire prin munca românilor, pământul prin care respira întreaga lor țară la Marea Neagră, era smuls acum cu brutalitate și fățărnicie *fiind aruncat tocmai acelora care datorau României existența ca stat independent. Aceasta însemna recunoștiința bulgarilor!*

Însă Providența a intervenit și de data aceasta în favoarea României. *Căci numai șase luni mai târziu Radoslavoff premierul bulgar care semnase tratatul tâlhăresc fugea în străinătate travestit pentru a scăpa de furia poporului său bulgar, pe când urma să se prăbușească „clădirea" pe care voise să o ridice prin lăcomie, ură și ingratitudine.*

(Constantin Kiriţescu: „Istoria războiului pentru întregirea României, 1916–1918", București, vol. III, pag. 160)

☆ ☆ ☆ ☆ ☆

ÎNVIEREA.
ÎNFRÂNGEREA PUTERILOR CENTRALE.

Anul 1918 trebuia să aducă decizia. Popoarele nu puteau să mai suporte multă vreme ororile și privațiunile impuse de marele război. În special „Împătrita

Alianţă“ era epuizată. Austria nu mai ascundea nimănui, nici aliaţilor ei, nici duşmanilor că o nouă campanie de iarnă este cu desăvârşire exclusă. Bulgaria şi Turcia erau la capătul sforţărilor. Germania ducea cu greu povara războiului şi pe cea a aliaţilor săi pe care trebuia să-i susţină cu oameni şi cu materiale. În anul 1918 scoaterea din luptă a României şi a Rusiei îi înlesnea sarcina. Numeroase divizii devenite inutile pe frontul oriental al Europei au fost transportate pe frontul occidental. În primăvara anului 1918 Ludendorff dădu lovitura pe frontul francez în Picardia la 21 Martie 1918. Dar numai după treisprezece zile trebui să se oprească sleit de oboseală de pierdere de sânge căci frontul franco-englez se refăcuse.

A doua ofensivă fu pornită la 9 Aprilie 1918 în Flandra dar până la urmă frontul franco-englez s-a refăcut solid.

A treia ofensivă pornită la 27 martie 1918 aduse pe germani la Marna însă trupele franceze au izbutit şi de această dată să refacă frontul.

Însă în timpul acesta „Înţelegerea“ (Antanta N.N.) parând loviturile inamicului îşi desăvârşea la rândul ei pregătirile pentru lovitura supremă. Ea izbuteşte să realizeze ideea Comandamentului unic, Foch va conduce armatele reunite la victorie. Organizarea militară a Statelor Unite începea să-şi arate roadele. Convoiuri uriaşe de vapoare aduceau şi debarcau pe pământul Franţei sute de mii de americani în fiecare lună. Iar tehnica franco-engleză întrecuse pe cea germană; mii de tank-uri se îngrămădeau în spatele

frontului, o armă nouă. Apariţia lor pe câmpul de luptă va fi hotărâtoare pentru victorie. Stăpânirea aerului începu să fie şi ea de partea Antantei.

La 15 iulie 1918 germanii încep în prezenţa împăratului lor *a patra ofensivă. La 18 Iulie 1918 se dezlănţuie contra-ofensiva lui Foch* şi prin lovituri puternice germanii sunt azvârliţi înapoi şi pierd terenul câştigat în cea de a treia ofensivă.

Cu o lună înainte austriecii încercaseră şi ei o ultimă ofensivă împotriva italienilor dar fuseseă siliţi să piardă la Piave.

Declinul puterii militre austro-germane începuse.

La 18 August 1918 Foch sparge frontul german pe Somme şi înfrângrea germanilor este completă încât Ludendorff anunţă pe împărat că războiul nu mai poate fi câştigat. Germanii se retrag pe linia Siegfried pe care o socoteau inexpungabilă. Însă sunt scoşi şi de acolo prin lupte continue. Francezii, englezii şi americanii îi înfrâng pe germani. Înfrângerea finală este sigură. Soldaţii sunt sătui de război.

Şi deodată catastrofa se produce în Orient. În peninsula Balcanică, armatele „Înţelegerii“ ţineau de doi ani frontul înaintea Monastirului, aşa cum fusese fixat la încheierea luptelor din toamna anului 1916. Este ştiut că puţina importanţă pe care i-o atribuiau *Jofre şi Kischener* acestui front paralizase acţiunea generalului *Sarail şi fusese una din cauzele dezastrului campaniei armatei române în anul 1916.* De data aceasta o mai bună înţelegere a importanţei frontului balcanic din partea mareşalului Foch îngăduise reorganizarea şi întărirea armatei de la

Salonic. În faţa duşmanului alcătuit din trupe austro-ungare în Albania, bulgare şi germane în Macedonia, generalul Franchet d'Esperey, noul comandant dispune acum de o puternică armată alcătuită din divizii franceze, engleze, italiene, sârbeşti şi greceşti întinse pe un front continuu de la Adriatica la Marea Egee. *La 15 Septembrie 1918 Franchet d'Esperey atacă şi sparge centrul frontului bulgar la Dobropolie.* Bulgarii sunt cu totul demoralizaţi şi incapabili să mai opună rezistenţă, ei încep o retragere dezastruoasă care se transformă în fugă. Tot frontul duşman este dezorganizat. Franchet înaintează fulgerător. Doar după zece zile după începerea bătăliei cavaleria franceză intră în Uskub, *bulgarii se predau în masă.* Victoria aliaţilor este completă. *La 29 septembrie 1918* delegaţii bulgari iscălesc la Salonic armistiţiul *care însemna capitularea completă a Bulgariei,* iar câteva zile mai târziu *ţarul Ferdinand* de Coburg *abdică* în favoarea fiului său Boris şi *apoi fuge peste graniţă* însoţit de Radoslavoff şi cu ceilalţi complici ai politicii lor criminale.

Victoria din Peninsula Balcanică era de o importanţă considerabilă pentru înalta conducere a războiului. Victoria lui Franchet era decisivă şi pentru soarta Turciei. Epuizată de lungimea războiului şi de înfrângerile pe care le suferise în Palestina şi Siria, despărţită de cele două mari imperii centrale care-i procurau mijloacele de luptă *Turcia* era condamnată să iasă la rândul ei din război şi din alianţă şi să *capituleze.* Aceasta s-a întâmplat în a doua jumătate a lunii *Octombrie 1918.*

Înfrângerea Bulgariei şi scoaterea ei din luptă descoperea complet flancul Imperiilor Centrale dinspre Sud şi deschidea o poartă largă invaziei. Pe urma armatelor Austro-Ungare care se retrăgeau din Albania şi Serbia, armatele lui *Franchet d'Esperey* înaintau victorioase şi *liberau Serbia* şi se apropiau de Dunăre.

Franchet era la Dunăre şi făcea preparative pentru înaintare împotriva Budapestei. Însă într-o telegramă imperativă primul ministru francez Clemenceau îl invită pe Franchet să pună capăt iniţiativelor personale şi să suspende marşul spre Budapesta.

Chiar în ziua dezastrului bulgar Austria făcuse Americii propuneri de a intra în tratative de pace. Faţă de catastrofa care se apropia cu paşi repezi. La 5 Octombrie 1918 cele două imperii centrale au adresat preşedintelui Wilson o cerere de încheiere a unui armistiţiu pe toate fronturile în vederea păcii. Agonia imperiilor centrale începuse. Ea se va sfârşi peste o lună cu prăbuşirea celor două imperii, cu cedarea teritoriilor, cu triumful dreptului şi cu eliberarea popoarelor martire.

☆ ☆ ☆ ☆ ☆

La *15 Septembrie 1918 delegaţii celor patru state inamice* iscăleau la Berlin Protocolul prin care Dobrogea, care prin Pacea de la Bucureşti din 24 Aprilie/7 Mai 1918, fusese atribuită puterilor inamice în *condominium, se ceda fără nici o restricţie Bulgariei. Patru zile în urmă delegatul bulgar Koluseff sosea la Sofia cu preţiosul document în portofoliu.*

Dar în aceeași zi la Salonic se iscălea un act și mai important: Bulgaria capitula și ieșea din luptă. Istoric, Dobrogea aparținuse de drept Bulgariei exact cât durase timpul care-i trebuise documentului să facă Drumul Călătoriei de la Berlin la Sofia.

Ieșirea Bulgariei din luptă în aceste condiții a fost considerată de marile Puteri Centrale drept un act de trădare care a schimbat nu numai balanța războiului care acum se apleca tot mai mult de partea „Înțelegerii" (Antantei N.N.) dar modifica radical și atitudinea Puterilor Centrale față de bulgari foștii săi aliați. La *București bulgarii deveniseră odioși și germanilor;* care le aruncau vorbe grele. Firmele și steagurile bulgărești au fost coborâte. *Dona balgarski ofetiri i voiniti* de la Capșa era în lichidare. Bulgarii părăseau țara.

(Constantin Kirițescu: „Istoria războiului pentru întregirea României, 1916–1919", vol. III, pag 299)

☆ ☆ ☆ ☆ ☆

ARMATELE ALIATE LA DUNĂRE

Armistițiul de la Salonic din 20 Septembrie 1918 în fapt elimina Puterile Centrale de la Dunăre. *Armata aliată germano-austro-bulgară nu mai exista.* Tot ce se mai găsea ca armată bulgară la Vest de meridianul care trecea prin Uskub cam *90 000 de ostași depuseseră armele și fuseseră făcuți prizonieri.* Restul soldaților intraseră în țară, demoralizați și

porniți spre revoltă. Diviziile austro-ungare se retrăgeau spre Dunăre abandonând lui Franchet d'Esperey teren, materiale și prizonieri. La 30 Octombrie 1918 Serbia era eliberată. Germanii se retrag prin Bulgaria, se hărțuiesc cu bulgarii și trec Dunărea în România. Campania militară a Puterilor Centrale se sfârșise; Peninsula Balcanică era pierdută pentru politica celor două imperii german și austro-ungar.

Acum armata de ocupație din România se întărește cu armata a XI-a germană retrasă din Peninsula Balcanică. Mackensen vrea să mențină ocupată România; germanii nu pot să renunțe la petrolul românesc. Cea mai mare amenințare pentru armata mareșalului german venea însă din spate. Acolo în Moldova clocotea țara pentru moment înfrântă și îngenunchiată. Germanii nu-și făceau nici o iluzie despre sentimentele și intențiile României. *Ieșirea ei din război fusese doar efectul izolării în care o aruncase trădarea Rusiei.* Sufletul României rămăsese credincios „Înțelegerii" și era mai mult ca sigur că ea se va grăbi să-și reia locul lângă Aliații de care fusese brutal despărțită. Mackensen știa că ochii românilor sunt ațintiți asupra Dunării, acolo unde sunt așteptate cu nerăbdare să apară armatele aliate ale Antantei, iar brațele lor deși acum sunt încrucișate la piept, încep să se desfacă și să caute arma...

Comandantul german își făcea socotelile, el dispunea de un total de 170 000 de oameni în această sumă intrau și trupele aduse din Dobrogea și cele trecute dincoace de Dunăre din Bulgaria.

Reintrarea în luptă a armatei române, odată cu apariţia armatelor aliate ale Antantei la Dunăre, era o eventualitate care avea toate probanilităţile de a fi realizată.

La 12 Octombrie 1918 mareşalul Mackensen primea Ordinul de la Marele Cartier german de a păstra România cât timp va fi posibil şi dacă va fi atacat de forţe puternice atunci Muntenia va trebui evacuată treptat. Deoarece mijloacele militare de care dispuneau germanii în România erau considerate insuficiente, Mackensen a fost autorizat să intre în tratative politice cu care să întârzie sau chiar să împiedice temuta intervenţie a românilor. *România trebuia amăgită cu tratative diplomatice şi ademenită cu daruri, cel mai important dar era Dobrogea. Din moment ce tovarăşul bulgar rupsese tovărăşia, Germania găsea că este natural să-şi ia înapoi plata. Şi astfel Dobrogea fu oferită României.* Bineînţeles că germanii îşi păstrau linia ferată Cernavodă-Constanţa şi portul. *Guvernul român fu îndemnat să reocupe Dobrogea de la bulgarii care o ţineau ocupată militar.* Gestul Germaniei nu era serios. În pragul prăbuşirii sale Germania dăruia ceea ce nu mai era în stare nici să păstreze, nici măcar să dăruiască.

(Constantin Kiriţescu: vol. III, pag. 308)

☆ ☆ ☆ ☆ ☆

ROMÂNIA REINTRĂ ÎN RĂZBOI

Mackensen interveni pe lângă guvernul român aflat la Iaşi cu rugămintea ca retragerea armatelor germane din Peninsula Balcanică şi din Dobrogea prin teritoriul român să fie lăsată a se face netulburată de vreo urmărire. *Mareşalul german îşi exprima „simpatia" pentru cauza naţională a românilor (şi sâc!) şi dezgustul pentru bulgari şi pentru unguri şi dorea să se despartă de români ca de nişte prieteni.*

După *capitularea armatei bulgare la 29 Septembrie 1918* Franchet d'Esperey elaborase un nou proiect de campanie care cuprindea printre altele şi o operaţiune înspre Dunăre prin Bulgaria. Pentru acest scop se constitui *Armata de Dunăre* compusă din trei divizii (două franceze şi una britanică). Comanda acestor trupe a fost încredinţată *generalului francez Henri Mathias Berthelot fostul Şef al Misiunii Franceze din România,* chemat din Franţa de pe frontul din Champagne.

El începu înaintarea spre Dunăre, însă avea nevoie şi de colaborarea cu armata română.

De aceea *un avion francez* având ca pasager pe Victor Antonescu fostul ministru al României la Paris *pleca de la Salonic* şi ateriza la *21 Octombrie 1918 la Iaşi* cu mesajul verbal din partea primului ministru al Franţei Clemenceau către Brătianu: *„Fiţi gata – Berthelot soseşte".*

Și astfel România era invitată să-și reia locul său de cinste sub steagul dreptului și al libertății popoarelor alături de glorioasele sale aliate lângă care nu încetase a fi cu inima nici o singură clipă. Și de peste Dunăre *Armata de Dunăre* îi întindea o mână de ajutor. *Marele prieten al Românilor generalul Berthelot își ținea cuvântul dat în seara tristă din 12 Martie 1918 când era forțat să plece din România de către ocupanții germani, austro-ungari, bulgari și turci* care ne cotropiseră Oltenia, Muntenia și Dobrogea impunându-ne *odiosul Tratat de Pace de la București din 27 Aprilie / 7 mai 1918 (că se va întoarce în România de unde a fost expulzat).*

La *10 Noiembrie 198 Regele Ferdinand I ordona mobilizarea armatei române;* Decretul era contrasemnat de noul ministru de război generalul Eremia Grigorescu, eroul de le Oituz și Mărășești. Suveranul României adresa o Proclamație prin care anunța reintrarea în luptă a României alături de Aliații săi din Antanta *„pentru ca împreună cu ei să mergem la biruința definitivă care ne va aduce roadele întregi ale jertfelor și ale vieții voastre".*

Ostași!

„Ora mult așteptată de toată suflarea românească și îndeosebi de voi, vitejii Mei ostași, a sunat în sfârșit după o lungă și dureroasă așteptare. Trecerea trupelor aliate peste Dunăre ne impune ca o sfântă datorie să luăm iarăși arma în mână ca să izgonim, împreună cu ele, vrăjmașul cotropitor din țară și să aducem liniște populației asuprite.

Regele vostru vă cheamă din nou la luptă ca să înfăptuim visul vostru de atâtea veacuri: Unirea

tuturor Românilor, pentru care în anii 1916 și 1917 ați luptat cu atâta vitejie.

Sufletele celor căzuți pe câmpul de onoare vă binecuvântează pentru această ultimă sforțare. Privirile credincioșilor noștri aliați sunt îndreptate cu dragoste și încredere spre țara noastră și fii ei; camarazii voștri de arme din biruitoarele armate franceze și engleze, care vin în ajutorul nostru, cunosc vitejia voastră de la Oituz, Mărăști și Mărășești; arătați-le că timpul de așteptare n-a putut să slăbească brațul ostașului român. Frații noștri din Bucovina și din Ardeal vă cheamă pentru această ultimă faptă, ca prin avântul vostru să le aduceți eliberarea de sub jugul străin.

Biruința e a noastră și viitorul va asigura întregului neam viață pașnică și fericită.

Înainte deci cu vitejia strămoșească!

Dumnezeu este cu noi."

FERDINAND

În aceeași zi de 10 Noiembrie 1018 la orele patru dimineața, ataşatul militar al guvernului român la București, generalul Eremia îl deștepta din somn pe mareșalul Mackensen pentru a-i remite o *NOTĂ a guvernului Coandă. Era un ultimatum* care conținea de fapt și *declarația de război.*

În ziua de *12 Noiembrie 1918,* însă Berthelot primește și transmite *știrea încheierii armistițiului general pe toate fronturile și încetarea oricărei operații de luptă.*

Germanii pot de acum încolo să-și continue retragerea lor în liniște. Astfel că la *1 Decembrie 1918* și

cele din urmă detaşamente germane trecuseră Carpaţii. Teritoriul României mici era eliberat.

În ziua de 1 Decembrie 1918 Regele Ferdinand I în fruntea unui cortegiu, având lângă el pe Regina Maria şi pe generalul Berthelot toţi călări intrau în capitala ţării. După cei trei făuritori ai victoriei urmau: oastea cu regimentele de la Mărăşti, de la Mărăşeşti, de la Oituz şi de la Cireşeaia. *Apoi urmau unităţi din armate aliate: francezi, englezi, americani* reprezentanţi ai ilustrelor armate care se acoperiseră cu glorie pe câmpurile de luptă ale Apusului.

La *Alba Iulia,* în vechea capitală a lui Mihai Viteazul se încheia în aceleaşi momente, prin voinţa naţiunii române adunată din toate colţurile Ardealului, cel mai măreţ act al istoriei neamului românesc *(Unirea Transilvaniei cu România!).*

La 28 Noiembrie 1918 Consiliu Naţional şi Congresul general al Bucovinei hotărâse UNIREA NECONDIŢIONATĂ şi pentru vecie a Bucovinei în vechile hotare până la Ceremuş, Colacin şi Nistru cu Regatul României.

La 9 Aprilie 1918 Sfatul Ţării din Basarabia votează Unirea cu România.

☆ ☆ ☆ ☆ ☆

TRATATUL DE LA NEUILLY

La *19 Septembrie 1919* delegaţia *Bulgariei a primit Tratatul provizoriu de Pace* şi a depus la 24 Octombrie 1919 obiecţiunile sale, printr-un memoriu

redactat de diplomaţii bulgari Ghesoff şi Toceff. Delegaţia solicita bunăvoinţa Puterilor Aliate afirmând că poporul bulgar nu fusese în unanimitate partizan al războiului alături de Puterile Centrale şi că acum Bulgaria suferise o schimbare sufletească şi era democrată şi regenerată, ca Franţa după revoluţie. *Bulgarii nu renunţau la pretenţiile teritoriale asupra Dobrogei,* Macedoniei, Serbiei până la Morava şi Traciei. Era desgiur o pledoarie făcută mai mult cu scopul ca să scuze rapacitatea arătată în timpul războiului, când credeau că pacea va fi dictată de Aliaţii ei Puterile Centrale, decât cu nădejdea câştigării acestor teritorii. Ea cerea admiterea în Liga naţiunilor – care se refuzase tuturor statelor inamice, până când nu vor fi făcut proba bunelor intenţii – concesii în privinţa efectivelor armatei şi a flotilei.

Răspunsul Aliaţilor prezentat bulgarilor la 2 Noiembrie 1918 combătea teza bulgară, arătând *politica de cucerire şi de jaf dusă de guvernul şi armata bulgară, atacând pe la spate pe Sârbi şi pe Români, care luptau pentru revendicările lor naţionale, atacarea armatelor ruse şi franco-engleze, fără ca ţara să arate nici o dorinţă de a renunţa la un astfel de război.* Luptând alături de Puterile Centrale, bulgarii contribuiseră la prelungirea războiului, căci *întrerupseseră comunicaţia Aliaţilor cu România* şi cu Rusia şi deschiseseră drumul Germaniei spre Răsărit. Bulgaria n-a cerut *pacea decât atunci când a fost învinsă pe câmpul de luptă* şi silită *să depună armele.* Totuşi nu gânduri de răzbunare dictau Puterilor Aliate condiţiile de pace,

ci dorința de a stabili o pace dreaptă, care să fie durabilă și rodnică. *Nici o concesie teritorială nu s-a făcut Bulgariei. În privința României s-au menținut granițele fixate prin Pacea de la București din 1913;* s-au făcut mici rectificări în favoarea Sârbilor și mai considerabile în favoarea grecilor care au dobândit toată Tracia de Sud.

Obligația de reparațiuni la care a fost supusă Bulgaria către Puterile Aliate a fost fixată la două miliarde și un sfert franci aur.

La *27 noiembrie 1919 la Neuilly-sur Seine*, Stambuliisky, primul ministru bulgar, a semnat într-o tăcere impresionantă Tratatul de Pace.

(C. Kiriţescu, vol. III, pag. 314)

☆ ☆ ☆ ☆ ☆

CONSECINȚELE IZOLĂRII INTERNAȚIONALE A ROMÂNIEI. AFECTAREA INTEGRITĂȚII TERITORIALE A ROMÂNIEI DIN VARA ANULUI 1940

Înfrângerile suferite de armatele franco-britanice din lunile Mai-Iunie 1940 au avut urmări negative, nefaste asupra situației din Sud-Estul Europei. Factorii de decizie politico-militară, români care, până la acea dată mai sperau într-un sprijin militar anglo-francez, au fost obligați să caute alte soluții de adaptare față de noile realități politice și militare ale Europei din acel moment.

În speranța că Hitler va impune vecinilor României, de care Reich-ul era legat prin tratate bilaterale, o

atitudine moderată, la 20 Mai 1940, în plină ofensivă germană nazistă în Vestul Europei, șeful guvernului român, Gheorghe Tătărescu I. convocat la Președinția Consiliului de Miniștri pe ministrul Germaniei la București, Wilhelm Fabricius căruia i-a adus la cunoștiință că: „În interesul dezvoltării relațiilor dintre cele două țări (România și Germania), cât și în interesul lor comun de a asigura pacea în Sud-Estul Europei, prin asigurarea în această regiune a unei colaborări laborioase și fructuoase, România se crede îndreptățită ca o dată cu afirmarea dorinței sale de pace, în cadrul independenței și unității ei naționale, să semnaleze guvernului Reich-ului tulburarea pe care ar putea să o provoacce în această regiune măsurile militare care au fost luate la frontierele ei.“ În esență era vorba despre măsurile pe care Ungaria horthystă le luase: din a doua jumătate a lunii Mai 1940 fuseseră mobilizate corpurile 2, 3, 4 și 8 armate ungare, iar marile unități ale Corpului rapid au fost așezate în apropierea frontierei cu România. Între motivele acestei decizii „nu trebuie scăpată din vedere nici intenția pregătirii prudente a acțiunii comune de ocupare (a României N.N.) sperată de conducerea militară ungară“.

La 2 Iunie 1940 plenipotențiarul german a adus la cunoștiința factorilor români de decizie, răspunsul guvernului german: Reich-ul nazist condiționa strângerea relațiilor, de măsura în care Bucureștii erau dispuși „să ia în considerare eventuale cereri de revizuire ale vecinilor“ (ai României N.N). Conducerea statului român era astfel pusă direct în fața

şantajului brutal, care avea să conducă la cunoscutele evenimente din intervalul de timp Iunie – Septembrie 1940.

Situaţia României din acel moment era comparabilă, identică cu aceea din anul 1918, adică înconjurată din toate părţile de inamici agresivi, iredentişti.

Chiar a doua zi după semnarea de către Franţa a armistiţiului de la Compiegne în 22 Iunie 1940, ambasadorul Reich-ului la Moscova, Friedrich Werner von der Schulemburg, a fost informat de Veaceslav M. Molotov că: „soluţionarea problemei Basarabiei nu mai permite nici o amânare. Guvernul sovietic – sublinia Molotov – tinde acum ca şi mai înainte, la soluţionarea pe cale paşnică, însă este decis să întrebuinţeze forţa în caz că guvernul român refuză o înţelegere paşnică. Pretenţia sovietică se extinde şi asupra Bucovinei care are o populaţie ucraineană". În cursul întrevederii, V. M. Molotov i-a spus diplomatului german că era de aşteptat ca Germania „să nu stânjenească, ci să sprijine Sovietele în acţiunea lor".

N.N.: Vechile puteri duşmane de moarte în primul război mondial 1914–1918, erau acum de acord să sacrifice România acum înconjurată numai de duşmani înrăiţi!

Instrucţiunile pe care guvernul nazist le-a transmis ambasadorului său din Capitala Uniunii Sovietice subliniau faptul că: „Germania este fidelă acordurilor de la Moscova, fiind deci dezinteresată de problema teritoriului românesc dintre Prut şi Nistru, având însă puternice interese economice" şi

anume „în zonele petrolifere cât şi pământ agrar" (la fel ca şi în timpul războiului de întregire a României din anii 1916–1919, N.N.). „Conducerea Reich-ului – se comunica lui Schulemburg – ar fi pregătită, în spiritul înţelegerii cu Moscova, să sfătuiască conducerea română pentru o clarificare paşnică a problemei Basarabiei în sensul rusesc."

În seara zilei de 26 iulie 1940 Veceslav M. Molotov a trimis ministrului României la Moscova, George Davidescu, o Notă ultimativă prin care România era somată să cedeze teritoriul dintre Prut şi Nistru şi partea de Nord a Bucovinei. În ceea ce priveşte partea finală a pretenţiei, în ultimatum se arăta:

„Un astfel de act ar fi cu atât mai just cu cât transmiterea părţii de Nord a Bucovinei către U.R.S.S. ar putea reprezenta, este drept că numai într-o măsură neînsemnată, un mijloc de despăgubire a celei mai mari pierderi ce a fost pricinuită U.R.S.S. şi populaţiei Basarabiei prin dominaţiunea de 22 de ani a României în Basarabia. Guvernul U.R.S.S. propune guvernului regal al României: 1. Să înapoieze cu orice preţ Uniunii Sovietice, Basarabia; 2. Să transmită Uniunii Sovietice partea de Nord a Bucovinei cu frontierele potrivit hărţii alăturate".

Luând cunoştiinţă de termenii ultimatului, şeful statului român a sondat intenţiile Berlinlui. „Pentru a evita războiul dintre România şi Uniunea Sovietică, noi nu putem decât să sfătuim guvernul român să cedeze în faţa cererii guvernului sovietic" – se arăta în Nota pe care Fabricius i-a înmânat-o şefului statului român în dimineaţa zilei de 27 Iunie 1940.

Cu același scop s-a prezentat guvernului român un emisar special al lui Hitler, Manfred von Killinger, care a repetat „sfatul" ca România să accepte cererile ultimative ale guvernului sovietic. „În acest caz nu este vorba de bun sau rău, onorabil sau dezonorabil, curajos sau laș, ci pur și simplu de tare și slab – sublinia trimisul german. Nu mă îndoiesc de curajul soldaților dumneavoastră, însă chiar și cel mai bun soldat este în inferioritate când îi lipsește echipamentul militar modern. Colosul rus vă va strivi. În consecință veți pierde nu numai Basarabia și Bucovina ci în mod sigur, ceva mai mult. În acest proces, probabil că petrolul va fi distrus. În acest fel o sursă de bogăție a României va fi pierdută. Noi de asemnea am avea de suferit dacă regiunea economică a României ar fi paralizată. În consecință vă sfătuiesc să adoptați bunul simț politic."

La rândul său, reprezentantul Italiei, Pellegrino Ghigi, care a fost primit de primul ministru Gheorghe Tătărescu, a trasmis același „sfat" al guvernului italian: „să se cedeze".

Tot la 27 iunie 1940 guvernul ungar a hotărât să aducă la frontiera cu România și alte mari unități militare. Iar diviziile mobilizate anterior au primit ordinul să pregătească deplasarea pe calea ferată.

În această împrejurare copleșitoare au început la 27 iunie 1940 sub președinția regelui român, dezbaterile Consiliului de Coroană.

Conform celor hotărâte în Consiliul de Coroană, guvernul român a remis o Notă de răspuns guvernului sovietic în care se arăta gata să procedeze imediat

și în spiritul cel mai larg la o discuție amicală și de comun acord să binevoiască a indica locul și data ce dorește să fixeze în acest scop. Însă guvernul sovietic s-a arătat nemulțumit de răspunsul guvernului român.

În noaptea de 27-28 Iunie 1940 guvernul sovietic a înmânat o nouă Notă ultimativă: „în decurs de patru zile, începând de la ora 14, după ora Moscovei, la 28 Iunie 1940 să se evacueze teritoriul Basarabiei și Bucovinei de Nord de trupele românești. Trupele sovietice în același timp să ocupe teritoriul Basarabiei și partea de Nord a Bucovinei". Orașele Cernăuți, Chișinău și Cetatea Albă urmau să treacă sub administrație sovietică chiar în cursul zilei de 28 Iunie 1940. Guvernul sovietic aștepta răspunsul României în aceeași zi, până cel mai târziu la orele 12 (ora Moscovei). „Guvernul român – se arăta în Nota de răspuns trimisă la Moscova că – pentru a evita gravele urmări pe care le-ar putea avea recurgerea la forță și deschiderea ostilităților în această parte a Europei, se vede silit să primească condițiunile de evacuare specificate în răspunsul sovietic".

Prin evacuarea Basarabiei și a nordului Bucovinei au intrat în componența U.R.S.S. 44 500 km pătrați cu o populație de 3,2 milioane de locuitori din Basarabia și 6 000 km părați cu o populație de 500 000 de locuitori din Bucovina de Nord.

Exprimând starea de spirit a poporului român, ziarul „Universul" insera în paginile sale următoarele: „Națiunea română lovită atât de crunt în însăși unitatea ei etnică, protestează împotriva actului de injustiție și de forță ce s-a săvârșit." Pretutindeni

locuitorilor români refugiaţi li s-a acordat de către autorităţile române tot sprijinul necesar pentru cazare şi pentru a dobândi noi locuri de muncă.

Concomitent cu aceste tragice evenimente, s-a înregistrat o intensificare a acţiunilor guvernului ungar în vederea satisfacerii pretenţiilor teritoriale pe seama teritoriului României. Astfel, la 27 Iunie 1940 Szojay Dome ministrul Ungariei la Berlin, i-a înmânat lui Ernest Woermann directorul Departamentului Politic din Ministerul de Externe – o Notă prin care se exprima punctul de vedere cum că statul român trebuie să cedeze teritorii şi Ungariei hortyste. Conducerea armatei ungare aprecia că în situaţia respectivă „este foarte posibil să trecem la acţiuni militare împotriva României pentru a ne impune pretenţiile. O acţiune concomitentă cu U.R.S.S. împotriva României ar asigura succesul şi exploatarea acestuia în viitor."

N.N.: Iată cum vechii aliaţi din primul război mondial din 1914–1918 ungurii şi germanii, înfrânţi atunci de către România şi aliaţii ei din Vest, se regăseau acum în aceeaşi prietenie cu pretenţii teritorile împotriva României.

Nefericitele evenimente din Iunie 1940 au provocat o puternică criză politică. Regele Carol al II-lea silit de împrejurări a considerat că singura soluţie de salvare a existenţei statului român pe acea vreme o reprezenta obţinerea de garanţii din partea Germaniei care constituia puterea preponderentă în acel moment în Europa. De aceea la 1 Iulie 1940 guvernul român renunţa la garanţiile

anglo-franceze care se dovediseră ineficiente şi de acestă dată, la fel ca şi în anul 1918.

Şi în aceeaşi zi Regele României l-a convocat pe Wilhelm Fabricius căruia i-a adus la cunoştiinţă hotărârea sa pentru: „o strânsă colaborare cu Germania în toate domeniile, garantată prin tratate politice, în beneficiul ambelor ţări" şi cererea adresată fuhrerului de a ne proteja în aceste vremuri de grea încercare prin trimiterea în România a unei misiuni militare germane. În fapt, conducerea politică a României încerca în ultimă instanţă o soluţie diplomatică, fără a-şi abandona vechile simpatii anglo-franceze. Însă semnul real al propunerilor oficialităţilor de la Bucureşti nu a scăpat neobservat de Puterile Axei. În răspunsul trimis la 15 Iulie 1940 şefului statului român, dictatorul nazist *Hitler arăta:* „Orice încercare de a înlătura prin manevre tactice de vreun fel sau altul pericolele care ameninţă ţara dumneavoastră trebuie (să sufere) şi va suferi un eşec. *Sfârşitul mai devreme sau mai târziu – şi poate în foarte scurt timp –, ar putea fi chiar distrugerea României."*

☆ ☆ ☆ ☆ ☆

DICTATUL FASCIST DE LA VIENA DIN 30 AUGUST 1940. RESPINGEREA ACESTUIA DE CĂTRE ÎNTREGUL POPOR ROMÂN

Forma tipică de manifestre a politicii revizioniste şi revanşarde promovate de Germania hitleristă, Italia mussoliniană şi Ungaria hortystă în preajma şi

după declanșarea celui de al doilea război mondial, dictatul fascist de la Viena din 30 August 1940 s-a înscris în istoria contemporană universală prin gravele prejudicii aduse integrității teritoriale a României și totodată pin respingerea lui fermă de către întregul popor român. Nesocotind realitățile istorice și naționale, sfidând jertfele făcute de poporul român în lupta pentru făurirea statului național unitar, dictatorii fasciști: Adolf Hitler și Benito Mussolini au rupt o însemnată parte din trupul țării noastre predând-o Ungariei hortyste, pentru a satisface astfel maghiarilor, o parte din pretențiile lor teritoriale pe seama statului român.

În vara anului 1940, pentru a satisface pretențiile Ungariei hortyste, care considera că atunci sosise momentul ca să-și rezolve pretențiile teritoriale în situația conflictului european și profitând de izolarea României pe plan extern, Germania hitleristă a încălcat brutal independența și integritatea țării noastre. Poporul român așa cum au subliniat istoricii, lipsit de orice sprijin extern, a devenit victima dictatului fascist de la Viena, prin care o parte a Transilvaniei era predată Ungariei hortyste, el a fost aruncat în brațele Germaniei hitleriste.

La mijlocul anului 1940 Ungaria hortystă devenise tot mai insistentă în susținerea pretențiilor revizioniste față de România. Acesta rezultă și din scrisoarea trimisă de Horty lui Hitler în Iulie 1940 prin care arăta: „Misiune noastră istorică a fost ca să apărăm Europa în fața Răsăritului. Fără predarea Carpaților nu ne putem îndeplini această misiune. De aceea, posedarea

acestei fortărețe naturale a Europei și Germaniei îi va fi de folos dacă aceasta va fi în mâini în care te poți încrede". În a doua jumătate a lunii Iulie 1940 și în prima decadă a celei următoare, presiunile Ungariei hortyste s-au accentuat simțitor. Astfel până la 10 Iulie 1940 s-a realizat intrarea în dispozitiv la frontiera de Est a forțelor celor trei armate, precum și a comandamentelor lor. Mobilizarea generală a armatei ungare se încheiase.

Ca urmare a intervenției directe a lui Hitler și a *amenințărilor deloc voalate că în caz de refuz România va fi desființată ca stat,* guvernul prezidat de Ion Gigurtu a început contrar voinței publice românești, tratative cu guvernul Ungariei hortyste. La 6 August 1940 Raoul Bossy ministrul României la Roma, a fost trimis la Budapesta cu scopul de a lua contact cu autoritățile maghiare. Din schimbul de note diplomatice dintre guvernul român și cel ungar, la 9, 10 și 11 August 1940 reieșea că partea română nu era dispusă să accepte pretențiile hortyste.

În aceste condiții au început la 6 August 1940 discuții româno-ungare la Turnu Severin continuate la 19 și 24 August 1940. În timpul acesta, guvernul ungar pretindea că România să-i cedeze o suprafață de 69 000 km pătrați cu o populație de 3 900 000 de locuitori; dintre aceștia 2 220 000 erau români, alți 1 200 000 cetățeni români erau de origine etnică maghiară și alți 500 000 de cetățeni români erau de origine etnică germană și de alte naționalități. Pretențiile hortyste au fost respinse de reprezentanții guvernului român. Discuțiile au fost întrerupte

la 24 August 1940 fără a se ajunge la nici un rezultat concret. În paralel Ungaria hortystă a sondat și opinia altor țări. Așa că de pildă la 25 August 1940, V. M. Molotov declara ambasadorului ungar la Moscova, Kristoffy Jozefca „că U.R.S.S. considera întemeiate pretențiile ungare și în cursul evenimentelor atitudinea sa va fi în favoarea Ungariei".

Concomitent cu amorsarea tratativelor, Marele Stat Major ungar a definitivat planul de intervenție armată împotriva României.

Satisfacerea pretențiilor teritoriale ale Ungariei hortyste a fost preluată direct de Hitler, care urmărea să-i dea o asemnea rezolvare încât să deschidă fără luptă accesul trupelor germane spre București și să creeze posibilitatea ca atât Ungaria, cât și România să servească interesele Germaniei naziste. La 27 August 1940 Hitler a fixat pe baza unor considerații de ordin strategic și politic care serveau interesele Germaniei, linia vremelnică de demarcație din Transilvania, urmărind să pună stăpânire pe crestele Carpaților Orientali și pe centrul Tnsilvaniei – linie ce se apropia de Brașov, de unde se putea ajunge rapid în Valea Prahovei, bogată în petrolul râvnit de Wermacht.

La 27 August 1940 ministru de externe al României, Mihai Manoilescu a fost „invitat" să se prezinte peste două zile la Viena. Încălcând brutal independența și suveranitatea statului român, miniștrii de externe ai Germaniei hitleriste și Italiei fasciste au cerut cu un ton ultimativ reprezentantului român să accepte cedarea părții de Nord-Vest a țării

către Ungaria hortystă *amenințând că în caz de refuz, România va deveni obiectul unei agresiuni armate, urmând să fie invadată și ștearsă de pe harta Europei.* Von Ribbentrop și contele Ciano au atras atenția că în cazul declanșării ostilităților statul român ar fi avut de înfruntat nu numai Ungaria ci – inevitabil – și alte state vecine, ceea ce *ar fi avut ca rezultat „nimicirea României".*

În aceste împrejurări, în noaptea de 29 spre 30 August 1940 a fost convocat Consiliul de Coroană în care erau două curente. Majoritar a fost curentul celor care au considerat că în condițiile internaționale existente în acel moment, când România era lipsită de orice sprijin extern, când însăși existența ei ca stat era amenințată, singura soluție era pentru a ieși din impas aceea de a accepta dictatul, pe care o vedeau vremelnică. Convingerea era că, mai devreme sau mai târziu, România își va reface unitatea ei statală, cum spunea Gheorghe Tătărescu: „Am credința că ceea ce se face astăzi este un provizorat... Nu trebuie să ne uităm la ce este provizoriu, ci numai la ce trebuie să rămână". Iar Constantin Argetoianu spunea că; „Atât timp cât va rămâne liberă o țară românească, atât timp cât va rămâne intactă o parte a poporului român, fie și despărțit de o graniță, atât timp cât va rămâne o armată, un steag... vom câștiga ce pierdem astăzi".

Șeful Marelui Stat Major al Armatei Române, generalul Gheorghe Mihail aprecia că „spiritul oștirii este pentru a se bate" însă înzestrarea tehnică inferioară a armatei române și superioritatea numerică

zdrobitoare a inamicilor, acest spirit trebuie temperat pentru a salva România de la o catastrofă militară iminentă. *„Pe unguri îi putem bate; pe ruși îi putem stăpâni câtva timp, pe urmă suntem dați înapoi."*

Prin dictatul din 30 August 1940 România a fost silită să cedeze Ungariei hortyste o suprafață de 43 492 km pătrați cu o populație de 2 667 000 locuiori din care majoritatea erau români. La 31 August 1940 Marele Stat Major al armatei române a emis Ordinul 212.107/B prin care se ordona unităților militare române să evacueze teritoriul răpit și astfel să preîntâmpine o acțiune brutală germano-ungară și să explice ofițerilor și trupei că România a fost silită să cedeze sub amenințarea că *în caz de refuz statul român va fi complet desființat...*

Ulterior problema anulării dictatului fascist de la Viena din 30 August 1940 a devenit unul din obiectivele principale ale mișcării de rezistență, pentru eliberarea părții de Nord-Est a României pronunțânu-se în unanimitate și acționând toate forțele social-politice și militare ale națiunii române.

Ulterior armata română prin lupte a eliberat tot teritoriul ocupat al Transilvaniei pe când Rege al României era Miahi I al României, comandant suprem al ei.

CORECT: MIHAI I

☆ ☆ ☆ ☆ ☆

RĂPIREA CADRILATERULUI DOBROGEAN.

Tot în vara blestemată a anului 1940, guvernul bulgar a susținut o intensă activitate diplomatică la Berlin și Moscova cu scopul satisfacerii pretențiilor teritoriale la adresa României înconjurată de jur împrejur de haita hienelor dezlănțuite de prădători.

La *26 Iulie 1940, regele Boris al III-lea al Bulgariei a comunicat guvernului german că el dorește să primească sudul Dobrogei de la Germania, dar era „dispus să o accepte și de la Uniunea Sovietică".*

Forurile de decizie române au fost constrânse să primească și de data aceasta să angajeze discuții care au început la 19 August 1940 la Craiova.

Prin tratatul de la Craiova din 7 Septembrie 1940 Bulgaria a încorporat județele românești dobrogene: Durostor și Caliacra cu o suprafață totală de 6 291 km pătrați și cu o populație de aproximativ 410 000 de locuitori din care majoritatea erau români băștinași, urmau la rând turco-tătarii colonizați de sultanii otomani între anii 1417–1877 și doar la urmă bulgarii, minoritate adusă agresiv aici după 1877 când au pierit în războiul de independență al României 10 000 de oșteni români care i-au scăpat de la o înfrângere rușinoasă de la turci pe „aliații ruși" care îi atacaseră pe turci.

Și numai astfel vechea vatră a strămoșilor noștri Daco-Romani din Sciția Minor, și din Dobrogea

stăpânită tot de strămoşii noştri, oştenii lui Mircea cel Bătrân Domnitorul Ţării Româneşti a Munteniei şi întorşi în stăpânirea Daciei Pontice (Dobrogea) din 1913 în urma războiului balcanic, a căzut în mâinile hainului hrăpăreţ vecin de la Sudul Dunării, căruia i-am acordat emanciparea de sub jugul otoman după 500 de ani, noi românii, prin jertfa ostaşilor noştri de la Plevna, Vidin, Opanez, Griviţa ş.a.m.d.

„Historia magistra vitae" aceasta este o maximă latină! (N.N.).

(Colectiv – „Istoria Militară A Poporului Român" – vol. VI, Editura Militară, Bucureşti, 1989, pag. 331–334).

☆ ☆ ☆ ☆ ☆

BIBLIOGRAFIE GENERALĂ

1. D. ONCIUL: „Din Istoria României" – Bucureşti 1906.
2. A.D. XENOPOL: „Istoria Românilor din Dacia Traiană" – ed. a III-a, vol. I–XIV, Bucureşti (1925–1930).
3. N. IORGA: „Istoria Românilor" vol. I–X, Bucureşti, 1936–1939.
4. CONSTANTIN C. GIURESCU: „Istoria Românilor" – vol. II, ed. a IV-a, Bucureşti 1942; vol. II, ed. a III-a, Bucureşti 1939; vol. III, Bucureşti 1942.
5. CONSTANTIN C. GIURESCU – DINU C. GIURESCU: „Istoria românilor din cele mai vechi timpuri până astăzi" – ed. a II-a, Editura Albatros, Bucureşti 1975.
6. SIMION MEHEDINŢI: „DACIA PONTICĂ şi DACIA CARPATICĂ" în Bul. Soc. Geogr. XLVII, 1928.
7. HORIA C. MATEI: „Mic Dicţionar al lumii antice", Editura Albatros, Bucureşti 1986.
8. BAKI IMERI: „Unde sunt VLAHII din Kosovo?", din România Liberă, din Aprilie 1999.
9. MIRCEA PĂCURARU: „Istoria bisericii ortodoxe române", vol. II, ed. a II-a, Bucureşti 1994.
10. CONSTANTIN KIRIŢESCU: „Istoria războiului pentru întregirea României – 1916–1919", vol. I-II-III, Bucureşti 1922.

11. COLECTIV: „Istoria militară a poporului român", vol. VI, Editura Militară, București1989.
12. ANDREI ANTICĂ și CORNEȘ VILĂU: (reportaj ilustrat) „TULCEA – Povestea unei descoperiri arheologice unice pentru toți creștinii pământului" – „Martiriul de la Niculițel", în România Literară, pag. 25 din Iulie 1999.
13. ANDREI ANTICĂ și CORNEL VILĂU: (reportaj ilustrat) „Cetatea ENISALA" – „Pentru restaurare au fost cioplite până acum peste 50.000 de bucăți de rocă." – „Misterul învăluie de peste 700 de ani" – singura cetate din județul Tulcea amplasată pe un pinten dur de rocă. De pe metereze, când armosfera este limpoede, se văd: Lacul Razim și chiar și Marea Neagră. se presupune că a fost construită în secolul al XIII-lea. Pe vremea Domnitorului român Mircea cel Bătrân (cel care a domnit și peste Dobrogea toată „până la Marea cea Mare" = Marea Neagră N.N. – adică în Țara Românească a Munteniei, N.N.). „La YENI-SALE (ENISALA de astăzi) a existat permanent o garnizoană militară românească de apărare a teritoriului românesc împotriva turcilor. Pentru restaurare sunt folosite metodele și tehnologiile de acum 700 de ani.", din România Liberă din 19 Iulie 1999.
14. SIMION MEHEDINȚI: „România", ediția a VII-a, Editura Socec, București 1930.
15. SILVIA KERIM: (reportaj ilustrat) din „Mica Enciclopedie AS – Un oraș în căutarea identității" – „Amintiri românești la Balcic..." evocate de Balcica Măciucă."
16. VASILE PÂRVAN: „Începuturile vieții romane la Gurile Dunării", București 1923.
17. CONSTANTIN C. GIURESCU: „Știri despre populația românească a Dobrogei în hărți medievale și moderne", București 1966.
18. CONSTANTIN C. GIURESCU: „Știri noi despre strămbunii români din Dobrogea, în Tomis", Decembrie 1967.
19. N. IORGA: „Istoria bisericii românești și a vieții religioase a românilor", ed. a II-a, vol. I, București 1929.
20. VICTOR BAUMANN: „Bazilica cu *Martiricon* din epoca romanității târzii descoperită la Niculițel județul Tulcea", Bul. Mon. ist. 41 (1972).
21. PR. N. ȘERBĂNESCU: „Cu privire la cei patru martiri creștini din bazilica de la Niculițel, ms. 1973.
22. GAVRILĂ SIMION: „Le grand trezor de monnaides et lingots des XIII-e et XIV-e siecles trouvé en Doubroudjea septentrionale", în Rev. Et. S. E. Eur. II, 1964.
23. SIMION MEHEDINȚI: „Terra", București 1931.
24. CONSTANTIN C. GIURESCU: „Lacul lui Ovidiu" în Săptămâna din 22. IX. 1972.
25. VASILE PÂRVAN: „Cetatea TROPAEUM, Considerații istorice", București 1912.
26. VASILE PÂRVAN: „Histria IV, inscripții găsite în 1914 și 1915", Analele Acad. Rom. Mem. Secț. ist., 2, t. XXXVIII (1915–1916) etc.

27. RADU VULPE: „Histoire ancienne de la Doubroudja", București 1938.
28. D. TUDOR: „Educația și învățământul în Scythia Minor și Dacia Romană", în Revista de Pedagogie XII, 1963.
29. VASILE PÂRVAN: „Contribuții epigrafice la istoria creștinismului daco-roman", București 1911.
30. NICOLAE IORGA: „Istoria bisericii românești și vieții religioase a românilor", ed. a II-a, vol. I, București 1929.
31. V. CRISTIAN: „Note despre Balcic" (reportaj cu ilustrații) în ROMÂNIA – Revista Oficiului Național de Turism, anul II, nr. 7, Iulie 1937.
32. AUGUSTIN TĂMAȘ: (reportaj ilustrat) „Inima Reginei Maria" – „Dezvăluiri", în România Liberă, pag. 11 din 23 Iunie 1993.
33. CRISTINA TERENCHE: „O bisericuță din lemn din părțile Reghinului întemeiază un schit" – „Schitul Sfânta Maria" (reportaj ilustrat) în România Liberă – „Lumea creștină" din 4 Septembrie 1993.
34. BOGDAN BURILEANU: „DESTINE – Vremuri, oameni și valori", „Un bulgăre de frumos" – „Muzeul Storck" din România Liberă din 26 Aprilie 2000.
35. MĂDĂLINA STĂNESCU: (reportaj ilustrat) „Și mai bune și mai rele la vecinii noștri din Sud" – „Cuibul liniștit" – cel mai drag vis al Reginei Maria" din România Liberă, 27 Iunie 2000.

36. COLECTIV: „Istoria militară a poporului român", vol. VI, Editura Militară, București 1989, pag. 331–334.
37. SPAȚIUL ISTORIC ȘI ETNIC ROMÂNESC (EXTRASE) 1992 EDITURA MILITARĂ – 6 HĂRȚI ȘI EXPLICAȚII.
38. R.I.M. – „Revista de Istorie Militară, editată de Ministerul Apărării Naționale, vol. nr. 1/1995.
39. ION SCURTU: „Monarhia României 1860–1947", Editura Danubius, București 1991.
40. VALENTIN HOSSU – LONGIN: „Monarhia românească", Editura Litera, București 1994.
41. VASILE ȘELARU: art. „Începând de ieri – Inima Reginei Maria se află din nou la castelul Bran", România Liberă din 16 August 1995.
42. VASILE ȘELARU: art. „Castelanul de la Bran a fost demis", România liberă din 31 Martie 1995.

CUPRINS

Notă biografică rezumativă / 5, Cuvânt înainte / 9, Nota asupra ediţiei actuale / 13

PARTEA I-A – VERSURI

Nostalgie / 15, Românii din Cadrilater / 16, Balcicul biblic / 17, Balcicul pe înserat / 18, Glasul lui Ali / 19, Sarcofag / 20, Balcic / 21, Balcic regăsit / 22, Stella Maris / 23, Cină cu peşti la Balcic / 24, Lună plină la Balcic / 24, Vilă la Balcic / 25, Florile din fereastră / 26, Dionysopolis / 26, Acostare la Balcic / 27, Seară la ţărmul mării / 28, Cules de vii la Balcic / 29, Sarcofag tracic la Balcic / 30, Seara pe mare la Balcic / 30, Ţărm pontic la Balcic / 31, Inima Reginei Maria pe ţărmul mării la Balcic / 32, Zori de primăvară la Balcic / 33, Dragoste curată şi prinos / 34, Găsit-am o piatră / 35, Cimitire în Balcic / 36, Geamandura / 37, Pescăruşii Balcicului / 38, Balcic (Acrostih) / 39, Inima Reginei Maria (Baladă) / 40, Despre Regina Maria a României / 50, Schitul „Sfânta Maria“ / 53

PARTEA A II-A – PROZĂ

„Coasta de Argint“. Balcic. Amintiri./ 57, Oraşul Balcic de pe „Coasta de Argint“ a Mării Negre / 58, Fântâni şi mărgele / 63, Despre Regina Maria a României care şi-a lăsat inima la Balcic după dorinţa sa / 67,

PARTEA A III-A – ISTORIE

Personaje, popoare, localităţi ale lumii antice, istorie... / 73, Acornion / 75, Hecateu / 75, Herodot / 75, Tucidide / 75, Deceneu / 76, Strabon / 76, Tomis / 76, Ovidiu / 77, Histria / 78, Callatis / 79, Carsium / 79, Roles / 80, Dapyx / 80, Zyraxes / 81, Durostorum / 82, Scurtă istorie a Dobrogei / 84, Tragedia României în anul 1940 / 94, Tracii / 96, Dacii / 97, Geţii / 98, Dacia / 99, Dromihete / 100, Burebista / 100, Decebal / 102, Sarmizegetusa / 105, Geto-Dacii / 106, Traian / 116, Tropaeum Traiani / 117, Adamclisi / 119, Dacia Pontică. Istoria Dobrogei din cele mai vechi timpuri şi până în zilele noastre / 122, Aşezările greceşti pe ţărmul de apus al Mării Negre / 127, Istoria politică a Dacilor şi Geţilor / 130, Dionysopolis / 135, Dion Caessius Coccianus / 140, Tropaeum Traiani / 141, În Dobrogea adică Dacia Pontică oraşele şi satele / 144, Durostorum / 145, Silistra / 146, Sucidava / 147, Drumurile / 149, Procesul de romanizare în Dacia / 150, Istoria politică a Daciei Romane / 151, Rolul romanilor în formarea poporului român / 151, Românii din Dobrogea (Dacia Pontică) / 152, Creştinarea Daco-Romanilor / 154, Continuităţile Daco-Romane şi româneşti înainte de întemeierea cnezatelor voievodatelor / 157, Bulgarii / 159, Mircea cel Bătrân (1386–1418) / 167, Războiul pentru independenţă a României / 178, Războiul de independenţă a României problema Dobrogei / 183, Războiul pentru independenţă (continuare) / 184,

Tot problema Dobrogei / 187, Campania din anul 1913 / 189, Între Bulgari şi Români / 190, Macedonia şi Dobrogea / 196, Războiul Balcanic / 201, A doua fază a războiului balcanic / 204, Originea conflictului: Istoria frontierei Bulgaro-Române / 205, Campania armatei române în Bulgaria în anul 1913 / 212, Urmările războiului balcanic / 216, „Urmările războiului balcanic" / 219, Campania din Dobrogea. Bulgaria ne declară război / 221, Tratatele Bulgariei / 225, Pregătirea atacului bulgar împotriva României / 227, Declaraţia de război Bulgară / 227, Sfârşitul campaniei dobrogene / 230, „Trădarea" Rusiei / 232, Martiriul Dobrogei / 236, Răpirea Dobrogei / 241, Învierea. Înfrângerea puterilor centrale / 245, Armatele aliate la Dunăre / 250, România reintră în război / 253, Tratatul de la Neuilly / 256, Consecinţele izolării internaţionale a României. Afectarea integrităţii teritoriale a României din vara anului 1940 / 258, Dictatul fascist de la Viena din 30 august 1940. Respingerea acestuia de către întregul popor român / 265, Răpirea Cadrilaterului dobrogean / 271, Bibliografie generală / 273

Această monografie poetică şi istorică am întocmit-o din manuscrisele şi fotografiile realizate personal în perioadele anilor: 1937–1940 şi 1960–1994 dorind a fi un omagiu adus prin cuvinte şi imagini: „Coastei de Argint", Balcicului şi Cadrilaterului Dobrogean răpite samavolnic României în tragicul an 1940.

Totodată aduc şi pe această cale mulţumirile mele recunoscătoare tânărului şi eminentului profesor de Informatică SORIN SUŞNEA acela care m-a iniţiat în tainele: Procesorului, Monitorului şi Imprimantei Lasser pe mine elevul său mult înaintat în vârstă.

Coperta I: Palatul Regal din Balcic
„TENKA JUVAH" (CUIBUL SINGURATIC)
Coperta II: Cascada din parcul Castelului Regal din Balcic

Exemplar nr. 176 – 175
Semnătura autorului .....

Sh. Nicolae IORGA nr 3
Consilier editorial: L.G. Valeriu Casian
București, Sector 1. Cod-71117
Str. Nicolae Iorgan 3, et. 4, ap. 11
Tel. 650 42 42

Tipărit acest volum în 500 exemplare
numerotate de la 1–500 – octombrie 2001
Hârtie offset A 60 gr/mp format 13 x 20 cm
Tipografia SEMNE 94
București

Biserica creștin ortodoxă – STELLA MARIS (Steaua Mării) din parcul Castelului Regal din Balcic.
Aici a fost depusă urna funerară cu inima Reginei Maria a României în anul 1938 (după dorința expresă a Suveranei).
Evacuată silnic și depusă într-o bisericuță de lemn din incinta Castelului Regal din Bran în anul 1940.

Motonava de pasageri TRANSILVANIA în rada portului Balcic.

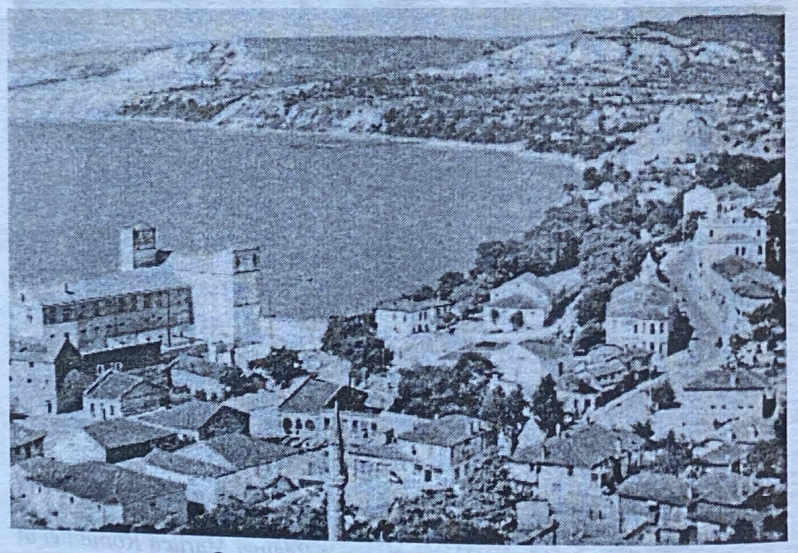

Orașul Balcic pe Coasta de Argint.

XXVII

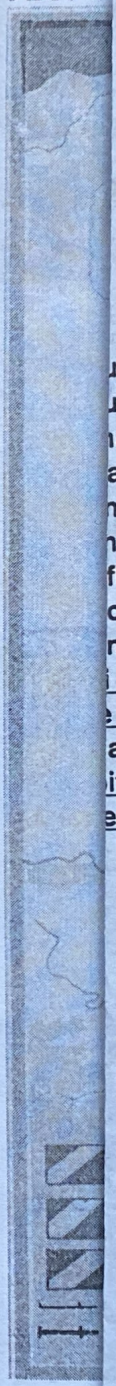

XXVII

ROMÂNIA

Septembrie 1940

urma ultimatului dat României de către Președintele C
ui U.R.S.S. – la 27 Iunie 1940, Rusia ocupă Basarabia,
nut niciodată. Odată cu aceasta, circa 2.000.000 Român
ainte în U.R.S.S. Aflându-se într-o situație externă strim
n arbitrajul de la Viena din 30 August 1940, Româ
nia septentrională, odată cu peste 1.300.000 Români pe
flau masați înlăuntrul arcului carpatic, ca produs al u
c făcute cu scop de a sparge blocul masiv al populației
n acordul de la Craiova din 7 Septembrie 1940, Româ
de Sud – Cadrilaterul – cu o populație de peste
e între cele două părți ale Dobrogei: de nord și de sud.
astfel, unitatea teritorială și politică a poporului român
ită fără a se ține seamă de temeiurile ei etnice, lingvist
era și rămâne întemeiată.

era
ei ...
99

ie 1999
nr. 3

XXVII.

ROMÂNIA
OCTOMBRIE 1940

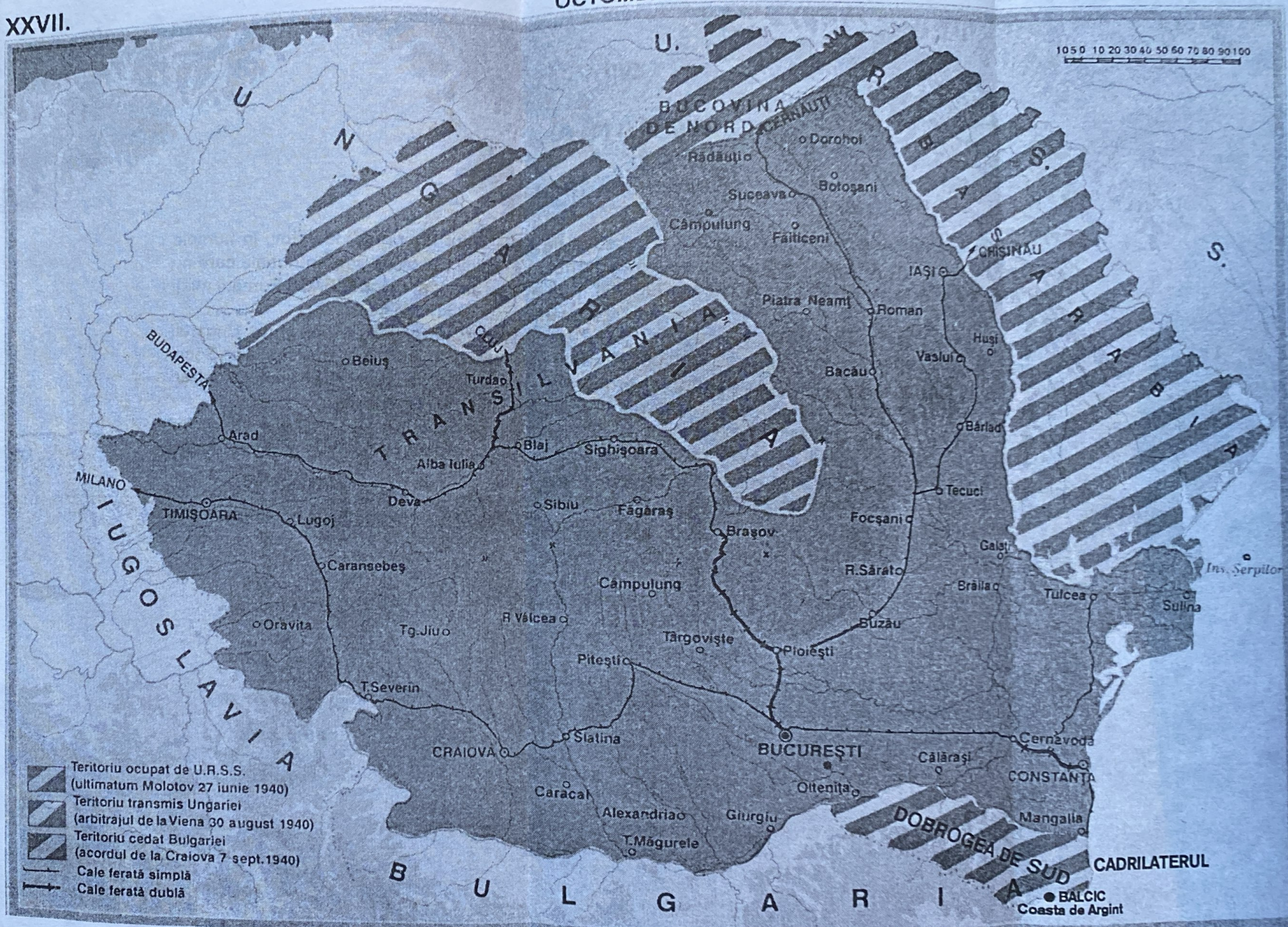

XXVII

ROMÂNIA

Septembrie 1940

În urma ultimatului dat României de către Preşedintele Comisarilor Poporului, Molotov, în numele Guvernului U.R.S.S. – la 27 Iunie 1940, Rusia ocupă Basarabia, cerând şi Bucovina septentrională care nu i-a aparţinut niciodată. Odată cu aceasta, circa 2.000.000 Români s-au adăogat celor 800.000 Români aflaţi de mai înainte în U.R.S.S. Aflându-se într-o situaţie externă strimtorată, România cedează.

Prin arbitrajul de la Viena din 30 August 1940, România este nevoită a a transmite Ungariei Transilvania septentrională, odată cu peste 1.300.000 Români pentru cei 950.000 Maghiari şi mai ales Secui cari se aflau masaţi înlăuntrul arcului carpatic, ca produs al unor infiltrări seculare şi al unor colonizări sistematic făcute cu scop de a sparge blocul masiv al populaţiei autohtone româneşti.

Prin acordul de la Craiova din 7 Septembrie 1940, România a cedat Bulgariei cele două judeţe ale Dobrogei de Sud – Cadrilaterul – cu o populaţie de peste 100.000 Români. S-a admis schimbul de populaţie între cele două părţi ale Dobrogei: de nord şi de sud.

Şi astfel, unitatea teritorială şi politică a poporului român – după o dăinuire de 22 de ani – a fost din nou ştirbită fără a se ţine seamă de temeiurile ei etnice, lingvistice, spirituale, geopolitice, economice etc., pe care era şi rămâne întemeiată.

misarilor Poporului, Molotov, în numele
erând şi Bucovina septentrională care nu
s-au adăogat celor 800.000 Români aflaţi
orată, România cedează.
a este nevoită a a transmite Ungariei
tru cei 950.000 Maghiari şi mai ales Secui
or infiltrări seculare şi al unor colonizări
autohtone româneşti.
ia a cedat Bulgariei cele două judeţe ale
00.000 Români. S-a admis schimbul de

după o dăinuire de 22 de ani – a fost din
ce, spirituale, geopolitice, economice etc.,

ERATĂ

PAGINA	GREŞIT	CORECT
39	satosfaci	satisfaci
58	Balciucului	Balcicului
59	Balciul	Balcicul
60	Balicului	Balcicului
61	primaul Balicului	primarul Balcicului
61	BAŞINAŞE	BĂŞTINAŞE
87	le cerea	la cererea
88	Calicra	Caliacra
89	deparece	deoarece
90	biaţa	biata
100	prozonierat	prizonierat
107	Başcani	Balcani
129	hoterlandul	hinterlandul
164	Cardinaul	Cardinalul
170	aestui	acestui
185	armate imperale	armatei imperiale
192	cuprinznd	cuprinzând
193	rămislit	zămislit
201	1811	1911
205	rezultt	rezultat
229	înoielnicul	îndoielnicul
231	nosştri	noştri
232	Dobrogrea	Dobrogea
238	cazui	cazuri
241	curpinse	cuprinse
247	fuseseă	fuseseră
252	probanilităţile	probabilităţile
255	1018	1918
270	Rege al României era Miahi I al României ...	Rege al României era Mihai I al României ...
273	... din Aprilie 1999	... din 22 Aprilie 1999
274	CORNEŞ ...	CORNEL ...
274	România literară	România liberă
274	... pag. 25 Iulie 1999	... pag. 25 din 23 Iulie 1999
282	Str. Nicolae Iorgan 3 et. 4, ap. 11	Str. Nicolae Iorga, nr. 3 et. 4, ap. 11